

Parlament České republiky

Poslanecká sněmovna 2005

4. volební období

1170

Ministerstvo financí

Čj. 11/97 219/2005-112

Pro jednání Parlamentu ČR

**ZPRÁVA
O PLNĚNÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA 1. POLOLETÍ 2005**

Důvod předložení :

Materiál je předkládán podle § 20
odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb.,
o rozpočtových pravidlech

Obsah:

Vládní návrh usnesení Poslanecké sněmovny
Parlamentu České republiky

Zpráva o plnění státního rozpočtu
České republiky za 1. pololetí 2005

I. Ekonomický vývoj České republiky
v 1. pololetí 2005

II. Výsledky hospodaření státního rozpočtu
za 1. pololetí 2005

III. Hospodaření rozpočtů územních
samosprávných celků za 1. pololetí 2005

IV. Vývoj státních finančních aktiv a pasiv

V. Zpráva o řízení státního dluhu

Tabulková část

Příloha

Předkládá: Ing. Jiří P a r o u b e k
předseda vlády ČR

Zpracoval: Mgr. Bohuslav S o b o t k a
1. místopředseda vlády
a ministr financí

Parlament České republiky

Poslanecká sněmovna 2005

4. volební období

Vládní návrh

U S N E S E N Í

Poslanecké sněmovny

ze schůze 2005

k návrhu Zprávy o plnění státního rozpočtu České republiky

za 1. pololetí 2005

Poslanecká sněmovna

s c h v a l u j e

zprávu o plnění státního rozpočtu České republiky za 1. pololetí 2005

Zpráva
o plnění státního rozpočtu České republiky
za 1. pololetí 2005

O b s a h

	Strana
I. Ekonomický vývoj České republiky v 1. pololetí 2005	1
1 Shrnutí	1
2 Ekonomický výkon	8
3 Cenový vývoj	19
4 Trh práce	25
5 Platební bilance	32
6 Měnový vývoj a úrokové sazby	42
7 Kapitálový trh	46
8 Veřejné rozpočty	48
II. Výsledky hospodaření státního rozpočtu za 1. pololetí 2005	52
1. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu	52
2 Příjmy státního rozpočtu	58
3 Výdaje státního rozpočtu	86
4 Čerpání vládní rozpočtové rezervy	118
5 Výdaje ze státního rozpočtu na financování společných programů Evropské unie a České republiky	121
6 Pokladní plnění státního rozpočtu za leden až srpen 2005	125
7 Výhled plnění státního rozpočtu do konce roku 2005	131
III. Hospodaření rozpočtů územních samosprávných celků za 1. pololetí 2005	136
IV. Vývoj státních finančních aktiv a pasív	156
V. Zpráva o řízení státního dluhu v 1. pololetí 2005	169

Tabulková část

- Tabulka č 1 - Bilance příjmů a výdajů státního rozpočtu
v druhovém členění rozpočtové skladby
- Tabulka č 2 – Celkové příjmy a výdaje státního rozpočtu České republiky
podle kapitol
- Tabulka č 3 – Mandatorní výdaje
- Tabulka č 4 - Bilance příjmů a výdajů obcí, krajů a DSO za 1 pololetí 2005

Příloha - Přehled vývoje nedoplatků daňových příjmů veřejných rozpočtů

Zpráva o plnění státního rozpočtu České republiky za 1. pololetí 2005

I. Ekonomický vývoj České republiky v 1. pololetí 2005

1. Shrnutí¹

Ekonomický vývoj České republiky je charakterizován vybranými indikátory v následující tabulce:

Tabulka 1

Ukazatel	Jednotka	2001	2002	2003	2004	1.pol. 2005
Hrubý domácí produkt	mld. Kč, b.c.	2315,3	2414,7	2555,8	2750,3	1427,7
Hrubý domácí produkt	růst v %, s.c.	2,6	1,5	3,2	4,4	4,9
Spotřeba domácností vč. NI	růst v %, s.c.	2,6	2,8	4,6	2,1	1,9
Spotřeba vládních institucí	růst v %, s.c.	3,8	4,5	3,8	-2,0	-1,2
Tvorba fixního kapitálu	růst v %, s.c.	5,4	3,4	4,7	7,6	2,6
Průmyslová produkce	růst v %, s.c.	6,5	4,8	5,8	9,5	4,2
Stavební výroba	růst v %, s.c.	9,6	2,5	8,9	9,7	-1,2
Průměrná míra inflace	%, klouz. rok	4,7	1,8	0,1	2,8	2,4
Míra nezaměstnanosti VŠPS	průměr v %	8,1	7,3	7,8	8,3	8,1
Míra registrované nezaměstnanosti	průměr v %	8,9	9,8	10,3	10,3	10,1
Objem mezd a platů	růst v %	6,9	8,5	5,2	4,9	5,4
Podíl BÚ na HDP	%, klouz. rok	-5,4	-5,6	-6,3	-5,4 x)	-3,9
Peněžní zásoba M2 (národní metodika)	%, konec obd.	13,0	3,5	6,9	4,4	5,2

x) zohledňuje zpřesnění obchodní bilance za rok 2004

Pozn.: NI = neziskové instituce, BÚ = saldo běžného účtu

Pramen: ČSÚ, ČNB, MPSV, propočty MF

S více než s ročním odstupem lze konstatovat, že proces přistoupení České republiky do Evropské unie se obešel bez vážnějších negativních ekonomických dopadů (např. některými analytiky předpovídaný skokový růst cenové hladiny) a naopak pozitivně ovlivnil exportní schopnost naší ekonomiky.

Ekonomický růst v roce 2004 dosáhl 4,4 %, v 1. pololetí dále zrychlil na 4,9 %. Ekonomika se pohybuje v růstové fázi ekonomického cyklu blízko svého potenciálu. Aktuální růst HDP zřejmě překročil růst odhadovaného potenciálního produktu, záporná produkční mezera se uzavřela. V meziročním i mezičtvrtletním srovnání se růst HDP v 1. pololetí 2005 mírně zrychlil.

¹ Zpracováno na základě statistických dat známých do 16. září 2005.

Na výdajové straně HDP došlo v roce 2004 oproti roku 2003 ke změně struktury růstu. Růst byl tažen především exportem a investicemi. V 1. pololetí 2005 se dynamika investic viditelně zvolnila a tahounem celkového růstu HDP byl především čistý export. Dynamika vývozu zboží a služeb ve srovnatelných cenách převýšila tempo dovozu o 7,2 procentního bodu (p.b.), což vypovídá o rostoucí konkurenční schopnosti ekonomiky. Příspěvek salda zahraničního obchodu k růstu byl tedy výrazně kladný. Dynamika tvorby fixního kapitálu se proti roku 2004 zpomalila na 2,6 %, přesto se míra investic (v poměru k HDP) udržela nad 26 %. Zvyšuje se tak produkční kapacita ekonomiky a prostřednictvím modernějších a vyspělejších technologií se vytvářejí podmínky pro další růst souhrnné produktivity faktorů. Konečná spotřeba jako celek se zvýšila jen o 1,0 %, pomalý růst soukromé spotřeby tedy mírně převážil snížení spotřeby vládních institucí.

Na straně nabídky byl z hlediska příspěvků růst tažen odvětvími obchodu, zemědělství, průmyslu a peněžnictví a pojišťovnictví. Hrubá přidaná hodnota (HPH) ve zpracovatelském průmyslu se však meziročně zvýšila jen o 1,7 %.

Na důchodové straně² HDP v běžných cenách růst náhrad zaměstnancům (o 5,9 %) jen mírně předstihl růst nominálního HDP (o 5,7 %), zatímco zvýšení hrubého provozního přebytku a smíšeného důchodu (o 4,2 %) bylo proti HDP podproporcionální. Naopak nejrychleji rostly daně z výroby a dovozu (o 10,1 %).

Při růstu zaměstnanosti o 0,8 % (statistika národních účtů) se zvýšila dynamika národohospodářské produktivity práce (HPH ve srovnatelných cenách na 1 pracovníka) v 1. pololetí 2005 o 4,4 % (o 0,3 p.b. méně než v roce 2004).

Přírůstek produkce průmyslu, měřený produkčními statistikami, se proti roku 2004 viditelně zpomalil na 4,2 % za 1. pololetí. (Nicméně o konkurenční schopnosti tohoto odvětví vypovídá růst v 1. pololetí 2005 proti průměru roku 2000 o téměř 43 %.) Nižší přírůstek produkce je konzistentní se zpomalováním vývozu i domácí poptávky ve srovnatelných cenách. Zaměstnanost v průmyslu³ se meziročně zvýšila o 0,5 %, průměrná měsíční mzda vzrostla o 4,3 % a produktivita práce z tržeb o 6,6 %. V červenci se produkce průmyslu meziročně zvýšila o 11,2 %.

² Odhad HDP za 1. čtvrtletí 2005 poprvé obsahuje také údaje o důchodové straně HDP. K dispozici jsou zatím data od roku 2003.

³ Údaj za podniky s 20 a více pracovníky

Produkce stavebnictví sice poklesla o 1,2 %, ale v tomto porovnání hraje roli extrémně vysoká úroveň fakturované produkce v 1. pololetí 2004 (především v březnu a dubnu). Při nárůstu počtu pracovníků o 4,1 % se produktivita⁴ ze stavebních prací ve srovnatelných cenách snížila o 3,8 %. Průměrná měsíční mzda vzrostla o 3,5 %. V červenci se stavební produkce zvýšily meziročně o 6,1 %.

Situace na trhu práce byla v 1. pololetí ovlivňována jednak vyššími růsty ekonomiky, než činilo odhadované potenciální tempo, a rovněž změnami legislativy (nový zákon o zaměstnanosti účinný od října 2004). Celková zaměstnanost podle výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) se v meziročním srovnání zvýšila o 0,8 % (opačný trend proti 1. pololetí 2004). Počet zaměstnanců vzrostl o 1,8 %, počet podnikatelů se naopak snížil o 3,1 %. Zvýšila se jak míra ekonomické aktivity, tak i míra zaměstnanosti.

Nezaměstnanost podle VŠPS (mezinárodně srovnatelná metodika) se snižuje od 2. čtvrtletí 2004. Míra nezaměstnanosti se v průměru za 1. pololetí 2005 meziročně snížila o 0,3 p.b. na 8,1 %.

Konzistentní obraz s VŠPS dává i vývoj míry nezaměstnanosti podle registrace na úřadech práce. V průměru za 1. pololetí se míra nezaměstnanosti (podle původní národní definice)⁵ meziročně snížila shodně s VŠPS o 0,3 p.b. a dosáhla 10,1 % při 9,3 % v červnu. V srpnu pak sezónně vzrostla na 9,6 %. Vzhledem ke zrychlení ekonomického růstu nad odhadovaný potenciální růst se míra volných pracovních míst⁶ od 2. čtvrtletí 2003 rovněž mírně zvyšuje. Posun na Beveridgeově křivce⁷ má však cyklický charakter a nevypovídá o poklesu strukturální složky nezaměstnanosti.

Průměrná hrubá nominální mzda⁸ se v 1. pololetí 2005 zvýšila o 5,6 %, tedy pomaleji než v roce 2004. V podnikatelské sféře dosáhl přírůstek průměrné mzdy 5,2 %, v nepodnikatelské sféře 7,1 %. Růst kupní síly průměrných mezd při přepočtu indexem spotřebitelských cen tak byl v meziročním porovnání obdobný jako v 1. pololetí 2004.

⁴ Údaj za podniky s 20 a více pracovníky

⁵ Data podle nové definice míry registrované nezaměstnanosti dosud neposkytují analyticky použitelnou časovou řadu

⁶ Podíl volných pracovních míst ke všem pracovním místům v ekonomice.

⁷ Vyjadřuje vztah nezaměstnanosti a volných pracovních míst v čase.

⁸ Za organizace nad 19 zaměstnanců, organizace nepodnikatelské pokryty plně.

Vzhledem k vývoji produktivity práce lze současný mzdový vývoj považovat za přiměřený, nezakládající inflační rizika.

Českou ekonomiku lze již několik let považovat za nízkoinflační, s důvěryhodnou měnovou politikou centrální banky. V červnu 2005 se spotřebitelské ceny meziročně zvýšily o 1,8 %, klouzavá roční průměrná míra inflace dosáhla 2,4 % (o 1,0 p.b. více než před rokem). Přitom cca 60 % cenového růstu bylo dáno administrativními opatřeními. V červenci i srpnu meziroční inflace zpomalila na 1,7 %.

Růst cen domácích zemědělských výrobců, meziročně kulminující ve 2. čtvrtletí 2004, zaznamenal v celém 1. pololetí meziroční pokles. Po uklidnění na světových komoditních trzích s kovy se i ceny výrobců v průmyslu zpomalily z meziročního růstu o 8,6 % v říjnu 2004 na 2,7 % v červnu 2005 a na pouhé 1,1 % v srpnu. K tomuto uklidnění přispělo i zpevnění měnového kurzu proti USD. Domácí faktory (uzavírající se záporná produkční mezera, poptávka domácností a mzdově nákladový vývoj) se v růstu cen významně neprosazovaly.

Klíčová sazba měnové politiky (pro dvoutýdenní repo operace) byla v lednu, březnu a dubnu centrální bankou postupně snižována, vždy o 25 bazických bodů. Její současné nastavení je na 1,75 %, tedy pod 2,0 % ECB. Měnové podmínky se tak sice změkčily v úrokové složce, kurzová složka se však vzhledem k apreciaci CZK zpřísnila. Úrokový diferenciál vůči eurozóně při stabilních sazbách ECB postupně přešel z kladných do mírně záporných hodnot. Tvar výnosové křivky na peněžním trhu se po dubnovém snížení měnověpolitických sazeb zploštil, poté se difference mezi krátkými a dlouhými sazbami začaly opět postupně zvyšovat.

Průměrný objem měnového agregátu M2 za 1. pololetí vzrostl meziročně o 4,9 %, meziroční dynamika na konci června dosáhla 5,2 %. Pokračovala tendence k preferenci likvidity (zvyšování podílu M1 na M2), ale podstatně nižším tempem než v roce 2004. Objem peněz v ekonomice je dostatečný pro obsluhu transakcí a neomezuje podmínky dalšího ekonomického růstu.

Vnější nerovnováha, vyjádřená podílem klouzavých ročních úhrnů deficitu běžného účtu na HDP, se do konce 1. pololetí 2005 zlepšila na -3,9 % o 2,4 p.b.. Hlavní vliv mělo razantní snižování deficitu obchodní bilance, která se za poslední čtyři čtvrtletí zlepšila o více než 80 mld. Kč.

Předstih tempa vývozu před dovozem ovlivnily kromě odbourání administrativních bariér v souvislosti se vstupem České republiky do EU i exportně orientované produkční kapacity na bázi přímých zahraničních investic a v neposlední řadě i zpomalování dynamiky domácí poptávky, zejména spotřeby domácností. O robustnosti procesu snižování vnější nerovnováhy svědčí fakt, že se realizuje v podmínkách neustále rostoucích dolarových cen ropy, nepřesvědčivého růstu ekonomik zemí původní EU a meziroční apreciace CZK vůči EUR. Naopak posilování CZK proti USD alespoň částečně omezuje dopad dolarových cen ropy do české ekonomiky. Předstih nominálního růstu vývozu před dovozem v klouzavém ročním vyjádření o cca 6 p.b. se za poslední rok udržel, i když růst obou veličin se zhruba o 3 p.b. zpomalil.

Dlouhodobě přetrvávající vysoký příliv přímých zahraničních investic (PZI) do ČR pokračoval a za poslední čtyři čtvrtletí dosáhl bez privatizace 4,1 % HDP. Tento příliv PZI lze spojovat s postupným zlepšováním investičního sentimentu daným zvyšující se důvěrou v českou ekonomiku i vstupem ČR do EU.

Směnné relace v obchodu se zbožím⁹ se v průměru za 1. pololetí 2005 meziročně zlepšily o 0,2 % při snížení vývozních cen o 0,3 % a dovozních cen o 0,5 %. Vývoj směnných relací tak z ročního pohledu meziročně zlepšil ekonomickou situaci podnikové sféry jen nepatrně. Nicméně v samotném průběhu 1. pololetí se směnné relace zhoršovaly z +1,5 % v lednu na -2,2 % v červnu (největší vliv měly suroviny a nerostná paliva). V červenci došlo k dalšímu meziročnímu zhoršení směnných relací o -2,9 %.

V 1. pololetí 2005 CZK meziročně zpevnila vůči oběma světovým měnám. Nominální kurz proti EUR v průměru za toto období posílil o 7,9 %, proti USD o 12,9 % při vrcholu meziročního posílení v březnu. V srpnu 2005 po oslabování proti březnovým hodnotám byla koruna stále meziročně silnější vůči EUR o 6,9 %, proti USD o 7,9 %.

Devizové rezervy centrální banky ke konci června 2005 činily 746,5 mld. Kč, tj. 24,9 mld. EUR (20,9 mld. EUR ke konci roku 2004). Ke konci srpna činily 731,8 mld. Kč (24,8 mld. EUR).

⁹ Podle výběrových indexů statistiky cen zahraničního obchodu se zbožím.

Vnější prostředí

Růst světové ekonomiky v 1. pololetí 2005 proti předchozímu roku zmírnil, což platí o USA, Japonsku i EU. Nejrychleji roste Čína a další asijské ekonomiky. Riziko pro růst představují především vysoké ceny surovin, zejména ropy, které koncem června dosáhly (nominálně) nejvyšší úrovně v historii.

Americká ekonomika rostla o 3,6 % (meziročně) v 1. i 2. čtvrtletí 2005. Růst zůstává solidní i při mírném zpomalení proti roku 2004. Postupně se zlepšuje i tvorba nových pracovních míst. Vysoká úroveň soukromé spotřeby je financována především růstem cen nemovitostí (rodinných domů). Riziko pro budoucnost nadále představuje stále rostoucí deficit běžného účtu, který je doprovázen stále vysokým deficitem rozpočtu. Na cenové tlaky, způsobené rostoucími náklady vstupů reagovala centrální banka dalším zvýšením referenční úrokové sazby (v srpnu už na 3,5 %). Rostoucí úrokový diferenciál vedl ve 2. čtvrtletí, společně se slabým výkonem eurozóny ke zhodnocení dolaru vůči euru.

Ekonomický výkon EU nese známky zpomalení. Zatímco se HDP v EU-15 v roce 2004 zvýšil o 2,3 %, byl v 1. čtvrtletí 2005 (meziroční) růst 1,4 %, ve 2. čtvrtletí 1,2 %. Roste především obrat zahraničního obchodu a investice, zatímco stagnující tendenci má stále spotřeba domácností. V mnoha zemích, např. v Německu, slabá soukromá spotřeba souvisí se stavem trhu práce. Obavy obyvatelstva ze zahájených reforem odráží vysoká míra úspor. Přesto vysílá německá ekonomika v posledních měsících smíšené signály: rostou indikátory podnikatelské důvěry, investice, vlivem vysokého růstu exportu rostla ekonomika v 1. čtvrtletí nejrychleji za poslední roky. Do recese se v 1. čtvrtletí 2005 dostala italská ekonomika.

Řada ekonomik eurozóny nedodrží tříprocentní strop deficitu veřejných financí, vyžadovaný Paktem stability a růstu. Červnový summit EU, který nedosáhl dohody o novém unijním rozpočtu, nepřispěl ke zlepšení obrazu unijní ekonomiky.

Přestože středoevropské ekonomiky mají dlouhodobě vyšší dynamiku než západní Evropa, i zde se projevila jistá decelerace. Růst slovenské ekonomiky zůstává nejvyšší v regionu; v roce 2004 dosáhl 5,5 % a 5,1 % v 1. i 2. čtvrtletí 2005. Je i nadále tažen zejména spotřebou domácností, export naproti tomu zpomalil a zhoršil se schodek BÚ. Inflace, která se v roce 2004 pohybovala na 7,4 %, v roce 2005 poklesla (vzhledem k faktickému skončení deregulace cen) a očekává se kolem 3 %. Velmi vysoká (okolo 17 %) zůstává nezaměstnanost.

Růst HDP v Polsku zpomalil; zatímco v roce 2004 dosáhl 5,4 %, v 1. čtvrtletí 2005 to bylo 2,1 % meziročně a ve 2. čtvrtletí 2,8 %. Zdá se, že se zatím nesplnila očekávání zvýšeného růstového impulsu v podobě zahraničních investic. Zároveň poklesla spotřeba domácností, ovlivněná velmi vysokou nezaměstnaností (19 % - 20 %).

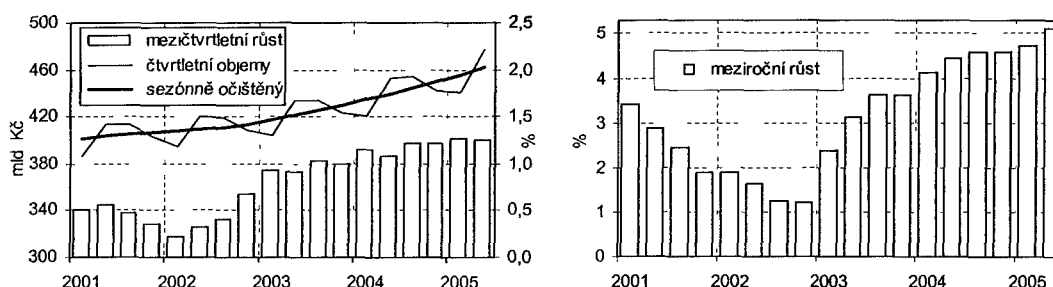
Dolarová cena ropy Brent pokračovala v růstu, který trvá již osm čtvrtletí. Během 1. čtvrtletí 2005 dosáhla průměru 47,6 USD za barel, ve 2. čtvrtletí 51,6 USD a dále rostla. Vysoká poptávka zvláště v USA, Číně a Indii nenachází dostatek zdrojů a vede k pokračujícímu napětí na trzích, při kterém malá zakolísání vedou k prudkému vzestupu ceny.

2. Ekonomický výkon

2.1 Hrubý domácí produkt

Hrubý domácí produkt si udržuje v historickém i mezinárodním srovnání vysokou dynamiku. Mezičtvrtletní růst HDP se od počátku roku 2003 pohyboval okolo 1 % a v posledním období dále akceleroval až na 1,3 %. Tomu odpovídají meziroční růsty dosahující v roce 2004 úrovně okolo 4,5 %. V 1. pololetí 2005 dosáhl HDP vysokého meziročního růstu o 4,9 %. Pozvolná akcelerace mezičtvrtletního růstu ve více než dvouletém časovém úseku implikuje udržení vysoké dynamiky HDP i v nadcházejícím období (viz graf 1).

Graf 1 : Hrubý domácí produkt
(stálé ceny, referenční rok 1995)

Pramen: ČSÚ

HDP v běžných cenách byl v roce 2004 v porovnání s rokem předchozím vyšší o 7,6 %. Do tohoto výsledku se promítla jak vyšší dynamika HDP v reálném vyjádření tak zrychlení cenového vývoje, které vyústilo v růst deflátoru HDP o 3,0 %. V 1. pololetí 2005 nicméně pokračovala tendence ke zpomalování tohoto vysokého růstu a HDP se nominálně zvýšil pouze o 5,7 % vlivem zpomalení růstu deflátoru HDP. Sblížení reálné a nominální dynamiky se odvíjí především od zhoršení směnných relací, které je sice v české ekonomice spíše neobvyklým jevem, nicméně je to důsledek vysokých dovozních cen ropy.

Cyklická pozice se nemění. Česká ekonomika se pohybuje ve vzestupné části cyklu v blízkosti svého potenciálního produktu. Vysoká dynamika HDP zatím negeneruje zvyšování makroekonomických nerovnováh vzhledem k uzavřené produkční mezeře, postupné akceleraci potenciálního růstu a struktuře růstu, který je tažen zejména zlepšováním bilance zahraničního obchodu a ne přehříváním domácí poptávky. Současné odhady potenciálního růstu dosahují hodnoty těsně nad 4 %. Zvyšování potenciální výkonnosti se opírá zejména o zlepšování kapitálové

vybavenosti prostřednictvím domácích i zahraničních investic a zkvalitňování institucionálních parametrů ekonomiky.

Ekonomická úroveň vyjádřená pomocí HDP na obyvatele (v paritě kupní síly) se ve srovnání s průměrem EU-25 v roce 2004 zvýšila na 70,1 %. Vzhledem k předstihu domácího ekonomického růstu došlo od roku 2000 k přiblížení ekonomické úrovně ČR průměrné úrovni v EU-25 o téměř 6 p.b. Měřeno alternativním ukazatelem reálného hrubého domácího důchodu na obyvatele je konvergence ČR mírně rychlejší. Tento ukazatel zohledňuje přínosy plynoucí ekonomice ze zlepšování směnných relací, které je dlouhodobě průvodním jevem domácího ekonomického vývoje, a dosahuje v průměru o téměř 1 p.b. vyššího růstu než HDP.

2.1.1 Poptávka a nabídka

Domácí poptávka

Domácí poptávka zaznamenala počínaje 2. pololetím 2004 podstatné zpomalení předchozího rychlého růstu. Kromě delší dobu probíhajícího zpomalování dynamiky výdajů na konečnou spotřebu došlo v 1. pololetí k meziročnímu poklesu hrubé tvorby kapitálu, především z důvodu nižšího přírůstku zásob, ale částečně také vlivem zpomalení růstu fixních investic. Z perspektivního hlediska zůstává struktura růstu domácí poptávky příznivá s vysokým příspěvkem investičních výdajů.

Tabulka 2

Výdaje na hrubý domácí produkt

		2002	2003	2004					2005	
				rok	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	1.Q	2.Q
HDP, běžné ceny	<i>mld. Kč</i>	2414,7	2555,8	2750,3	644,7	705,9	703,6	695,9	684,2	743,5
HDP, stálé ceny	<i>r/r, %</i>	1,5	3,2	4,4	4,1	4,5	4,6	4,6	4,7	5,1
Konečná spotřeba	<i>r/r, %</i>	3,3	4,4	0,8	1,8	1,4	0,3	-0,1	0,0	1,8
soukromá	<i>r/r, %</i>	2,8	4,6	2,1	2,9	2,0	1,9	1,7	1,6	2,2
vlády	<i>r/r, %</i>	4,5	3,8	-2,0	-0,6	-0,1	-3,4	-3,9	-3,5	0,9
Tvorba hrubého kapitálu	<i>r/r, %</i>	3,5	1,3	7,8	11,2	10,1	8,1	1,2	-1,0	-4,1
fixního	<i>r/r, %</i>	3,4	4,7	7,6	7,9	7,4	8,0	7,0	2,9	2,3
Vývoz	<i>r/r, %</i>	2,1	7,5	21,9	10,9	29,5	23,6	23,0	17,9	6,9
Dovoz	<i>r/r, %</i>	4,9	7,9	18,4	11,0	27,8	19,3	15,5	10,3	0,1

Pramen : ČSÚ

Výdaje na konečnou spotřebu domácností v reálném vyjádření rostou velmi umírněně. Nominální disponibilní důchod vykazuje v posledním období poměrně stálý růst bez větších výkyvů, který se odvíjí od stabilního vývoje mezd a platů. Reálné zdroje pro spotřebu jsou tak ve větší míře určovány kolísáním cenového vývoje. Vyšší růst cen a potažmo deflátoru spotřeby domácností v roce 2004 vedl při stabilním nominálním vývoji ke zpomalení reálné spotřeby domácností. Zatímco v roce 2004 nižší růst spotřeby odpovídal pomalejšímu vývoji reálného disponibilního důchodu, v 1. čtvrtletí 2005 se dynamizace disponibilních zdrojů nepromítla do zvýšení spotřeby, ale ve vysoké míře do tvorby úspor. Ve 2. čtvrtletí se růst spotřebních výdajů zrychlil a předstihl tempo disponibilního důchodu při poklesu míry úspor. Za celé 1. pololetí 2005 tak míra hrubých úspor domácností dosáhla 8,5 % a poprvé od roku 2002 se meziročně zvýšila.

Současné údaje ukazují na určitou změnu v chování domácností při rozdělení disponibilního důchodu. Tento posun může souviset s ukončením cyklu nákupu spotřebního zboží dlouhodobého charakteru, o čemž svědčí zpomalení růstu maloobchodních tržeb v tomto segmentu. Dalším faktorem poklesu spotřební dynamiky je zvýšená alokace zdrojů domácností na investice, zejména do bydlení. Stále významnějším faktorem ovlivňujícím bilanci sektoru domácností bude dluhová služba v souvislosti s rychlým nárůstem jejich zadlužení.

Pokles spotřeby vlády v roce 2004 se v 1. čtvrtletí 2005 ještě prohloubil. Úsporné chování v sektoru vládních institucí vyplývá zejména z opatření přijatých v souvislosti s reformou veřejných financí. V roce 2004 se v nižší konečné spotřebě odrazila rovněž nově zavedená možnost převést nevyčerpané rozpočtové prostředky do následujícího roku. Mírný meziroční nárůst vládních výdajů ve 2. čtvrtletí byl způsoben pořízením šesti stíhaček Jas-39 Gripen. Při současném zahrnutí do dovozu je výsledek této transakce na HDP neutrální.

Příznivým rysem ekonomického vývoje v roce 2004 byl přesun růstové dynamiky od spotřeby směrem k investicím. Nárůst hrubé tvorby fixního kapitálu dosáhl v roce 2004 nejvyšší hodnoty za posledních 8 let. Akcelerace investiční aktivity byla podporována přílivem zahraničních investic, zlepšující se finanční situací domácí podnikové sféry a pozitivními očekáváními ekonomických subjektů v důsledku rozšiřujících se vývozních možností. V 1. pololetí 2005 se růst hrubé tvorby fixního kapitálu znatelně zpomalil. Důležitým faktorem je meziroční pokles

investic do nebytových budov a staveb, který je ovlivněn vysokou loňskou srovnávací základnou související s přesunem stavebních prací ze snížené do základní sazby DPH. Příspěvek hrubé tvorby kapitálu celkem k růstu HDP se od 4. čtvrtletí 2004 významně snížil a v 1. pololetí 2005 byl v důsledku meziročně podstatně nižší tvorby zásob záporný. Změna zásob a ceností byla v posledních dvou čtvrtletích o 15,7 mld. Kč, tj. o téměř dvě třetiny, nižší než před rokem.

Čistá zahraniční poptávka

Bilance zahraničního obchodu se zbožím a službami se stala rozhodujícím zdrojem ekonomického růstu. Počínaje obdobím vstupu do EU došlo k mimořádnému nárůstu obratu zahraničního obchodu, který je až dosud doprovázen strmým zlepšováním obchodní bilance.

Zahraniční obchod se zbožím a službami v běžných cenách skončil v roce 2004 schodkem ve výši 9,4 mld. Kč. Proti předchozímu roku představuje tento výsledek zlepšení o 47,1 mld. Kč. (tj. téměř o 2 % nominálního HDP). Těžiště tohoto zlomu přitom leží v obchodu se zbožím, což je výrazem nárůstu konkurenční schopnosti české ekonomiky. Zlepšení takového rozsahu je ovšem těžko zdůvodnitelné pouze ekonomickými faktory. Důležitou roli zřejmě hrají institucionální faktory spojené s úpravou režimu zahraničního obchodu po vstupu do EU. Zcela vyloučit nelze ani statistický vliv přechodu na nový systém sledování zahraničního obchodu Intrastat. Navzdory slabému výkonu ekonomik hlavních obchodních partnerů a rekordním cenám ropy se výrazně pozitivní vývoj zahraničního obchodu udržuje i v dosavadním průběhu roku 2005. V 1. pololetí 2005 skončila bilance zboží a služeb ve vysokém přebytku 51,1 mld. Kč.

Zlepšení bilance v běžných i srovnatelných cenách bylo v roce 2004 obdobné při relativní stabilitě směnných relací. Příspěvek zahraničního obchodu k růstu HDP tak byl po 4 letech opět kladný, a to ve značné výši 1,7 p.b. V roce 2005 pokračuje zlepšování zahraničního obchodu navzdory poklesu směnných relací a je tedy dáno výhradně jeho reálným vývojem.

Nabídka

Na nabídkové straně se v roce 2004 růst HDP opíral o stabilní a vysokou dynamiku HPH ve váhově významných odvětvích průmyslu a obchodu, rychlý růst zaznamenalo rovněž peněžnictví a pojišťovnictví. V 1. pololetí 2005 růst HPH dále zrychlil na 5,2 % především zásluhou pokračující akcelerace v obchodu (růst o 23,7 %), ale také enormního nárůstu v zemědělství (o 39,3 %). Proti roku 2004 došlo v 1. pololetí 2005 ke zpomalení dynamiky v průmyslu, HPH ve zpracovatelském průmyslu se meziročně zvýšila pouze o 1,7 %.

Tabulka 3

Tvorba hrubé přidané hodnoty

		2002	2003	2004					2005	
				rok	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	1.Q	2.Q
HPH, běžné ceny	<i>mld. Kč</i>	2189,2	2321,7	2467,1	582,1	637,4	626,8	620,8	616,2	665,3
HPH, stálé ceny	<i>r/r, %</i>	1,8	3,0	4,6	4,4	4,6	4,8	4,8	4,9	5,5
Zemědělství, lesnictví, rybolov	<i>r/r, %</i>	2,6	4,9	1,9	-7,6	-17,4	11,2	13,2	31,8	46,2
Průmysl	<i>r/r, %</i>	7,8	6,7	6,2	7,6	7,5	5,2	4,2	2,1	2,9
Stavebnictví	<i>r/r, %</i>	3,1	5,1	-0,5	12,3	-1,5	-4,6	-3,1	-3,0	0,1
Obchod, pohostinství, doprava	<i>r/r, %</i>	-1,0	2,0	4,8	4,3	5,0	4,7	5,3	9,9	11,4
Peněžnictví, komerční služby	<i>r/r, %</i>	-3,9	-1,2	8,6	1,4	8,9	14,2	9,8	8,8	3,5
Ostatní služby	<i>r/r, %</i>	0,9	0,5	0,6	1,7	0,6	-1,6	1,6	-0,9	0,6

Pramen : ČSÚ, vlastní výpočet

Blízko stagnaci byla v roce 2004 HPH ve stavebnictví a ostatních (většinou netržních) službách. V 1. pololetí 2005 zaznamenalo stavebnictví pokles o 1,2 %, čtvrtletní průběh je ovšem stejně jako u výdajů na stavební investice ovlivněn srovnávací základnou stejného období roku 2004.

2.1.2 Produktivita a mzdy

Produktivita práce na makroekonomické úrovni, měřená ukazatelem HPH na jednoho zaměstnaného, vzrostla v roce 2004 o 4,7 %. HPH ve stálých cenách zaznamenala růst o 4,6 % při stagnaci zaměstnanosti. V 1. pololetí 2005 se dynamika produktivity práce snížila na 4,4 %, když růstu HPH o 5,2 % bylo dosaženo při zvýšení zaměstnanosti o 0,8 %. Zatímco do poloviny roku 2004 byl ekonomický růst tažen výlučně produktivitou práce při poklesu zaměstnanosti, od 3. čtvrtletí 2004 již rostoucí poptávka po pracovní síle generuje mírný nárůst počtu zaměstnaných, který se postupně zrychluje.

Růst nominální makroekonomické průměrné mzdy, vyjádřené jako objem mezd a platů na jednoho zaměstnance, dosáhl v roce 2004 hodnoty 5,2 %. Jednotkové mzdové náklady tak vzrostly pouze mírně, a to o 0,6 %. V 1. pololetí 2005 se průměrná mzda zvýšila téměř shodně s produktivitou práce, a nominální jednotkové mzdové náklady se tak meziročně téměř nezměnily (růst o 0,1 %).

Růst reálné průměrné mzdy (deflováno deflátozem HPH) dosáhl v roce 2004 hodnoty 3,6 % a v 1. pololetí 2005 se vlivem poklesu deflátoru HPH zrychlil na 4,6 %, což je pouze o 0,2 p.b. více než činil růst produktivity práce. Na makroekonomické úrovni tak pokračuje vyvážený vývoj produktivity a reálných mezd. Dlouhodobě odpovídající vztah mezi těmito veličinami je jedním ze základních faktorů nízkoinflačního prostředí v ČR.

2.2 Hlavní produkční odvětví

Výkon jednotlivých odvětví (měsíční zjišťování, stálé ceny)

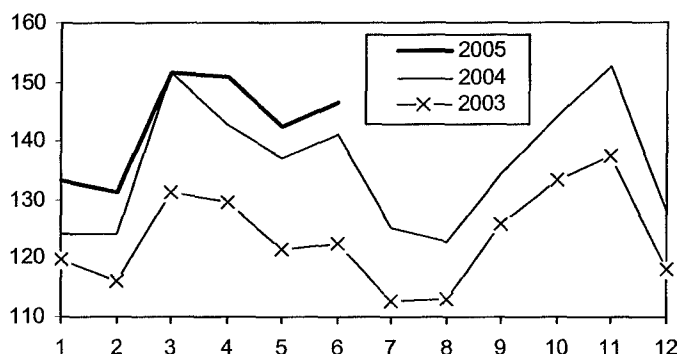
Průmyslová výroba po výrazném růstu v roce 2004 zpomalila v 1. pololetí 2005 svoji dynamiku. Důvodem byl jednak nižší růst zahraniční poptávky, kterou ovlivnil slabší ekonomický růst v Evropě a zmírnění konjunktury na světovém trhu oceli a železa, jednak zpomalení domácí poptávky a i vyšší srovnávací základna. Stejným směrem působil tlak asijské konkurence v odvětví textilního a oděvního průmyslu a zvyšující se ceny surovin na straně dovozu. Na vývoj průmyslové výroby však také působilo uvedení nových výrobních kapacit do provozu a přechod na nové výrobky v rámci strukturálních změn. Růst objemu produkce byl spojen s vysokou výkonností podniků pod zahraniční kontrolou.

Průmyslová produkce rostla bez větších výkyvů, v meziročním srovnání dosáhl její růst 4,2 % (proti 10,2 % v 1. pololetí 2004). Podnikům se dařilo také zvyšovat tržby z průmyslové činnosti (meziročně o 7,0 %).

Zahraniční poptávka se projevila v nižším růstu tržeb z přímého vývozu (ve stálých cenách meziročně o 11,1 %). Jejich podíl na celkových tržbách dosáhl více než poloviny (54,5 %). Uvádění nových kapacit do provozu a rozšiřování výroby se projevilo v růstu zaměstnanosti.

Graf 2 : Průmyslová výroba

(průměrný měsíc roku 2000 = 100, s.c.)

Pramen: ČSÚ

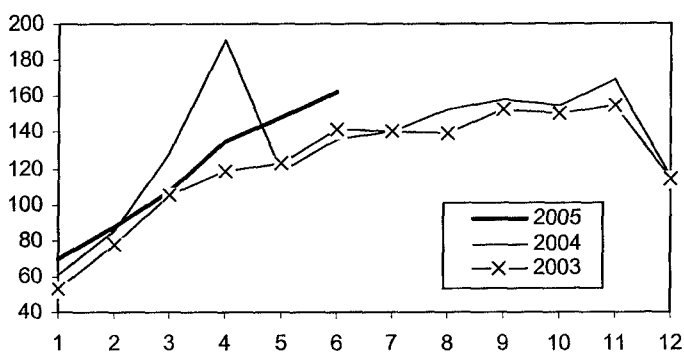
Z hlediska typu vlastnictví rostly nejdynamičtěji tržby podniků pod zahraniční kontrolou. Jejich celkové tržby se zvýšily o 13,8 %, tržby z přímého vývozu o 13,7 % vzhledem k jejich exportní orientaci a lepšímu napojení na zahraniční trhy poskytované mateřskými společnostmi.

Rozhodující podíl na výsledcích průmyslu měl i nadále zpracovatelský průmysl, který v 1. polovině roku 2005 meziročně zvýšil produkci o 4,4 %. U výroby a rozvodu elektřiny, plynu a vody došlo k mírnému poklesu o 0,4 %. Výkon v těžbě nerostných surovin se zvýšil o 1,2 %.

V rámci zpracovatelského průmyslu se v 1. pololetí 2005 nejvíce dařilo výrobě koksu a rafinérského zpracování ropy (meziroční růst o 15,5 %). Značný růst zaznamenala také výroba a opravy strojů a zařízení (o 14,9 %) a výroba dopravních prostředků a zařízení (o 13,0 %). Výroba textilií, textilních a oděvních výrobků stejně jako výroba usní a výrobků z usní dlouhodobě klesá (o 4,2 % a 7,5 %). Těmto výrobám stále silněji konkurují dovozy asijské provenience.

Stavební výroba se v 1. pololetí 2005 meziročně snížila o 1,2 %. Tento pololetní výsledek je však zkreslen nestandardní srovnávací základnou, do které se promítla extrémně vysoká vykázaná produkce v březnu a dubnu 2004 (viz následující graf). Pravděpodobným vysvětlením je předfakturace staveb ještě za sníženou sazbu DPH, která platila do 30. dubna 2004.

Graf 3 : Stavební výroba
(průměrný měsíc roku 2000 = 100, s.c.)

Pramen: ČSÚ

Stavební aktivita se zaměřila především na inženýrské stavby (zejména dálniční stavby) financované veřejným sektorem, dále na obchodní, logistická a administrativní centra, která jsou financována hlavně zahraničními investory a na bytovou výstavbu, podporovanou velmi nízkými úroky z hypotečních úvěrů i úvěry stavebních spořitelen. Zlepšila se také dostupnost úvěrů pro podniky a přibýly prostředky ze strukturálních fondů EU, určené především na rozvoj infrastruktury.

Objem stavebních prací na nové výstavbě, modernizacích a rekonstrukcích se v 1. pololetí 2005 zvýšil o 2,6 %. Práce na opravách a údržbě stavebních objektů klesly o 15,8 %.

U maloobchodních tržeb (včetně obchodu, oprav a údržby motorových vozidel a prodeje pohonných hmot) se v 1. pololetí 2005 prosadil stabilní růst, který v meziročním srovnání dosáhl 4,3 %. Byl tažen především motoristickým segmentem. Oživení maloobchodního prodeje bylo podpořeno pokračujícím růstem reálných příjmů obyvatelstva i rostoucí nabídkou spotřebitelských úvěrů. Protisměrně působily splátky hypotečních a spotřebitelských úvěrů i obavy z nezaměstnanosti.

Značná konkurence a převaha nabídky nad poptávkou umožnila pokračovat v koncentraci maloobchodu.

V dopravě došlo v 1. pololetí 2005 k poklesu tržeb o 1,3 %, ve spojích naopak k jejich růstu o 8,5 %.

Mzdy a reálná produktivita práce (podniky s 20 a více zaměstnanci)

V 1. polovině roku 2005 předstihla v průmyslových podnicích reálná produktivita práce z tržeb růst nominálních mezd. Odrazilo se to ve snížení jednotkových mzdových nákladů (meziročně o 2,1 %), což přispělo ke zlepšení konkurenceschopnosti českého průmyslu. Ve stavebnictví byl vztah mezd a produktivity práce nepříznivý. Jednotkové mzdové náklady se zvýšily o 7,6 %. Jejich vývoj byl však ovlivněn atypickou srovnávací základnou.

Tabulka 4

stejně období předchozího roku = 100	1999	2000	2001	2002	2003	2004	1 pol 2005
Průmysl							
průměrná nominální mzda	106,6	106,3	106,3	106,0	105,7	107,0	104,3
reálná produktivita práce	104,7	110,6	105,5	105,8	109,5	110,5	106,6
jednotkové mzdové náklady	101,8	96,1	100,8	100,2	96,5	96,8	97,9
Stavebnictví							
průměrná nominální mzda	103,8	104,9	107,0	106,4	106,1	106,2	103,5
reálná produktivita práce	99,2	110,8	108,5	100,7	107,8	105,3	96,2
jednotkové mzdové náklady	104,6	94,7	98,6	105,7	98,4	100,9	107,6

Pramen ČSU¹⁰, propočty MF ČR

Mzdově nákladové tlaky se tak v tomto období do cen průmyslových výrobců neprosazovaly vůbec a do cen stavebních prací, vzhledem k rostoucí konkurenci, jen omezeně.

2.3 Ekonomické výsledky nefinančních podniků ¹¹

(v běžných cenách, podniky se 100 a více zaměstnanci)

V 1. pololetí 2005 se do meziročního srovnání finančních ukazatelů nefinančních podniků promítl nižší růst výkonnosti jednotlivých odvětví. Podniky se musely vyrovnat s mírnějším růstem domácí investiční a spotřebitelské poptávky i se zpomalením růstu ve státech EU. Hrubý zisk (výsledek hospodaření před zdaněním) se meziročně snížil o 2,8 % a dosáhl výše 138,3 mld. Kč. V návaznosti se snížila

¹⁰ Průmysl a stavebnictví – organizace s 20 a více zaměstnanci

¹¹ Údaje za rok 2005 jsou předběžné, za rok 2004 jsou semidefinitivní.

úroveň efektivnosti hospodaření měřená rentabilitou nákladů a rentabilitou vlastního kapitálu.

Zhodnocování kurzu koruny vůči USD a EUR alespoň částečně eliminovalo růst cen dovážené ropy, ropných produktů a kovů. Pozitivní působení směnných relací se v průběhu 1. čtvrtletí 2005 začalo vytrácet. Ve 2. čtvrtletí již vývoj směnných relací ekonomickou situaci podnikové sféry zhoršoval. Do výsledku hospodaření se promítl rovněž růst cen domácích výrobců a snižování mzdové náročnosti výkonů.

Poptávkou ovlivněný růst výkonů včetně obchodní marže (meziročně o 9,4 %) spolu s růstem výkonové spotřeby (meziročně o 11,8 %) se projevil v nízkém růstu účetní přidané hodnoty¹² (meziročně o 4,0 %) a z ní vypočtené produktivity práce (o 3,0 %). Ve struktuře celkových nákladů (meziročně vyšší o 10,8 %) pokračovalo zvyšování podílu výkonové spotřeby a nákladů na prodané zboží. Ve výkonové spotřebě se začal projevovat růst cen některých vstupů.

Vlastní zdroje na financování akumulace, které měly v 1. pololetí 2005 podniky k dispozici, lze orientačně vyčíslit na 193 mld. Kč (při 26procentní zálohové dani). V porovnání s propočtem potřeby zdrojů ve výši cca 125 mld. Kč byl v průběhu 1. pololetí 2005 vytvořen přebytek zdrojů.

Celkové zásoby vzrostly meziročně o 11,3 %, v kategorii zásob vlastní výroby téměř o 20 %. To kromě vázání části finančních prostředků podniků může avizovat problémy s odbytem. Vlastní kapitál se v 1. pololetí 2005 zvýšil o 6,2 % a jeho podíl na celkových pasivech se meziročně mírně snížil.

¹² Účetní přidaná hodnota nezahrnuje promítnutí zisků a ztrát z držby, daně z produktů snížené o dotace na produkty a další úpravy nezbytné pro výpočet výkonů a mezispotřeby.

2.4 Ekonomické výsledky finančních institucí

Finanční instituce hospodařily v 1. pololetí 2005 s celkovým hrubým ziskem 49,6 mld. Kč, což představuje meziroční růst 30,5 %. Pokles hrubého zisku zaznamenaly pouze pojišťovny. V sektoru finančních institucí i nadále pokračovalo snižování počtu zaměstnanců.

Tabulka 5

Ekonomické výsledky finančních institucí za 1. pololetí 2005

Ukazatel		Peněžní bankovní instituce (bez ČNB)	Peněžní nebankovní instituce	Pojišťovny	Penzijní fondy	Celkem
Průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený	osoby	36173	9424	14363	453	60413
	mzr index	97,7	105,8	94,8	96,9	98,2
Výsledek hospodaření před zdaněním 1)	mld. Kč	28,2	12,4	6,7	2,2	49,6
	mzr index	130,0	153,5	96,6	178,9	130,5
Výnosy celkem 2)	mld. Kč	87,6	113,8	191,6	3,9	396,9
	mzr index	106,3	100,0	88,2	141,4	95,4
z toho finanční výnosy 2)	mld. Kč	74,3	30,0	x	3,9	x
	mzr index	108,3	121,0	x	147,5	x
z toho úroky výnosové	mld. Kč	53,8	x	x	x	x
	mzr index	107,5	x	x	x	x
předepsané hrubé pojistné	mld. Kč	x	x	60,9	10,8	x
	mzr index	x	x	99,7	116,9	x
Náklady celkem 2)	mld. Kč	65,3	101,4	184,8	1,7	353,3
	mzr index	100,2	95,9	87,9	110,6	92,3
z toho finanční náklady 2)	mld. Kč	25,3	22,7	x	0,8	x
	mzr index	105,2	98,0	x	108,0	x
z toho úroky nákladové	mld. Kč	22,3	x	x	x	x
	mzr index	106,2	x	x	x	x
náklady na pojištění plnění 3)	mld. Kč	x	x	26,9	4,7	x
	mzr index	x	x	87,0	125,9	x
Stav vlastního jmění k počátku období	mld. Kč	187,8	175,5	50,0	7,4	420,8
	mld. Kč	197,0	195,3	59,1	8,8	460,2

- 1) Výsledek hospodaření u bankovních peněžních institucí není rozdílem celkových nákladů a celkových výnosů. Je vyšší (nižší) o zisk (ztrátu) z vybraných finančních operací.
- 2) Celkové a finanční výnosy (náklady) u bankovních peněžních institucí nezahrnují zisky (ztráty) z vybraných finančních operací účtované do výnosů (nákladů) avšak vykazované jako saldo těchto zisků a ztrát výsledkově (součástí výsledku hospodaření před zdaněním).
- 3) Přijaté příspěvky od účastníků penzijního připojištění (předepsané hrubé pojistné a náklady na pojištění plnění) nejsou u penzijních fondů součástí jejich nákladů a výnosů.

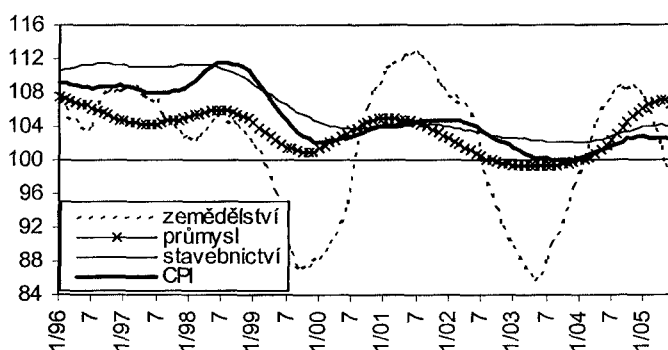
Pramen: ČNB

3. Cenový vývoj

Růst spotřebitelských cen se od počátku roku 2005 v porovnání s 1. pololetím 2004 výrazně zpomalil. Změna trendu vyplývá především z postupného odeznívání dopadu zvýšení nepřímých daní v rámci reformy veřejných financí a nezbytných harmonizačních úprav, které souvisely se vstupem České republiky do EU, jakož i zpomalení cenového pohybu na světovém i domácím komoditním trhu surovin a produktů. Pokles cen domácích zemědělských výrobců, který je patrný od 2. pololetí 2004, ovlivňuje se zpožděním současný pokles cen některých potravin.

Ceny výrobců se v 1. pololetí 2005 vyvíjely diferencovaně. Tradičně největší volatilitu zaznamenaly ceny zemědělských výrobců, které v porovnání s 1. pololetím 2004 výrazně poklesly. Ke značnému zpomalení meziročního růstu cenové hladiny došlo u průmyslových výrobců. Nákladové tlaky, které působily prakticky po celý rok 2004 v souvislosti s růstem cen na světových komoditních trzích s ropou a kovy, se v 1. pololetí 2005 oslabily. Růst cen byl částečně kompenzován zhodnocováním směnného kurzu koruny vůči oběma světovým měnám. Významnou roli zde sehrál i samotný fakt vyšší srovnávací základny z roku 2004. Mírné zpomalení dynamiky meziročního růstu bylo patrné i u cen ve stavebnictví. Ceny tržních služeb vykázaly nepatrný růst s mírným zrychlením v červnu 2005.

Graf 4 : Spotřebitelské ceny a ceny výrobců
(průměr hladiny cen za posledních 12 měsíců k průměru předchozích 12 měsíců)

Pramen: ČSÚ

3.1 Spotřebitelské ceny

Spotřebitelské ceny až do května 2005 dále pokračovaly ve zpomalování meziročního růstu, který započal již v říjnu 2004. Změnu dynamiky růstu cen v tomto

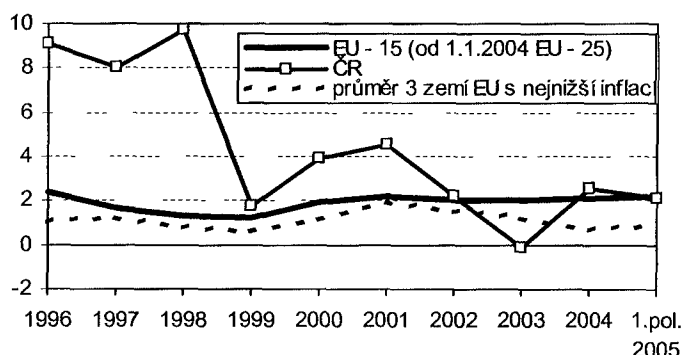
období ovlivňoval především jejich tržní pohyb, zatímco dopad administrativních¹³ cenových vlivů se prakticky neměnil. Celkový příspěvek administrativních vlivů k meziročnímu růstu spotřebitelských cen činil 1,2 p.b.

Akcelerující faktor růstu cen z počátku roku 2004, tj. především zvýšení nepřímých daní v květnu téhož roku, byl v 1. pololetí 2005 vystřídán úpravami regulovaných cen energií a telekomunikačních služeb. Právě načasování účinnosti zvýšení cen telekomunikačních služeb stojí především za změnou trendu meziročního poklesu spotřebitelských cen v červnu 2005.

V souhrnu převažovaly v ekonomice faktory působící k udržení nízké inflace. Růst cen vnějších nákladových vstupů byl výrazně korigován meziročním posílením kurzu koruny a díky tomu ceny dovozu, s výjimkou cen ropy a zemního plynu, převážně klesaly. Cenový růst dovážených kovů, který v 1. čtvrtletí 2005 ještě významně ovlivňoval ceny průmyslových výrobců, se významně zpomalil. Trend zpomalování dynamiky růstu cen domácích zemědělských výrobců přešel od počátku roku 2005 do absolutního poklesu a promítal se bezprostředně v poklesu cen potravin do dubna 2005.

V porovnání s prosincem 2004 došlo v průběhu 1. pololetí 2005 ke zpomalení meziročního růstu cen na 1,8 % (o 1,0 p.b.). Průměrná míra inflace se v průběhu téhož období postupně snižovala až na 2,4 % v červnu 2005, což je o 0,4 p.b. méně než v prosinci 2004.

Graf 5 : Spotřebitelské ceny – HICP v %
(průměrná míra inflace)

Pramen: ČSÚ, EUROSTAT, výpočty MF

¹³ Změny maximálních cen, věcně usměrňovaných cen a ostatní necenová opatření (změna daní).

Inflace na bázi HICP (harmonizovaný index spotřebitelských cen používaný pro mezinárodní srovnání) se v 1. pololetí 2005 meziročně pohybovala pod úrovní meziročního cenového růstu v EU. Klouzavá míra inflace HICP se v červnu 2005 oproti prosinci 2004 rovněž zpomalila o 0,5 p.b. a dosáhla 2,1 %. V zemích EU-25 docházelo v průběhu 1. pololetí 2005 naopak k mírnému zrychlování meziročního cenového růstu, průměr za EU-25 v červnu 2005 dosáhl 2,2 %, což bylo o 0,1 p.b. více než v prosinci 2004 (průměr za EU-15 ve stejném období stagnoval na 2,0 %).

Pouze ve dvou oddílech spotřebního koše (váhově reprezentujících cca 3,7 %) došlo v 1. pololetí 2005 ke zrychlení meziročního růstu. V oddíle pošty a telekomunikace, který již v prosinci 2004 vykazoval největší meziroční nárůst cen (o 12,9 %) především v důsledku převedení telekomunikačních služeb do skupiny se základní sazbou DPH od ledna 2004, došlo v červnu 2005 k další dynamizaci růstu o 1,3 p.b. na 14,2 %. Důvodem bylo zvýšení cen veřejných telekomunikačních služeb o 16,6 %, které odráželo změny v paušálních poplatcích za provoz stálých bytových telefonních stanic (zrušení tzv. volných minut). V oddíle zdraví se meziroční růst cen v červnu 2005 oproti prosinci 2004 zrychlil o 4,2 p.b. na 7,8 %. Hlavní příčinou zde byl především cenový pohyb u léčiv, kde meziroční růst přesahoval i 10 % (zvyšování doplatků na některé druhy léků předepsaných lékařem).

Oproti tomu ve dvou oddílech (cca 12,5 % spotřebního koše) ve stejném období pokračoval meziroční pokles cen. U bytového vybavení, zařízení domácností a oprav v červnu 2005 dosahoval 2,1 %. Ještě k rychlejšímu meziročnímu poklesu došlo u odívání a obuvi (o 4,9 %).

Ve všech zbývajících osmi oddílech spotřebního koše rostly spotřebitelské ceny v porovnání s prosincem 2004 meziročně pomaleji. A jen ve třech oddílech (bydlení, vzdělávání, stravování a ubytování, tj. celkem 31,5 % váhy spotřebního koše) byl jejich růst vyšší než průměrný. Cenový pohyb v těchto třech oddílech se nejvýznamněji podílel na celkovém meziročním přírůstku spotřebitelských cen v červnu 2005 (75 %). V bydlení se meziměsíčně od ledna 2005 zvýšily ceny elektřiny o 4,9 %, ceny zemního plynu o 1,4 %, tepla o 2,6 %, vodného o 5,6 %, stočného o 4,7 %, za odvoz odpadků o 6,9 %. Ve stravování a ubytování se v průběhu 1. pololetí 2005 projevilo zvýšení cen jídel v závodních jídelnách cca o 2,0 % a ceny ubytovacích služeb o 1,5 %. U vzdělávání došlo ke zvýšení poplatků v mateřských školách cca o 4,0 %.

Tabulka 6

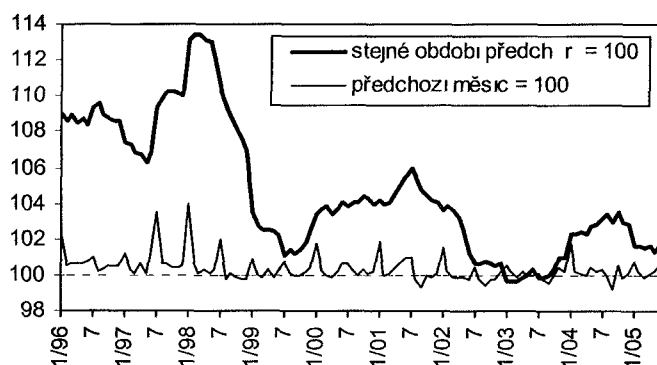
Index spotřebitelských cen

Oddíl č	váha v koši o/oo	2004		2005	
		prosinec	příspěvek	červen	příspěvek
		sopr=100 %	k růstu p.b.	sopr=100 %	k růstu p.b.
	Ú h r n	1000,0	102,8	101,8	1,8
1	Potraviny a nealkoholické nápoje	197,6	100,9	100,4	0,1
2	Alkoholické nápoje, tabák a narkotika	79,2	103,5	100,6	0,1
3	Odívání a obuv	56,9	96,9	95,1	-0,2
4	Bydlení, voda, energie, paliva	236,4	104,4	104,0	1,1
5	Bytové vybavení, zařízení domácností; opravy	67,9	98,0	97,9	-0,1
6	Zdraví	14,3	103,6	107,8	0,1
7	Doprava	101,4	101,4	100,2	0,0
8	Pošty a telekomunikace	22,5	112,9	114,2	0,3
9	Rekreace a kultura	95,5	101,7	100,9	0,1
10	Vzdělávání	4,5	105,4	102,5	0,0
11	Stravování a ubytování	74,2	107,9	103,4	0,3
12	Ostatní zboží a služby	49,5	104,4	100,3	0,0

Pramen ČSÚ

Ceny zboží v červnu 2005 meziročně úhrnem vzrostly o 0,6 % a ceny služeb o 3,7 %, což je o 0,3 p.b. resp. o 2,4 p.b. méně než v prosinci 2004.

Graf 6 : Spotřebitelské ceny

Pramen ČSÚ

3.2 Produkční ceny

Produkční ceny v hlavních výrobních odvětvích se v 1. pololetí 2005 vyvíjely diferencovaně. Tradičně největší volatilitu zaznamenaly ceny zemědělských výrobců, které výrazně poklesly. Ke značnému zpomalení růstu cenové hladiny došlo v oblasti průmyslových výrobců. Mírné oslabení dynamiky bylo patrné i u cen ve stavebnictví.

Naopak k akceleraci došlo u cen v lesnictví. Ceny tržních služeb vykazaly nepatrný růst na stabilní úrovni s mírným zrychlením v posledním sledovaném měsíci.

Ceny průmyslových výrobců se v 1. pololetí 2005 ve všech sekcích a převážné většině subsekcí standardní klasifikace produkce (SKP) meziročně zvýšily (průměrně o 5,5 %), ovšem s klesající dynamikou. Současné zpomalování meziročního růstu je odrazem relativní stability cen v 1. pololetí 2005 a vývoje v minulém roce, kdy výrazně akcelerovaly a zapříčinily vznik vysokých srovnávacích základů pro současné období. V červnu 2005 se ceny v průmyslu zvýšily jen o 2,7 %, což je o 5 p.b. méně než v prosinci 2004 a o 3,5 p.b. méně než v červnu 2004.

Hlavní vliv na celkovou cenovou hladinu mělo meziroční zvýšení cen v sekci nerostných surovin (o 18,2 % v červnu 2005). Zatímco v subsekcí uhlí, lignitu a rašeliny ceny v červnu meziročně vzrostly o 23,6 %, u ostatních nerostných surovin meziročně stagnovaly. O něco pomaleji než ceny výrobců v sekci nerostných surovin rostly ceny výrobců elektřiny, plynu a vody (v červnu 2005 o 9,9 % proti 4,9 % v červnu 2004).

Vzhledem k vysokým srovnávacím základům z minulého roku vykazaly ceny výrobců zpracovatelského průmyslu jen mírný meziroční růst (o 1,4 %), když dominantní příspěvek (0,8 p.b.) byl zachycen v subsekcí základních kovů, hutních a kovodělných výrobků. Jejich meziroční navýšení dosáhlo 5,7 % v červnu 2005, což bylo výrazné zpomalení tempa oproti předchozímu roku (20 % v červnu 2004 a 28,9 % v prosinci 2004). Ceny v subsekcí koks, rafinerské a ropné výrobky přispěly k celkovému meziročnímu cenovému růstu méně (příspěvek 0,4 p.b. při růstu cen o 9,7 % oproti 41,4 % v červnu 2004). Příspěvek chemických výrobků k meziročnímu zvýšení produkční cenové hladiny činil 0,3 p.b. při meziročním růstu o 2,1 % (oproti 4,0 v červnu 2004). Ceny potravinářských výrobků, nápojů a tabáku se v posledních dvou měsících snížily a jejich příspěvek k celkovému cenovému růstu byl záporný (-0,2 p.b. meziroční změna -1,1 %). Příspěvky zbývajících subsekcí zpracovatelského průmyslu se pohybovaly pouze okolo 0,1 p.b. Kromě potravinářských výrobků měly v červnu 2005 nižší cenovou hladinu než v červnu 2004 dopravní prostředky (o 2,4 %), elektrické a optické přístroje, vlákna a papír a textilní a oděvní výrobky.

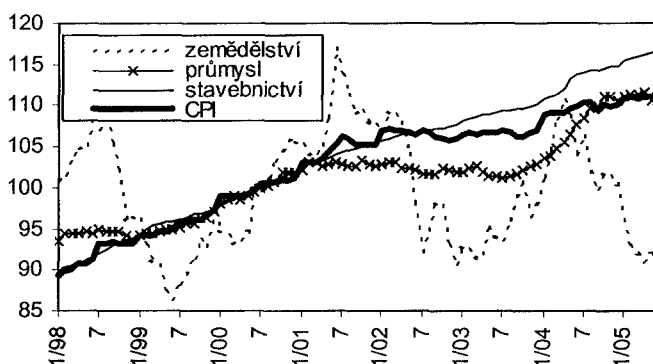
Ceny stavebních prací v 1. pololetí 2005 v průměru meziročně vzrostly o 3,5 %, což je o 0,8 p.b. více než v 1. pololetí 2004. Po více než půlročním období růstu okolo 4 % se meziroční tempo v závěru období zpomalilo (v červnu 2005 na 2,4 %). Dynamické navýšení cen stavebních prací v posledních 12 měsících souviselo se zvýšením sazby daně z přidané hodnoty v květnu 2004. Červnové zpomalení tempa je výrazem statistického efektu vysoké srovnávací základny, a tudíž z něj nelze vyvozovat závěry o změně trendu vývoje cen ve stavebnictví.

Vývoj zemědělských cen se nadále zřetelně odlišuje od ostatních cenových okruhů v produkční sféře a potvrzoval přetrvávající volatilitu v tomto segmentu ekonomiky. V 1. pololetí 2005 **ceny zemědělských výrobců** vykazovaly záporné hodnoty meziročního růstu. V průměru meziročně klesly v úhrnu o 12,3 %, (oproti růstu o 14,3 % v 1. pololetí 2004). Propad cen byl zaznamenán u komodit rostlinné výroby (průměrně o 37,8 %, v 1. pololetí 2004 růst o 34,7 %). Ovšem v živočišné výrobě ceny rostly (průměrný meziroční růst o 6,6 %, v 1. pololetí 2004 růst o 2,7 %).

Meziroční ceny zemědělské výroby klesají již od prosince 2004, což je dáno značným propadem cen rostlinných výrobků. Ty začaly meziročně klesat již v prosinci 2004 a minima dosáhly v dubnu 2005 (pokles o 44,8 % oproti hodnotám v dubnu předchozího roku). Od května 2005 však dochází ke zmírnění těchto deflačních tlaků, jež se následně promítají i do celkových cen zemědělských výrobců. Za tímto vývojem lze spatřovat zejména vydatnou úrodu z minulého roku.

Naopak ceny živočišných výrobků ve sledovaném období rostly, zejména u jatečného skotu. Avšak tempo jejich růstu mělo zpomalující tendenci (z 13,1 % v lednu 2005 na 2,4 % v červnu 2005).

Graf 7 : Ceny výrobců
(bazické indexy, průměr roku 2000=100))

Pramen: ČSÚ, vlastní výpočty MF

Kromě poštovních a telekomunikačních služeb se v 1. pololetí 2005 zvyšovaly **ceny tržních služeb** ve všech subsekcích. Celkový průměrný meziroční nárůst dosáhl 1,5 % (což je o 0,8 p.b. méně než v 1. pololetí 2004). Rovněž se, s výjimkou subsektu peněžnictví, mírně zrychlila i dynamika jejich růstu. Nejvyššího průměrného růstu cen bylo dosaženo u stočného (v průměru o 5,8 %). Následovaly služby v peněžnictví (nárůst o 3,6 %), podnikatelské služby (zejména pak služby v oblasti výpočetní techniky a reklamy) a doprava (v obou případech o 1,8 %). Nejpomaleji rostly ceny pojistných služeb (o 0,9 %). Pouze ceny poštovních a telekomunikačních služeb průměrně meziročně poklesly (o 0,4 %). Ovšem na základě opatření antimonopolního úřadu došlo v měsíci červnu k meziročnímu zvýšení cen o 4,2 %.

4. Trh práce

Vývoj na trhu práce reflektoval pokračující ekonomický růst a v globálních ukazatelích lze jeho vývoj považovat za pozitivní:

- Počet zaměstnaných osob roste a ubývá nezaměstnaných.
- Pracovní síla a ekonomická aktivita rostou.
- Přírůstek ekonomicky neaktivních osob v zásadě vyplývá z demografického vývoje.
- Zvýšení průměrné mzdy není v rozporu s růstem produktivity práce.

Tabulka 7

Základní ukazatele trhu práce

		Stejně období předcházejícího roku = 100					Absolutně tis.osob / Kč
		1.pol.03	2003	1.pol.04	2004	1. pol. 05	1. pol. 05
Zaměstnanost	-celkem VŠPS ¹	99,9	99,3	98,9	99,4	100,8	4 728
	-zaměstnanci VŠPS	98,2	98,2	99,1	99,9	101,8	3 936
	-evidenční ²	99,1	99,1	98,8	99,2	105,0	3 211
Nezaměstnanost	-VŠPS ³	103,1	106,7	111,6	106,3	96,3	416
	-MPSV ⁴	111,1	109,2	105,0	102,8	97,1	530
Průměrná mzda	-evidenční ²	107,0	106,6	106,4	106,6	105,4	18 220

Pramen: ČSÚ, MPSV

¹⁾ Zaměstnaný VŠPS pracoval v referenčním týdnu alespoň 1 hodinu

²⁾ Zaměstnanci (fyzické osoby) v evidenčním počtu podniku nad 19 zaměstnanců a nepodnikatelské sféry celkem

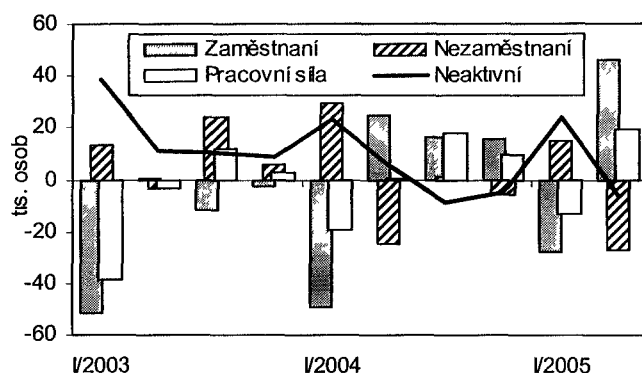
³⁾ Nezaměstnaný VŠPS nepracoval, práci aktivně hledal a byl schopen nastoupit do 14 dnů

⁴⁾ Nezaměstnaný MPSV vyhovuje podmínkám pro registraci na úřadu práce

4.1 Ekonomická aktivita

Přírůstek počtu zaměstnaných převýšil úbytek nezaměstnaných, objem pracovní síly jako jejich součet tak mírně vzrostl.

Graf 8 : Ekonomická aktivita
meziroční přírůstky

Pramen: ČSÚ

Míra ekonomické aktivity (poměr pracovní síly k počtu obyvatel) se tak ve věkové kategorii 15–64 let zvýšila o 0,2 p.b. na 70,1 %. U obyvatelstva nad 15 let byla v průměru stejná jako v roce 2004 (59,1 %), ve 2. čtvrtletí však řetězově rovněž vzrostla (o 0,1 p.b.). Nejvyšší míra ekonomické aktivity, přesahující trvale 91 %, je mezi 35–49 lety.

Zvýšení míry ekonomické aktivity bylo ovlivněno zejména prodlužováním věku odchodu do starobního důchodu a intenzivní snahou starších pracovníků o udržení pracovní aktivity v podmínkách příznivých růstu zaměstnanosti. Meziroční přírůstek byl nejvýraznější mezi 50–60 lety (o 2,4 p.b. na 64,6 %) a na rozdíl od 1. pololetí 2004 k němu přispěl převážně růst zaměstnanosti. Pokračující pokles míry ekonomické aktivity u nejnižších věkových kategorií, nejvýraznější mezi 20–24 roky (o 4,1 p.b. na 57,1 %), plyne zejména ze zvyšování počtu studentů VŠ. Meziročně v této kategorii poklesl jak počet zaměstnaných, tak i nezaměstnaných. Mírný pokles míry ekonomické aktivity ve věku mezi 35–44 lety byl naproti tomu dán převážujícím poklesem nezaměstnanosti.

Mimo ekonomickou aktivitu bylo v 1. pololetí 2005 v průměru 3556 tis. osob nad 15 let. Nárůst počtu ekonomicky neaktivních meziročně výrazně zpomalil tempo a byl tažen převážně pokračujícím růstem počtu studujících a dále se zpomalujícím

přírůstkem důchodců. Skladba ekonomicky neaktivních byla v průběhu roku 2004 a 1. pololetí 2005 v zásadě shodná – z nich důchodci představovali 60 % a osoby připravující se na povolání 21 % (VŠ 7 %).

4.2 Zaměstnanost

Podle předběžných výsledků VŠPS pracovalo při meziročním přírůstku o 0,8 % v 1. pololetí 2005 v průměru 4728 tisíc osob (v hlavním či jediném zaměstnání). Proti srovnatelnému období roku 2004 došlo nejen k obrácení trendu, ale i skladby zaměstnanosti. Na těchto změnách se podílelo jak příznivé prostředí ekonomického růstu, tak institucionální úpravy (zejména zákon o zaměstnanosti a dále zavedení minimálního základu daně spolu s úpravami v platbě sociálního a zdravotního pojištění).

Celkový počet zaměstnanců a členů produkčních družstev (3960 tisíc osob) vzrostl o 1,8 %, v podnikatelském sektoru došlo k poklesu o 4 % (na 768 tisíc osob), ale i při tomto vývoji je podíl počtu podnikatelů v ČR podle údajů Eurostatu ve srovnatelné struktuře ekonomiky výrazně nad běžnou evropskou úrovní. Procentní zastoupení zaměstnaneckého segmentu v celkové zaměstnanosti meziročně vzrostlo (o 0,8 p.b.) na 83,8 %.

Nová úprava zákona o zaměstnanosti přispěla ke zvýšení počtu zaměstnanců možným postihem zaměstnavatelů při pokračování ve „švarcsystému“ a opakovaném zaměstnávání na dobu určitou. Dynamický ekonomický růst současně umožňoval podnikům intenzivnější tvorbu zaměstnaneckých míst. Z nich část obsadily osoby dříve formálně pracující na vlastní účet. Širší nabídka míst, na kvalifikaci různě náročných, rovněž umožnila pracovní zapojení i mnohým dříve nezaměstnaným, na které souběžně úřady práce vyvíjely vyšší tlak k aktivnějšímu hledání práce.

Uvedený názor podporují i údaje o odvětvové skladbě zaměstnanosti podle VŠPS. Nejvyšší absolutní meziroční přírůstky byly zjištěny v sekundární sféře (celkem o 31 tisíc osob) ve stavebnictví a zpracovatelském průmyslu. Na přírůstku v terciární sféře se nejvýrazněji podílelo školství a zdravotnictví. Primární odvětví pokračovala v poklesu.

Ke 30. 6. 2005 v ČR legálně pracovalo 195 tisíc cizích státních příslušníků (meziročně o 15,4 % více). Většinou (68 %) pracovali v zaměstnaneckém poměru.

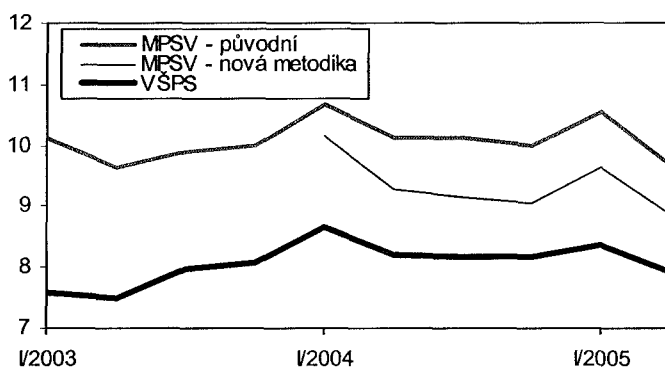
Více než 62 % z nich byli občané zemí evropského hospodářského prostoru. Počet cizinců podnikajících v ČR na živnostenský list meziročně poklesl o 1,8 % na 62 tisíc.

Mezi zaměstnanci tradičně výrazně převažovali Slováci v počtu 68 tisíc, u nichž je vedle srovnatelného vzdělání i minimální jazyková bariéra, což umožňuje jejich bezproblémové uplatnění téměř ve všech profesích. Ukrajinců zde bylo legálně zaměstnáno 34 tisíc, Poláků 10 tisíc. V pořadí i počtu výrazně převažují občané z bývalého východního bloku, více než tisíc osob však bylo zaměstnáno i z Německa a USA, přičemž u Němců dochází k systematickému citelnému nárůstu.

4.3 Nezaměstnanost

Pokles nezaměstnanosti lze přičítat jak ekonomickému růstu, tak úpravám legislativy trhu práce i intenzivní činnosti úřadů práce při realizaci programů aktivní politiky zaměstnanosti i pomoci jednotlivým klientům při hledání uplatnění. Ke zpomalení přírůstku nově evidovaných přispívá i demograficky dané snižování počtu absolventů škol a rozšíření možností práce či praxe v zahraničí dané vstupem do EU.

Graf 9 : Míra nezaměstnanosti, %, průměr čtvrtletí

Pramen: ČSÚ, MPSV

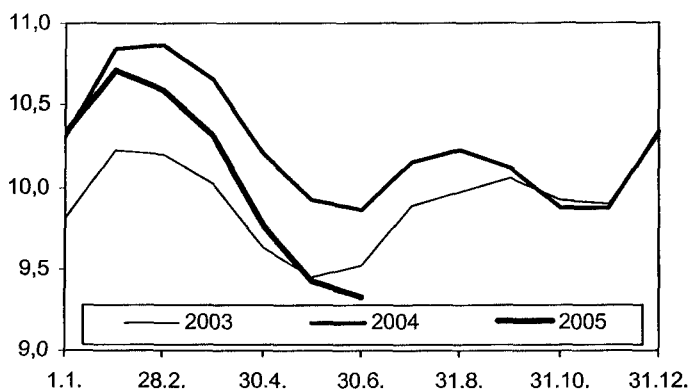
Průměrný počet nezaměstnaných v 1. pololetí 2005 klesl o cca 16 tisíc – u dat zjišťovaných na základě VŠPS na 416 tisíc, u registrovaných na úřadech práce na 530 tisíc. Údaje o míře nezaměstnanosti, v současné době běžně prezentované podle různých metodik, se vlivem různých zahrnovaných činitelů liší v úrovni, avšak vypovídají na sezónně očištěných datech shodně o trendu k poklesu počtu osob i míry nezaměstnanosti. Všechny statistiky ukazují obdobné sezónní výkyvy dané

ukončováním pracovních poměrů ke konci roku, tvorbou a rušením sezónních manuálních pracovních příležitostí i vstupem absolventů škol na trh práce. Pro mezinárodní srovnávání je běžně používán údaj o míře nezaměstnanosti podle VŠPS a u ní došlo k meziročnímu poklesu v průměru za pololetí o 0,3 p.b. na 8,1 %.

Výrazný nárůst počtu nezaměstnaných osob v rozmezí 55-59 let z roku 2004 nepokračoval, naopak došlo k mírnému poklesu. Podle stupně dosaženého vzdělání nadále výrazně převažují nezaměstnaní se základním vzděláním a absolventi bez maturity (celkem cca $\frac{3}{4}$). Přírůstek pracovních příležitostí v průmyslu a stavebnictví je využitelný zejména pro muže, podíl nezaměstnaných žen se tudíž nadále zvyšuje (53,2 % ke konci června 2005) a v jejich vzdělanostní skladbě je zastoupeno více osob s ukončeným středoškolským vzděláním s maturitou.

Nárůst dlouhodobě nezaměstnaných nepokračoval, došlo dokonce k mírnému poklesu počtu osob nepracujících déle než 1 rok. Jejich počet však stále přesahuje 200 tisíc a jejich podíl na nezaměstnaných celkem se dále zvýšil. Další výraznější snižování jejich počtu bude velmi náročné, neboť se často jedná o obtížně zapojitelné osoby s nízkou ochotou k rekvalifikaci. Navíc jiné příjmy, zejména sociální dávky, dosud většinou dostatečně pokrývají jejich životní náklady. Vedle motivace často postrádají i základní pracovní návyky. Dalším problémem dlouhodobé nezaměstnanosti, jehož řešení nelze v krátké době očekávat, je setrvalá neochota mnohých zaměstnavatelů k přijímání matek s dětmi. U převažujících žen je dlouhodobá nezaměstnanost podle věkových skupin v zásadě rovnoměrně rozložena. U mužů je procenticky významně vyšší podíl dlouhodobě nezaměstnaných ve skupině 20-29 let.

Graf 10 : Registrovaná míra nezaměstnanosti, %, konec měsíce

Pramen: MPSV

V 1. pololetí 2005 připadalo na jedno volné místo 10 registrovaných uchazečů, tj. o 3 méně než ve srovnatelném období předchozího roku (v důsledku poklesu počtu nezaměstnaných a přírůstku míst).

Příspěvek v nezaměstnanosti pobíralo v průměru 27,9 % z celkového počtu registrovaných uchazečů, což je meziročně o 5,8 p.b. méně. Toto snížení je zejména důsledkem omezení podpory v nezaměstnanosti pro absolventy škol od 4. čtvrtletí 2004, daného novým zákonem o zaměstnanosti. V konečném důsledku však neznamená jednoznačnou úsporu prostředků státního rozpočtu. Absolventi nemající pro nesplnění povinně odpracované doby nárok na tento druh podpory v mnoha případech neztrácejí nárok na dávky sociální podpory a často tak přímo ze školy za základní zdroj obživy považují nikoliv pracovní, ale sociální příjmy.

Nezaměstnanost se vyvíjela v jednotlivých regionech rozdílně v závislosti na možnostech tvorby nových pracovních příležitostí, jejich využitelnosti z profesního hlediska i dopravní dostupnosti a na počtu rušených pracovních míst. Diference mezi kraji se dále snižovaly, neboť prostředky na aktivní politiku zaměstnanosti byly směřovány do okresů s mírou registrované nezaměstnanosti nad 14 % (podle původní metodiky MPSV). Ke 30.6.2005 to byly okresy Most, Karviná, Chomutov, Bruntál, Ostrava-město, Teplice, Jeseník a Děčín. Nejvyšší míra registrované nezaměstnanosti byla v červnu v okresech Most (21,9%) a Karviná (19,0 %), což proti roku 2004 znamenalo pokles (o 2,2 resp. 2 p.b.).

4.4 Mzdy

Růst průměrných nominálních mezd zpomalil tempo a nebyl v rozporu s rostoucí zaměstnaností ani s růstem produktivity práce a neohrožuje cenovou stabilitu. Projevila se v něm rostoucí diferenciací ohodnocení práce.

Tabulka 8

Průměrná mzda

1. pololetí 2005	nominálně Kč	růst nominálně, %	růst reálně, %
Celkem	18220	5,6	3,9
Podnikatelská sféra	18317	5,2	3,5
Nepodnikatelská sféra	17895	7,1	5,4

Pramen: ČSÚ

Vývoj průměrné hrubé mzdy v podnikatelské sféře je dlouhodobě poměrně stabilní. V 1. pololetí jej lze považovat za velmi umírněný, neboť v 1. čtvrtletí reflektoval neukončená kolektivní vyjednávání a zvyšování zaměstnanosti mnohdy znamenalo rozšiřování pracovních příležitostí i pro osoby s nižší kvalifikací.

V nepodnikatelské sféře pokračoval nestandardní průběh daný od začátku roku plošným zvýšením tarifů, nadstandardním zvýšením platových tarifů pro vybrané profese (např. ozbrojené složky a zaměstnance v oblasti sociální péče) a zrušením dalších platů v rozpočtové sféře.

Mzdová diferenciací se zvětšuje jak z hlediska odvětvového, tak uvnitř odvětví podle typu i velikosti podniku a rychleji rostoucího finančního hodnocení vysoce kvalifikované a kvalitní práce, a to i přesto že nároková minimální mzda roste rychleji než pro srovnávání běžně používaná průměrná. Navíc používaná statistika komplikuje srovnávání tím, že zatímco nejvyšší mzdy jsou vykazovány v plném rozsahu, podniky s méně než 20 zaměstnanci, kde jsou většinou mzdy nejnižší, v ní zahrnovány nejsou. Ve vykazované průměrné mzdě ve fyzických osobách také není zohledněno, že mnozí pracovníci s nejvyššími mzdami tráví v zaměstnání nadstandardní počet pracovních hodin.

Výrazně nejvyšší průměrná mzda i její nominální přírůstek je setrvale vykazována v odvětví finančního zprostředkování. V tomto odvětví se nejmarkantněji projevuje zrychlování růstu nejvyšších mezd a snižování podílu zaměstnanců s nižší kvalifikací, tedy i ohodnocením.

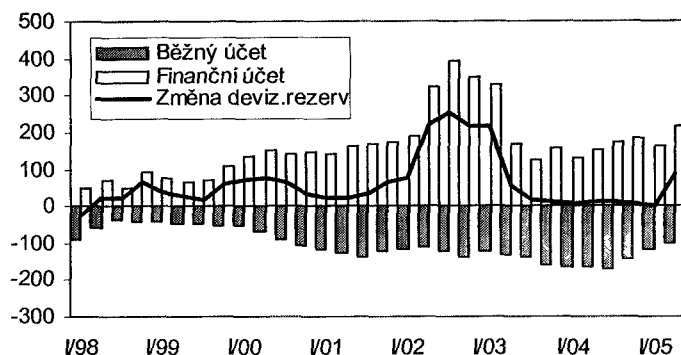
Úprava tarifního systému v rozpočtové sféře zvýšením základu sice nadstandardně zvýšila průměrné mzdy v 1. čtvrtletí, ale zrušením dalšího platu způsobila ve 2. čtvrtletí zpomalení růstu mzdy v nepodnikatelské sféře.

Spojením umírněného růstu mezd v podnikatelské sféře a zpomalení ve sféře nepodnikatelské došlo ve 2. čtvrtletí 2005 ke druhému nejnižšímu nárůstu průměrné mzdy od vzniku ČR.

5. Platební bilance

Běžný účet platební bilance za 1. pololetí 2005 skončil schodkem ve výši 12,3 mld. Kč. Aktivum finančního účtu 90,4 mld. Kč bylo dáno přílivem přímých zahraničních investic, v položkách portfoliových a ostatních investic i finančních derivátů došlo k odlivu finančních zdrojů. Kapitálový účet skončil přebytkem 2,8 mld. Kč. Devizové rezervy ČNB po vyloučení vlivu kurzových rozdílů vzrostly o 86,9 mld. Kč.

Graf 11 : Platební bilance, roční klouzavé úhrny, mld. Kč

Pramen: ČNB, vlastní výpočty

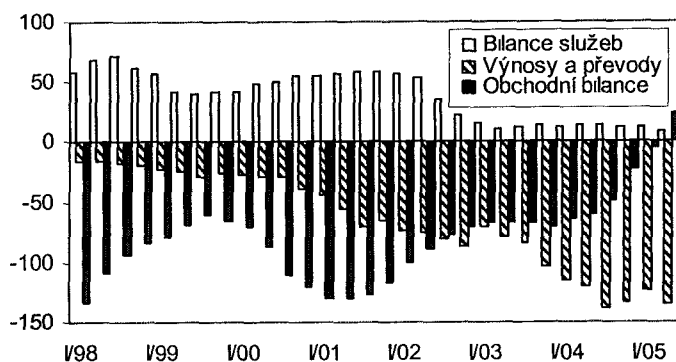
5.1 Běžný účet

Podle předběžných údajů dosáhlo v 1. pololetí pasivum běžného účtu platební bilance 12,3 mld. Kč. Meziroční snížení deficitu o 38,0 mld. Kč¹⁴ bylo dáno zlepšením obchodní bilance, bilance služeb a běžných převodů. Deficit bilance výnosů se meziročně zvýšil. Podíl deficitu běžného účtu na HDP v ročním vyjádření dosáhl hodnoty -3,9 % (proti -6,3 % v 1. pololetí 2004).

Saldo obchodní bilance skončilo přebytkem ve výši 42,0 mld. Kč, což znamenalo meziroční zlepšení o 49,2 mld. Kč. Tempo růstu obratu zahraničního obchodu se po prudkém zrychlování v období po vstupu do EU v průběhu 1. pololetí 2005 zvolnilo na 6,7 %. Předstih dynamiky vývozu před růstem dovozu se udržel (9,7 % proti 3,8 %).

¹⁴ Oprava podle revize ČSÚ obchodní bilance za rok 2004 – dále výpočty MF

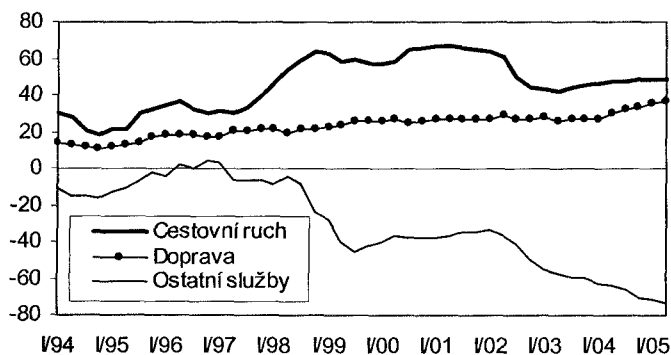
Graf 12 : Běžný účet platební bilance
roční klouzavé úhrny, mld. Kč

Pramen: ČNB, vlastní výpočty

Přebytek bilance služeb 8,4 mld. Kč byl meziročně o 0,3 mld. Kč vyšší, přičemž došlo k růstu jak v příjmech (o 7,0 mld. Kč), tak ve výdajích (o 6,7 mld. Kč). Rostly příjmy v dopravě (zásluhou růstu objemu letecké přepravy), cestovním ruchem i ostatních službách. Z nárůstu výdajů na služby tvořily výdaje na tzv. ostatní služby téměř 90 %. Zvýšily se zejména výdaje na služby zprostředkovatelské, pronájmy, zajištění, technické služby, autorské honoráře a licenční poplatky a nájemné. Zahraniční poptávka po tuzemských službách proti tomu rostla méně, takže saldo ostatních služeb se zhoršilo o 3,0 mld. Kč.

Graf 13 : Bilance služeb
roční klouzavé úhrny, mld. Kč

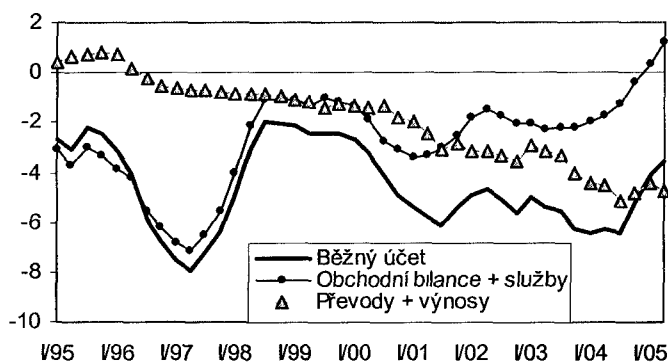
Pramen: ČNB, vlastní výpočty

Bilance výnosů skončila schodkem 77,8 mld. Kč (vyšší o 22,5 mld. Kč), když náklady rostly rychleji než výnosy. Šlo zejména o investiční výnosy z přímých zahraničních investic, kde odliv dosáhl 70,8 mld. Kč (o 20,7 mld. Kč meziročně více). Ze stejné příčiny byl meziročně nižší i přebytek výnosů z portfoliových investic (o 1,1 mld. Kč). Pouze výnosy z ostatních investic se zlepšily (o 2,3 mld. Kč), když

příjmy rostly rychleji než výdaje. Růst počtu zahraničních pracovníků v ČR znamenal zvýšení objemu vyplacených mezd a platů, který převýšil nárůst příjmů na tomto účtu, takže schodek 13,7 mld. Kč znamenal meziročně zhoršení o 3,0 mld. Kč.

Bilance běžných převodů dosáhla přebytku 15,1 mld. Kč a zlepšila se tak o 11,0 mld. Kč, v čemž se promítla především první splátka Slovenska vůči ČSOB na základě výsledku mezinárodní arbitráže v 1. čtvrtletí 2005. Bilance odvodů a dotací vůči rozpočtu EU (část strukturálních fondů) zahrnutá v bilanci převodů, byla mírně aktivní.

Graf 14 : Podíl běžného účtu a jeho složek na HDP
%, na bázi ročního klouzavého úhrnu

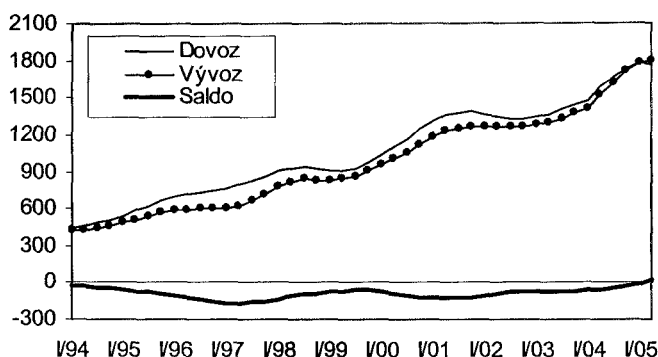
Pramen: ČNB, vlastní propočty

Obchodní bilance a struktura zahraničního obchodu

Vstupem ČR do Evropské unie v květnu 2004 se významně změnily podmínky realizace zahraničního obchodu. Začlenění do evropských struktur a odstranění administrativních bariér obchodu, především dovozních kvót a celních omezení, bylo vedle investic zahraničního kapitálu do exportně úspěšných výrobních odvětví hlavním stimulem rychlého růstu objemu zahraničního obchodu. Při vyšších tempích růstu vývozu než dovozu se deficit obchodní bilance rychle snižoval. Tento trend pokračoval i v roce 2005, kdy byl podpořen snížením investiční aktivity a tedy nižšími dovozy. V dubnu 2005 dosáhlo saldo zahraničního obchodu (v ročním vyjádření) poprvé přebytku. Kromě ekonomických faktorů se dá předpokládat i vliv institucionálních faktorů vstupu do EU na vykazované výsledky zahraničního obchodu. Nelze vyloučit ani souvislosti se změnou systému sběru dat (Intrastat), která ovlivnila především přesnost dat o dovozu ze států EU. Došlo tak k téměř skokovému růstu temp vývozu i dovozu zvýšením jejich nominální hladiny.

Podle zpřesněných údajů dosáhl v 1. pololetí 2005 vývoz 917,6 mld. Kč a dovoz 875,6 mld. Kč. V meziročním srovnání se hodnota vývozu i dovozu v běžných cenách zvýšila o 9,7 %, resp. 3,8 %. Obrat zahraničního obchodu tedy dosáhl 1793,2 mld. Kč (tj. o 6,7 % více).

Graf 15 : Obchodní balance, roční klouzavé úhrny, mld. Kč

Pramen: ČNB, vlastní propočty

Zatímco v roce 2003 a počátkem roku 2004 se deficit (na bázi 12měsíčních klouzavých úhrnů) pohyboval pouze s mírnými odchylkami okolo 70 mld. Kč s tendencí k mírnému zlepšování, od 2. pololetí 2004 se snižování deficitu výrazně zrychlilo a na konci roku schodek dosáhl 26,4 mld. Kč. Zlepšování bilance pokračovalo i v 1. pololetí 2005, i když meziroční tempa růstu vývozu i dovozu se snižovala a v posledních měsících pololetí přešla do poklesu, a to především vlivem vysoké srovnávací základny a zhodnocení směnného kurzu. V červnu dosáhlo saldo na roční bázi přebytku 22,7 mld. Kč při růstu obratu o 14,6 %. Příznivý vývoj zahraničního obchodu za situace, kdy se ceny strategických surovin drží na extrémně vysokých hodnotách a ekonomický růst v původních zemích EU zůstává stále za očekáváním, je především důsledkem rostoucí konkurenční schopnosti tuzemských exportérů. K tomuto vývoji přispěl i silný ekonomický růst v nových členských zemích EU a státech východní a jihovýchodní Evropy i posilování koruny vůči dolaru, které částečně eliminovalo zmíněný růst cen ropy a plynu.

Celkový cenový vliv kurzu koruny na saldo zahraničního obchodu byl neutrální. Zlepšení obchodní bilance vzhledem k průměrnému meziročnímu posílení vůči USD o 12,9 % bylo v podstatě kompenzováno zhoršením salda, souvisejícím s posílením koruny vůči euru o 7,9 %.

Vývozní ceny zahraničního obchodu po dvou letech růstu začaly od března 2005 klesat. V průměru se za 1. pololetí snížily o 0,3 %. Nejvíce se na této změně podílely ceny strojů a dopravních prostředků, klesající již od srpna 2004, hotových výrobků (pokles od července 2004) a potravin. Dovozní ceny, jejichž průběh přibližně kopíroval zpomalování dynamiky vývozních cen do března 2005, se za 1. pololetí snížily v průměru o 0,5 %. Tento pokles nejvíce ovlivnily ceny strojů a dopravních prostředků, hotových výrobků a chemikálií. V dubnu a květnu klesaly dovozní ceny pomaleji než vývozní a v červnu se dokonce zvýšily, takže směnné relace (ze statistiky vývozních a dovozních cen) se v těchto měsících poprvé od dubna 2001 zhoršily a mají klesající tendenci. Za celé 1. pololetí dosáhl meziroční index v průměru hodnoty 100,2.

Tabulka 9

Vývoj vývozu a dovozu podle teritorií

	Vývoz			Dovoz			Změna salda
	Index (%)	Podíl (%)		Index(%)	Podíl(%)		v mld. Kč
	2005/2004	1.pol.2004	1.pol.2005	2005/2004	1.pol.2004	1.pol.2005	2005/2004
CELKEM	109,7	100,0	100,0	103,8	100,0	100,0	49,2
v tom:					0,0	0,0	0,0
vyspělé tržní ekonomiky	108,1	92,2	90,9	102,9	81,7	81,0	42,1
z toho: EU	107,7	86,5	84,9	102,9	71,8	71,2	37,8
z toho: SRN	101,8	37,0	34,3	98,3	32,7	31,0	10,2
Slovensko	116,4	7,8	8,2	109,5	5,0	5,2	6,7
rozvojové země	124,4	3,1	3,5	91,6	6,7	5,9	11,0
evropské tranz. ekonomiky	119,3	2,1	2,3	136,9	0,6	0,8	1,5
Společenství nez. států	157,5	2,0	2,9	141,6	5,5	7,5	-9,6
z toho: Rusko	162,2	1,1	1,6	138,8	4,1	5,5	-7,5
ostatní	86,8	0,5	0,4	89,1	5,5	4,7	4,5
z toho: Čína	85,2	0,5	0,4	87,7	5,4	4,5	5,0
nespecifikováno	91,7	0,1	0,1	123,2	0,1	0,1	-0,3
Francie	126,3	4,6	5,2	96,6	4,9	4,6	11,4
Itálie	103,0	4,7	4,4	95,4	5,3	4,9	3,2
Nizozemsko	103,9	4,2	4,0	154,9	2,4	3,6	-9,8
Polsko	113,9	5,0	5,2	110,6	4,4	4,7	1,9
Rakousko	98,8	6,2	5,6	103,0	4,0	4,0	-1,7
Spojené království	99,5	5,0	4,6	90,0	2,9	2,5	2,2
USA	121,1	2,3	2,5	93,1	3,2	2,9	5,9
Japonsko	126,9	0,3	0,4	103,3	3,1	3,1	-0,1

Pramen: ČSÚ

Z teritoriálního hlediska nedošlo v 1. pololetí 2005 (po přepočítání dat na srovnatelnou základnu, zohledňující rozšíření EU) k výrazným změnám ve struktuře zahraničního obchodu. Podíl obrátu obchodu s EU se mírně snížil (o 0,9 p.b.), což bylo především důsledkem snížení objemu obchodu s Německem (o 2,1 p.b.). Klesl i podíl rozvojových a tzv. ostatních zemí (hlavně Čína). Zvýšil se podíl obrátu se

zeměmi Společenství nezávislých států (SNS) a evropskými tranzitivními ekonomikami.

Vývoz rostl do všech teritoriálních oblastí kromě tzv. ostatních zemí (pokles o 13,2 %). Nejvyšší tempo růstu zaznamenal vývoz do zemí SNS, tj. především Ruska. Vývoz do členských zemí EU vzrostl o 7,7 %. Na zvýšení hodnoty vývozu do EU se nejvíce podílelo Slovensko (32,0 % nárůstu vývozu do EU), Francie (30,1 %) a Polsko (17,6 %). Z významných partnerů dosáhl meziročně horších výsledků vývoz do Rakouska a Spojeného království.

Objem dovozu rostl pomaleji než objem vývozu, a to v případě všech teritoriálních seskupení s výjimkou evropských tranzitivních ekonomik. Snížení dovozu z tzv. ostatních zemí bylo v zásadě shodné se zpomalením vývozu. Meziročně se nezvýšil pouze dovoz z rozvojových zemí a zemí ostatních. Dovoz ze zemí EU byl vyšší o 2,9 %, na čemž se nejvíce podílelo Nizozemsko (55,6 % nárůstu dovozu z EU), Slovensko (19,8 %) a Polsko (19,6 %).

Saldo ve všech měsících 1. pololetí dosahovalo kladných hodnot a celkově skončilo přebytkem 42,0 mld. Kč, tedy výsledkem o 49,2 mld. Kč meziročně lepším. Kromě obchodu se zeměmi SNS se obchodní bilance zlepšila se všemi teritorii. Největšího nárůstu aktiva bylo dosaženo se zeměmi EU (37,8 mld. Kč). Na tom se nejvíce podílel obchod s Francií (32,0 % zlepšení salda s EU), Německem (28,5 %) a Slovenskem (18,7 %).

Z komoditního hlediska byl pro výsledky zahraničního obchodu stejně jako v předchozích letech nejvýznamnější obchod se stroji a přepravními zařízeními (třída SITC 7), který dosáhl přebytku 115,8 mld. Kč. Zlepšení salda činilo 44,2 mld. Kč, když vývoz zboží této třídy byl vyšší o 36,9 mld. Kč a dovoz klesl o 7,3 mld. Kč.

Podíl této třídy na celkovém vývozu se snížil o 0,5 p.b., na dovozu klesl o 2,3 p.b. Statistiku o dovozu zboží SITC 7 ovlivnilo i zahrnutí dodávky gripenů v hodnotě 4,4 mld. Kč. Zlepšení vzniklo především výrazně lepším saldem obchodu se silničními vozidly, stroji a zařízeními všeobecně užívanými v průmyslu a výpočetní technikou.

Tabulka 10**Komoditní rozdělení vývozu**

Třídy SITC	Vývoz mld. Kč		Meziroční změna (mld. Kč)	Index (%) 2005/2004	Podíl (%)	
	1.pol.2004	1.pol.2005			1.pol.2004	1.pol.2005
Celkem	836,7	917,6	80,9	109,7	100,0	100,0
0 - Potraviny a živá zvířata	22,3	28,2	5,8	126,2	2,7	3,1
1 - Nápoje a tabák	4,0	4,5	0,4	110,8	0,5	0,5
2 - Surové materiály (bez paliv)	23,9	23,4	-0,5	97,8	2,9	2,6
3 - Nerostrná paliva a maziva	23,4	26,8	3,4	114,3	2,8	2,9
4 - Živočišné a rostlinné oleje	0,5	0,7	0,2	132,4	0,1	0,1
5 - Chemikálie	48,1	57,9	9,8	120,3	5,8	6,3
6 - Tržní výrobky	188,8	205,9	17,0	109,0	22,6	22,4
7 - Stroje a přepravní zařízení	428,8	465,7	36,9	108,6	51,3	50,8
8 - Průmyslové výrobky	96,0	104,4	8,3	108,7	11,5	11,4
9 - Ostatní	0,6	0,2	-0,4	35,2	0,1	0,0

Pramen: ČSÚ

Obchodní bilanci nejvíc zatížil obchod s neroztnými palivy (SITC 3) deficitem ve výši 46,3 mld. Kč (tj. zhoršení o 15,6 mld. Kč). Kromě obchodu s uhlím se zhoršila bilance všech komodit SITC 3, tj. ropy, plynu a elektřiny. Obchod s chemikáliemi skončil schodkem 41,6 mld. Kč (o 9,3 mld. Kč lepší), když vývoz zboží této třídy vzrostl o 20,3 % a dovoz o 0,5 %. Saldo všech skupin třídy chemikálií se meziročně zlepšilo, nejvíce u plastů a léčiv.

Tabulka 11**Komoditní rozdělení dovozu**

Třídy SITC	Dovoz mld. Kč		Meziroční změna (mld. Kč)	Index (%) 2005/2004	Podíl (%)	
	1.pol.2004	1.pol.2005			1.pol.2004	1.pol.2005
Celkem	843,9	875,6	31,7	103,8	100,0	100,0
0 - Potraviny a živá zvířata	33,4	38,9	5,6	116,7	4,0	4,4
1 - Nápoje a tabák	4,7	5,9	1,2	125,8	0,6	0,7
2 - Surové materiály (bez paliv)	25,9	26,8	0,9	103,6	3,1	3,1
3 - Nerostrná paliva a maziva	54,1	73,1	19,0	135,1	6,4	8,3
4 - Živočišné a rostlinné oleje	2,0	1,6	-0,4	79,8	0,2	0,2
5 - Chemikálie	99,0	99,5	0,5	100,5	11,7	11,4
6 - Tržní výrobky	177,7	185,0	7,3	104,1	21,1	21,1
7 - Stroje a přepravní zařízení	357,2	349,9	-7,3	98,0	42,3	40,0
8 - Průmyslové výrobky	89,7	94,4	4,6	105,2	10,6	10,8
9 - Ostatní	0,2	0,4	0,2	211,3	0,0	0,0

Pramen: ČSÚ

Objemově druhá nejvýznačnější třída polotovarů a materiálů vykázala růst ve vývozu i dovozu (9,0 % resp. 4,1 %), v saldu to znamenalo zvýšení aktiva o 9,7 mld. Kč na 20,9 mld. Kč.

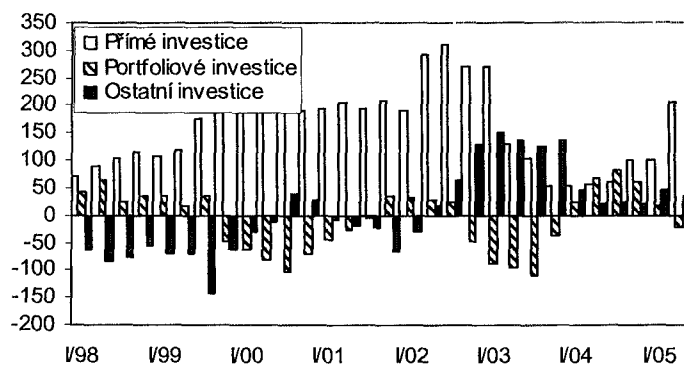
5.2 Kapitálový účet

Aktivum kapitálového účtu dosáhlo 2,8 mld. Kč a bylo tak o 1,9 mld. Kč meziročně lepší. Do kapitálového účtu jsou zahrnuty i převody prostředků z rozpočtu EU (část ze strukturálních fondů a především příspěvky z fondů soudržnosti).

5.3 Finanční účet

Finanční účet vykázal za 1. pololetí 2005 přebytek ve výši 90,4 mld. Kč (tj. 3,0 mld. EUR při průměrném kurzu 30,07 Kč). Nárůst devizových rezerv ČNB o 86,9 mld. Kč souvisel především s uskutečněnou privatizací Českého Telecomu.

Graf 16 : Finanční účet platební bilance
roční klouzavé úhrny, mld. Kč

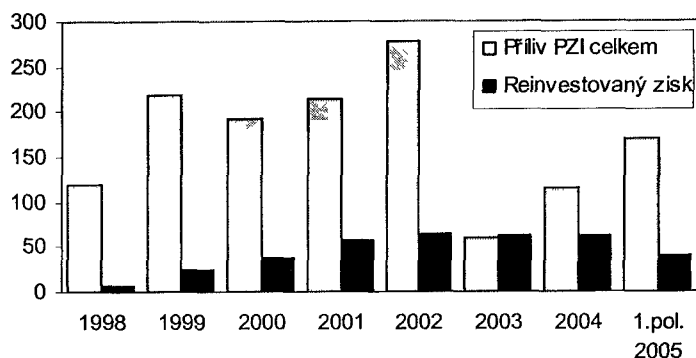

Pramen: ČNB, vlastní výpočty

Příliv přímých zahraničních investic do ČR ve výši 170,3 mld. Kč znamenal nárůst o 111,8 mld. Kč. Toto navýšení bylo dáno především privatizací Českého Telecomu (82,6 mld. Kč). Z celkového objemu tvořil odhad reinvestovaného zisku 40,5 mld. Kč). Z teritoriálního hlediska pocházelo nejvíce přímých investic ze Španělska (privatizace Českého Telecomu), Nizozemska a Německa.

Nejvíce přímých investic směřovalo do dopravy a telekomunikací (50,4 %), nemovitostí a služeb pro podniky (25,9 %), zpracovatelského průmyslu (12,4 %) a finančního zprostředkování (7,4 %). Tuzemské přímé investice v zahraničí dosáhly 1,9 mld. Kč a byly o 0,5 mld. Kč meziročně nižší.

Graf 17 : Příliv přímých zahraničních investic, mld. Kč

Pramen: ČNB

U portfoliových investic byl zaznamenán čistý odliv ve výši 20,5 mld. Kč. Trvalá byla poptávka tuzemských investorů po nákupu zahraničních cenných papírů, především dluhopisů. Na straně pasiv portfoliový účet nejvíce ovlivnily emise dluhopisů vládního sektoru v 1. čtvrtletí a tuzemských podniků ve 2. čtvrtletí na zahraničních kapitálových trzích. V průběhu 1. čtvrtletí byl rovněž značný odprodej části portfolia tuzemských cenných papírů zahraničními investory.

V rámci ostatních investic došlo k čistému odlivu kapitálu do zahraničí ve výši 56,6 mld. Kč, který souvisel především s operacemi bankovního sektoru. Obchodní banky navyšovaly stav depozit a úvěrů, poskytovaných zahraničním subjektům a současně splácely vlastní krátkodobé závazky a přijaté úvěry. Celkově tak dosáhl odliv zdrojů bankovního sektoru 81,7 mld. Kč. Vládní sektor byl čistým příjemcem zahraničních úvěrů ve výši 16,2 mld. Kč. Převážná část souvisela s čerpáním úvěru od EIB na zlepšení infrastruktury a úvěry na regionální úrovni. Čerpání přijatých úvěrů podnikového sektoru převýšilo objem poskytnutých obchodních úvěrů, celkově to znamenalo příliv 9,0 mld. Kč.

Obchody s finančními deriváty zaznamenaly odliv zdrojů ve výši 0,9 mld. Kč.

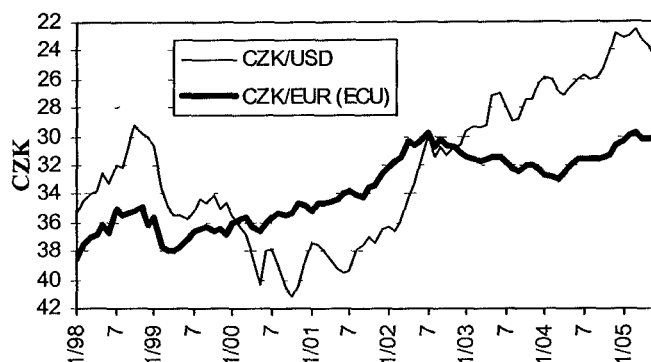
5.4 Devizové rezervy

Stav devizových rezerv centrální banky k 30. červnu 2005 činil 746,5 mld. Kč, tj. 24,9 mld. EUR (devizové rezervy tvoří zhruba ze dvou třetin aktiva v eurech a z jedné třetiny aktiva v dolarech). Tento stav může pokrýt dovoz zboží a služeb po dobu více než tří měsíců.

5.5 Směnný kurz

Nominální směnný kurz koruny vůči EUR se v 1. pololetí 2005 pohyboval v rozmezí 29,34 až 30,54 CZK/EUR, kurz vůči USD mezi 21,97 až 24,91 CZK/USD. Vůči EUR byl tedy stabilnější s menší volatilitou než vůči USD, přičemž volatilita kurzu koruny proti oběma světovým měnám se snížila.

Graf 18 : Nominální směnný kurz CZK vůči USD a EUR (ECU)

Pramen: ČNB

Kurz koruny v 1. pololetí 2005 v průměru meziročně posílil o 12,9 % vůči USD a o 7,9 % vůči EUR. Vývoj neprobíhal rovnoměrně, ale lišil se v jednotlivých čtvrtletích. Koruna v 1. čtvrtletí 2005 navázala na trend ze závěru roku 2004 a pokračovala v meziročním posilování vůči euru v průměru o 9,5 %, vůči dolaru ještě razantněji – o 14,9 %. Od dubna se tempo meziročního posilování vůči oběma měnám poněkud zpomalilo. Vztah vůči USD vycházel z pohybu EUR proti USD. Jejich vzájemný vztah se pohyboval v 1. čtvrtletí v rozmezí od 1,276 do 1,350 USD/EUR (průměr 1,311 USD/EUR) bez výraznějších tendencí k posilování jedné z měn. Teprve ve 2. čtvrtletí 2005 se výrazněji začala prosazovat tendence posilování USD vůči EUR. Pohyboval se v rozmezí od 1,205 do 1,308 USD/EUR (s průměrem 1,258 USD/EUR). V samotném jeho závěru se blížil k hranici 1,20 USD/EUR.

Hlavními faktorem ovlivňujícím vývoj kurzu koruny zůstával nadále sentiment zahraničních investorů vůči středoevropskému regionu. Domácí faktory, snižování schodku platební bilance a zvýšení přílivu zahraničních investic vlivem obnovených prodejů majetku nerezidentům (Český Telecom, Unipetrol, Nova) kurz viditelně neovlivňovaly¹⁵.

¹⁵Výnosy z prodeje státního podílu v Českém Telekomu (82,6 mld. Kč) byly deponovány na privatizačním účtu ČNB

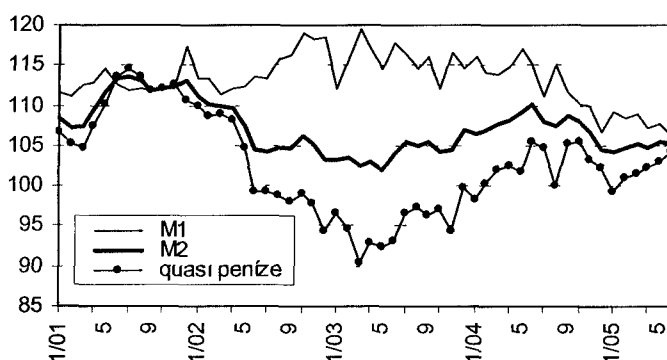
6. Měnový vývoj a úrokové sazby

6.1 Měnové agregáty

V 1. pololetí 2005 vzrostl průměrný objem měnového agregátu M2 v národní metodice proti stejnému období předchozího roku o 4,9 %. Pro měsíční vývoj peněžní zásoby bylo charakteristické relativně stabilní meziroční tempo okolo 5 %. Agregát M2 dosáhl koncem června úrovně 1912,8 mld. Kč. Ve struktuře peněžní zásoby nadále dominoval růst vysoce likvidních závazků měnových finančních institucí (MFI) vůči rezidentům (agregát M1, tj. oběživo a jednodenní vklady včetně netermínovaných). Průměrný meziroční růst harmonizovaného agregátu M1 zpomalil, když průměrná měsíční hodnota vzrostla o 7,9 %, což je o 7,2 p.b. méně než v 1. pololetí 2004. Koncem 1. pololetí objem quasi peněz (M2 mínus M1) vzrostl o 4,2 % a akcelerujícími tempy se přibližuje růstu široce definovaných peněz M2.

Likvidita peněz v ekonomice měřená podílem M1/M2 si v průběhu 1. pololetí 2005 udržovala stále vysokou úroveň (cca. 52 %). Trvalý růst poptávky po transakčních penězích v posledních letech je konzistentní s klesající úrovní nominálních úrokových sazeb, které domácnosti ani podniky v dostatečné míře nemotivují k transformaci úspor do výhodněji úročených termínovaných instrumentů.

Graf 19 : Měnové agregáty, *sopr = 100*

Pramen ČNB

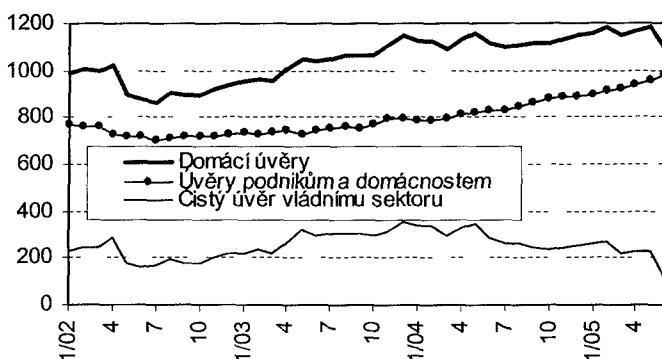
Na rozdíl od poskytnutých úvěrů vládě, jež v 1. pololetí 2005 meziročně poklesly, úvěry domácnostem a podnikům zaznamenaly vysokou intenzitu růstu. Celkově čistá domácí aktiva měla zpomalující trend (průměrné meziroční tempo v jednotlivých měsících dosáhlo 6,5%). Nárůst čistých zahraničních aktiv vykazoval rostoucí tendenci. Průměrné meziroční tempo činilo 3,3 %.

6.2 Úvěry a vklady

Růst domácí úvěrové emise se v 1. pololetí 2005 zpomalil. Její průměrný objem vzrostl meziročně o 2,4 %, což je o 11,1 p. b. méně než v 1. pololetí 2004. Tento vývoj byl zejména ovlivněn snížením domácího čistého úvěru vlády (příjmy z privatizace, nižší potřeba domácích úvěrů vlivem zahraniční emise dluhopisů). Emise státních cenných papírů (pokladniční poukázky a dluhopisy), zaměřené především na pořízení finančních prostředků pro zajištění finančních toků a platební schopnosti, zaznamenala průměrný pokles čistého úvěru vládě o 32 %.

Nadále se prohlubovala mezera mezi úvěrováním podniků a domácností. Úvěry podnikům se v 1. pololetí 2005 meziročně v průměru zvýšily o 8,6 % a koncem června dosáhly hodnoty 623 mld. Kč, což je o 64,4 mld. Kč více než v červnu minulého roku. Hodnota úvěrů poskytnutých domácnostem ke konci června činila 355 mld. Kč, při průměrném meziročním tempu 32 %. Vedle spotřebních úvěrů se nadále zvyšovaly zejména úvěry spojené s pořízením nemovitostí. I při vysokém tempu úvěrů domácnostem zůstává podíl úvěrů na jejich disponibilním příjmu ve srovnání s vyspělými evropskými zeměmi stále nízký.

Graf 20 : Domácí úvěry, mld. Kč

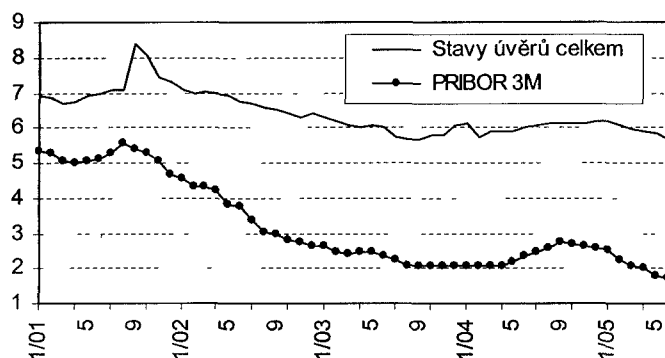
Pramen: ČNB

Objem všech vkladů domácností dosáhl koncem června 2005 hodnoty 1096,8 mld. Kč. Jednodenní vklady v průměru za 1. pololetí vzrostly meziročně o 8,8 %, termínované vklady domácností (tj. s dohodnutou splatností a s výpovědní lhůtou) jen o 3,6 %. Toto je přirozený důsledek nízkých úrokových sazeb, které motivují ekonomické subjekty k držbě likvidních finančních prostředků a k většímu zadlužování, resp. omezování úspor. V objemech tedy úvěry domácnostem vzrostly o 87,1 mld. Kč a vklady o 54 mld. Kč. Současný růst obou proměnných také poukazuje na příjmovou polarizaci různých skupin domácností.

6.3 Úrokové sazby

Z pohledu peněžního trhu bylo 1. pololetí 2005 charakteristické poklesem základních úrokových sazeb ČNB. K tomu došlo ve třech fázích (v lednu, březnu a dubnu) vždy o 0,25 p.b. V současné době jsou referenční úrokové sazby nastaveny rekordně nízko (dvoutýdenní reposazba na 1,75 %, diskontní sazba 0,75 % a lombardní sazba 2,75 %). Výše povinných minimálních rezerv zůstává na 2,0 %. Při svém rozhodnutí bankovní rada reagovala nejen na příznivější vývoj inflace, než sama očekávala, ale i na posilování kurzu koruny. Lednové a dubnové snížení základní sazeb bylo pro finanční trhy překvapením. Březnová změna ovšem očekávána byla. Vzhledem k úpravám klíčových sazeb došlo k uvolnění úrokové složky indexu měnových podmínek. Naopak kursová složka se pod vlivem apreciacie koruny zpřísnila.

Graf 21 : Průměrné úrokové sazby, % p. a.

Pramen : ČNB

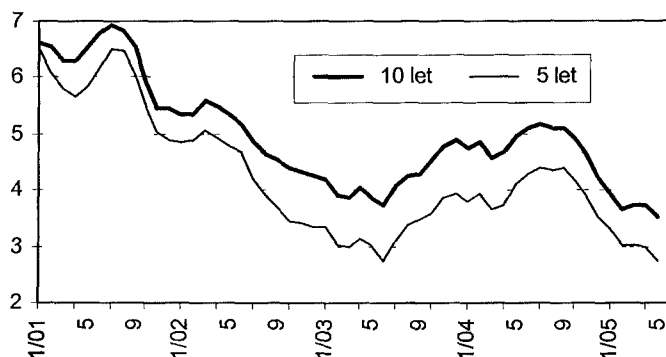
Pokles úrokových sazeb všech segmentů finančního trhu započatý v 2. pololetí 2004 přetrvával i celé 1. pololetí 2005. Krátkodobé sazby peněžního trhu se splatností do 12 měsíců bezprostředně reagovaly na snížení základních sazeb ČNB. K poklesu došlo po celé úrovni výnosové křivky. Výrazněji klesaly sazby na dlouhém konci křivky. Pod vlivem nečekaného kroku bankovní rady ČNB z dubna 2005 a příznivého ekonomického vývoje, zejména nízké míry inflace, dosáhla výnosová křivka úrokových sazeb na peněžním trhu horizontálního tvaru. Část finančního trhu zřejmě očekávala, či spekovala na další snížení referenčních sazeb. Když však bankovní rada ČNB v červnu 2005 již k žádným změnám nepřistoupila, sazby na dlouhém konci výnosové křivky mírně vzrostly a křivka se tak vrátila ke svému přirozenému sklonu.

Vývoj měnových opatření ve světě je v porovnání s ČR značně odlišný. Zatímco ECB od června 2003 neustále udržuje své základní úrokové sazby na stejné úrovni, americký Fed své cílové sazby vytrvale mírně zvyšuje a avizuje zvyšování i do budoucnosti. V červnu 2005 byla referenční úroková sazba ECB nastavena na 2,0 % a cílová sazba Fedu na 3,25 %. Úrokový diferenciál Pribor vůči Euribor pro tříměsíční doby splatnosti se tak v dubnu 2005 dostal do záporných hodnot a nadále se prohluboval (v červnu -0,35 p.b.). Oproti USA dosáhl v červnu úrokový diferenciál pro tříměsíční dobu splatnosti -1,29 p.b. Pro roční sazbu poklesl vůči Euriboru také na -0,35 p.b.

Dlouhodobé úrokové sazby (výnosy státních dluhopisů a sazby úrokových swapů IRS) od druhé poloviny roku 2004 neustále klesají. Pro dlouhé doby splatnosti byl pokles výraznější. Trh tak přiměřeným způsobem reagoval na snížení základních sazeb ČNB a očekávané přetrvání nízkoinflačního prostředí i v budoucnosti.

Sazby IRS dosáhly půlročního průměru 2,1 % pro jednorroční splatnost, 3,6 % pro splatnost desetiletou. Sklon výnosové křivky se změnil jen nepatrně, když došlo k většímu poklesu sazeb na krátkém konci než na dlouhém. V návaznosti na opakované snížení referenčních úrokových sazeb ČNB byl zřetelnější posun celé úrovně výnosové křivky směrem dolů. Výnosy dluhopisů se střední dobou splatnosti se pohybovaly cca 0,1 p.b. pod úrovní swapových sazeb, výnosy dluhopisů s dlouhodobou splatností vzrostly nepatrně nad sazby IRS.

Graf 22 : Výnosy státních dluhopisů, % p a

Pramen ČNB

Mimo informací z vlastního dealingu ČNB vykazuje dlouhodobé úrokové sazby pro konvergenční účely podle principů specifikovaných a implementovaných ECB. Za Českou republiku se jedná o výnosy desetiletých státních dluhopisů

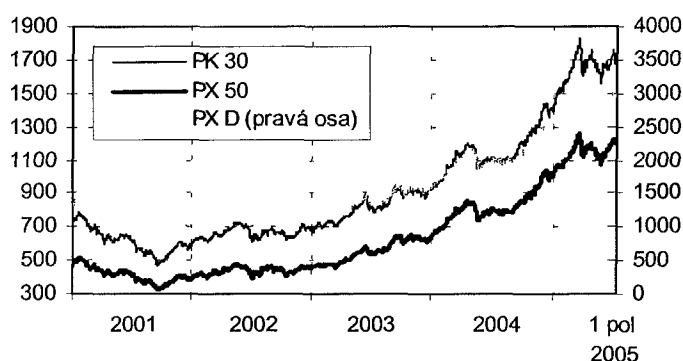
obchodovaných na Burze cenných papírů Praha. Průběh těchto sazeb je téměř totožný s průběhem sazeb paralelně vykazovaných ČNB.

Klientské úrokové sazby se nevymykaly vývoji v ostatních oblastech finančního trhu. Sazby z vkladů nefinančního sektoru, tedy jak domácností, tak nefinančních podniků, klesaly (na úroveň 1,2 %, resp. 0,9 %). Stejný vývoj byl zaznamenán i u úvěrových sazeb, které se snížily na 7,6 %, resp. 4,1 %. S poklesem úrokových sazeb se zužuje prostor pro tvorbu obchodní marže z úroků, která má také klesající trend.

7. Kapitálový trh

Od 3. čtvrtletí 2001 až do 1. čtvrtletí 2005 trendová složka cen na akciovém trhu vytrvale rostla. Na počátku roku 2004 ještě znatelně zrychlila. Po přechodném poklesu v polovině roku 2004 akciové indexy dále akcelerovaly až do počátku roku 2005, kdy všechny sledované indexy dosáhly historicky rekordních hodnot. Následné snížení cen, dané prodejní náladou přenesenou z USA (vliv podražující ropy a výsledků hospodaření, které zůstaly za očekáváním), bylo záhy opět vystřídáno dynamickým růstem. Střednědobý růst akciových indexů zvyšuje oblibu těchto majetkových finančních instrumentů a v kombinaci s nízkými úrokovými výnosy z depozit činí akcie pro investory ještě atraktivnější než dosud. V průměru dosáhl burzovní index PX-50 za 1. pololetí 2005 hodnoty 1149,1 bodu, což je v meziročním srovnání nárůst téměř o 50 %.

Graf 23 : Vývoj indexů akciového trhu.

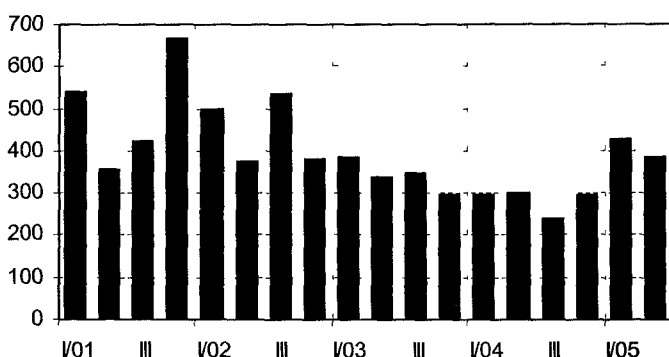
Pramen BCPP, RMS

Objem obchodů s cennými papíry na veřejných kapitálových trzích, tj. Burza cenných papírů Praha (BCPP) a RM-Systém, trpí nízkou úrovní a klesající tendencí. Na počátku roku 2005 však došlo k nenadálému vzestupu objemů obchodovaných

akcií jak na BCPP, tak mimo organizovaný trh. Bohužel tento dramatický růst byl na BCPP záhy vystřídán ekvivalentním poklesem a obchodované objemy se opět vrací k původním hodnotám. Na neorganizovaném trhu se prozatím vysoké objemy udržují.

Dominantní postavení na domácích trzích si udržuje BCPP, jejíž podíl na objemu obchodů v 1. pololetí 2005 dosáhl 98,7 %. Z hlediska obchodovaných instrumentů (na BCPP, RMS, SCP, tj. bez UNIVYCu) tvořily 68,5 % objemu obchody s akciemi,. Podíl dluhopisů činil 31,5 % a objem obchodovaných podílových listů byl z celkového pohledu pod rozlišovací úroveň této výpovědi.

Graf 24 : Objem obchodů na BCPP, mld Kč

Pramen BCPP

Poměr obchodů mezi akciemi a dluhopisy se oproti 1. pololetí 2004 výrazně změnil (z předchozích 37:63 na 69:31) díky rostoucímu obchodování s akciemi na většině kapitálových trhů. Přes pokračující emise státních dluhopisů a pokladničních poukázek poptávka po nich na primárním trhu neustále převyšuje nabídku.

Význam českého kapitálového trhu při alokaci finančních prostředků formou primární emise podnikových akcií zůstává i nadále nízký.

8. Veřejné rozpočty

Celkové saldo veřejných rozpočtů se v roce 2005 ve srovnání s rokem 2004 sníží o 0,6 p. b. na -2,7% HDP. K tomuto vývoji dojde zejména díky očekávaným příjmům z privatizace, které dosáhnou druhé nejvyšší hodnoty v historii a budou činit 104,0 mld. Kč. Saldo používané jako základní indikátor pro fiskální cílení, vymezené jako saldo očištěné o čisté půjčky (tedy i o příjmy z privatizace) a dotace transformačním institucím se meziročně zvýší podstatně výrazněji, a to o 1,5 p. b. na -4,3 % HDP. Z výše uvedeného údaje vyplývá, že fiskální cíl stanovený v Návrhu státního rozpočtu pro rok 2005 (-4,0 % HDP) bude překročen. Hlavní příčinou růstu deficitů zůstávají zvyšující se výdaje, zatímco náklady spojené s transformací postupně doznívají. Ve srovnání s výsledky dosaženými v roce 2004 se zde promítne vyšší očekávaný deficit státního rozpočtu a zhoršené výsledky hospodaření státních fondů. Saldo očištěné o čisté půjčky a dotace transformačním institucím zachycuje míru fiskální expanze nebo restrikce a tudíž i úsilí vlády o snižování podílu deficitu na HDP. Vývoj jednotlivých deficitů vládního sektoru je patrný z níže uvedené tabulky.

Tabulka 1: Vývoj veřejných rozpočtů
(v % HDP)

	2002	2003	2004	2005 očekávaná skutečnost
PRÍJMY vč. splátek	43,8	39,7	39,6	44,1
Přijaté splátky	6,3	1,2	1,0	3,9
VÝDAJE vč. poskytnutých půjček	44,2	44,7	42,9	46,9
Poskytnuté půjčky	0,5	1,2	0,7	1,0
SALDO vč. čistých půjček	-0,5	-5,0	-3,3	-2,7
SALDO bez zahrnutí čistých půjček a dotací TI	-3,7	-3,8	-2,8	-4,3
Hrubý veřejný konsolidovaný dluh ke konci roku	18,4	21,6	24,0	26,4

Pramen: MF

Deficitní tendence veřejných rozpočtů přetrvávají i přes příznivý vývoj příjmové strany. Podíl celkových příjmů na HDP ve srovnání s rokem 2004 citelně vzroste (o 4,5 p. b.) na 44,1 %. Zlepšení zaznamenají zejména daňové příjmy vč. pojistného na sociální zabezpečení, které mají v celkových příjmech veřejných rozpočtů nejvyšší váhu a dojde u nich k meziročnímu růst o 9,3 %. Na tomto vývoji se budou podílet zejména spotřební daně a daň z příjmů právnických osob. Naopak inkaso DPH patrně zůstane nenaplněno. Konsolidovaná daňová kvóta vzroste

dochází na rozdíl od předchozích let k navýšení odhadů privatizačních příjmů o téměř 50 mld. Kč na 104,0 mld. Kč. Navýšení odhadu bylo dáno zejména příznivým vývojem realizované privatizace Českého Telecomu (82,6 mld. Kč), jejíž výnosy byly vyšší než se původně očekávalo. Tato skutečnost příznivě ovlivní očekávané výsledky hospodaření FNM, který při navýšení příjmové strany ponechává výdajovou stranu bez výraznějších změn a jeho hospodaření by mělo skončit přebytkem o více než 40 mld. Kč vyšším, než předpokládal schválený státní rozpočet. To se pozitivně promítá do předpokládaných výsledků hospodaření veřejných rozpočtů v roce 2005.

Výdaje budou v roce 2005 představovat 46,9 % HDP. Tradičně největší váhu na celkových výdajích veřejných rozpočtů (38,9 %) mají transfery obyvatelstvu včetně neziskových institucí, které jsou z více než 70 % tvořeny mandatorními výdaji a realizovány především státním rozpočtem. V jejich rámci představují nejvýznamnější zátěž dávky důchodového pojištění, které tvoří téměř 50 % celkových transferů obyvatelstvu. Jejich objem se vzhledem k vysoké citlivosti na současný demografický vývoj nepodaří stabilizovat bez realizace komplexní důchodové reformy. Další významnou skupinu mandatorních sociálních výdajů představují dávky nemocenského pojištění, systém státní sociální podpory a dávky sociální péče vyplácené prostřednictvím obcí. Sociální transfery představují podstatnou část celkových výdajů státního rozpočtu a přispívají k jeho celkové nevyrovnanosti.

Ve srovnání se schváleným státním rozpočtem dochází k meziročnímu růstu u dotací finančním institucím. V závislosti na schváleném Zákonu o státním dluhopisovém programu na úhradu části ztráty ČKA, vzniklé přebíráním nebonitních aktiv v letech 1991 – 2003 byla ve schváleném rozpočtu předpokládána úhrada ztráty ČKA ve výši 14,1 mld. Kč. Pro rok 2005 byla tato úhrada dodatečně navýšena na 30,0 mld. Kč. Citelný růst zahraničních transferů (78,5 %) souvisí se vstupem České republiky do EU.

Nadále pokračuje pozitivní trend růstu kapitálových výdajů, které v roce 2005 vzrostou o 39,7 %, přičemž růstové tendence jsou patrné zejména u poskytování investičních transferů, zatímco položka pořízení investic roste pomaleji. Největší

přírůstek zaznamenají investiční transfery ve formě dotací podnikatelským subjektům. Převážná část tohoto přírůstku je realizována Státním fondem dopravní infrastruktury a Fondem národního majetku, dále pak státním rozpočtem a místními rozpočty.

Nejvýznamnějším faktorem růstu deficitu veřejných rozpočtů v roce 2005 zůstává schodek státního rozpočtu, a to i přesto, že ve srovnání se schváleným státním rozpočtem lze očekávat vyšší příjmy. Schodek státního rozpočtu byl schválen ve výši 83,6 mld. Kč. V metodologii GFS 1986 byl deficit státního rozpočtu navýšen o 14,1 mld. Kč v důsledku úhrady ztráty ČKA a celkový deficit státního rozpočtu tak činil 97,7 mld. Kč. Pro rok 2005 je očekáván deficit státního rozpočtu ve výši 102,2 mld. Kč¹⁶ - tedy o 4,5 mld. Kč vyšší. Tento vývoj je ovlivněn následujícími skutečnostmi:

- saldo státního rozpočtu je očekáváno ve výši 67,6 mld. Kč (oproti schváleným 83,6 mld. Kč o 16 mld. Kč méně), projeví se zde zejména vyšší příjmy než bylo původně rozpočtováno,
- ztráta ČKA bude uhrazena ve výši 30 mld. Kč, což je o 15,9 mld. Kč více než předpokládal schválený rozpočet
- odhad rozdílu mezi nevyčerpanými a použitými prostředky z rezervních fondů organizačních složek státu činí 4,6 mld. Kč.

Do celkového deficitu vládního sektoru se ve srovnání se schváleným rozpočtem rovněž promítá o 11,1 mld. Kč vyšší deficit státních fondů. Naopak pozitivně jsou celkové výsledky ovlivněny zlepšením odhadu výsledků hospodaření privatizačních fondů, jejichž přebytek bude o 39,4 mld. Kč vyšší než předpokládal schválený rozpočet především díky vyšším privatizačním příjmům.

Výše uvedené faktory ovlivní celkovou běžnou bilanci, která představuje rozdíl mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji. Ta se ve srovnání s rokem 2004 zhorší o 0,7 p. b. a přebytek bude činit 0,2 % HDP. Jedním z ukazatelů používaným pro hodnocení stávající fiskální politiky je primární deficit¹⁷, který je očištěn o výdaje spojené s úroky z vládního dluhu (ty jsou důsledkem politik minulých období).

¹⁶ V metodologii GFS 1986 je deficit SR je na základě Zákona o státním dluhopisovém programu na úhradu ztráty ČKA, vzniklé přebíráním nebonitních aktiv v letech 1991 až 2003 navýšen o úhradu ztráty ČKA a současně byl upraven o odhad rozdílu mezi nevyčerpanými a použitými prostředky z rezervních fondů organizačních složek státu. Vypočtená salda (zde a dále v textu) nemusí vždy odpovídat rozdílu mezi příjmy a výdaji vzhledem k zaokrouhlování.

¹⁷ Primární deficit je zde definován jako deficit bez čistých půjček očištěný o dluhovou službu (úroky).

U primární balance dojde k podstatně výraznějšímu zhoršení (meziročně o 2,2 p. b.) a její schodek v roce 2005 dosáhne 4,6 % HDP. Růst primárního deficitu svědčí o tom, že fiskální politika je expanzivní.

Veřejný dluh

Výsledky hospodaření veřejných rozpočtů se promítají do vývoje vládního dluhu. Výši hrubého konsolidovaného vládního dluhu ke konci roku 2005 odhadujeme na 768,7 mld. Kč - tedy 26,4 % HDP. V roce 2005 dochází ke zrychlení dynamiky růstu vládního dluhu o 2,6 p. b., meziročně bude činit 16,6 %.

Vládní dluh je generován zejména růstem deficitu státního rozpočtu a státní dluh má proto v jeho struktuře nejvyšší váhu (89,0 %). Státní dluh roste rychleji než vládní dluh, jeho dynamika růstu je očekávána ve výši 16,8 %. Z hlediska váhy se po státním dluhu na celkovém zadlužení vlády nejvíce podílejí územní samosprávné celky, následují státní fondy, jejichž očekávaný dluh se v roce 2005 meziročně výrazně zvýší (vzroste téměř na sedminásobek). Tento vývoj je dán růstem zadlužení Státního zemědělského intervenčního fondu. Nejméně zatěžují vládní dluh zdravotní pojišťovny. Jejich závazky vůči zdravotnickým zařízením sice nejsou součástí dluhu, ale přesto je nadále pokládáme za jedno z rizik budoucího vývoje zadlužení vládního sektoru.

Z hlediska mezinárodního srovnání není úroveň vládního dluhu ČR vysoká, nebezpečím je však skutečnost, že jeho dynamika byla v posledních letech značně zpomalována vysokým inkasem privatizačních příjmů. Jejich vliv bude v následujících letech slábnout, a proto je jediným možným řešením zmírnění růstu deficitů vládního sektoru, které je generují.

Očekávané výsledky hospodaření jednotlivých subjektů veřejných rozpočtů a vývoj vládního dluhu jsou podrobněji popsány v sešitu Hospodaření veřejných rozpočtů, který je součástí dokumentace Návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2006.

II. Výsledky hospodaření státního rozpočtu za 1. pololetí 2005

1. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu

1.1. *Záměry schváleného rozpočtu*

Státní rozpočet České republiky na rok 2005 byl sestaven **v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech**, v platném znění.

Byl **schválen Poslaneckou sněmovnou zákonem č. 675 ze dne 15. prosince 2004** a stanovil **příjmy** ve výši **824,8 mld. Kč** a **výdaje** ve výši **908,4 mld. Kč**. **Rozpočtovaný schodek téměř 83,6 mld. Kč** bude podle tohoto zákona vypořádán státními dluhopisy do výše 72,6 mld. Kč, přijatými dlouhodobými úvěry do výše 11,8 mld. Kč a změnou stavů na účtech státních finančních aktiv, a to zvýšením o 0,7 mld. Kč.

Oproti skutečnosti roku 2004 je stanovený objem příjmů pro letošní rok vyšší o 7,2 %, t.j. o 55,6 mld. Kč, objem výdajů je vyšší o 5,3 %, t.j. o 45,5 mld. Kč a **schodek je nižší o 10,8 %, t.j. o 10,1 mld. Kč**.

Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2005 jsou promítnuty některé vlivy vyplývající z novel daňových zákonů přijatých Parlamentem v rámci Koncepce reformy veřejných financí.

Dopady zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, který nabyl účinnosti k 1. květnu 2004 a přinesl přeražení některého zboží a služeb ze snížené (5 %) do základní sazby při současném snížení základní sazby o 3 procentní body (z 22 na 19 %), jakož i další změny související zejména se vstupem do EU¹, **se budou projevat postupně a dlouhodobě**. Z tohoto pohledu představuje rozpočtovaný odhad výnosu DPH z hlediska celkové výše daňových příjmů značné riziko. Vysoký meziroční nárůst inkasa

¹ od 1.5.2004 byl zrušen výběr DPH ze zboží dováženého z členských zemí EU; od 1.1.2005 přestala celní správa vybírat DPH při dovozu zboží ze třetích zemí a daň je odváděna na základě daňového přiznání podávaného k 25. dni následujícího měsíce nebo čtvrtletí (zatímco předtím se DPH platilo při dovozu a odpočet se nárokoval až cca se 60denním zpožděním)

DPH (o 19,0 % proti skutečnosti roku 2004) souvisí též s tím, že letos se úprava sazeb a přeřazení zboží a služeb podle tohoto zákona týká celého roku na rozdíl od roku 2004, kdy se vztahovala na období osmi měsíců (květen až prosinec).

Fiskální dopad bude mít i **novela zákona o daních z příjmů (zákon č. 669/2004 Sb.)**, kterou se **snížila** od 1. ledna 2005 **sazba daně z příjmů právnických osob** o 2 procentní body na 26 % základu. V listopadu 2004 byl přijat rovněž nový **zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích**, který znamená mírné zvýšení sazeb vybraných správních poplatků a také zavedení některých nových.

Největší dopad na schválený rozpočet však má **zákon č. 1/2005 Sb., kterým se mění zákon o rozpočtovém určení daní**, který nabyl účinnosti 3. ledna letošního roku, a tudíž nebyl zohledněn ve schváleném rozpočtu na rok 2005. Tento zákon v důsledku přesunu kompetencí z ústředních orgánů státní správy na kraje posiluje jejich daňové příjmy na úkor příjmů státního rozpočtu a znamená **snížení podílu státního rozpočtu na celostátních daních v souhrnu o 19,9 mld. Kč** a o stejnou částku také **snížení výdajů státního rozpočtu**, které budou celoročně vázány ve státním rozpočtu².

V následujících hodnoceních inkasa příjmů a čerpání výdajů je proto uváděn tzv. **korigovaný rozpočet, který zohledňuje výše uvedenou změnu v rozpočtovém určení daní**, a v rámci objektivního hodnocení plnění státního rozpočtu snižuje celkové příjmy a výdaje schváleného rozpočtu o zmíněných 19,9 mld. Kč. **Pro lepší meziroční srovnatelnost je také korigována skutečnost loňského 1. pololetí na podmínky letošního rozpočtového určení daní, a to pouze u příjmových položek** (týká se to pouze daňových příjmů). U výdajů nelze v potřebné struktuře s přesností korigovat skutečnost loňského roku (lze tak učinit pouze u hodnoty celkových výdajů – viz tab. č. 1), proto se při srovnávání s loňskými daty vycházelo z nekorigovaných skutečností.

² podíl krajů na celostátních daňových příjmech (DPH, DPPO a DPFO) se touto novelou zvýšil z 3,1 % na 8,92 %, současně došlo ke snížení podílu Státního fondu dopravní infrastruktury na celostátním vynosu spotřební daně z minerálních olejů z 20,0 % na 9,1 %

1.2. Rozhodující změny rozpočtu v průběhu 1. pololetí roku 2005

Za 1. pololetí roku 2005 došlo k několika rozpočtovým změnám. Ty ovšem **neznamenal ani změnu celkových příjmů ani celkových výdajů oproti schválenému státnímu rozpočtu**, ale pouze přesun mezi jednotlivými položkami rozpočtu, a to především na výdajové straně rozpočtu. Ta nejdůležitější z nich jsou následující:

- v rámci výdajů kapitoly VPS byly vázány prostředky v celkové výši 19,9 mld. Kč v návaznosti na zákon č. 1/2005 Sb. Jedná se o prostředky, které po schválení zákona náležejí rozpočtům krajů. O tuto částku budou pak nižší i daňové příjmy státního rozpočtu. V návaznosti na uvedený zákon byla **převedená z kapitoly VPS do kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy částka 29 759 mil. Kč** (prostředky pro krajské, soukromé a církevní školství), které nebyly v definitivní podobě zákona č. 1/2005 Sb. zahrnuty do daňových příjmů krajů, jak předpokládala vládní předloha zákona³. Celkově došlo k uvolnění finančních prostředků z kapitoly VPS do rozpočtů ostatních kapitol ve výši 32 677 mil. Kč.
- **výdaje kapitoly OSFA byly v 1. pololetí roku 2005 sníženy o 6 207 mil. Kč** a o stejnou částku navýšeny výdaje jiných kapitol. Z toho téměř 5,9 mld. Kč směřovalo na projekty financované z úvěrů od Evropské investiční banky. Jednalo se např. o 3,5 mld. Kč na výstavbu dálnice D8, dále o 1,5 mld. Kč na odstraňování povodňových škod z roku 2002, o téměř 0,4 mld. Kč na prevenci před povodněmi či o 0,3 mld. Kč na obchvat Plzně.

Celkem bylo v 1. pololetí provedeno 343 rozpočtových opatření. Proti stejnému období loňského roku to je o 6 méně. Nejvíce rozpočtových opatření se realizovalo v kapitolách Ministerstva vnitra (36), Ministerstva zahraničních věcí (33) a Ministerstva kultury (27).

Nejvíce rozpočtových opatření se týkalo přesunů mezi jednotlivými kapitolami (38,2 %), dále uvolňování prostředků z kapitoly VPS do rozpočtů příslušných kapitol (33,3 %), přesuny v rámci příslušné kapitoly (24,2 %) a uvolňování prostředků kapitolám z kapitoly OSFA.

³ vládní návrh počítal se zvýšením podílu krajů na 15,06 %

1.3. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu za 1. pololetí roku 2005

Souhrnné výsledky hospodaření státního rozpočtu v hodnoceném období ukazuje následující přehled:

Tabulka č. 1

	Skutečnost leden - červen 2004	Skutečnost leden - červen 2004 korigována ^{*)}	2005						
			Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Rozpočet po změnách korigovaný ^{**)}	Skutečnost leden - červen	% plnění kong rozp po změnách	% plnění v r 2004	Index 2005/2004 kong
PŘÍJMY CELKEM	366,64	358,01	824,83	824,83	804,93	426,25	53,0	48,6	119,1
VÝDAJE CELKEM	416,34	407,71	908,41	908,41	888,51	422,49	47,6	47,9	103,6
SALDO	-49,70	-49,70	-83,58	-83,58	-83,58	3,76	x	43,0	x

^{*)} upraveno na podmínky roku 2005 (díl zákona č. 1/2005 Sb.)

^{**)} schválený rozpočet upravený o vliv zákona č. 1/2005 Sb. a o rozpočtová opatření k 30.6.2005

V 1. pololetí letošního roku inkasoval státní rozpočet **celkové příjmy** ve výši **426,3 mld. Kč, tj. 53,0 % korigovaného rozpočtu**, a jsou tak o 23,8 mld. Kč nad jeho polovinou. Proti stejnému období loňského roku, kdy byl rozpočet plněn na 48,6 %, je to o **68,2 mld. Kč, tj. o 19,1 %, více** (korigovaný rozpočet je nad korigovanou skutečností roku 2004 o 7,2 %).

Daňové příjmy představují **225,4 mld. Kč, tj. 51,1 % korigovaného rozpočtu**, a meziročně srovnatelně vzrostly o 35,6 mld. Kč, tj. o 18,8 % (v loňském pololetí byly plněny na 47,0 %, při meziročním růstu o 8,1 mld. Kč, tj. o 4,2 %). **Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení** dosáhly výše **149,7 mld. Kč** (loni 141,6 mld. Kč), tj. byly plněny na **47,6 %** (loni 48,4 %). Plnění celkových příjmů státního rozpočtu ovlivnily kromě příznivého inkasa daní především **nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté dotace**, jejichž výše **51,2 mld. Kč** znamená plnění korigovaného rozpočtu již na **106,1 %** a meziroční růst o 91,6 % (v loňském 1. pololetí byly plněny na 67,2 %, při meziročním růstu o 95,3 %).

Celkové výdaje byly čerpány ve výši **422,5 mld. Kč, tj. na 47,6 % korigovaného rozpočtu**, a jsou tak o 21,8 mld. Kč pod polovinou korigovaného rozpočtu. V porovnání s loňskými čerpáním výdajů, kdy byl rozpočet plněn na 47,9 %, je to o **14,8 mld. Kč, tj. o 3,6 % více proti korigované skutečnosti loňského roku**. Korigovaný rozpočet je nad úrovní korigované skutečnosti roku 2004 o 5,2 %.

Běžné výdaje dosáhly výše **402,0 mld. Kč, tj. 48,9 % korigovaného rozpočtu**. **Kapitálové výdaje** představovaly **20,5 mld. Kč** a byly plněny na **30,8 %**.

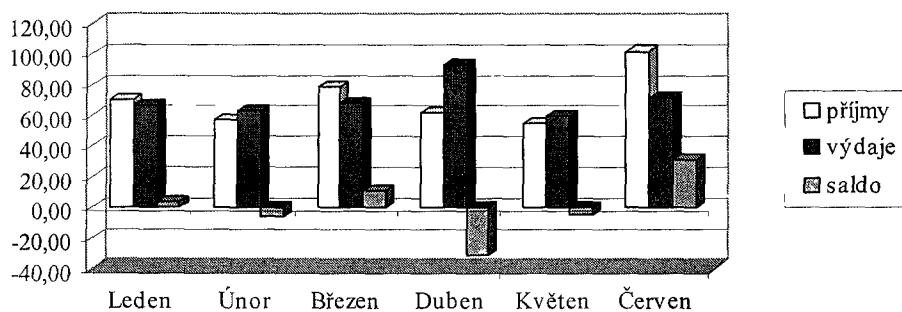
Saldo státního rozpočtu vykázalo přebytek 3,8 mld. Kč, což se naposledy stalo v roce 1998 (přebytek 1,8 mld. Kč). Proti loňskému pololetí je to výsledek o 53,5 mld. Kč lepší, přičemž letošní rozpočet počítá se schodkem nižším pouze o 10,1 mld. Kč než skutečný schodek roku 2004. Tento výsledek je ovlivněn výrazným předstihem plnění příjmů před čerpáním výdajů a to o 5,4 procentního bodu, zatímco v loňském pololetí činil předstih pouze 0,7 p.b. Dalším důvodem je také to, že meziroční srovnatelná dynamika dosáhla u příjmů 19,1 %, a je tak o 11,9 procentního bodu nad rozpočtovanou dynamikou (7,2 %), naopak výdaje vykázaly nižší dynamiku o 1,6 procentního bodu (růst 3,6 % proti rozpočtovaným 5,2 %).

Vývoj inkasa příjmů, čerpání výdajů a sald v jednotlivých měsících ukazuje následující tabulka a graf:

Tabulka č.2

v mld. Kč						
2005	Celkové příjmy	% plnění ke korig. SR po změnách	Celkové výdaje	% plnění ke korig. SR po změnách	Saldo v měsíci	Kumulované saldo
Leden	70,35	8,7	66,86	7,5	3,49	3,49
Únor	57,69	7,2	63,76	7,2	-6,07	-2,58
Březen	78,79	9,8	67,96	7,6	10,83	8,25
Duben	62,14	7,7	92,88	10,5	-30,74	-22,49
Květen	55,37	6,9	59,91	6,7	-4,54	-27,03
Červen	101,92	12,7	71,13	8,0	30,79	3,76
Leden - červen	426,25	53,0	422,49	47,6	3,76	3,76

Měsíční přírůstky příjmů, výdajů a salda státního rozpočtu (v mld. Kč)

K největšímu prohloubení deficitu státního rozpočtu došlo **v měsíci dubnu**, což souvisí zejména s jednorázovou úhradou příspěvku státu na **stavební spoření za rok 2004 ve výši 15,4 mld. Kč**, která se provádí každoročně v tomto období.

V závěru období se hospodaření státního rozpočtu naopak výrazně zlepšilo. Lepší výsledky jsou odrazem zejména vyššího inkasa daňových příjmů (plnění rozpočtu je o 4,1 p.b. lepší a dynamika o 14,6 p.b. vyšší než loni), především pak nad očekávání **vysokého inkasa daně z příjmů právnických osob**, což souvisí s dobrými hospodářskými výsledky za rok 2004 u plátců daně, kteří podávají daňové přiznání k 30.6., a jimž přiznání zpracovává daňový poradce nebo kteří podléhají ze zákona auditu; plnění rozpočtu je zde o 11,8 p.b. lepší při vyšší dynamice (28,8 % proti -1,9 % v loňském pololetí).

Dobré výsledky dosažené za první polovinu letošního roku – měreno vykázaným schodkem a jeho podílem na celoročně předpokládaném objemu - **nelze přeceňovat.** Čerpání výdajů bude v 2. pololetí pokračovat do výše dané rozpočtem a nad jeho rámec budou realizovány převody prostředků z rezervních fondů organizačních složek státu představující úspory výdajů předchozích let a prostředky určené na státní záruky, které však neovlivní výsledný schodek (vstoupí do příjmů ve stejné výši). Určující pro pozitivní celoroční výsledek hospodaření státního rozpočtu bude proto především inkaso daňových příjmů, ale i nedaňových a ostatních příjmů. **Při zachování dosavadního vývoje daní z příjmů však lze předpokládat, že celoroční schodek by měl zůstat pod úrovní rozpočtu.** Ocenění očekávaných rizik rozpočtového hospodaření a **výhled** celkového plnění státního rozpočtu do konce roku jsou uvedeny **v samostatné části materiálu.**

Podrobnější analýza vývoje příjmové a výdajové stránky státního rozpočtu je obsahem dalších částí zprávy. Vykázané hodnoty jednotlivých položek příjmů a výdajů za 1. pololetí jsou porovnávány s údaji státního rozpočtu vč. rozpočtových opatření provedených do 30. června letošního roku korigovaných o vliv zákona č. 1/2005 Sb. Údaje o skutečnosti vycházejí z výkazů o plnění příjmů a výdajů státního rozpočtu k 30.6.2005 a jsou u meziročního srovnání příjmových položek porovnávány s údaji loňského pololetí upravenými o vliv zákona č. 1/2005 Sb.

2. Příjmy státního rozpočtu

Celkový objem příjmů schválený zákonem č. 675/2004 Sb. o státním rozpočtu na 2005 byl stanoven ve výši 824,8 mld. Kč

Proti skutečnosti roku 2004 jsou celkové rozpočtované příjmy vyšší o 55,6 mld. Kč, t.j. o 7,2 %. Na jejich zvýšení se podílejí zejména příjmy z daní a poplatků, které mají vzrůst o 36,6 mld. Kč, t.j. o 8,6 %, z nichž největší růst se předpokládá u DPH (o 26,6 mld. Kč, t.j. o 19,0 %). Na pojistném na sociální zabezpečení se má vybrat více o 21,4 mld. Kč, t.j. o 7,3 %, ostatní příjmy by naopak měly být nižší o 2,4 mld. Kč (o 4,8 %). Pokles ostatních příjmů ovlivnily vedle nižších příjmů z vlastní činnosti organizací i nižší příjmy za realizaci záruk, se kterými schválený rozpočet na rozdíl od loňského roku nepočítá (v loňském roce činily příjmy z tohoto titulu 5,0 mld. Kč). Na druhé straně jsou vyšší rozpočtované dotace přijímané do rozpočtu, a to především zásluhou prostředků poskytovaných z rozpočtu Evropské unie. U těch se proti loňskému roku očekává zvýšení o cca 17 mld. Kč; i když tzv. kompenzační platby by měly být nižší o 1 mld. Kč, kapitoly naopak ve svých příjmech počítají s vyššími dotacemi z rozpočtu EU (zejména Ministerstvo zemědělství - o 13,2 mld. Kč, MPSV - o 2,2 mld. Kč a MPO - o 2,1 mld. Kč).

Celkové rozpočtované příjmy na letošní rok ovlivňují (z hlediska metodického i obsahového) **novely daňových zákonů**, přijaté Parlamentem v rámci Koncepce reformy veřejných financí. Jde především o

- nový zákon o dani z přidané hodnoty (č. 235/2004 Sb.),
- změnu zákona o daních z příjmů (č. 669/2004 Sb.) a
- změnu zákona o správních poplatcích (634/2004 Sb.).

Zásadní vliv na schválený rozpočet však má zákon č. 1/2005 Sb., kterým se mění zákon o rozpočtovém určení daní, a který nabyl účinnosti dnem 3. ledna letošního roku, jak již bylo zmíněno v úvodu. Při zpracování státního rozpočtu na rok 2005 nebyla novela zákona ještě schválena a tak **ve státním rozpočtu není v daňových příjmech zohledněno zvýšení podílu krajů na sdílených daních z 3,1 % na 8,92 %** a naopak snížení participace Státního fondu dopravní infrastruktury na celostátním výnosu spotřebních daní z minerálních olejů z 20,0 % na 9,1 %. Toto nové rozpočtové určení daní znamená v roce 2005 přesun z daňových příjmů státního rozpočtu do rozpočtů

krajů ve výši 27,3 mld. Kč a naopak zvýšení příjmů státního rozpočtu ze spotřebních daní z minerálních olejů o 7,4 mld. Kč.

Pro objektivní hodnocení plnění státního rozpočtu za letošní 1. pololetí vycházíme z korigovaného rozpočtu (zohledňuje zákon č. 1/2005 Sb. o novém rozpočtovém určení daní) a pro účely meziročního srovnání je korigována i pololetní skutečnost za rok 2004 (srovnatelně na podmínky roku 2005).

Úpravy schváleného rozpočtu provedené do konce června znamenaly pouze některé drobné mezipoložkové přesuny, při nezměněné výši celkových příjmů.

Celkové příjmy státního rozpočtu ke konci června 2005 dosáhly výše 426,3 mld. Kč, což představuje 53,0 % korigovaného rozpočtu a meziroční srovnatelný růst o 68,2 mld. Kč, t.j. o 19,1 % v roce 2004 byly plněny na 48,6 % při meziročním růstu o 31,0 mld. Kč, t.j. o 9,2 %). Jejich plnění a meziroční srovnání ukazuje následující tabulka:

Tabulka č 3

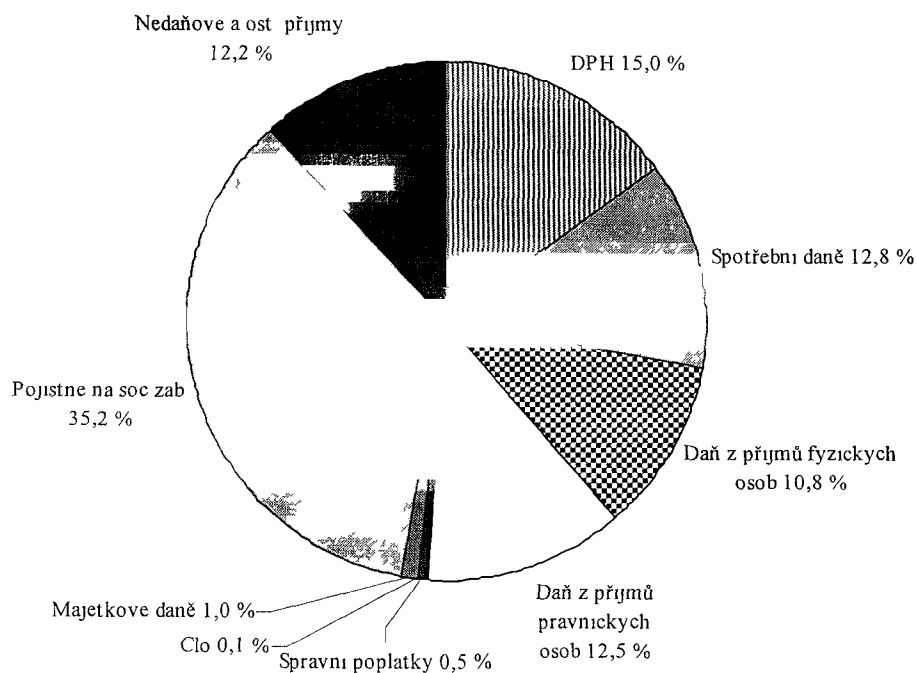
Ukazatel	Sk kongována leden červen 2004	Rozpočet 2005			Skutečnost leden červen 2005	% pln.ní (5/4)	% plnění r 2004	Index 05/ korig sk 04 (5/1)
		schválený *)	vc rozpočt opatření**)	kongován,***)				
	1	2	3	4	5	6	7	8
Danové příjmy celkem (daně poplatky, pojistné)	331,32	776,05	776,05	756,15	375,10	49,6	47,6	113,2
<i>Příjmy z daní a poplatků</i>	<i>189 76</i>	<i>461,30</i>	<i>461,30</i>	<i>441,40</i>	<i>225 37</i>	<i>51,1</i>	<i>47,0</i>	<i>118,8</i>
Dan z příjmu fyzických osob (DPFO)	43 09	103 40	103 40	95 50	46 08	48 3	49 0	106 9
v tom DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků	32 49	83 00	83 00	76 50	34 83	45 5	46 1	107 2
DPFO ze samostatné výdělečné činnosti	8 04	14 50	14 50	13 60	9 09	66 8	60 8	113 1
DPFO z kapitálových vnosů	2 56	5 90	5 90	5 40	2 16	40 0	61 6	84 4
Dan z příjmu právnických osob (DPPO)	41 33	88 30	88 30	81 60	53 22	65 2	53 4	128 8
Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku (DPH)	53 04	167 00	167 00	154 30	64 03	41 5	43 0	120 7
Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku (SD)	39 87	87 50	87 50	94 90	54 31	57 2	43 7	136 2
Správní poplatky	1 76	4 10	4 10	4 10	1 91	46 6	40 9	108 5
Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	0 64	1 30	1 30	1 30	0 66	50 8	50 0	103 1
Daně a cla za zboží a služeb ze zahraničí	4 30	0 70	0 70	0 70	0 57	80 9	97 7	13 2
Daně z majetkových a kapitálových převodů	5 16	8 60	8 60	8 60	4 08	47 4	36 1	79 1
Ostatní danové příjmy	0 57	0 40	0 40	0 40	0 52	130 0	142 5	91 2
<i>Pojistné na soc zabezpečení příspěvek na státní pojistku zaměstnanosti a veřejné zdravotní pojištění z toho</i>	<i>141 56</i>	<i>314 75</i>	<i>314,75</i>	<i>314 75</i>	<i>149,73</i>	<i>47,6</i>	<i>48,4</i>	<i>105,8</i>
Pojistné na důchodové pojištění	97 42	260 87	260 87	260 87	103 30	39 6	40 2	106 0
Nedanové příjmy celkem	17,96	18,07	18 07	18,07	13,96	77,3	71,3	77 7
<i>Příjmy z vý čín a odvody převytku org s příjmy vztahem z toho Soudní poplatky</i>	<i>7,81</i>	<i>8,77</i>	<i>8,85</i>	<i>8,85</i>	<i>7,09</i>	<i>80,1</i>	<i>81,4</i>	<i>90,8</i>
Přijaté sankční platby a vratky transferu	2,91	1,88	1 88	1 88	3,28	174,5	143,3	112,7
Příjmy z prodeje nekap majetku a ost nedan příjmy	1,71	2,36	2 27	2,27	1,84	81,1	64,5	107,6
z toho Dobrovolné pojistné	0 38	0 73	0 73	0 73	0 42	57 5	122 6	110 5
Přijaté splátky půjčených prostředků	5,53	5,07	5,06	5,06	1,73	34,2	50,6	31,3
z toho								
Splatky půjčených prostředků od podnikatelského subjektu	0 20	2 34	2 33	2 33	0 07	3 0	8 7	35 0
Splatky půjčených prostředků ze zahraničí (z vlad uveru)	0 57	2 49	2 49	2 49	1 61	64 7	15 6	282 5
Kapitálové příjmy celkem	0,56	0,15	0,15	0,15	0 32	213,3	46,7	57,1
Přijaté dotace	8,17	30 56	30,56	30,56	36,88	120,7	61 5	451,4
PŘÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU CELKEM	358,01	824,83	824,83	804,93	426,25	53,0	48,6	119,1

*) zákon č. 675/2004 Sb.

**) rozpočet po změnách k 30.6.2005

Celkové příjmy převyšují polovinu celoročního korigovaného rozpočtu o 23,8 mld. Kč, zatímco ve stejném období roku 2004 byly pod úrovní alikvoty o 10,4 mld. Kč (celoročně však převýšily rozpočet o 15,1 mld. Kč, t.j. o 2,0 %). Z toho **daňové příjmy jsou vyšší o 4,7 mld. Kč** (v roce 2004 byly nižší o 12,7 mld. Kč, přičemž celoročně byly nad jeho úrovní o 2,6 mld. Kč, t.j. o 0,6 %), **nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté dotace celkem převyšují alikvotu o 26,8 mld. Kč** (v roce 2004 byly vyšší o 6,9 mld. Kč a celoročně pak o 11,5 mld. Kč) a naopak **pojistné na SZ je nižší o 7,7 mld. Kč** (v 1. pololetí 2004 bylo nižší o 4,6 mld. Kč, ale celoročně převýšilo rozpočet o 1,0 mld. Kč).

Strukturu celkových příjmů dosažených v prvním pololetí letošního roku ilustruje následující graf:

A. Daňové příjmy

2.1. Vliv ekonomického růstu (růst HDP) na výběr daní

Po vstupu ČR do EU zaznamenává česká ekonomika rychlejší tempa růstu než v dřívějších letech, což se projevuje i na vyšších daňových výnosech. Vazba růstu HDP a výnosu jednotlivých daní však vykazuje různou intenzitu.

Za daň, jejíž výnos je obecně považován za **relativně těsně spjatý s vývojem HDP**, se považuje **daň z příjmů právnických osob**. Na druhou stranu je výnos DPPO značně závislý na konkrétním ekonomickém vývoji jednotlivých firem. Ten se může od obecného trendu výrazně odchylovat např. v případě uskutečnění velkých investic či realizace mimořádných zisků. Po vstupu do EU je **důvodem výrazně rychlejšího růstu inkasa DPPO než je růst HDP zřejmě úspěšná adaptace českých firem na vstup do EU** spojená s výrazně rychle rostoucími vývozy či pokračující privatizace a restrukturalizace firem.

Spotřební daně závisí na objemu spotřebovaných komodit a kromě daně z minerálních olejů tak **bezprostřední vazbu na růst HDP nemají**. Výrazně rychlejší než očekávaný **růst daně z minerálních olejů souvisí zřejmě s nárůstem tranzitní dopravy** přes území ČR po vstupu do EU. To je spojeno vzhledem k cenovým rozdílům i s větším objemem nakupovaných pohonných hmot na území ČR.

Daň z přidané hodnoty souvisí s vývojem spotřeby domácností a veřejného sektoru. Z hlediska DPH jde o konečné spotřebitele, tzn. tyto sektory nemají nárok na odpočet daně na vstupu. **V delším časovém období se spotřeba vyvíjí stejně jako růst HDP**, avšak mohou existovat výrazné odchylky. V souladu s posledními makroekonomickými predikcemi i s vývojem inkasa DPH nelze výraznější nárůsty domácí spotřeby pozorovat.

Obdobně ani u **daně z příjmů fyzických osob** nedošlo k výraznějším nárůstům. To platí zejména u DPFO ze závislé činnosti. Ta těsně souvisí s objemem mezd a platů a se zaměstnaností. **Vzhledem k progresivní stupnici je růst výnosu DPFO rychlejší než růst objemu mezd a platů.**

Obecně lze tedy říci, že dlouhodobě souvisí hlavní daňové příjmy s růstem HDP, avšak krátkodobě, z hlediska jednotlivých let, může docházet k významným pozitivním i negativním odchylkám. V ČR v současné době pozorujeme výrazné zvýšení ziskovosti firem, které se však plně neprojevuje v růstu mezd a konečné spotřeby.

Celostátní inkaso všech daní dosáhlo ke konci června výše 309,8 mld. Kč, což představuje 49,5 % celoročně rozpočtovaného objemu (ve stejném období minulého roku to bylo 47,2 % a v roce 2003 49,2 %) a meziroční růst o 41,6 mld. Kč, t.j. o 15,5 %. Z toho nejvyšší absolutní nárůst 15,3 mld. Kč byl u DPH, spotřební daně vzrostly o 15,1 mld. Kč, přírůstek daní z příjmů právnických osob činil 9,1 mld. Kč a daní z příjmů fyzických osob 3,3 mld. Kč. Majetkové daně naopak byly nižší o 1,1 mld. Kč. Finanční prostředky získané z ostatních daní, t.j. clo, silniční daně, dálniční poplatky, daň z nemovitostí a ostatní daně a poplatky byly ve svém souhrnu proti loňskému 1. pololetí nižší o cca 0,1 mld. Kč.

Ze skutečného celostátního výnosu daní připadlo na státní rozpočet 72,7 % (225,4 mld. Kč), což je o 1,3 procentního bodu méně než v loňském 1. pololetí. Podíl rozpočtů územně samosprávných celků činil 24,0 % (74,3 mld. Kč), což je o 0,7 procentního bodu více než v roce 2004. Z toho na daňové příjmy obcí připadlo 58,7 mld. Kč, kraje získaly do svých rozpočtů 15,6 mld. Kč, tedy ve srovnání s pololetím loňského roku o 10,0 mld. Kč více (vliv zákona č. 1/2005 Sb.). Státnímu fondu dopravní infrastruktury bylo převedeno 7,4 mld. Kč, t.j. 2,4 % (podíl SD z minerálních olejů 3,3 mld. Kč, silniční daň 2,2 mld. Kč a dálniční poplatek 1,9 mld. Kč) z celostátního inkasa proti 3,7 % v loňském 1. pololetí (rovněž vliv zákona č. 1/2005 Sb.) a z vybraného cla bylo do rozpočtu EU převedeno 2,7 mld. Kč (0,9 %).

Tabulka č. 4

Meziroční srovnání celostátního inkasa daní

	Celkem r. 2003			Celkem r. 2004			Celkem r. 2005			meziroční přírůstek			meziroční index		
	Rozpočet	sk	%	Rozpočet	sk	%	Rozpočet	sk	%	2003/2002	2004/2003	2005/2004	2003/2002	2004/2003	2005/2004
	schválený	k 30.6.	plnění	schválený	k 30.6.	plnění	schválený	k 30.6.	plnění						
Danové příjmy celkem	522,33	256,76	49,2	567,68	268,15	47,2	625,50	309,79	49,5	25,43	11,39	41,64	111,0	104,4	115,5
DPH	158,80	73,96	46,6	174,80	75,30	43,1	218,90	90,63	41,4	4,08	1,34	15,33	105,84	101,81	120,36
spotřební daně	78,20	38,47	49,2	97,00	42,53	43,8	101,10	57,61	57,0	3,01	4,06	15,08	108,49	110,55	135,46
clo	9,60	4,81	50,1	4,40	4,30	97,7	2,80	3,27	116,8	0,14	-0,51	-1,03	103,00	89,40	76,05
- daně z příjmu PO (včetně obcí)	113,90	62,48	54,9	117,10	61,07	52,2	121,50	70,20	57,8	13,33	-1,41	9,13	127,12	97,74	114,95
- daně z příjmu FO	127,20	59,33	46,6	133,70	64,99	48,6	144,60	68,24	47,2	3,59	5,66	3,25	106,44	109,54	105,00
z kapitálových výnosů	5,90	3,03	51,4	5,90	3,60	61,0	7,70	3,01	39,1	0,58	0,57	0,59	83,93	118,81	83,61
ze samostatné činnosti	23,90	12,85	53,8	25,60	14,36	56,1	26,00	14,90	57,3	0,55	1,51	0,54	104,47	111,75	103,76
z ostatních činností	97,40	43,45	44,6	102,20	47,03	46,0	110,90	50,31	45,4	3,62	3,58	3,28	109,09	108,24	106,97
- silniční daň	5,80	2,47	42,6	5,90	2,44	41,4	5,90	2,22	37,6	0,14	-0,03	-0,22	106,01	98,79	90,98
- daň z nemovitostí	4,50	1,55	34,4	4,70	1,66	35,3	4,80	1,71	35,6	-0,41	0,11	0,05	79,08	107,10	103,01
- majetkové daně	8,90	4,17	46,9	14,30	5,16	36,1	8,60	4,08	47,4	0,53	0,99	-1,08	114,56	123,74	79,07
- dálniční poplatek	1,70	1,26	74,1	1,80	1,72	95,6	2,20	1,93	87,7	-0,10	0,46	0,21	92,65	136,51	112,21
- ostatní daně a poplatky	13,73	8,26	60,2	13,98	8,98	64,2	15,10	9,90	65,6	0,44	0,72	0,92	105,63	108,72	110,24

pozn. celostátní inkaso včetně DPH za obce a clo včetně cla náležejícího do rozpočtu EU

Celostátní výnos daně z příjmů fyzických osob dosáhl 68,2 mld. Kč (plnění rozpočtu na 47,2 %) a byl proti stejnému období předchozího roku vyšší o 3,3 mld. Kč, t.j. o 5,0 %. Z celkového inkasa státnímu rozpočtu zůstalo 46,1 mld. Kč, do rozpočtu obcí bylo převedeno 17,0 mld. Kč a do rozpočtů krajů 5,1 mld. Kč.

Rozhodující část této daně tvoří **daň z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků**. Její celostátní inkaso za 1. pololetí letošního roku dosáhlo 50,3 mld. Kč (45,4 % celoročního rozpočtu) a bylo o 3,3 mld. Kč, t.j. o 7,0 % vyšší než v 1. pololetí předchozího roku. **Z toho 11,3 mld. Kč bylo převedeno do rozpočtu obcí** (rozpočet počítá s celoročním příjmem z této daně ve výši 24,5 mld. Kč), **4,2 mld. Kč do rozpočtu krajů** (korigovaný rozpočet počítá s celoroční participací ve výši 9,9 mld. Kč) a **34,8 mld. Kč do státního rozpočtu** (rozpočet počítá s 76,5 mld. Kč).

Celostátní inkaso daně z kapitálových výnosů představuje 3,0 mld. Kč, t.j. pouze 39,1 % rozpočtu a je o 0,6 mld. Kč (o 16,4 %) nižší než bylo za stejné období v roce 2004. **Státní rozpočet získal na této dani 2,2 mld. Kč**, do rozpočtu obcí bylo převedeno 0,6 mld. Kč a do rozpočtu krajů 0,2 mld. Kč.

Celostátní inkaso daně z příjmů placené na základě daňového přiznání dosáhlo výše 14,9 mld. Kč a naplňuje rozpočtem předpokládanou částku na 57,3 %, při meziročním růstu o 0,5 mld. Kč, t.j. o 3,8 %. Z této částky bylo převedeno do příjmů státního rozpočtu 9,1 mld. Kč, do rozpočtů obcí 5,2 mld. Kč a do příjmů krajů 0,6 mld. Kč.

Celostátní inkaso daně z příjmů právnických osob (bez DPPO za obce) dosáhlo ke konci 1. pololetí 65,1 mld. Kč, t.j. 56,2 % rozpočtu, při meziročním zvýšení o 9,2 mld. Kč (o 16,4 %). **Do rozpočtu obcí bylo za 1. pololetí převedeno 8,5 mld. Kč**, do rozpočtů krajů celkem 3,4 mld. Kč.

Celostátní výnos DPH ke konci června dosáhl 90,6 mld. Kč, což je 41,4 % celoročního rozpočtu, ale o 15,3 mld. Kč, t.j. o 20,4 % více než ve stejném období minulého roku (v loňském pololetí byl rozpočet plněn na 43,1 % a meziroční růst představoval 1,8 %). **Do příjmů obcí bylo převedeno 19,5 mld. Kč**, kraje získaly 7,1 mld. Kč a státní rozpočet 64,0 mld. Kč.

Celostátní výnos spotřebních daní dosáhl 57,6 mld. Kč, t.j. 57,0 % rozpočtu, a je o 15,1 mld. Kč, t.j. o 35,5 %, nad úroveň loňského pololetí. **Z této inkasované částky bylo 3,3 mld. Kč převedeno do příjmů SFDI**.

2.3. Daňové příjmy státního rozpočtu

Schválený státní rozpočet celkových daňových příjmů počítá s meziročním růstem o 36,6 mld. Kč, t.j. o 8,6 % (měřeno ke skutečnosti r. 2004). Po zohlednění vlivu zákona č. 1/2005 Sb., o rozpočtovém určení daní, činí tento nárůst 16,7 mld. Kč, t.j. 3,9 %. Jejich **skutečné inkaso ke konci června** dosáhlo výše **225,4 mld. Kč**, což představuje 51,1 % korigovaného rozpočtu (v loňském pololetí to bylo 47,0 % rozpočtu).

Vysoký srovnatelný meziroční růst – o 35,6 mld. Kč, t.j. o 18,8 % souvisí s vývojem všech čtyř hlavních daňových příjmů, zejména pak s vývojem spotřebních daní a DPPO. Příjmy státního rozpočtu ze spotřebních daní vykázaly meziroční růst o 14,4 mld. Kč, t.j. o 36,2 %, inkaso DPPO vzrostlo o 11,9 mld. Kč, t.j. o 28,8 %. Další váhově významná daň – DPH je v letošním pololetí vyšší o 11,0 mld. Kč, t.j. o 20,7 % a daně z příjmů fyzických osob vzrostly o 3,0 mld. Kč, t.j. o 6,9 %.

a) Daň z příjmů fyzických osob (DPFO)

Inkaso státního rozpočtu celkem ze všech tří položek daně z příjmů fyzických osob dosáhlo 46,1 mld. Kč, t.j. 48,3 % korigovaného rozpočtu a meziročně vzrostlo o 3,0 mld. Kč, t.j. o 6,9 %. Proti stejnému období minulého roku je plnění rozpočtu o 0,7 procentního bodu horší a meziroční dynamika je o 3,2 procentního bodu nižší, ale odpovídá tendencím z let 2003 a 2002.

Daně z příjmů fyzických osob inkasované státním rozpočtem:

Tabulka č. 5

Ukazatel	skutečnost leden-červen 2004	korigovaná skutečnost 2004	skutečnost leden-červen 2005	% plnění	v mld. Kč			
					rozdíly		meziroční index	
					2004/2003	2005/ 2004 korig.	2004/2003	2005/ 2004 korig.
Daň z příjmů fyzických osob	46,63	43,09	46,08	48,3	4,28	2,99	110,1	106,9
v tom								
DPFO ze závisle činnosti	35,23	32,49	34,83	45,5	2,69	2,34	108,3	107,2
DPFO z kapitálových vynosů	2,77	2,56	2,16	40,0	0,44	-0,40	118,9	84,4
DPFO ze sam. vyděl. činnosti	8,63	8,04	9,09	66,8	1,15	1,05	115,4	113,1

Z celostátního inkasa **DPFO ze závislé činnosti připadlo státnímu rozpočtu** za 1. pololetí letošního roku **34,8 mld. Kč**, což představuje 45,5 % rozpočtu a meziroční růst o 2,3 mld. Kč, t.j. o 7,2 % (v roce 2004 činilo plnění rozpočtu 46,1 % a meziroční růst o 8,3 %).

Vývoj inkasa je ovlivněn růstem průměrných mezd, celkovým ekonomickým růstem a s tím souvisejícím růstem počtu nových pracovních míst (vlivem rozšíření dosavadních provozů nebo vznikem nových) a v neposlední řadě i zvýšením minimální mzdy. Nárůst je zaznamenán i přes skutečnost, že daňové subjekty využívají výhod, které jim zákon o daních z příjmů poskytuje. V některých sektorech ovlivňuje tempo růstu inkasa této daně zavedení institutu daňového zvýhodnění na dítě a přiznávání daňových bonusů zaměstnancům.

Na DPFO z kapitálových výnosů inkasoval státní rozpočet 2,2 mld. Kč, což je pouze 40,0 % rozpočtu (v roce 2004 to bylo 61,6 %). Meziroční pokles inkasa této daně o 15,6 % odpovídá trendu vývoje v posledních letech.

Jeho výše je částečně ovlivněna výplatou dividend a podílů na zisku. Pokles výplaty dividend je odrazem stále se snižujícího počtu akcií v držení fyzických osob – zpravidla minoritních akcionářů, ke kterému v minulém roce docházelo zejména v důsledku převodu jmění na hlavního akcionáře. Konečnou výši inkasa této daně však celoročně negativně ovlivňuje klesající úroková míra z vkladů fyzických osob, jakož i zvýšení minimální mzdy (příjmy poplatníků překračující hranici 5 000 Kč, do jejíž výše podléhají příjmy srážkové dani v případě, kdy poplatník u plátce daně nepodepsal prohlášení k dani). Vliv legislativních změn se v této oblasti neprojevil.

Na DPFO ze samostatné výdělečné činnosti se státní rozpočet podílel 9,1 mld. Kč, což představuje 66,8 % rozpočtu a meziroční růst o 13,1 % (v roce 2004 byla plněna na 60,8 % při meziročním růstu o 15,4 %).

Na příznivý trend inkasa působí růst ekonomiky, a to zejména vliv mírného zvýšení podnikatelské aktivity, který přináší i nárůst příjmů z podnikání, růst obchodu po vstupu České republiky do Evropské unie, jakož i zejména nově zavedený institut minimálního základu daně (§ 7c zákona o daních z příjmů), který má podstatný vliv na pozitivní vývoj inkasa. Naopak negativní dopad do inkasa 1. pololetí roku 2005 má stále se zvyšující počet poplatníků žádajících o vrácení přeplatků na dani, neboť poplatníci stále více využívají výhod, které jim zákonná úprava poskytuje. Jedná se zejména o možnosti snížení základu daně o úroky z úvěrů ze stavebního spoření a hypotečních úvěrů, o příspěvky na penzijní připojištění a soukromé životní pojištění.

b) Daň z příjmů právnických osob (DPPO)

Daň z příjmů právnických osob je tvořena daní z příznání a daní vybírané srážkou, která představuje zdanění příjmů z dividend právnických osob, které nesplňují podmínku kvalifikované účasti na dceřinné společnosti a zdanění příjmů z nájemného (finanční a operativní leasing) placeného do zahraničí.

DPPO patří do kategorie tzv. sdílených příjmů. Její výnos je rozdělován mezi státní rozpočet a územní rozpočty. Na celostátním výnosu této daně se podle zákona č. 1/2005 Sb. podílí státní rozpočet 70,49 %.

Na státní rozpočet připadlo 53,2 mld. Kč, což představuje 65,2 % korigovaného rozpočtu a meziroční nárůst o 11,9 mld. Kč, t.j. o 28,8 % (v 1. pololetí 2004 byl rozpočet plněn na 53,4 % při meziročním poklesu o 1,9 %). Ve srovnání s ideální polovinou korigovaného rozpočtu je to více o 12,4 mld. Kč (v loňském pololetí o 2,8 mld. Kč).

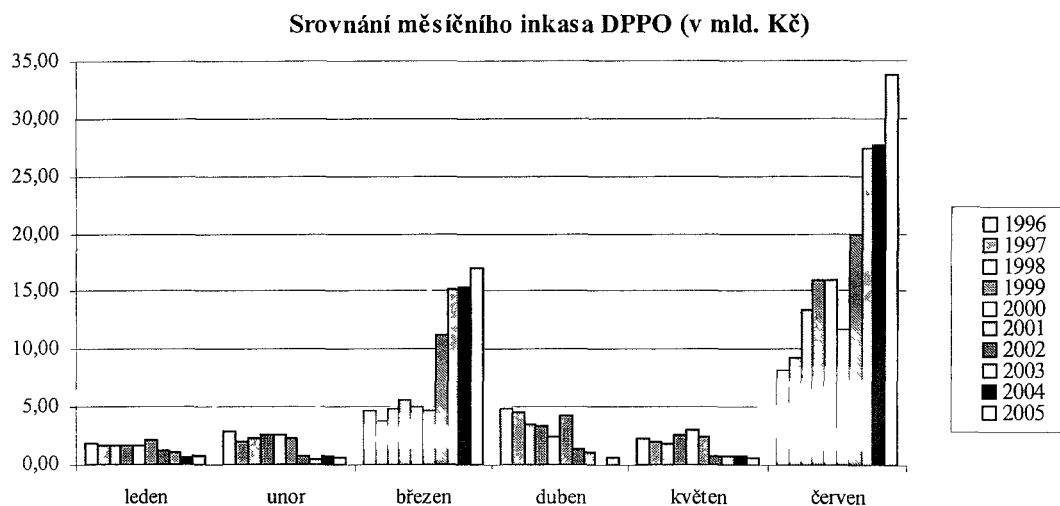
Pololetní inkaso daně z příjmů právnických osob bylo – obdobně jako v roce 2004 – významně ovlivněno platbami od poplatníků, kteří měli povinnost na základě zákona mít účetní závěrku ověřenou auditorem, nebo jejichž příznání zpracovával a předkládal daňový poradce. V důsledku toho, že značná část těchto poplatníků zcela uhradila svou daňovou povinnost až v poslední den lhůty pro podání daňového přiznání a splatnosti daně, který připadl na 30. červen, byly jejich platby připsány na příslušný rozpočtový účet až počátkem července 2005. Tím došlo k **přesunu části výnosu DPPO do druhého pololetí 2005**. Tento skluz byl však nižší než v minulém roce a celostátně představoval 11,5 mld. Kč (v roce 2004 to bylo 13,4 mld. Kč), u příjmů státního rozpočtu činil tento **posun 4,8 mld. Kč** (proti předchozímu roku je to o 2,8 mld. Kč méně). Po zohlednění tohoto jevu pak inkaso DPPO dosahuje indexu 118,7 %.

Daně z příjmů právnických osob inkasované v 1. pololetí 2004 a 2005 (bez DPPO za obce):

Tabulka č. 6

Ukazatel	skutečnost leden červen 2003	skutečnost leden červen 2004	korig skut leden červen 2004	skutečnost leden červen 2005	% plnění rozpočtu			Index	
					2003	2004	2005 ke korig. SR	2004/2003	2005/ 2004 sk. kong.
Celostátní inkaso DPPO	57 52	55 91	55 91	70 78	53 7	50,5	61,2	97,2	126,6
k 3 pracovnímu dni července	67 70	69 31	69 31	82,27	63 2	62 5	71 1	102,4	118 7
rozdíel	10 18	13 40	13 40	11 49	x	x	x	x	x
z toho									
státní rozpočet	46 03	45 15	41,33	53 22	56 3	53,4	65 2	98 1	128,8
k 3 pracovnímu dni července	51 70	52 92	48 88	58 01	63,2	62 5	71 1	102,4	118 7
rozdíel	5 67	7 77	7 55	4 79	x	x	x	x	x

Vliv platebního kalendáře (t.j. zálohové platby a vyrovnání daně v návaznosti na existenci daňového poradce, jakož i změnu v periodicitě placení záloh počínaje rokem 2002) na výběr DPPO v jednotlivých měsících roku ilustruje následující graf:

Z celkového meziročního nárůstu **DPPO z přiznání představuje cca 4,4 mld. Kč daň vyplývající z legislativní změny ve zdaňování úrokových výnosů**. Na rozdíl od předchozích let v roce 2004 již z těchto příjmů nebyla při výplatě srážena daň ve výši 15 % (jako záloha na celkové zdanění obecnou sazbou daně), ale poprvé za zdaňovací období počínaje rokem 2004 byly tyto příjmy zahrnuty do základu daně na přiznání a právě v 1. pololetí 2005 zdaněny obecnou sazbou 28 %. Standardní režim zdanění úrokových příjmů se pozitivně projeví také ve výši přeplatků na dani, které již nebudou ovlivněny vratkami daně v případech, kdy poplatník celkově vykázal daňovou ztrátu.

Další legislativní změny, které měly vliv na inkaso DPPO z přiznání v 1. pololetí letošního roku jsou:

- **zavedení limitu pro vstupní cenu nově pořizovaných automobilů** v roce 2004 ve výši 900 000 Kč (nižší daňové náklady ve formě odpisů),
- **omezení možnosti uplatnění daňové ztráty ve vazbě na existenci podstatné změny ve složení společníků**, která nastala nejdříve v roce 2004 (nižší objem ztrát z minulých let odečítaných od základu daně),

- **zavedení 6. odpisové skupiny pro majetky poplatníka** poprvé zaevidované v roce 2004 (nižší daňové náklady ve formě odpisů),
- **omezení tvorby daňových opravných položek** bez nutnosti zahájit soudní řízení na 20 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky (původně bylo 33 %).

Kvalifikovaný odhad dopadu těchto změn patrně nepřevýšil částku 3 mld. Kč.

Za významné legislativní změny, které však působily opačným směrem, je nutné považovat **snížení sazby daně z 31 % v roce 2003 na 28 % v roce 2004** a dále nově zavedenou tvorbu daňových opravných položek u spořitelních a úvěrových družstev a ostatních finančních institucí působících zejména v oblasti spotřebitelských úvěrů.

Inkaso DPPO vybírané srážkou v 1. pololetí letošního roku kopíruje vývoj 1. pololetí roku 2004.

Z údajů za předchozí roky lze usuzovat, že **vliv legislativních změn**

- **zrušení slevy na dani ve výši poloviny daně srážené z dividendových a jím podobných příjmů,**
- **osvobození dividend vyplácených dceřinou společností při splnění podmínky kvalifikované účasti (nejméně 25 %),**
- **zrušení srážkové daně u úrokových příjmů,** která se od roku 1998 započítávala na celkovou daňovou povinnost,

se projevil již v roce 2004 kdy došlo proti roku 2003 k celoročnímu snížení inkasa o 59 % a to ze 13,5 mld. Kč na 5,5 mld. Kč.

Skutečné celkové výnosy DPPO dlouhodobě **překračují rozpočtovanou částku,** přestože tato částka každoročně stoupá a přijaté legislativní změny naopak směřují k postupnému snižování daňového zatížení poplatníků, což lze připsat na vrub pokračujícího hospodářského růstu.

c) Daň z přidané hodnoty (DPH)

Za 1. pololetí činil příjem státního rozpočtu z této daně 64,0 mld. Kč, což je pouze 41,5 % rozpočtu, ale o 11,0 mld. Kč, t.j. o 20,7 % více než ve stejném období minulého roku (v loňském 1. pololetí činilo inkaso 43,0 % a meziroční růst 0,7 mld. Kč, t.j. o 1,2 %). Schválený rozpočet počítá s celoročním růstem o 26,6 mld. Kč, t.j. o 19,0 % proti skutečnosti 2004, korigovaný rozpočet by měl meziročně růst o 25,1 mld. Kč, t.j. o 19,4 % (měřeno proti korigované skutečnosti roku 2004). Po zohlednění vlivů, které nemohly být zahrnuty ještě do státního rozpočtu na rok 2005 lze říci, že se inkaso DPH vyvíjí v zásadě dle očekávání.

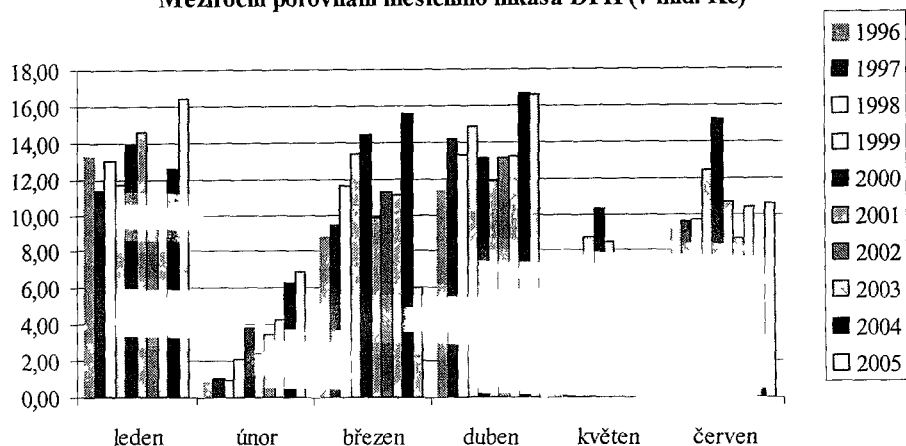
Vzhledem ke změnám, ke kterým došlo v loňském roce, je při meziročním porovnávání použit srovnatelný přepočtení loňských výsledků na podmínky platné v letošním roce.

Na inkaso DPH měl vliv časový posun způsobený změnou ve zdaňování dovozů ze třetích zemí, které se od 1. ledna staly součástí standardního daňového přiznání podávaného příslušnému finančnímu úřadu do 25. dne po skončení zdaňovacího období (celní správa již vybírá DPH pouze ve velmi omezeném počtu případů a za 1. pololetí inkaso celních úřadů představuje necelá 4 % celkového objemu daně). Časový posun vyplývající ze změny zdaňování dovozů (před 1.1.2005 si dovozce zboží z třetích zemí nárokoval odpočet daně u FÚ až s 60 denním zpožděním) způsobil v roce 2005 jednorázový výpadek inkasa o zhruba 5 mld. Kč. Vysoké nadměrné odpočty zaznamenané v prosinci 2004 se promítly v podobě vrátek v únoru 2005.

Další vliv působící na celkové inkaso měl **nový zákon č. 235/2004 Sb., o DPH,** k jehož schválení došlo až po předložení státního rozpočtu. Ponechání ubytovacích služeb ve snížené sazbě a přeřazení dalších služeb do snížené sazby **se odrazí v celoročním inkasu daňových příjmů** v objemu cca 5 mld. Kč.

Tak jako i v předchozích letech se ve vývoji inkasa DPH projevují **sezónní vlivy** s vazbou na konečnou spotřebu a režim placení daně. V únoru došlo k obvyklému výpadku daně, který byl spojen především s **vrácením nadměrných odpočtů** této daně deklarovaných za poslední zdaňovací období roku 2004.

Meziroční porovnání měsíčního inkasa DPH (v mld. Kč)

Daň z přidané hodnoty lze z hlediska techniky výběru **rozložit do tří komponent** – daň z dováženého zboží, daň ze zboží a služeb prodávaných v tuzemsku a nadměrných odpočtů (jde o vratky, které si uplatňují plátcí, jejichž daň na vstupu je vyšší než daň na výstupu).

Finanční úřady a celní úřady se podílely na celostátním inkasu DPH v 1. pololetí 2004 a 2005 takto:

Tabulka č. 7

Ukazatel	v mil Kč								
	1. pololetí 2004			1. pololetí 2005			meziroční index		
	Celkem	FÚ	CÚ	Celkem	FÚ	CÚ	Celkem	FÚ	CÚ
Inkaso DPH	213 201	103 309	109 892	180 894	177 603	3 291	84,8	171,9	3,0
Nadměr. odpoč. DPH	-137 888	-137 888	x	-89 962	-89 962	x	65,2	65,2	x
Celkový příjem DPH	75 313	-34 579	109 892	90 932	87 641	3 291	120,7	-253,5	3,0

pozn: celostátní data bez ohledu na rozpočtové určení výnosů

Letošní absolutní meziroční pokles hrubého inkasa o 15,2 % (v 1. pololetí 2004 meziročně vzrostlo o 13,0 %) souvisí s malým obrátem zboží, u něhož daň spravují celní úřady (vliv nových podmínek pro výběr daně). Přesto čisté inkaso vzrostlo o 20,7 % (v 1. pololetí 2004 se čisté inkaso DPH zvýšilo o 1,8 %), a to vlivem poklesu nadměrných odpočtů o 47,9 mld. Kč.

d) Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku (spotřební daně)

Spotřební daně zahrnují daň z minerálních olejů, daň z tabákových výrobků, daň z lihu, daň z piva a daň z vína. S výjimkou daně z minerálních olejů je výnos spotřebních daní určen výhradně do státního rozpočtu. Pokud jde o daň z minerálních olejů, podle platného rozpočtového určení daní náleží 90,9 % výnosu daně státnímu rozpočtu a 9,1 % náleží Státnímu fondu dopravní infrastruktury (SFDI).

Za leden až červen 2005 činily **příjmy státního rozpočtu ze spotřebních daní 54,3 mld. Kč, což představuje plnění rozpočtu již na 57,2 %**; proti loňskému pololetí **vzrostly o 14,4 mld. Kč, t.j. o 36,2 %**. Polovinu rozpočtu převyšují o 6,9 mld. Kč (v loňském 1. pololetí naopak zaostávaly o 5,3 mld. Kč, přičemž celoroční rozpočet nebyl naplněn o 1,4 mld. Kč, t.j. o 1,7 %). Schválený rozpočet na letošní rok počítá s růstem o 4,7 mld. Kč, t.j. o 5,7 % (proti skutečnosti 2004). Po zohlednění vlivu nového zákona o rozpočtovém určení daní (snížení procenta převodu spotřebních daní z minerálních olejů do SFDI z 20,0 % na 9,1 %) je nárůst korigovaného rozpočtu proti korigované skutečnosti loňského celoroční 5,2 mld. Kč, t.j. o 5,8 %.

Celkové inkaso váhově nejsilnější položky (63 %) **daně z minerálních olejů ve výši 36,3 mld. Kč se proti 1. pololetí loňského roku zvýšilo o 7,6 mld. Kč, t.j. o 26,6 %**. Z této částky plyne do příjmů státního rozpočtu 90,9 % a 9,1 % výnosu daně je určeno Státnímu fondu dopravní infrastruktury. Jeho příjem z této daně za hodnocené období činil 3,3 mld. Kč. Při meziročním porovnání uvedené komodity **došlo k výraznějšímu nárůstu inkasa, a to u klíčových položek benzinu a nafty**. Působil se zde vliv zvýšené přepravy a tranzitu přes území ČR.

Druhou váhově významnou položkou je spotřební **daň z tabákových výrobků**. Její inkaso ve výši **16,5 mld. Kč** bylo ve srovnání s odpovídající úrovní loňského roku **o téměř 7,0 mld. Kč, t.j. o 73,4 % vyšší**. Toto porovnání je pouze ilustrativní neboť v loňském roce byl vývoj inkasa ovlivněn změnou splatnosti daně z odebraných tabákových nálepek. Ta způsobila, že v červnu došlo k výpadku inkasa a vybralo se zhruba o 1 mld. Kč méně. Celkový vývoj inkasa této daně je však příznivý.

Strukturu spotřebních daní za leden až červen inkasovaných finančními a celními úřady podle skupin výrobků v meziročním srovnání podává následující tabulka:

Tabulka č. 8

	v mil. Kč				
	1. pololetí 2003	1. pololetí 2004	1. pololetí 2005	index 2004/2003	index 2005/2004
Spotřební daně celkem	33 375	36 762	54 306	110,1	147,7
daň z vína	152	113	178	74,3	157,5
daň z minerálních olejů	25 962	28 667	36 284	110,4	126,6
daň z tabákových výrobků	8 019	9 528	16 525	118,8	173,4
daň z piva	1 609	1 633	1 557	101,5	95,3
daň z lihu a lihovin	2 733	2 595	3 062	95,0	118,0

Inkaso ostatních váhově méně významných položek (daň z vína, piva a lihu) dosáhlo v souhrnu hodnoty **4,8 mld. Kč** a proti srovnatelnému období loňského roku je o **0,5 mld. Kč** vyšší, t.j. o **10,5 %**.

U **lihu** dochází k zastavení nepříznivého vývoje posledních let (k 1. lednu 2004 došlo ke zvýšení sazeb, za prvních šest měsíců roku 2004 však bylo inkaso dokonce na nižší úrovni než za prvních šest měsíců roku 2003 o 0,1 mld.Kč) a lze předpokládat **návrat k reálnějším výnosům i v souvislosti se zavedením kolkování lihovin** od 1.7.2005. Inkaso k 30.6.2005 ve výši **3,1 mld. Kč** je proti loňské vykázané skutečnosti vyšší o 0,5 mld. Kč.

Spotřební daň inkasovaná z piva ve výši **1,6 mld. Kč** je v posledních letech stabilní a osciluje kolem této hodnoty. Její mírné snížení oproti loňskému roku je však fiskálně méně významné.

U **vína** došlo k nárůstu inkasa oproti loňskému roku (o 65mil. Kč), který podobně jako u piva je fiskálně nevýznamný. Vzhledem k tomu, že jsou zdaněna jen perlivá a šumivá vína, jsou výkyvy výběru daní ovlivněny předzásobením se a časovým posunem zaplacení daně.

Inkaso vybrané daně je též ovlivněno výší vrácené daně z titulu nároku na vrácení daně u tzv. „zelené nafty“, technických benzinů, u osob požívajících výsady a imunitu a dále u ozbrojených sil cizích států.

e) Daně a poplatky z vybraných činností a služeb

Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí

Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí se řídí zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech. Tato položka zahrnuje poplatky představující **povinnou platbu za využívání životního prostředí**. Poplatky zahrnují i příslušenství ukládané v řízení o poplatku, pokud toto není evidováno samostatně. Nepatří sem však pokuty za porušení předpisů a opatření k ochraně životního prostředí.

Jedná se **především o odvody za ukládání radioaktivních odpadů** od původců těchto odpadů (především od ČEZ, a.s.) na tzv. jaderný účet. Vykázaná **skutečnost za 1. pololetí ve výši 0,7 mld. Kč se vyvíjí v souladu s rozpočtem**, který naplnila na 50,8 %.

Správní poplatky

Správní poplatky včetně odpovídající části tržeb za kolky zahrnuté v příjmech státního rozpočtu představovaly za 1. pololetí 2005 částku **1,9 mld. Kč** a naplnily tak celoroční předpoklad na 46,6 %. Proti 1. pololetí loňského roku je to o 0,2 mld. Kč více (index 108,5 %). Z této částky bylo 0,6 mld. Kč zapláceno kolkovou známkou. V údajích není zahrnut výnos ze správních poplatků vybraných územně samosprávnými celky. Jimi vybrané správní poplatky jsou příjmem územních rozpočtů.

f) Clo

Před vstupem ČR do EU příjmy ze cla náležely plně státnímu rozpočtu. Od **1. května 2004** se příjmy ze cla, které byly předepsány celními orgány, staly jedním z tradičních vlastních zdrojů rozpočtu ES a **státnímu rozpočtu ČR náleží pouze 25 %** z předepsaného cla. Tato částka slouží ke krytí nákladů spojených s jeho výběrem. Meziroční srovnání výnosů cla je proto pouze orientační a nemá skutečnou vypovídací hodnotu.

Za první pololetí 2005 byly odvody celních příjmů ve prospěch účtu státního rozpočtu ve výši 0,6 mld. Kč, t.j. 80,9 % rozpočtu.

V loňském 1. pololetí bylo na cle vybráno 4,3 mld. Kč, z toho 4,2 mld. Kč bylo clo z dovozů, které byly uskutečněny před 1. květnem 2004 a 0,1 mld. činil národní podíl na cle, které bylo předepsáno na dovozy uskutečněné po vstupu do EU.

Celkové vybrané clo (vč. části připadající rozpočtu EU) za 1. pololetí 2005 činilo **3,3 mld. Kč**.

g) Daně z majetkových a kapitálových převodů

Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2005 byly zapracovány příjmy z majetkových daní, t.j. **daně dědické, darovací a daně z převodu nemovitostí** ve výši 8,6 mld. Kč.

Celkový výnos za šest měsíců letošního roku na uvedených daních činil **4,1 mld. Kč**, což je 47,4 % rozpočtované částky, proti loňskému pololetí je to však o 1,1 mld. Kč méně. Rozdíl v příjmech v podstatě představuje daň z převodu nemovitostí (978 mil. Kč), a to zejména z důvodu snížení sazby u této daně.

Vývoj inkasa majetkových daní a jejich struktura:

Tabulka č. 9

Ukazatel	skutečnost leden-červen 2004	rozpočet 2005		skutečnost leden-červen 2005	%	Index 2005/2004
		schválený	po změnách			
Daň dědická	50	100	100	46	46,0	92,0
Daň darovací	335	800	800	233	29,1	69,6
Daň z převodu nemovitostí	4 779	7 700	7 700	3 801	49,4	79,5
CELKEM	5 164	8 600	8 600	4 080	47,4	79,0

Objemově nepatrný pokles byl zaznamenán i u příjmů daně dědické a daně darovací (o 106 mil. Kč, t.j. o 27,5 %), které však s ohledem na vysoké osvobození a nízké sazby daní jsou pouze příjmem doplňkovým.

U **daně dědické** došlo ve sledovaném období oproti roku 2004 k mírnému poklesu příjmů o 4 mil. Kč (index 92,0 %) při plnění rozpočtu na 46,0 %. Výnos této daně je zásadně ovlivněn **osvobozením veškerého bezúplatně nabytého majetku děděním** mezi osobami zařazenými do I. skupiny osob pro účely výpočtu daně dědické (příbuzní v řadě přímé a manželé).

Příjmy z **daně darovací** byly rozpočtovány ve výši 800 mil. Kč. Ve srovnání s 1. pololetí 2004 je jejich výnos nižší o 102 mil. Kč, když dosáhly prozatím **částky**

233 mil. Kč, t.j. pouze 29,1 % rozpočtu. Nižší výnos u daně darovací je způsoben poměrně rozsáhlým osvobozením a nízkými sazbami daně.

Daň z převodu nemovitostí je z majetkových daní nejvýznamnější a představuje cca 93 % z celkového objemu majetkových daní.

Výnos daně z převodu nemovitostí je oproti 1. pololetí roku 2004 nižší o cca 1 mld. Kč, tedy pokles o 21,5 %. Příjem státního rozpočtu z této daně činil za hodnocené období **3,8 mld. Kč**, což je 49,4 % rozpočtu.

Dosažené výsledky již plně odrážejí vliv změnžené právní úpravy daně z převodu nemovitostí, ke které došlo od 1. ledna roku 2004, t.j. především **snížení sazby daně z převodu nemovitostí z 5% na 3%** s tím, že již odezněl souběh vyměřování případů vzniklých před účinností novely a současného postupného přechodu na režim nové právní úpravy.

h) Ostatní daňové příjmy

Na **ostatních daňových příjmech** získal státní rozpočet za šest měsíců letošního roku **516,3 mil. Kč**, t.j. plnění 129,1 %.

Hlavní položkou tohoto podseskupení položek rozpočtové skladby jsou **odvody nahrazující plnění povinnosti zaměstnávat tělesně postižené občany**. Jejich výše, i když je váhově zanedbatelná, byla státním rozpočtem pro rok 2005 stanovena částkou 400,0 mil. Kč. Dosažená skutečnost za 1. pololetí 379,9 mil. Kč a celoroční rozpočet je tak již naplněn z 95,0 %. Vedle této položky jsou zde vykazovány **nerozúčtované, neidentifikované a nezařaditelné daňové příjmy** do jiných položek a příslušenství daní a poplatků. Skutečnost v jejich souhrnu za 1. pololetí letošního roku představuje 136,1 mil. Kč, přičemž tyto příjmy nejsou rozpočtovány.

i) Pojistné na sociální zabezpečení vč. příspěvku na politiku zaměstnanosti

V 1. pololetí 2005 činily příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a z příspěvku na státní politiku zaměstnanosti včetně penále, pokut a přírážky k pojistnému na nemocenské pojištění, celkem 149,7 mld. Kč, což představuje plnění schváleného rozpočtu na 47,6 %. Ve srovnání s 1. pololetím roku 2004 se zvýšilo vybrané pojistné o 8,2 mld. Kč, t.j. o 5,8 %, což je nejnižší přírůstek za období posledních tří let. Výběr pojistného za 1. pololetí t. r. byl nepříznivě ovlivněn zrušením dalších platů ve státní správě a chřipkovou epidemií.

Kromě povinného pojistného bylo vybráno na dobrovolném pojistném 415,9 mil. Kč. Z této částky představuje nemocenské pojištění osob samostatně výdělečně činných 394,8 mil. Kč, dobrovolné důchodové pojištění bylo vybráno ve výši 21,1 mil. Kč. Dobrovolné pojistné je součástí nedaňových příjmů státního rozpočtu a je obsaženo v závazném ukazateli rozpočtu kapitoly MPSV „Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté dotace celkem“. Ve schváleném rozpočtu na rok 2005 bylo zahrnuto dobrovolné pojistné v částce 731,1 mil. Kč, skutečnost za 1. pololetí představuje 56,9 % celoročního rozpočtovaného objemu. Ve srovnání s 1. pololetím předchozího roku bylo na dobrovolném pojistném vybráno více o 8,3 %.

Výsledky výběru povinného pojistného v jednotlivých kapitolách státního rozpočtu jsou uvedeny v následující tabulce. Nejvýznamnější objem pojistného - 96,7 %, byl vybrán Českou správou sociálního zabezpečení na pojistném civilních zaměstnanců.

Tabulka č. 10

Kapitola	v mil. Kč				
	1 pololetí 2004	schválný rozpočet 2005	1 pololetí 2005	% plnění	Index 2004/2003
MPSV	137 113	303 420	144 823	47,7	105,6
Ministerstvo obrany	1 022	2 407	1 107	46,0	108,3
Ministerstvo vnitra	2 788	7 467	3 173	42,5	113,8
Ministerstvo spravedlnosti	281	729	319	43,8	113,5
Ministerstvo financí	321	731	309	42,3	96,3
Celkem	141 525	314 754	149 731	47,6	105,8

Z celkového povinného vybraného pojistného činilo vlastní pojistné 149 706 mil. Kč, příslušenství pojistného činilo 25 mil. Kč.

Sledování stavu výběru pojistného na důchodové pojištění v průběhu roku je z důvodu časového nesouladu spíše orientační (vzhledem k termínům účetní uzávěrky není možné do účetních výkazů zahrnout celé důchodové pojištění za 6 měsíců). K 30. 6. t. r. činilo důchodové pojištění podle výkazů v úhrnu **za všechny kapitoly 103,3 mld. Kč. V této částce není obsaženo** důchodové pojištění vybrané v kapitole 313 MPSV v měsíci červnu ve výši **20,9 mld. Kč**, které je možné, vzhledem k metodice účetnictví, převést na bankovní účet důchodového pojištění až v měsíci červenci. Spolu s touto částkou (a vč. dobrovolného důchodového pojištění) činí skutečně vybrané důchodové pojištění 124,3 mld. Kč, t.j. 47,6 % rozpočtu. Ve srovnání s částkou důchodového pojištění za 1. pololetí r. 2004, rovněž zvýšenou o prostředky určené k převedení na účet důchodového pojištění, vzrostlo důchodové pojištění o 5,9 %, t.j. o 7,0 mld. Kč.

Propočet rozdílu mezi příjmy z důchodového pojištění a výdaji na dávky důchodového pojištění včetně správních výdajů k 30.6.2005 (v kapitole MPSV je zahrnuto důchodové pojištění vč. částky vybrané za červen ve výši 20,9 mld. Kč, která není ještě zahrnuta ve výkazech; naopak výdaje na důchody podle výkazu jsou sníženy o zálohu poštám a do ciziny 6,2 mld. Kč, která zkresluje výdaje 1. pololetí) ukazuje následující tabulka:

Tabulka č 11

	skutečnost					v tis Kč
	MPSV	MO	MV	Msprav	MF	Celkem ČR skutečnost
Pojistné na důchodové pojištění - zákonné 1)	120 212 592	911 933	2 612 802	262 575	254 834	124 254 736
Pojistné na důchodové pojištění - dobrovolné	21 120					
1 Pojistné na důchodové pojištění - celkem 1)	120 233 712	911 933	2 612 802	262 575	254 834	124 275 856
2 Výdaje na dávky důchodového pojištění - 2)	118 308 830	1 577 910	1 330 904	192 742	0	121 410 386
3 Výdaje správní ČSSZ celkem - 3)	2 483 206	x	x	x	x	2 483 206
4 Správní výdaje ČSSZ k důchodům (propočteno koef 08642 podle vyhl. 76/2005 Sb.)	2 145 986	x	x	x	x	2 145 986
5 Správní výdaje necivilních správ	x	28 560	24 089	3 489	0,00	56 138
Správní výdaje celkem za všechny kapitoly						2 202 124
6 Výdaje na důchody a správu (2+4+5)	120 454 816	1 606 470	1 354 993	196 231		123 612 510
7 Rozdíl příjmů a výdajů	-221 104	-694 537	1 257 809	66 344	254 834	663 346

1) důch. pojištění - zahrnuta částka 20 952 596 tis. Kč - vybrána v kapitole MPSV v červnu - která byla převedena na účet důch. pojištění až v červenci

2) důchody u MPSV z výkazu 504 U Zavazne ukazatele 120 212 592 tis. Kč sníženy o částku 6 199 695 tis. Kč - což je záloha poštám a do ciziny - určena na výplatu důchodů na počátku července

3) poměrná část rozpočtu připadající na 1. pololetí (v sahmátkách SR rozpočet ČSSZ - 4 966 411 tis. Kč)

Po vyloučení uvedených zkreslujících položek, které propočet rozdílu za 1. pololetí 2005 ovlivňují, činí **přebytek mezi příjmy z důchodového pojištění a výdaji na dávky důchodového pojištění včetně správních výdajů ke konci letošního 1. pololetí 663 mil. Kč.**

Kromě výše popsaných důvodů má propočet rozdílu během roku velmi nízkou vypovídací schopnost i vzhledem k dalším faktorům. V oblasti příjmů z důchodového pojištění závisí na stavu výběru pojistného na sociální zabezpečení v průběhu roku, který je ovlivněn např. vysokou nemocností, výplatou mimořádných částek na platy atd. V závěru roku jsou příjmy z pojistného obvykle vyšší než na počátku roku právě z důvodu výplaty mimořádných odměn. Objem výdajů na důchody hrazených z rozpočtu běžného roku závisí i na tom, jaké zálohové částky poště byly uhrazeny z rozpočtu minulého roku na výplatu důchodů počátkem ledna.

B. Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté dotace

Kromě příjmů z daní a poplatků a pojistného na sociální zabezpečení obsahuje státní rozpočet rovněž **nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté dotace**. Do této kategorie patří především veškeré příjmy z vlastní činnosti organizačních složek státu, příjmy z úroků a realizace finančního majetku, ze splátek dříve půjčených prostředků (úvěrů, návratných finančních výpomocí), příjmy z prodeje dlouhodobého majetku, pronájmu majetku, přijatých pokut, příspěvků, náhrad, vratek dříve poskytnutých transferů a případně též přijaté dotace z jiných veřejných rozpočtů a institucí.

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté dotace jsou v roce 2005 rozpočtovány ve výši 48,8 mld. Kč a jejich souhrnná výše je tak o 9,1 mld. Kč vyšší, než předpokládal schválený státní rozpočet na rok 2004 (ale o 2,4 mld. Kč pod úrovní loňské skutečnosti). Meziroční růst o 22,9 % je způsoben téměř výhradně přijatými dotacemi, konkrétně očekávanými příjmy z rozpočtu Evropské unie, vyplývajícími z členství České republiky v Evropské unii (o 18,5 mld. Kč). Nedaňové i kapitálové příjmy jsou ve srovnání s loňským rokem rozpočtovány v nižším objemu, což je způsobeno vyšší základnou těchto příjmů v roce 2004, kdy byly plánované i realizované mimořádné úhrady od ČSOB z transakce IPB vyplývající z plnění státní záruky (4,7 mld. Kč) a příjmy ze splátek licencí UMTS od dvou mobilních operátorů (4,8 mld. Kč), jež se letos nevyskytují.

Zákonem schválená výše nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých dotací zůstala nezměněná i v rozpočtu po změnách, když došlo pouze k drobným přesunům prostředků mezi jednotlivými položkami. Vykázaná **skutečnost ke konci června 2005** dosáhla **51,2 mld. Kč**, což představuje **104,9 %** rozpočtu. Meziročně se tyto příjmy zvýšily o 91,6 % úrovně stejného období minulého roku, když státní rozpočet počítá s jejich celoročním poklesem o 4,7 % proti skutečnosti roku 2005.

Tabulka č. 12

v mil. Kč

UKAZATEL	Skutečnost	Rozpočet 2005		Skutečnost	Plnění	Rozdíl	Index v %
	1 pololetí	schválený	po	1 pololetí	v %		
	2004		změnách	2005	(4/3)	(4-1)	2004/2003
	1	2	3	4	5	6	7
Nedaňové a ostatní příjmy celkem (A+B+C)	26 694	48 777	48 776	51 154	104,9	24 460	191,6
v tom							
A. Nedaňové příjmy celkem	17 964	18 072	18 072	13 956	77,2	-4 008	77,7
z toho							
Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organ	7 812	8 767	8 855	7 093	80,1	-719	90,8
Přijaté sankční platby a vratky transferů	2 913	1 877	1 885	3 286	174,3	373	112,8
Příjmy z prodeje nekapital majetku a ost nedaň příjmy	1 709	2 359	2 271	1 845	81,2	136	108,0
Přijaté splátky půjčených p	5 531	5 069	5 062	1 733	34,2	-3 798	31,3
B. Kapitálové příjmy celkem	561	149	148	318	214,9	-243	56,7
C. Přijaté dotace celkem	8 169	30 556	30 556	36 880	120,7	28 711	451,5

Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy tvoří především příjmy jednotlivých kapitol za služby, které poskytují veřejnosti, přijaté vratky dotací, pokuty a jiné sankční platby, příjmy z prodeje nekapitálového majetku, přijaté splátky půjčených prostředků a ostatní příjmy.

Stanovený rozpočet nedaňových příjmů v celkové výši 18,1 mld. Kč byl v 1. pololetí naplněn částkou 14,0 mld. Kč, tj. na 77,2 %, což je nad úroveň loňského plnění (71,3 %), ale o 22,3 % méně než skutečnost dosažená ve stejném období loňského roku. Z nich nejvíce připadlo na příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem – celkem 7,1 mld. Kč při plnění rozpočtu na 80,1 % a na přijaté sankční platby a vratky transferů – 3,3 mld. Kč se 174,3 % plnění rozpočtu. Meziroční snížení nedaňových příjmů celkem o 4,0 mld. Kč souvisí především s vlivy uvedenými ve druhém odstavci této části zprávy (IPB a splátky licencí mobilních operátorů).

Příjmy z úroků a realizace finančního majetku jsou ve schváleném statním rozpočtu rozpočtovány ve výši 4,2 mld Kč a jejich pololetní plnění dosáhlo **3,0 mld. Kč**, tj 69,9 % rozpočtu. Oproti stejnému období roku 2004 jsou tyto příjmy vyšší o cca 1,7 mld Kč. Vykázané plnění je ovlivněno především **nerozpočtovanými příjmy z premií z emisí SDD ve výši 1,7 mld Kč**, což souvisí s poklesem úrokových sazeb. U příjmů z dividend ve výši **638,2 mil. Kč** se jednalo o inkasa od a.s. ČEPS a z ČMZRB. **Příjmy z fixního úročení** ve výši 0,5 % mimorozpočtových prostředků organizačních složek státu, včetně zálohovaných a příspěvkových organizací a statních fondů byly realizovány v objemu **116,3 mil. Kč**. Příjmy z alikvotních **úrokových výnosů z emisí SDD činily pouze 460 mil. Kč**, což představuje plnění rozpočtu na 22,3 % a oproti stejnému období roku 2004 méně o cca 542 mil. Kč (z důvodu příznivého vývoje rozpočtového hospodaření bylo oproti 1. pololetí 2004 realizováno méně emisí na domácím trhu). Výnosy z finančního investování na jaderném účtu SFA, realizované podle atomového zákona č. 18/1997 Sb., dosáhly 75,1 mil. Kč (jde o investování dočasně volných prostředků především do nákupu SPP, v menší míře do pokladničních poukázek ČNB).

Příjmy z vlastní činnosti ve výši 1,8 mld. Kč byly splněny na 81,3 % a týkaly se především příjmů organizačních složek státu z poskytování veřejných služeb a výrobků, za které je inkasován určitý poplatek (1,6 mld. Kč), v menší míře z prodeje zboží a ostatních příjmů z vlastní činnosti. Příjmy z vlastní činnosti nejvýrazněji **ovlivnila kapitola Český telekomunikační úřad – objemem 1,1 mld. Kč** plynoucím především ze spravy kmitočtového spektra (85,2 % příjmů) a z přidělování čísel (14,7 %) podle nařízení vlády č. 181/2000 Sb. Příznivé plnění rozpočtových příjmů vyplývá především z výběru poplatků v ročním objemu vždy k 15. lednu, jakož i pokračujícím rozšiřováním a rozvojem, resp. zvyšující se přenosovou kapacitou sítě mobilních operátorů, která vyžaduje větší počet kmitočtů, pokračujícím navyšováním přenosové kapacity mikrovlnných spojů a zaváděním širokopásmových připojení a přenosů. U příjmů za přidělení čísel je plnění ovlivněno především zvýšením celkového počtu přidělených čísel a vymáhání pohledávek za těmito poplatky po lhůtě splatnosti.

Příjmy z odvodů přebytků organizací s přímým vztahem dosahly 1,6 mld. Kč, tj 115,6 % rozpočtu a byly výrazně **ovlivněny příjmem ve výši 1,4 mld. Kč z přebytku vzniklého z provozu zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání za rok 2004**, jež do letošního státního rozpočtu odvedly pojišťovny Kooperativa a Česká pojišťovna dle § 205d) Zákoníku práce.

Vykázaný přebytek 1,4 mld. Kč je o 26 mil. Kč vyšší v porovnání s přebytkem odvedeným v roce 2004, nedosáhl však výše odvodu v roce 2003 za rok 2002 (1,5 mld. Kč), ve kterém byl nejvýrazněji ovlivněn vydáním vyhlášky č. 487/2001 Sb., kterou byly od 1.1.2002 zvýšeny sazby pojistného, stanovené vyhláškou č. 125/1993 Sb., kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu způsobenou při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání. Tím byl odstraněn jednak předchozí nepříznivý vývoj v poměru mezi přijatým pojistným a vyplacenými náhradami za pracovní úrazy a nemoci z povolání a zejména byl eliminován vliv zvýšení odškodného za bolest a ztížení společenského uplatnění, které bylo upraveno vyhláškou Ministerstva zdravotnictví č. 440/2001 Sb., o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění, platné od 1.1.2002 (touto vyhláškou došlo ke zvýšení hodnoty bodu z 30 Kč na 120 Kč při hodnocení zdravotního poškození pracovním úrazem nebo nemocí z povolání a navýšení počtu bodů dle jednotlivých poškození zdraví; kladný vliv mělo i snížení správní režie pojišťoven z 25 % na 13,5 % z přijatého pojistného). I přes podstatné navýšení přebytků v posledních dvou letech v důsledku uvedených změn, které ovlivnily jak přijaté pojistné, tak vyplacená pojistná plnění, je pravděpodobné, že i v následujících letech bude docházet k jejich poklesu.

Na soudních poplatcích získal státní rozpočet v 1. pololetí **437 mil. Kč**, což představuje plnění rozpočtu na 72,8 % a meziroční pokles na 94,5 %.

Příjmy z pronájmu majetku dosáhly **327 mil. Kč** (71,0 % rozpočtu) a týkaly se především příjmů z pronájmu budov nebo jejich částí (nebytových i bytových prostor), v menší míře příjmů z pronájmu pozemků a movitých věcí.

Přijaté sankční platby a vratky transferů dosáhly **3,3 mld. Kč** a překročily tak celoroční rozpočet o 74,3 %. Zásahu na tom mají zejména příjmy z finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem za předchozí rok 2004, které se nerozpočtují. Jde o odvody nevyčerpaných dotací příjemců dotací a odvody vyplývající z finančního vypořádání vztahů příspěvkových organizací (finanční vypořádání vztahů se státním rozpočtem je upraveno zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, a podrobněji vyhláškou č. 551/2004 Sb., kterou se stanoví zásady a termíny finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem a vyhláškou č. 40/2001 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku). Celkový objem prostředků odvedených do státního rozpočtu v rámci finančního **vypořádání vztahů se státním rozpočtem za rok 2004 dosáhl 1,7 mld. Kč**, což je o 54,5 % více než v 1. pololetí 2004. Převážná většina prostředků byla odvedena na vypořádací účet státního rozpočtu (98,0 %), jen malá část na účet kapitoly Operace státních finančních aktiv (17 mil. Kč),

resp. na účty finančních úřadů (16 mil. Kč). Rozpočtová pravidla nedovolují použití nerozpočtovaných příjmů získaných z odvodů v rámci finančního vypořádání na krytí nerozpočtovaných výdajů. **Z finančního vypořádání vztahů hlavního města Prahy, krajů a obcí** se státním rozpočtem za rok 2004 vyplynula potřeba úhrady výdajů vyplacených těmito subjekty v souladu se zákony č. 118/1995 Sb., o státní sociální podpoře a č. 579/2002 Sb., a to na sociální dávky, domovy důchodců a ústavy sociální péče a na další tituly v objemu převyšujícím dotace poskytnuté ze státního rozpočtu v roce 2004 na tyto účely o částku 7,7 mil. Kč. Finanční prostředky na úhradu těchto výdajů byly příslušným subjektům uvolněny z prostředků rozpočtově zajištěných v rámci rozpočtu kapitoly Všeobecná pokladní správa. Další příjmy představují **sankce** za porušení obecně závazných předpisů, jež dosáhly výše **1,1 mld. Kč**, tj. 87,9 % rozpočtu a meziroční pokles o 16,1 %.

Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy dosáhly **1,8 mld. Kč**, tj. 81,2 % rozpočtu. Kromě různých „ostatních nedaňových příjmů“ ve výši 1,3 mld. Kč sem patří např. dobrovolné pojistné na důchodové a nemocenské pojištění vybírané orgány správy sociálního zabezpečení (416 mil. Kč), příjmy z poplatků za využívání výhradních práv k přírodním zdrojům (74 mil. Kč), příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku (12 mil. Kč) a některé další příjmy.

V rámci ***přijatých splátek půjčených prostředků*** bylo do státního rozpočtu odvedeno **1,7 mld. Kč**, což představuje 34,2 % celoročně rozpočtovaného objemu a pouze jednu třetinu loňské úrovně. Nízké plnění ovlivňují splátky půjček podnikatelských subjektů (plnění na 2,8 %), konkrétně splátky VIA, rozpočtované ve výši 1,8 mld. Kč, jež nebudou patrně ani v letošním roce naplněny. Meziroční pokles ovlivnila především vyšší základna roku 2004, kdy byla provedena mimořádná rozpočtovaná **úhrada od ČSOB ve výši 4,7 mld. Kč z transakce IPB**, vyplývající z plnění státní záruky. Téměř celá letos inkasovaná částka – 1,6 mld. Kč – připadá na **splátky půjčených prostředků ze zahraničí**, což je 64,7 % rozpočtu a o 180,5 % více než ke konci 1. pololetí 2004. Vysoký meziroční nárůst je ovlivněn splátkami z deblokací Ruské federace ve výši 1,4 mld. Kč. V rámci splátek pohledávek převzatých od ČSOB bylo dosaženo inkasa v objemu 72,8 mil. Kč, které se celé týkalo Alžírsko. Splátky vládních pohledávek činily 173,4 mil. Kč, z toho Alžírsko činí 132,1 mil. Kč a Barma 38,9 mil. Kč.

Kapitálové příjmy

Do kapitálových příjmů patří hlavně příjmy z prodeje dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku (kromě drobného). **Částka 148 mil. Kč, rozpočtovaná na rok 2005**, je o 1,1 mld. Kč nižší než v roce 2004 (tehdy byly rozpočtovány podstatně vyšší odprodeje státního majetku především v působnosti Ministerstva obrany - 533 mil. Kč a Ministerstva dopravy - 500 mil. Kč podle zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku a zákona č. 77/2002 Sb., o akciové společnosti České dráhy, státní organizaci Správa železniční dopravní cesty a o změně zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách). Ke konci června letošního roku byly **tyto příjmy naplněny na 213,9 % ročního předpokladu, absolutně to představuje 318 mil. Kč**. Z jednotlivých kapitol státního rozpočtu nejvíce prostředků z odprodeje majetku vykázalo Ministerstvo financí – 141 mil. Kč, následované Ministerstvem vnitra, na které připadlo 69 mil. Kč.

Přijaté dotace

Schválený rozpočet přijatých dotací ve výši 30,6 mld. Kč byl ke konci června 2005 **naplněn v celkovém objemu 36,9 mld. Kč, tj. na 120,7 %** při meziročním růstu o 351,5 %. Několikanásobný meziroční nárůst přijatých dotací v letošním roce souvisí jak s **převody prostředků z vlastních fondů** organizačních složek státu do příjmů ve výši **22,6 mld. Kč** (o 19,2 mld. Kč vyššími než v loňském pololetí), tak s **dotacemi přijatými z rozpočtu Evropské unie v částce 8,7 mld. Kč** (jež ve stejném období minulého roku nebyly inkasovány), jakož i s **kompenzačními platbami plynoucími z rozpočtu EU v realizované výši 5,3 mld. Kč** (v loňském roce činily 4,0 mld. Kč), které zabezpečují, aby u nových členů EU nedošlo ke zhoršení jejich čisté finanční pozice vůči Unii. V uvedené částce 5,3 mld. Kč kompenzačních plateb je zahrnuta rovněž platba týkající se července 2005 ve výši 744 mil. Kč, kterou ČR obdržela dne 27. června 2005; po jejím odpočtu činí inkaso týkající se prvního pololetí 4,5 mld. Kč a plnění rozpočtu na 47,7 %. Nižší částka plnění kompenzačních plateb v Kč za sledované pololetní období je důsledkem vyššího zhodnocování devizového kursu Kč vůči Euru, neboť měsíční splátky jsou z rozpočtu EU hrazeny v Eurech a přepočteny aktuálním devizovým kursem na Kč.

Jak již bylo zmíněno, do příjmů státního rozpočtu byly **převezeny prostředky ve výši 22,6 mld. Kč z vlastních fondů** organizačních složek státu (především rezervních

fondů), určené k jejich použití např. jako doplňkového zdroje na financování programů reprodukce majetku (v souladu s § 47 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech). Převody prostředků z fondů organizačních složek státu na příjmové účty zpravidla nejsou rozpočtovány, neboť výše jejich použití a částečně i tvorby (v případě rezervních fondů) není známá v období sestavování rozpočtu na následující rok. Ze souhrnné částky 22,6 mld. Kč převodů z vlastních fondů připadá **3,9 mld. Kč na převody z fondu státních záruk**, tvořeného podle § 73 zákona o rozpočtových pravidlech v kapitole Všeobecná pokladní správa.

Z celkového objemu přijatých dotací realizovaných v 1. pololetí roku ve výši 36,9 mld. Kč se podstatná část týkala neinvestičních přijatých dotací (36,5 mld Kč), na investiční přijaté dotace připadla menší částka (0,4 mld Kč).

3. Výdaje státního rozpočtu

Celkové výdaje schválené zákonem č. 675/2004 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2005, představují částku 908,4 mld. Kč a jsou proti schválenému rozpočtu o 39,3 mld. Kč (o 4,5 %), resp. proti skutečnosti předchozího roku o 45,5 mld. Kč (o 5,3 %) vyšší. Ve výdajích státního rozpočtu na rok 2005 není obsažena úhrada ztráty České konsolidační agentury /ČKA/, která je realizována mimo státní rozpočet (v roce 2004 byla ve výdajích rozpočtována ve výši 19,0 mld. Kč a z rozpočtu kapitoly Všeobecná pokladní správa uhrazena ve výši 18,2 mld. Kč).

Z celku je na běžné výdaje rozpočtováno 837,7 mld. Kč s předpokládaným meziročním růstem o 34,5 mld. Kč (o 4,3 %), resp. o 41,5 mld. Kč (o 5,2 %) proti skutečnosti 2004; na kapitálové výdaje pak 70,7 mld. Kč při meziročním navýšení 4,9 mld. Kč (7,4 %), resp. 4,0 mld. Kč (6,0 %).

Z celkového rozpočtovaného růstu běžných výdajů připadá na dávky důchodového zabezpečení 13,5 mld. Kč (14,7 mld. Kč proti skutečnosti roku 2004), na úroky a ostatní finanční výdaje 6,9 mld. Kč (resp. 6,6 mld. Kč), na nákup služeb 5,6 mld. Kč (resp. 6,6 mld. Kč), na neinvestiční dotace státním fondům 17,6 mld. Kč (resp. 11,9 mld. Kč), na výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné placené zaměstnavatelem 8,5 mld. Kč (resp. 8,8 mld. Kč) na odvody vlastních zdrojů ES do rozpočtu Evropské unie 10,5 mld. Kč (resp. 11,3 mld. Kč). Na druhé straně (zejména vzhledem k tomu, že úhrada ztráty ČKA není v roce 2005 hrazena z prostředků státního rozpočtu) dochází ke snížení rozpočtovaných neinvestičních dotací podnikatelským subjektům o 42,9 mld. Kč proti schválenému rozpočtu roku 2004, resp. o 26,9 mld. Kč proti skutečnosti roku 2004. U kapitálových výdajů připadá nejvyšší růst rozpočtovaných výdajů na investiční dotace příspěvkovým organizacím, a to o 7,0 mld. Kč (resp. o 13,7 mld. Kč), ke snížení naopak dochází u výdajů na pořízení dlouhodobého hmotného majetku (o 1,3 mld. Kč, resp. o 1,7 mld. Kč) a na nákup akcií a majetkových podílů (o 1,4 mld. Kč – jak proti schválenému rozpočtu, tak proti skutečnosti roku 2004).

Vzhledem k tomu, že při projednávání zákona o státním rozpočtu na rok 2005 a novely zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní (zákon č. 1/2005 Sb. ze dne 26.12.2004 s účinností od 3.1.2005) došlo k časovému nesouladu, byl státní rozpočet sestaven podle platného rozpočtového určení daní pro rok 2004. Proto bylo nezbytné provést rozpočtová opatření, která sladila stav státního rozpočtu 2005 s platnou legislativou. **Vlivem uvedené novely zákona o rozpočtovém určení daní** se příjmy státního rozpočtu roku 2005 snižují o 19,9 mld. Kč; **výdaje jsou** pak ve stejné výši podle § 23 písm. c) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve státním rozpočtu **vázány, a to v následujících ukazatelích:**

- finanční vztahy k rozpočtům krajů (příloha č. 6 zákona o státním rozpočtu)	14 230 mil. Kč
- další prostředky pro územně samosprávné celky (dotace na úhradu ztráty vzniklé dopravcům spojené s poskytováním žakovského jízdného)	715 mil. Kč
- ostatní výdaje (prostředky kapitol odpovídající daňovým výnosům krajů)	4 107 mil. Kč
- ostatní výdaje (snížení vládní rozpočtové rezervy)	849 mil. Kč

K 30. červnu 2005 bylo provedeno celkem 343 rozpočtových opatření, tj. o 6 méně než ve stejném období předchozího roku. Z nich se nejvíce týkalo přesunů mezi jednotlivými kapitolami (38,2 %), ty byly vyvolány především skutečností, že gestorem určitého programu je jeden správce kapitoly, v rámci jehož rozpočtu výdajů jsou prostředky v celkovém objemu rozpočtovány a který na základě soutěží a schválených projektů rozhoduje o jejich rozdělování. Další početně silná skupina rozpočtových opatření se týkala uvolňování prostředků z kapitoly Všeobecná pokladní správa do rozpočtů příslušných kapitol (33,3 %). Třetí skupinu přijatých rozpočtových opatření představují přesuny v rámci příslušné kapitoly na krytí rozpočtově nezajištěných potřeb (24,2 %). Nejméně rozpočtových opatření se týkalo uvolňování prostředků jednotlivým kapitolám státního rozpočtu z kapitoly Operace státních finančních aktiv (4,4 %).

Čerpání výdajů státního rozpočtu za prvních šest měsíců roku 2005 ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku ukazuje následující tabulka.

Tabulka č. 13

VÝDAJE STATNÍHO ROZPOČTU	Skutečnost leden-červen 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost leden-červen 2005	% plnění	Index 2005/2004
		schváleny	po změnách			
	1	2	3	4	5=4:3	6=4:1
BĚŽNE VÝDAJE*)	397 505	837 693	836 426	402 040	48,1	101,1
Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné	31 219	89 195	89 417	34 157	38,2	109,4
v tom Platby	21 744	62 129	62 287	23 734	38,1	109,2
Ostatní platby za provedenou práci	1 512	4 201	4 228	1 685	39,9	111,4
Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	7 963	22 865	22 902	8 737	38,1	109,7
Neinvestiční nákupy a související výdaje	53 269	95 888	96 000	46 375	48,3	87,1
z toho nákup materiálu	2 973	10 311	10 217	3 054	29,9	102,7
uroky a ostatní finanční výdaje	15 472	35 207	35 180	15 194	43,2	98,2
nakup vody, paliv a energie	2 284	5 951	5 452	2 579	47,3	112,9
nakup služeb	8 933	28 425	28 781	11 467	39,8	128,4
ostatní nákupy	3 249	8 382	9 060	2 698	29,8	83,0
poskytnuté zálohy jistiny, záruky a vkladní úvěry výdaje související s neinv. nákupy, příspěvky nahradý a věcné dary	17 687	246	249	8 455	3 395,6	47,8
	2 671	7 366	7 061	2 928	41,5	109,6
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům a neziskovým organizacím	27 550	28 347	30 687	14 642	47,7	53,1
z toho neinv. dotace podnikatelským subjektům	24 282	22 295	23 318	11 256	48,3	46,4
neinv. dotace neziskovým apod. org.	2 958	5 392	6 707	3 139	46,8	106,1
z toho občanským sdružením	1 328	2 132	2 554	1 194	46,8	89,9
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně	24 024	59 273	59 179	27 724	46,8	115,4
z toho státním fondům	4 415	25 163	25 063	7 919	31,6	179,4
fondům soc. a zdrav. veřejného pojištění	19 569	33 384	33 984	19 753	58,1	100,9
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně*)	60 345	80 269	110 371	56 479	51,2	93,6
z toho obcím	14 151	24 468	24 540	13 783	56,2	97,4
krajům*)	46 190	55 800	85 812	42 689	49,7	92,4
Neinvestiční transfery příspěvkovým apod. org.	20 319	38 841	39 807	22 526	56,6	110,9
Převody vlastním fondům	511	23 485	23 490	4 505	19,2	881,6
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	173 512	344 391	345 022	180 125	52,2	103,8
z toho sociální dávky	156 759	325 205	325 067	162 517	50,0	103,7
Neinvestiční transfery do zahraničí	4 846	30 912	30 343	14 047	46,3	289,9
z toho odvody vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU	3 947	27 329	27 329	13 062	47,8	330,9
Neinvestiční půjčené prostředky	589	2 672	1 843	23	1,2	3,9
Ostatní neinvestiční výdaje**)	1 321	44 420	10 268	1 437	14,0	108,8
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE*)	18 833	70 722	71 990	20 450	28,4	108,6
z toho inv. transfery veřejným rozpočtům územní úrovně*)	6 340	14 197	14 447	2 771	19,2	43,7
VÝDAJE CELKEM*)	416 338	908 416	908 416	422 490	46,5	101,5

*) sloupce schválený rozpočet a rozpočet po změnách nejsou korigovány o vliv zákona č. 1/2005 Sb. (nové rozpočtové určení daní) - viz text

**) včetně neinvestičních prostředků jiným veřejným rozpočtům a neinvestičních převodů Národnímu fondu

Výdaje státního rozpočtu byly v 1. pololetí čerpány ve výši 422,5 mld. Kč, tj. na 46,5 % schváleného i upraveného rozpočtu. Běžné výdaje ve výši 402,0 mld. Kč byly plněny na 48,1 % (v minulém roce na 49,5 %), tradičně nízké bylo čerpání kapitálových výdajů, a to pouze na 28,4 % (v loňském prvním pololetí na 28,1 %). Na meziročním růstu celkových výdajů téměř o 6,2 mld. Kč (o 1,5 %) se podílelo jak zvýšení běžných výdajů (o 4,5 mld. Kč, tj. o 1,1 %), tak výdajů kapitálových, které zaznamenaly meziroční růst více než o 1,6 mld. Kč, tj. o 8,6 %, a jejichž podíl na celkových výdajích se zvýšil z 4,5 % na 5,1 %. Proti polovině upraveného rozpočtu

bylo zatím čerpáno celkem o 31,7 mld. Kč méně. **Po zohlednění vlivu zákona č. 1/2005 Sb. na upravený rozpočet (888,5 mld. Kč) dosáhlo plnění celkových výdajů 47,6 %**, plnění běžných výdajů při korigovaném rozpočtu 822,4 mld. Kč pak 48,9 %, kapitálové výdaje při korigovaném rozpočtu 67,0 mld. Kč byly čerpány na 30,5 %.

Největší objem v rámci neinvestičních výdajů je trvale vynakládán na sociální oblast. **Neinvestiční transfery obyvatelstvu** dosáhly celkové výše **180,1 mld. Kč** při stejném plnění upraveného rozpočtu jako v 1. pololetí předchozího roku, tj. na 52,2 %. Meziročně vzrostlo o 6,6 mld. Kč, tj. o 3,8 %, zatímco v loňském 1. pololetí činil růst 8,4 mld. Kč, tj. o 5,1 % (vliv v červnu předchozího roku jednorázově vyplacených prostředků v souvislosti s přijatými sociálními opatřeními na zmírnění dopadů změn přijatých v rámci novely zákona o DPH).

Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné dosáhly 34,2 mld. Kč, tj. 38,2 % rozpočtu a meziročně vzrostly o 2,9 mld. Kč, tj. o 9,4 %, přičemž schválený rozpočet předpokládá proti skutečnosti roku 2004 růst o 10,9 % a upravený rozpočet o 11,2 %.

Odvody vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU dosáhly ke konci června téměř **13,1 mld. Kč**, tj. o 9,1 mld. Kč více než ve stejném období předchozího roku (členství ČR v EU se datuje až od 1.5.2004).

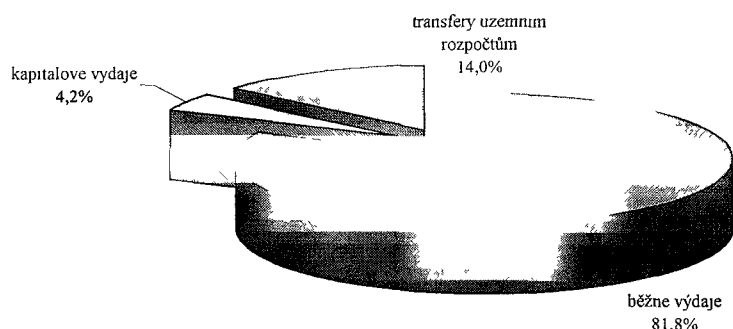
Vysoký meziroční pokles zaznamenaly **neinvestiční nákupy a související výdaje**, a to téměř o 6,9 mld. Kč (o 12,9 %) při dosažené částce **46,4 mld. Kč**. K největšímu meziročnímu snížení došlo u podseskupení položek poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry (o 9,2 mld. Kč, tj. o 52,2 % - nižší čerpání v 1. pololetí 2005 vychází z faktu, že v roce 2004 bylo plně splaceno 7 úvěrových případů, z toho nejvyšší realizovaná částka 5 547 mil. Kč se týkala revolvingového úvěru a.s. Aero Vodochody). Z celkové částky 8,5 mld. Kč připadlo 6,2 mld. Kč na zálohu České poště na výplatu důchodů na počátku července a 1,9 mld. Kč na realizaci státních záruk a na úhradu závazku státní organizace Správa železniční dopravní cesty. Naopak ke zvýšení o 2,5 mld. Kč (o 28,4 %) došlo u nákupu služeb.

K meziročnímu snížení čerpání došlo také u **neinvestičních dotací podnikatelským subjektům**, a to o 13,0 mld. Kč, tj. o 53,6 %, když bylo čerpáno **11,3 mld. Kč**, tj. 48,3 % upraveného rozpočtu (ve stejném období předchozího roku bylo čerpáno 24,3 mld. Kč, což představovalo 39,5 % rozpočtu při meziročním poklesu o 2,3 mld. Kč). Pokles byl **ovlivněn jednak úhradou ztráty ČKA mimo výdaje státního rozpočtu a mj. i změnou kompetencí Státního zemědělského intervenčního fondu**, kdy Ministerstvo zemědělství neposkytuje část dotací podnikatelům přímo, ale prostřednictvím tohoto fondu.

Objem **neinvestičních transferů** státního rozpočtu **veřejným rozpočtům územní úrovně** dosáhl **56,5 mld. Kč**, tj. 51,2 % upraveného rozpočtu a meziročně byl o 3,9 mld. Kč (o 6,4 %) nižší. Zde se projevil **vliv vázání výdajů ve výši 9,9 mld. Kč** souvisejícího s novelou zákona o rozpočtovém určení daní (zákon č. 1/2005 Sb.). Rozpočet po změnách korigovaný o tento vliv (100,4 mld. Kč) byl plněn na 56,2 %. **Investiční transfery územním rozpočtům dosáhly 2,8 mld. Kč, tj. 19,2 %** upraveného rozpočtu a meziročně poklesly o 3,6 mld. Kč, tj. o 56,3 %. I zde byly **vázány finanční prostředky** v souvislosti s novým rozpočtovým určením daní, a to **ve výši 5,0 mld. Kč; korigovaný rozpočet po změnách (9,4 mld. Kč) byl plněn na 29,4 %**.

Podrobnější komentáře k jednotlivým výdajům státního rozpočtu za 1. pololetí 2005 jsou uvedeny v dalších částech této zprávy.

Strukturu výdajů státního rozpočtu ke konci 1. pololetí 2005 ukazuje následující graf (kapitálové a běžné výdaje bez transferů územním samosprávným celkům):

K rozhodujícím vlivům vymezujícím vládní rozpočtovou strategii patří charakter a struktura výdajů státního rozpočtu z hlediska jejich předurčenosti a závaznosti. **Mandatorní výdaje**, které je vláda povinna uhradit ze zákona, jiných právních norem či smluvních závazků státu, **představují ve schváleném rozpočtu 481,3 mld. Kč, tj. 53,0 % celkových rozpočtovaných výdajů**. Z toho na sociální transfery (vč. ochrany zaměstnanců a sociálních mandatorních dotací) a na platbu státu do systému všeobecného zdravotního pojištění za vybrané skupiny obyvatel připadá 376,1 mld. Kč, tj. 41,4 % všech výdajů.

Celkový objem mandatorních výdajů ke konci června 2005 dosáhl 247,2 mld. Kč, tj. 51,3 % rozpočtu upraveného o rozpočtová opatření. Meziročně se zvýšil o 2,4 mld. Kč, tj. o 1,0 %, což je výrazně nižší růst než v předchozím roce, kdy

(po očištění od úhrady závazku vůči CME v r. 2003) činil 13,0 %. **Podíl mandatorních výdajů na celkových výdajích státního rozpočtu za sledované období dosáhl 58,5 %** (o 0,3 procentních bodů méně než v roce 2004).

Čerpání mandatorních výdajů ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 14

MANDATORNI VÝDAJE	Skutečnost leden-červen 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost leden-červen 2005	% plnění	Index 2005/2004
		schváleny	po změnách			
		1	2		5=4:3	6=4:1
Výdaje celkem	416 338	908 416	908 416	422 490	46,5	101,5
z toho mandatorní výdaje	244 865	481 255	481 873	247 247	51,3	101,0
v tom						
- vyplývající ze zákona	228 453	431 251	431 869	230 885	53,5	101,1
- vyplývající z jiných právních norem	267	449	449	214	47,7	80,1
- vyplývající ze smluvních závazků	16 145	49 555	49 555	16 148	32,6	100,0

Podstatnou část zákonných mandatorních výdajů představují **sociální transfery**, vč. ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů, které ve sledovaném období **dosáhly téměř 178,0 mld. Kč**, při meziročním růstu o 5,7 mld. Kč, tj. o 3,3 % (podrobněji viz tab. č. 3 – tabulková část). Pokud skutečnost 1. pololetí roku 2004 očistíme o mimořádně vyplacené prostředky (téměř 6,5 mld. Kč), které měly u sociálně slabších občanů zmírnit dopady změn přijatých k zákonu o DPH, dosáhlo meziroční navýšení mandatorních sociálních transferů 12,2 mld. Kč (o 7,3 %).

Jednotlivé mandatorní výdaje jsou hodnoceny v příslušné části zprávy týkající se výdajů v druhovém členění rozpočtové skladby.

Výdaje na výzkum, vývoj a vysoké školy jsou jednou z rozpočtových priorit vlády České republiky, obsaženou ve státním rozpočtu na rok 2005. Ve schváleném rozpočtu na rok 2005 (zákon č. 675/2004 Sb.) jsou na oblast výzkumu a vývoje zahrnuty výdaje v celkovém objemu 16,5 mld. Kč, což oproti skutečnosti roku 2004 představuje nárůst o 2,3 mld. Kč, tj. o 16,2 %. V 1. polovině letošního roku bylo vyčerpáno 12 532 mil. Kč; což představuje 76,1 % rozpočtu a meziroční růst o 37,4 % (ve stejném období roku 2004 činil nárůst 13,6 %).

Z celkových výdajů na výzkum a vývoj vynaložilo nejvíce prostředků ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (5,5 mld. Kč), Akademie věd ČR (2,4 mld. Kč) a Grantová agentura ČR (1,3 mld. Kč). Z celkových výdajů na výzkum a vývoj připadlo na **projekty realizované vysokými školami přes 4,1 mld. Kč.**

Na výzkum a vývoj tak bylo v letošním 1. pololetí vynaloženo 3,0 % celkových výdajů státního rozpočtu proti 2,2 % ve stejném období roku 2004.

A. Běžné výdaje

Běžné (neinvestiční) výdaje státního rozpočtu byly v prvním pololetí 2005 čerpány v celkové výši **402,0 mld. Kč, tj. na 48,1 % rozpočtu po změnách, resp. na 48,9 % korigovaného rozpočtu** (tj. rozpočtu očištěného od vlivu zákona č. 1/2005 Sb. o novém rozpočtovém určení daní), při meziročním růstu o 4,5 mld. Kč, tj. o 1,1 %.

Vývoj podle jednotlivých skupin výdajů je následující:

Neinvestiční transfery obyvatelstvu představují objemově nejvýznamnější výdaj státního rozpočtu; jejich podíl na celkových běžných výdajích za první pololetí roku 2005 činil 44,8 % a zvýšil se tak proti stejnému období předchozího roku o 1,1 procentního bodu. **Celkem bylo do této oblasti poskytnuto 180,1 mld. Kč, tj. 52,2 % upraveného rozpočtu, při meziročním růstu o 6,6 mld. Kč, tj. o 3,8 %** (v 1 pololetí předchozího roku byly čerpány rovněž na 52,2 % při meziročním růstu o 8,4 mld. Kč, tj. o 5,1 %). Schválený rozpočet počítá s meziročním růstem proti rozpočtu roku 2004 (stejně jako proti skutečnosti 2004) o 3,5 %. Meziroční srovnání výdajů je však ovlivněno v červnu 2004 jednorázově vyplacenými prostředky (kompenzacemi) sociálně slabším občanům na zmírnění dopadů změn přijatých v rámci novely zákona o DPH (zákon č. 237/2004 Sb.) ve výši 6,5 mld. Kč.

Nejvýznamnější součástí transferů obyvatelstvu jsou **sociální dávky**, které zahrnují výdaje státního rozpočtu na výplatu důchodů, ostatních sociálních dávek*), dávek státní sociální podpory**) a výdaje na pasivní část státní politiky zaměstnanosti (tj. podpory v nezaměstnanosti). **Čerpání výdajů na sociální dávky dosáhlo v 1 pololetí sledovaného roku celkem 168,7 mld. Kč (51,9 % rozpočtu po změnách)** při meziročním zvýšení o 5,8 mld. Kč, tj. o 3,6 %, když schválený rozpočet počítá s meziročním růstem proti rozpočtu roku 2004 o 3,9 %, resp. o 3,8 % proti skutečnosti roku 2004.

Čerpání výdajů na sociální dávky a na státní politiku zaměstnanosti, vč. jejich srovnání s rokem 2004, ukazuje následující tabulka:

*) zahrnují dávky nemocenského pojištění (nemocenské, podpora při ošetřování člena rodiny, peněžitou pomoc v mateřství, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství), dále zvýšení důchodu pro bezmocnost, výdaje na zvláštní sociální dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru a další

**) zahrnují příspěvek na dítě, sociální příspěvek, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek, zaopatřovací příspěvek, dávky péčovské péče, porodné, pohřebné a další sociální příspěvky

Tabulka č. 15

SOCIALNÍ DAVKY A STATNÍ POLITIKA ZAMĚŠTNANOSTI	Skutečnost leden-červen 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost leden-červen 2005	% plnění	Index 2005/2004
		schváleny	po změnách			
	1	2	3	4	5=4/3	6=4/1
Socialní dávky*)***)	162 920	325 205	325 105	168 734	51,9	103,6
v tom						
- důchody**)	117 109	245 583	245 583	127 610	52,0	109,0
z toho starobní	80 123	177 495	177 495	88 055	49,6	109,9
- ostatní dávky***)	25 662	37 103	37 053	20 787	56,1	81,0
z toho dávky nemocenského pojištění	16 084	29 274	29 370	17 497	59,6	108,8
z toho nemocenské	13 689	24 051	24 140	14 794	61,3	108,1
- dávky státní sociální podpory	16 388	35 020	34 969	16 649	47,6	101,6
- státní politika zaměstnanosti - pasivní	3 760	7 500	7 500	3 687	49,2	98,1
Státní politika zaměstnanosti - aktivní	1 425	5 833	5 833	1 824	31,3	128,0
Ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele	64	250	250	85	34,0	132,8
Zaměstnávání zdravotně postižených občanů	308	660	660	246	37,3	79,9
Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace	1 158	2 651	2 651	1 241	46,8	107,2

*) vč. dávek vyplacených do ciziny, dále ve sloupci skutečnost vč. zálohy České pošty - odlišně od souhrnné tabulky o výdajích SR

**) vč. zálohy České pošty na důchody 6 141 mil. Kč v roce 2004 a 6 200 mil. Kč v roce 2005

***) ve sloupci skutečnost 2004 včetně jednorázových příspěvků důchodci a dítěti ve výši 6 483 mil. Kč

V uvedených výdajích převažovaly **výdaje na důchody**, které dosáhly celkem **127 610 mil. Kč**, tj. 52,0 % celoročního rozpočtu. Proti stejnému období minulého roku vzrostly o 10,5 mld. Kč, tj. o 9,0 % (v 1. pololetí 2004 činil meziroční růst 4,8 mld. Kč, tj. o 4,3 %), zatímco schválený rozpočet sledovaného roku předpokládá proti rozpočtu 2004 navýšení o 5,8 %, proti skutečnosti roku 2004 pak o 6,4 %. **Na výši vyplacených důchodů měla vliv jejich valorizace**, kdy u důchodů přiznaných před 1.1.2005 se základní výměra důchodů zvýšila o 90,- Kč na 1 400,- Kč a procentní výměra důchodu o 5,4 % a (nařízení vlády č. 565/2004 Sb.). Záloha České pošty čerpaná koncem roku 2004 na výplatu důchodů v prvních dnech ledna 2005 ve výši 3 287 mil. Kč byla téměř o 1,7 mld. Kč nižší než záloha České pošty v prosinci 2003 na výplatu důchodů na počátku roku 2004, což mělo vliv na meziroční růst. Záloha České pošty na výplatu důchodů na počátku července činila 6 200 mil. Kč a byla o 59 mil. Kč vyšší než v červnu předchozího roku. Ke konci roku 2005 se očekává překročení výdajů na důchody cca o 4,5 – 5,0 mld. Kč.

Výdaje na důchody obsahují veškeré prostředky na výplatu důchodů včetně výplat důchodů do ciziny, nejsou zde však zahrnuty výdaje na zvýšení důchodů pro bezmocnost, které jsou součástí ukazatele ostatní sociální dávky. Nejvyšší částka **88 055 mil. Kč** byla poskytnuta na **důchody starobní**, což představuje 49,6 rozpočtu a meziroční růst o 7,9 mld. Kč, tj. navýšení o 9,9 %. Dále byly vyplaceny **důchody invalidní** (plné a částečné) ve výši **22 285 mil. Kč** (o 1 917 mil. Kč více než v roce

2004) a **důchody pozůstalostní** (vdovské, vdovecké a sirotčí) ve výši **11 062 mil. Kč** (o 595 mil. Kč více než v roce 2004).

Na **ostatní dávky** bylo vynaloženo celkem **20 787 mil. Kč** (56,1 % rozpočtu po změnách), tj. o 4 875 mil. Kč (o 19,0 %) méně než v minulém roce. Meziroční srovnání však ovlivnilo mimořádné uvolnění prostředků vyplacených v červnu 2004 v celkové výši 6,5 mld Kč v souvislosti s přijatými sociálními opatřeními ve vztahu ke změnám sazeb DPH (jednorázový příspěvek 2 000,- Kč dítěti, kterému náležel přírůstek na dítě za měsíc květen 2004 a jednorázový příspěvek důchodci 1 000,- Kč). Po odečtení těchto mimořádných výdajů se ostatní dávky celkem zvýšily o 1 608 mil. Kč, tj. o 8,4 %

Velký objem prostředků tak jako každý rok byl vynaložen na **dávky nemocenského pojištění**, a to celkem **17 497 mil. Kč** při meziročním růstu o 1 413 mil. Kč (o 8,8 %). Z toho **13 689 mil. Kč** připadlo na **nemocenské**, které se meziročně zvýšilo o 1 104 mil. Kč (o 8,7 %). Výši dávek nemocenského a dalších dávek záviselých na mzdě ovlivnila dynamika mezd, včetně zvýšení měsíční minimální mzdy od 1.1.2005 z 6 700 Kč na 7 185 Kč, resp. hodinové minimální mzdy z 39,60 Kč na 42,50 Kč (nařízení vlády č. 699/2004 Sb.). Zvýšení výdajů na nemocenské ovlivnila rovněž chřipková epidemie v první polovině roku 2005. Na **peněžitou pomoc v mateřství** bylo ze státního rozpočtu vynaloženo **2 191 mil. Kč** (loni 1 961 mil. Kč), na **podporu při ošetřování člena rodiny** pak necelých **510 mil. Kč** (v loňském 1. pololetí 430 mil. Kč). Celoročně lze očekávat překročení na dávky nemocenského pojištění proti schválenému rozpočtu cca o 2 mld. Kč.

Výdaje na **zvýšení důchodů pro bezmocnost**, které představují specifickou dávku pro poživatele starobního důchodu, dosáhly **850 mil. Kč** a byly o 22,5 mil. Kč (o 2,7 %) vyšší než 1. pololetí minulého roku.

Zvláštní sociální dávky příslušníků ozbrojených sil vyplácené při skončení služebního poměru byly čerpány ve výši 2 430 mil. Kč a meziročně se zvýšily o 70,8 mil. Kč (o 3,0 %).

Dávky státní sociální podpory představují adresnou pomoc zejména rodinám s dětmi ve stanovených sociálních situacích a jsou poskytovány ze státního rozpočtu podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů. Podle novely tohoto zákona (zákon č. 453/2003 Sb.) došlo s účinností od 1.4.2004 k převodu kompetencí ve výkonu agendy státní sociální podpory, včetně výplaty dávek, ze samosprávy na úřady práce (mimo hl.m. Prahy). V 1. pololetí 2005 bylo na dávky státní sociální podpory **vyplaceno celkem 16 649 mil. Kč**, tj. 47,6 % rozpočtu po změnách a o 261 mil. Kč (o 1,6 %) více než ve stejném období předchozího roku, kdy byly plněny na 52,7 % upraveného rozpočtu. Z toho připadlo na **přídavky na děti**

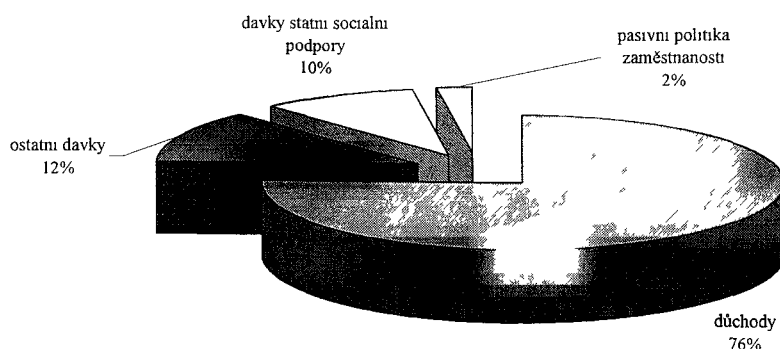
5 620 mil. Kč (o 413 mil. Kč méně než ve stejném období minulého roku), **na sociální příplatky 2 471 mil. Kč** (o 306 mil. Kč méně), **na rodičovský příspěvek 6 322 mil. Kč** (o 1 894 mil. Kč více) a **na příspěvek na bydlení 1 275 mil. Kč** (o 74 mil. Kč méně). Výši čerpaných dávek ovlivnilo **zvýšení rodičovského příspěvku** o 1 021,- Kč (z 2 252,- Kč na 3 573,- Kč) od května 2004 i zrušení příspěvku na dopravu od července 2004 (tento byl nahrazen tzv. žákovským jízdným a je v roce 2005 hrazen z prostředků krajů; vlivem novely zákona o rozpočtovém určení daní jsou prostředky ve výši 715 mil. Kč vázány ve státním rozpočtu). I když výše životního minima byla k 1.1.2005 upravena (nařízení vlády č. 664/2004 Sb.), meziroční pokles souvisel rovněž s růstem nominálních příjmů rodin s nezaopatřenými dětmi. Ke konci roku 2005 se předpokládá úspora výdajů na dávky státní sociální podpory ve výši cca 5,6 mld. Kč.

Pro úplnost uvádíme i **dávky sociální péče, vyplácené územními rozpočty**, které v sociální oblasti hrají významnou roli. Rozhodování o jednotlivých dávkách je svěřeno obecním úřadům, pověřeným obecním úřadům a úřadům obcí s rozšířenou působností v rámci výkonu státní správy v přenesené působnosti – **prostředky** na jejich výplatu **jsou poskytovány ze státního rozpočtu** (uvolňovány jsou z kapitoly Všeobecná pokladní správa) a vypláceny příslušnými obecními úřady. Formou dávek sociální péče je státem poskytována pomoc, pokud příjmy domácností nedosahují životního minima a není možné je vlastním přičiněním zvýšit vzhledem k věku, zdravotnímu stavu nebo z jiných vážných důvodů; zpravidla nedostatečný příjem domácností do výše životního minima doplňují. V 1. pololetí 2005 bylo čerpáno na dávky sociální péče celkem **7 676 mil. Kč**, tj. již 57,6 % rozpočtu. Proti stejnému období předchozího roku se snížily o 137 mil. Kč, tj. o 1,8 % (plnění rozpočtu roku 2004 bylo však na 52,4 %). V relativně vysokém čerpání se promítla situace na trhu práce – přetrvávající vysoká míra nezaměstnanosti a nízký počet míst, která bylo možno nabídnout uchazečům o zaměstnání. Kromě toho má na výši těchto výdajů vliv i přístup žadatelů o dávky, kteří preferují pobírání sociálních dávek před hledáním zaměstnání. Nejvyšší částka, 2 810 mil. Kč, byla na dávky sociální péče vyplacena v kraji Moravskoslezském, následoval kraj Ústecký s 1 970 mil. Kč a kraj Jihočeský s výdaji ve výši 1 674 mil. Kč. Nejnižší částka, 410 mil. Kč, byla vyplacena v kraji Karlovarském. Ke konci roku se předpokládá vyšší čerpání výdajů na dávky sociální péče cca o 1,6 mld. Kč, než stanovuje rozpočet.

Na **pasivní politiku zaměstnanosti** bylo za prvních 6 měsíců vynaloženo **3 687 mil. Kč**, což představuje 49,2 % celoročního rozpočtu a meziroční pokles o 73 mil. Kč, tj. o 1,9 % (v 1. pololetí minulého roku se tyto výdaje meziročně zvýšily o 233 mil. Kč, tj. o 6,6 %, při plnění celoročního rozpočtu na 47,6 %). Došlo

k meziročnímu snížení dosažitelných uchazečů o zaměstnání*) a míry registrované nezaměstnanosti vypočtené podle nové metodiky, tj. z dosažitelných uchazečů o zaměstnání. Průměrná míra nezaměstnanosti se v červnu 2005 meziročně snížila z 8,9 % na 8,6 %, tj. o 0,3 procentního bodu, když dynamika české ekonomiky zůstává vysoká a pokračuje trend tvorby nových pracovních míst. Míra registrované nezaměstnanosti žen byla 10,4 % a mužů 7,2 %. Z regionálního pohledu nejvyšší míru nezaměstnanosti vykázaly okresy Most (21,9 %), Karviná (19,0 %), Chomutov (15,8 %), Bruntál (15,4 %), Ostrava-město a Teplice (shodně 15,2 %), Jeseník (15,0 %). Vysoká míra nezaměstnanosti souvisí mj. s tím, že nabídka na trhu práce neodpovídá poptávce, tj. požadavkům podniků na kvalifikaci. Nejnižší míru nezaměstnanosti zaznamenaly okresy Praha-západ (2,5 %), Praha-východ (2,9 %), Praha (3,3 %), Mladá Boleslav (3,7 %) a České Budějovice (4,0 %). Ke konci roku 2005 se předpokládá, že výdaje na pasivní politiku zaměstnanosti zůstanou na úrovni rozpočtované částky, případně budou o cca 0,2 mld. Kč nižší.

Podíl jednotlivých druhů výdajů na sociální dávky je následující:

Aktivní politika zaměstnanosti je zaměřená na podporu zřizování nových pracovních míst poskytováním příspěvků potenciálním zaměstnavatelům i uchazečům o zaměstnání, na udržení a zvýšení zaměstnanosti ohrožených skupin zaměstnanců a specifických skupin, na změnu kvalifikace a zvýšení motivace k přijetí zaměstnání a tím i na snížení sociálního napětí v regionech s nejvyšší mírou nezaměstnanosti.

*) uchazeči o zaměstnání, kteří mohou bezprostředně nastoupit při nabídce vhodného pracovního místa (za dosažitelné se nepovažují ženy na mateřské dovolené, absolventi na vojně, uchazeči v pracovní neschopnosti, lidé ve vazbě nebo výkonu trestu, uchazeči, kteří jsou zařazeni na rekvalifikaci nebo vykonávají krátkodobé zaměstnání)

Výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti^{*)} dosáhly v prvním pololetí 2005 výše 1 824 mil. Kč a byly proti stejnému období minulého roku vyšší o 399 mil. Kč, tj. o 28,0 %; čerpáno bylo 31,3 % rozpočtu (o 1,2 procentního bodu méně než v roce 2004).

Na vlastní nástroje aktivní politiky zaměstnanosti bylo vyplaceno přes 1 381 mil. Kč, z toho výdaje na rekvalifikace činily 205 mil. Kč, výdaje na veřejně prospěšné práce 307 mil. Kč, na účelná pracovní místa 589 mil. Kč, na odbornou praxi absolventů škol 112 mil. Kč a výdaje na podporu zaměstnanosti občanů se změněnou pracovní schopností více než 168 mil. Kč. Součástí celkových výdajů na aktivní politiku zaměstnanosti jsou i výdaje na investiční pobídky poskytované podle zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách. Ty byly k 30.6.2005 čerpány ve výši 300 mil. Kč (v 1. pololetí 2004 pouze 142 mil. Kč). Investiční pobídky v oblasti zaměstnanosti poskytované kapitolou Ministerstvo práce a sociálních věcí mají formu rekvalifikací a školení zaměstnanců a poskytování podpory na zřizování nových pracovních míst. Ke konci roku 2005 se předpokládá překročení rozpočtované částky výdajů na aktivní politiku zaměstnanosti cca o 0,2 mld. Kč.

Výdaje na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů poskytované podle zákona č. 118/2000 Sb. představují specifický druh plateb vyplácených prostřednictvím úřadů práce na úhradu mezd zaměstnanců ze státního rozpočtu místo zaměstnavatele při jeho platební neschopnosti a na úhradu pojistného na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a úhradu daně z příjmů. Ve sledovaném období dosáhly **85,0 mil. Kč** (34,0 % rozpočtu) při meziročním růstu téměř o 21 mil. Kč, tj. o 32,4 % (v loňském 1. pololetí byl rozpočet plněn na 19,8 %).

Na základě § 78 zákona č. 435/2004 Sb. vyplatily úřady práce **zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50% občanů se změněnou pracovní schopností** příspěvky na částečnou kompenzaci nákladů souvisejících s jejich zaměstnáváním ve výši **246,2 mil. Kč**, tj. 37,3 % celoročního rozpočtu (v 1. pololetí 2004 byly plněny na 55,4 % rozpočtu) při meziročním poklesu o 62 mil. Kč, tj. o 20,2 %.

Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace (tj. příspěvky vyplácené zaměstnancům prostřednictvím zaměstnavatelů v souvislosti s restrukturalizací ocelářského a hnědouhelného průmyslu a dopravy) **dosáhly 1 241 mil. Kč**. Z toho **Ministerstvo průmyslu a obchodu poskytlo celkem 898 mil. Kč** (v tom činí: horníci

^{*)} rekvalifikace, veřejně prospěšné práce, odborná praxe absolventů, podpora zaměstnanosti zdravotně postižených občanů, ost programy podpory zaměstnanosti, investiční pobídky

- obligatorní sociálně zdravotní dávky podle zákona č. 154/2002 Sb. 818 mil. Kč a sociální důsledky restrukturalizace a útlumu hnědouhelného hornictví 13 mil. Kč podle nařízení vlády č. 287/2001 Sb. ve znění nařízení vlády č. 397/2004 Sb.; oceláři - příspěvky podle nařízení vlády č. 181/2002 Sb., ve znění nařízení vlády č. 47/2003 Sb. a č. 50/2004 Sb., celkem 67 mil. Kč). **Ministerstvo dopravy** uvolnilo finanční prostředky v rámci Doprovodného sociálního programu pro ČD ve výši **343 mil. Kč** na poskytnutí příspěvku uvolněným zaměstnancům bývalých Českých drah, a to pouze Českým drahám. K výplatě druhé části příspěvku mimo režim nařízení vlády č. 322/2002 Sb. pro s. o. Správa železniční dopravní cesty na základě stanoviska Ministerstva financí nedošlo.

Ostatní neinvestiční transfery obyvatelstvu představují 5,4 % celkových výdajů rozpočtovaných v položce "neinvestiční transfery obyvatelstvu". V prvním pololetí 2005 **dosáhly 17 358 mil. Kč**, tj. 90,5 % rozpočtu po změnách a meziročně vzrostl o 814 mil. Kč, tj. o 4,9 %. Jedná se zejména o příspěvky státu na stavební spoření (15 419 mil. Kč), kdy je téměř celá částka čerpána v 1. pololetí roku, a penzijní připojištění (1 720 mil. Kč), které jsou vypláceny čtvrtletně, z kapitoly Všeobecná pokladní správa a jsou komentovány samostatně.

V souboru **ostatních náhrad placených obyvatelstvu**, které svým charakterem patří do sociálních peněžních transferů, neboť mají povahu zákonem daných náhrad, odškodnění a zvláštních sociálních dávek, byly sledovány **výdaje na jednorázová odškodnění**:

- podle zákona č. 39/2000 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky **příslušníkům čs. zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 až 1945**, které jsou již vypláceny v minimálním rozsahu. Za 1. pololetí 2005 bylo **vyplaceno pouze 444 tis. Kč** kapitolou Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) na 5 žádostí (za toto období byla podána jedna žádost, zamítnuto bylo 42 žádostí; k 30. červnu 2005 zbývalo rozhodnout 23 žádostí, na soudní rozhodnutí se čeká u 7 případů);

- podle zákona č. 261/2001 Sb., **účastníkům národního boje za osvobození, politickým vězňům** a osobám z rasových nebo náboženských důvodů soustředěným do vojenských pracovních táborů, bylo **vyplaceno celkem 3 912 tis. Kč**, z toho MPSV 2 526 tis. Kč na 32 žádostí (zde bylo za 1. pololetí podáno 14 nových žádostí, zamítnuto bylo 1 303 žádostí; ke konci 1. pololetí zbývalo rozhodnout 3 905 žádostí, na soudní rozhodnutí se čeká u 93 případů);

- podle zákona č. 172/2002 Sb., **osobám odvečeným do SSSR nebo do táborů**, které SSSR zřídil v jiných státech, bylo v 1. pololetí vyplaceno **1 308 tis. Kč** na 4 žádosti (nebyla podána ani zamítnuta žádná žádost a k 30. 6. zbývalo rozhodnout 3 žádosti; na soudní rozhodnutí se čeká u 4 případů).

Nově byly v roce 2005 ze státního rozpočtu **vypláceny příplatky k důchodu podle nařízení vlády č. 622/2004 Sb.**, o poskytování příplatku k důchodu ke **zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem v oblasti sociální**. Tyto příplatky nejsou jednorázové, ale budou vypláceny osobám stanoveným v nařízení vlády pravidelně každý měsíc. Celkem bylo za 1. pololetí 2005 vyplaceno **77,3 mil. Kč**, největší objem, 76,5 mil. Kč, byl vyplacen Ministerstvem práce a sociálních věcí. Prostředky na výplatu příplatků byly na základě usnesení vlády č. 1155/2004 uvolněny do rozpočtu vyplácejících kapitol z vládní rozpočtové rezervy. Česká správa sociálního zabezpečení evidovala ke konci června t. r. 8 792 žádostí o příplatek, z nich bylo vyřízeno 7 222 žádostí kladně, 456 žádostí bylo zamítnuto. Na soudní rozhodnutí se čeká u 137 případů. Ministerstvo obrany vyplatilo 50 tis. Kč 5 osobám, Ministerstvo vnitra 743 tis. Kč na 34 žádostí.

Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné dosáhly ke konci června **34,2 mld. Kč**, tj. 38,2 % upraveného rozpočtu, z toho na platy bylo vynaloženo **23,7 mld. Kč**, tj. 38,1 % rozpočtu. Meziročně vzrostly o 2,9 mld. Kč, tj. 9,4 % a toto zvýšení bylo ovlivněno zejména tím, že po odložení účinnosti zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, byla ponechána významná část objemu prostředků na platy, původně určená na realizaci tohoto zákona, dotčeným kapitolám k dispozici pro platovou preferenci příslušníků bezpečnostních sborů již v roce 2005.

Povinné pojistné placené zaměstnavatelem tvoří pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na zdravotní pojištění. Objem pojistného ve sledovaném období činil **8,7 mld. Kč** a meziročně se zvýšil o 775 mil. Kč, tj. o 9,7 %.

Nízké plnění výdajů na platy, ostatní platby a pojistné – na 38,2 % souvisí s posunem účtování (lednové platy jsou zaúčtovány až v únoru atd.).

Tabulka č. 16

VÝDAJE NA PLATY, OSTATNÍ PLATBY ZA PROVEDENOU PRÁCI A POJISTNÉ	Skutečnost leden-červen 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost leden-červen 2005	Plnění v %	Index 2005/2004
		schváleny	po změnách			
Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojištění celkem	31 219	89 195	89 417	34 157	38,2	109,4
v tom						
* platy	21 744	62 129	62 287	23 734	38,1	109,2
* ostatní platby za provedenou práci	1 512	4 201	4 228	1 685	39,9	111,4
* povinné pojistné placené zaměstnavatelem	7 962	22 865	22 902	8 737	38,1	109,7

Neinvestiční nákupy a související výdaje zahrnují výdaje na nákup materiálu, vody, paliv a energie, na nákup služeb a ostatní související výdaje. Podle platné rozpočtové skladby jsou zde zahrnuty také úroky a ostatní finanční výdaje, poskytnuté zálohy, jistiny, záruky, vládní úvěry, výdaje související s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary.

Za prvních šest měsíců roku 2005 dosáhly neinvestiční nákupy a související výdaje 46,4 mld. Kč, tj. 48,3 % rozpočtu po změnách, při meziročním poklesu o 23,7 %, tj. o 14,4 mld. Kč.

Čerpání jednotlivých podseskupení položek je zřejmé z následující tabulky:

Tabulka č. 17

NEINVESTIČNÍ NÁKUPY A SOUVISEJÍCÍ VÝDAJE	Skutečnost leden-červen 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost leden- červen 2005	Plnění v %	Index 2005/2004
		schváleny	po změnách			
Neinvestiční nákupy a související výdaje	60 774	95 888	96 000	46 375	48,3	76,3
v tom						
* nákup materiálu	2 973	10 311	10 217	3 054	29,9	102,7
* úroky a ostatní finanční výdaje	15 471	35 207	35 180	15 194	43,2	98,2
* nákup vody, paliv a energie	2 284	5 951	5 452	2 579	47,3	112,9
* nákup služeb	8 933	28 425	28 781	11 467	39,8	128,4
* ostatní nákupy	3 249	8 382	9 060	2 698	29,8	83,0
z toho						
opravy a údržba	1 766	5 451	6 292	1 647	26,2	93,3
cestovné (tuzemské i zahraniční)	675	1 559	1 551	676	43,6	100,1
* poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry	17 687	246	249	8 455	3 395,6	47,8
* ostatní	2 671	7 366	7 061	2 928	41,5	109,6

Výdaje na poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry dosáhly celkové výše 8,5 mld. Kč a meziročně se snížily o 9,2 mld. Kč, tj. o 52,2 %. V 1. polovině roku 2005 byly čerpány především výdaje na ostatní poskytované zálohy a jistiny ve výši 6,2 mld. Kč (jde o zálohu České poště na červencové důchody) a výdaje na realizaci záruk v částce 1,9 mld. Kč; z toho rozhodují část 1,8 mld. Kč představují splatné částky státem garantovaných úvěrů poskytnutých v minulosti s.o. České dráhy a na základě zákona č.77/2002 Sb. převedených na Správu železniční dopravní cesty, s.o.

Výdaje na **nákup služeb** byly realizovány ve výši **11,5 mld. Kč, tj. 39,8 %** rozpočtu po změnách. Z hlediska funkčního směřování nejvíce z nich bylo čerpáno v oddílech obrana (3,2 mld. Kč), státní moc, státní správa, samospráva a politické strany (1,7 mld. Kč), sociální péče a pomoc (1,1 mld. Kč) a bezpečnost a veřejný pořádek (1,0 mld. Kč). Z hlediska druhu šlo o služby telekomunikací a radiokomunikací, výdaje na nájemné, služby pošt a peněžních ústavů, školení apod.

Nízké plnění a dynamika výdajů na úroky a ostatní finanční výdaje (43,2 % rozpočtu a 98,2 % meziroční index) souvisí s výdaji **na dluhovou službu**, jež jsou komentovány samostatně.

Čerpání **neinvestičních dotací podnikatelským subjektům** za 1. pololetí 2005 a jejich srovnání se stejným obdobím roku 2004 ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 18

v mil Kč						
NEINVESTIČNÍ DOTACE PODNIKATELSKÝM SUBJEKTŮM	Skutečnost leden-červen 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost leden-červen 2005	%	Index
		schvaleny	po změnách			
Neinvestiční dotace podnikatelským subjektům celkem	24 282	22 295	23 318	11 256	48,27	46,36
z toho						
Ministerstvo dopravy	2 907	3 243	3 335	1 704	51,09	58,62
Ministerstvo průmyslu a obchodu	3 429	7 653	7 414	4 072	54,92	118,75
Ministerstvo zemědělství	6 355	4 024	4 233	729	17,22	11,47
Ministerstvo práce a sociálních věcí	685	1 663	2 607	1 253	48,06	182,92
Operace státních finančních aktiv	0	796	365	0	x	x
Všeobecná pokladní správa	9 961	4 509	4 157	2 570	61,82	25,80

Schválený státní rozpočet na rok 2005 představuje 22,3 mld. Kč, což je pokles o 65,8 % proti předchozímu roku, kdy rozpočet činil 65,2 mld. Kč. Hlavním důvodem snížení rozpočtu výdajů na neinvestiční dotace podnikatelským subjektům je úhrada ztráty ČKA mimo státní rozpočet (v roce 2004 rozpočtovaná ve výši 19,0 mld. Kč) a dále metodická změna ve způsobu poskytování dotací u Ministerstva zemědělství (viz dále).

Ke konci června dosáhly dotace a půjčky podnikatelským subjektům **11,3 mld. Kč**, což je 48,3 % rozpočtu po změnách. Nejvíce prostředků podnikatelským subjektům poskytlo **Ministerstvo průmyslu a obchodu**, a to **4 074 mil. Kč**, což představuje 54,9 % upraveného rozpočtu, vč. půjček ve výši téměř 2 mil. Kč. V porovnání s minulým rokem se dotace této kapitoly zvýšily o 643 mil. Kč, tj. o 4,2 %. Nejvíce směřovaly na útlum hornictví včetně sanace těžby uranu (1 662 mil. Kč). Další dotace byly využity zejména na podporu výzkumu a vývoje (celkem 1 511 mil. Kč včetně půjček), když byl vykázán jejich vysoký nárůst o 109,9 % oproti stejnému období minulého roku.

Schválený rozpočet neinvestičních dotací poskytovaných **z kapitoly Ministerstvo dopravy** ve výši 3 243 mil. Kč byl v průběhu prvního pololetí 2005 upraven na 3 335 mil. Kč, tj. zvýšen o 92,4 mil. Kč. Ve skutečnosti **bylo poukázáno 1 704 mil. Kč**, a to na následující tituly: V rámci úhrady závazků veřejné služby ve veřejné osobní drážní dopravě bylo Českým drahám, a. s. uhrazeno žákovské jízdné ve výši 41 816 tis. Kč. V rámci Doprovodného sociálního programu ČD byly Ministerstvem dopravy uvolněny finanční prostředky na poskytnutí příspěvku uvolněným zaměstnancům bývalých Českých drah ve výši 342 961 tis. Kč, a to zatím pouze Českým drahám, a.s. Z kapitoly Ministerstvo dopravy jsou rovněž poskytovány příspěvky na činnost zbytkových státních podniků. Za 1. pololetí byly poskytnuty příspěvky pěti zbytkovým státním podnikům v celkové částce 1 347 tis. Kč.

V kapitole Všeobecná pokladní správa byly čerpány prostředky ve výši 2 570 mil. Kč. Z toho připadlo 1 527 mil. Kč na realizaci státních záruk za úvěry přijaté KoB a ČMZRB na financování infrastruktury, 452 mil. Kč na výstavbu dálnic, 348 mil. Kč na úhradu majetkové újmy peněžních ústavů (komentováno samostatně) a 175 mil. Kč na investiční pobídky – dotace na daňovou povinnost.

Ministerstvo práce a sociálních věcí vynaložilo na neinvestiční dotace podnikatelským subjektům **1 253 mil. Kč**. Dotace poskytované v této kapitole mají specifický charakter, jelikož jsou převážně poskytovány na podporu zaměstnávání uchazečů o zaměstnání, včetně zdravotně postižených a snižování nezaměstnanosti v rámci výdajů na aktivní politiku zaměstnanosti. Na aktivní politiku zaměstnanosti bylo v 1. pololetí vynaloženo formou dotací podnikatelským subjektům 1 216 mil. Kč, z toho bylo nejvíce - 526 mil. Kč - vydáno na účelná pracovní místa.

Ministerstvo zemědělství poskytlo ve sledovaném období podnikatelským subjektům dotace ve výši **729,5 mil. Kč**, což představuje 17,2 % rozpočtu a meziroční pokles o 88,5 %. Důvodem značného snížení objemu oproti roku 2004 je skutečnost, že část dotací (připadajících na Evropský agrární orientační a záruční fond – EAGGF) je v roce 2005 poskytována jako dotace Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu, nikoli přímo podnikatelům.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy uvolnilo na dotacích **432 mil. Kč**, což je již 99,5 % rozpočtu. Prostředky byly vynaloženy hlavně na projekty vývoje a výzkumu.

Ministerstvo životního prostředí poskytlo neinvestiční dotace podnikatelským subjektům v částce **108,4 mil. Kč**, tj. 80,6 % plnění rozpočtu. Dotace byly poskytnuty především na výzkum a vývoj a na sociálně zdravotní dávky pracovníkům v hornictví.

Dotace **Ministerstva zdravotnictví** podnikatelským subjektům dosáhly v 1. pololetí 2005 částky **12 mil. Kč**, tj. 78,6 % rozpočtu po změnách, a plynuly na protidrogovou politiku, prevenci HIV/AIDS, pomoc zdravotně postiženým, zdravotnické programy, výzkum a vývoj a na rozvojovou zahraniční pomoc.

Neinvestiční dotace neziskovým a podobným organizacím byly čerpány ve výši **3 139 mil. Kč**, tj. na 46,8 % rozpočtu po změnách, při meziročním růstu o 181 mil. Kč, tj. o 6,1 % (upravený rozpočet předchozího roku byl čerpán na 48,3 %). Schválený rozpočet 2005 počítá s meziročním poklesem o 7,7 % proti rozpočtu 2004, resp. o 11,0 % proti skutečnosti. V průběhu 1. pololetí byl však rozpočet navýšen (o 1 315 mil. Kč) a výdaje na tuto oblast by měly být obdobné jako v předchozím roce.

Čerpání těchto výdajů ve srovnání s minulým rokem se vyvíjelo následovně:

Tabulka č. 19

NEINVESTIČNÍ DOTACE NEZISKOVÝM A PODOBNÝM ORGANIZACÍM	Skutečnost leden-červen 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost leden-červen 2005	% plnění	Index 2005/2004
		schvaleny	po změnách			
	1	2	3	4	5=4:3	6=4:1
Neinvestiční dotace neziskovým a podobným organizacím celkem	2 958	5 392	6 707	3 139	46,8	106,1
z toho						
- dotace obecně prospěšným organizacím	128	658	593	285	48,1	222,7
- dotace občanským sdružením	1 328	2 132	2 554	1 194	46,8	89,9
- dotace církvím a církevním organizacím	1 156	1 885	2 375	1 122	47,2	97,1
- dotace politickým stranám a hnutím	235	497	497	237	47,7	100,9

Největší podíl neinvestičních dotací neziskovým a podobným organizacím připadl na dotace občanským sdružením a dotace církvím a církevním organizacím (v souhrnu 2 316 mil. Kč, tj. 73,8 % výdajů této skupiny).

Z celkové částky neinvestičních dotací občanským sdružením **1 194 mil. Kč** bylo nejvíce čerpáno v kapitole **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** (**594 mil. Kč**), a to především na podporu sportovních a tělovýchovných aktivit dětí, mládeže a tělesně postižených. Dotace **Ministerstva práce a sociálních věcí** ve výši **249 mil. Kč** byly uvolněny zejména na zajišťování sociálních služeb, protidrogové a sociální prevence a prevence kriminality. Kapitola **Ministerstvo zdravotnictví**

poskytla téměř **74 mil. Kč** na protidrogovou politiku, na prevenci HIV/AIDS, na pomoc zdravotně postiženým, zdravotnické programy atd.

Neinvestiční dotace církvím a náboženským společnostem dosáhly ke konci června 2005 celkové výše **1 122 mil. Kč**. **Ministerstvo kultury** uvolnilo **523 mil. Kč** (z nich výdaje na činnost registrovaných církví a náboženských společností dosáhly 487 mil. Kč a byly použity na platy a pojistné duchovních a administrativy, na běžnou údržbu církevního majetku a ostatní věcné náklady). **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** vyplátilo **424 mil. Kč** zejména církevním školám, předškolním a školským zařízením. **Ministerstvo práce a sociálních věcí** na služby zdravotně postiženým a na provoz ústavů sociální péče, na nichž se církve a církevní organizace podílejí (včetně dotace pro Českou katolickou charitu – Domovy duchovních a řeholnic), čerpalo téměř **159 mil. Kč**.

Příspěvky na činnost politických stran, vyplácené podle zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů, byly v 1. pololetí 2005 uvolněny z kapitoly Všeobecná pokladní správa ve výši **237 mil. Kč**, tj. 47,6 % rozpočtu po změnách, a byly čerpány v přibližně stejné výši jako v minulém roce. **Dotace obecně prospěšným organizacím** byly poskytnuty ve výši **285 mil. Kč** (v předchozím roce to bylo 128 mil. Kč a v roce 2003 pouze 78 mil. Kč).

Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně představují transfery státním fondům a fondům sociálního a zdravotního pojištění.

Tabulka č. 20

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY VEŘEJNÝM ROZPOČTŮM ÚTŘEDNÍ UROVNĚ	Skutečnost leden-červen 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost leden-červen 2005	% plnění	Index 2005/2004
		schvaleny	po změnách			
	1	2	3	4	5=4:3	6=4:1
Transfery veřejným rozpočtům centrální úrovně celkem	24 024	59 273	59 179	27 724	46,8	115,4
z toho						
- transfery státním fondům	4 415	25 163	25 063	7 919	31,6	179,4
- transfery fondům soc. a zdrav. pojištění	19 569	33 984	33 984	19 753	58,1	100,9

Formou **transferů státním fondům** byly v 1. pololetí sledovaného roku, tak jako ve stejném období roku předchozího, poskytnuty neinvestiční dotace **Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu (SZIF)**. Po vstupu České republiky do **Evropské unie** byly pro SZIF stanoveny kompetence k realizaci a financování Společné zemědělské politiky a fond začal být **dotován z rozpočtu kapitoly**

Ministerstvo zemědělství (předtím to bylo z kapitoly Všeobecná pokladní správa). **Úhrada nákladů spojených se společnou zemědělskou politikou**, vč. správních výdajů fondu (416 mil. Kč), za prvních šest měsíců roku **dosáhla celkem 8 019 mil. Kč, z toho neinvestiční transfery 7 919 mil. Kč** (31,6 % upraveného rozpočtu). Z celku představovaly přímé platby - předfinancování ze státního rozpočtu 3 447 mil. Kč, Horizontální plán rozvoje - ze státního rozpočtu 633 mil. Kč a z rozpočtu EU 2 530 mil. Kč a společná organizace trhu - z rozpočtu EU 993 mil. Kč. Vzhledem k rozšířené činnosti SZIF nelze uvedené výdaje meziročně srovnávat.

Transfery fondům sociálního a zdravotního pojištění představují především platby státu na všeobecné zdravotní pojištění za vybrané skupiny obyvatel, poukazované Všeobecné zdravotní pojišťovně. Ze státního rozpočtu bylo na tento účel v 1. pololetí poskytnuto **19 747 mil. Kč**, tj. 58,1 % rozpočtu. V čerpání je zahrnuta **předsunutá platba ve výši 2,8 mld. Kč**, která byla odečtena při platbách státu v červenci ve výši 1,4 mld. Kč, stejná částka bude pak odečtena v prosinci t.r. (v loňském roce předsunutá platba ve stejné výši byla vyrovnána v listopadu a prosinci téhož roku). Meziročně se uvedené výdaje zvýšily pouze o 184 mil. Kč, tj. o necelé 1,0 %, když od 1.1.2005 došlo ke zvýšení měsíční sazby státu za jednoho pojištěnce ze 476,- Kč na 481,- Kč. V rámci této skupiny výdajů jsou v bilanci příjmů a výdajů státního rozpočtu zahrnuty i prostředky poskytované z rozpočtu **Ministerstva obrany** Vojenské zdravotní pojišťovně. Dvěma fondům této pojišťovny (fondu zprostředkování úhrady zdravotní péče a fondu pro úhradu preventivní péče), zřízeným podle vyhlášky č. 41/2000 Sb., byly z celoročně rozpočtovaných 15 mil. Kč do konce června převedeny finanční prostředky ve výši **6 mil. Kč** (stejně jako v loňském prvním pololetí).

Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně jsou v roce 2005 ovlivněny přijetím novely zákona o rozpočtovém určení daní (zákon č. 1/2005 Sb.), kterou byly krajům nejen navýšeny daňové příjmy (novela nemá přímý vliv na daňové příjmy obcí), ale rovněž rozšířeny oblasti, ve kterých kraje rozhodují v samostatné působnosti. Vzhledem k současnému projednávání zákona o státním rozpočtu na rok 2005 a uvedené novely o rozpočtovém určení daní byl státní rozpočet sestaven v souladu s metodikou financování krajů v roce 2004. Bylo proto nezbytné provést následující rozpočtová opatření, která sladila stav státního rozpočtu 2005 s platnou legislativou:

- vázání části finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům krajů ve výši 14 230 mil. Kč (z původní rozpočtované výše 20 163 mil. Kč

mohou kraje v roce 2005 čerpat pouze dotace na sociální služby a část příspěvku na výkon státní správy ve výši 5 934 mil. Kč);

- vázání finančních prostředků na úhradu ztráty dopravců s poskytováním žákovského jízdného ve výši 715 mil. Kč ve státním rozpočtu;
- snížení rozpočtovaných prostředků ve výši 29 759 mil. Kč u kapitoly Všeobecná pokladní správa (ukazatel Ostatní výdaje) ve prospěch kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (ukazatel Výdaje regionálního školství), z toho 28 027 mil. Kč představovaly prostředky odpovídající daňovým výnosům krajů v případě schválení zákona č. 1/2005 Sb.

Následující tabulka ukazuje rozpočet a čerpání neinvestičních a pro úplnost i investičních dotací ze státního rozpočtu určených krajům za 1. pololetí 2005:

Tabulka č 21

mil Kč							
TRANSFERY VEŘEJNÝM ROZPOČTŮM UZEMNÍ ÚROVNĚ	Skutečnost leden-červen 2004	Rozpočet 2005			Skutečnost leden-červen 2005	% plnění	Index 2005/2004
		schváleny	po změnách	korigovány*)			
	1	2	3	4	5	6=5/4	7=5/1
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně celkem	60 345	80 269	110 371	100 435	56 479	56,2	93,6
z toho							
- neinvestiční dotace krajům	38 760	40 645	70 657	69 942	39 723	56,8	102,5
- neinvestiční dotace krajům v rámci souhrnného dotačního vztahu	7 430	15 155	15 155	5 934	2 967	50,0	39,9
Investiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně celkem	6 340	14 197	14 447	9 439	2 771	29,4	43,7
z toho							
- investiční dotace krajům	3 098	853	1 296	1 296	607	46,8	19,6
- investiční dotace krajům v rámci souhrnného dotačního vztahu	832	5 008	5 008	0	0		

*) rozpočet po změnách korigovaný o vázaní finančních prostředků ve SR v souvislosti s přijetím zákona č. 1/2005 Sb. (novela zákona o rozpočtovém určení daní)

Schválený státní rozpočet **neinvestičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně** se na celkových běžných výdajích schváleného rozpočtu 2005 podílí 9,6 %, rozpočet po změnách, tj. upravený zejména o prostředky na regionální školství, 13,2 %. Rozpočet korigovaný o vázané prostředky v souvislosti s novým rozpočtovým určením daní pak představuje 12,2 % korigovaného rozpočtu běžných výdajů. Ke konci června bylo **uvolněno celkem 56 479 mil. Kč**, tj. 56,2 % korigovaného rozpočtu a 14,0 % celkových běžných výdajů sledovaného období. Meziroční dynamika zejména neinvestičních dotací krajům v rámci souhrnného dotačního vztahu (39,9 %) je ovlivněna výše uvedenými metodickými změnami.

Z celkového objemu uvolněných prostředků představovaly **15 950 mil. Kč** dotace poskytované **obcím a krajům v rámci souhrnného vztahu** návazně na přílohy 6, 7 a 8 k zákonu o státním rozpočtu na rok 2005 (prostředky byly uvolňovány z kapitoly Všeobecná pokladní správa). Z toho bylo uvolněno **12 984 mil. Kč obcím** (56,3 % rozpočtu), tj. přibližně na úrovni předchozího roku, kdy však bylo plnění rozpočtu o 3,4 procentního bodu nižší. Největší objem z těchto prostředků představovaly **dávky sociální péče**, na něž bylo poskytnuto **7 676 mil. Kč** a které byly uvolňovány obcím s rozšířenou působností, pověřeným a ostatním obcím. Kromě toho byly finanční prostředky poskytovány obcím na výkon státní správy v obcích, na školství, na vybraná zdravotnická zařízení, ústavy sociální péče, domovy důchodců atd. Jak již bylo uvedeno s novým rozpočtovým určením daní, dochází **k rozšíření oblastí, ve kterých kraje rozhodují v samostatné působnosti** – ve finančních vztazích státního rozpočtu k rozpočtům krajů čerpají tyto v roce 2005 pouze dotace na sociální služby (4 976 mil. Kč) a část příspěvku na výkon státní správy, vč. příspěvku pro jednotky sborů dobrovolných hasičů obcí (957 mil. Kč) – celkem téměř 5 934 mil. Kč. Zbývající **prostředky ve výši 9 221 mil. Kč jsou součástí převodů do daňových příjmů krajů a jsou proto vázány ve státním rozpočtu** (např. příspěvek na dopravní obslužnost v autobusové i drážní dopravě). **V rámci souhrnného dotačního vztahu bylo krajům v 1. pololetí 2005 vyplaceno 2 967 mil. Kč** (50,0 % korigovaného rozpočtu).

Formou neinvestičních transferů **mimo rámec souhrnného dotačního vztahu** (tzv. účelové dotace) bylo **vynaloženo 40 522 mil. Kč**, tj. 56,2 % upraveného rozpočtu a o 645 mil. Kč (o 1,6 %) více než v předchozím roce. Z toho obce obdržely 799 mil. Kč, tj. 53,4 % upraveného rozpočtu, a o 318 mil. Kč (o 28,5 %) méně než v loňském pololetí, **krajům bylo uvolněno 39 723 mil. Kč**, při meziročním růstu o 963 mil. Kč (o 2,5 %); při korekci rozpočtu po změnách o 715 mil. Kč vázaných ve státním rozpočtu na úhradu ztráty dopravců z poskytování žákovského jízdného dosáhlo jeho plnění 56,8 %.

Největší objem prostředků v rámci neinvestičních účelových dotací územním rozpočtům (95,6 %) byl poskytnut kapitolou **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy – 38 750 mil. Kč**, především jako transfery na přímé náklady škol, předškolních a školských zařízení zřizovaných obcemi a kraji. V průběhu projednávání novely zákona o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům bylo z textu vypuštěno převedení přímých nákladů na krajské školství do výnosů krajů - prostředky schváleným rozpočtem zabezpečené v kapitole Všeobecná pokladní správa byly přesunuty do kapitoly MŠMT ve výši téměř 29 759 mil. Kč. Vyšší čerpání rozpočtu (56,7 %) ovlivnilo poskytnutí prostředků i pro prázdninové měsíce. Z kapitoly **Všeobecná pokladní správa** bylo uvolněno **470 mil.**

Kč, z toho téměř 348mil. Kč činil příspěvek na výkon státní správy obcím s rozšířenou působností, krajům a statutárním městům Brno, Plzeň a Ostrava, 75 mil. Kč na strategii prevence kriminality na místní úrovni a 45 mil. Kč na financování provozu ochranných systémů podzemních vod. Prostředky z kapitoly **Ministerstvo práce a sociálních věcí** ve výši **990 mil. Kč** směřovaly do obcí a krajů převážně formou výdajů na aktivní politiku zaměstnanosti. **Ministerstvo pro místní rozvoj** uvolnilo **133 mil. Kč** na program podpory venkova a na podporu hypotečního úvěrování apod. Částku **113 mil. Kč** vyplátilo **Ministerstvo kultury** na plnění jednotlivých kulturních programů, na podporu divadel, knihoven a galerií a na podporu památkové péče. **Ministerstvo zdravotnictví** poskytlo celkem **27 mil. Kč** zdravotnickým organizacím řízeným kraji a obcemi.

Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím byly v 1. pololetí 2005 uvolněny v celkové výši **22,5 mld. Kč**, tj. 56,8 % rozpočtu po změnách a meziročně vzrostly o 10,9 mld. Kč, tj. o 10,9 %.

Následující tabulka uvádí vývoj čerpání transferů příspěvkovým a podobným organizacím v souhrnu za státní rozpočet celkem a podle vybraných rozpočtových kapitol.

Tabulka č 22

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY PŘÍSPĚVKOVÝM A PODOBNÝM ORGANIZACÍM	v mil Kč					
	Skutečnost leden-červen 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost leden-červen 2005	Plnění v %	Index 2005/2004
		schvaleny	po změnách			
Neinvestiční transfery příspěvkovým apod. organizacím celkem	20 319	38 698	39 673	22 526	56,8	110,9
z toho						
Ministrstvo školství, mládeže a tělovýchovy	11 986	24 550	23 199	13 412	57,8	111,9
Ministrstvo kultury	1 399	3 248	3 352	1 409	42,0	100,7
Ministerstvo zemědělství	542	777	880	484	55,0	89,3
Ministerstvo zdravotnictví	1 036	2 026	2 016	1 176	58,3	113,5
Akademie věd	1 763	3 751	3 686	2 055	55,8	116,6
Ministerstvo životního prostředí	666	872	1 341	735	54,8	110,4
Ministerstvo obrany	654	1 097	1 169	668	57,1	102,1
Grantová agentura České republiky	1 105		1 193	1 192	99,9	107,9
Ministerstvo průmyslu a obchodu	272	721	755	348	46,1	127,9
Ministerstvo dopravy	166	173	239	95	39,7	57,2
Ministerstvo vnitra	278	535	652	312	47,9	112,2
Z celku:						
* příspěvky zřízeným příspěv. org	7 911	21 333	17 412	8 458	48,6	106,9
* transfery vysokým školám	11 579	17 493	21 438	13 070	61,0	112,9
* příspěvky ostatním příspěv. org	828	15	957	998	104,3	120,5

Nejvyšší objem transferů byl realizován kapitolou **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**, a to ve výši **13 412 mil. Kč**, což představuje 57,8 % rozpočtu po změnách a meziroční růst o 1 426 mil. Kč (o 11,9 %); z toho transfery

veřejným vysokým školám podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, dosáhly 11 883 mil. Kč (o 1 204 mil. Kč, tj. o 11,3 % více než v předchozím roce). **Akademie věd** poskytla na výzkum a vývoj částku **2 055 mil. Kč**, tj. 55,8 % upraveného rozpočtu a o 292 mil. Kč (16,6 %) více než v předchozím roce. Příspěvky **Ministerstva kultury** ve výši **1 409 mil. Kč** byly poskytnuty na provoz divadel, muzeí, galerií, knihoven, restaurování kulturních památek a jiné kulturní aktivity a programy (ve stejném období minulého roku to bylo 1 399 mil. Kč). **Grantová agentura ČR** uvolnila **1 192 mil. Kč** oproti loňským 1 105 mil. Kč. **Ministerstvo zdravotnictví** poskytlo **1 176 mil. Kč**, z toho na výzkum a vývoj ve zdravotnictví připadlo 525 mil. Kč, na hygienickou službu a ochranu veřejného zdraví 433 mil. Kč a na ústavní péči 107 mil. Kč. Příspěvkové organizace **Ministerstva obrany** čerpaly **668 mil. Kč** na zdravotnická zařízení, vojenské technické ústavy, sportovní a ostatní zařízení (v 1. pololetí 2004 to bylo 654 mil. Kč). **Ministerstvo zemědělství** vynaložilo celkem **484 mil. Kč**, z toho na výzkum a vývoj připadlo 239 mil. Kč.

Z celkové výše poskytnutých příspěvků 22,5 mld. Kč bylo uvolněno pro zřízení příspěvkové organizace, 8,5 mld. Kč pro vysoké školy 13,1 mld. Kč a pro ostatní příspěvkové organizace 1,0 mld. Kč.

Dále je hodnoceno čerpání některých neinvestičních výdajů zahrnutých v kapitole Všeobecná pokladní správa, které nejsou komentovány v jiných částech zprávy.

- **Státní podpora stavebního spoření** je poskytována podle zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů. V 1. pololetí 2005 podaly stavební spořitelny žádosti o roční zálohy státní podpory za rok 2004, které jim byly v zákonné lhůtě dvou měsíců vyplaceny, a to ve výši **15 419 mil. Kč**, tj. o 4,2 % více než předpokládal schválený rozpočet (zálohy za předchozí rok jsou uvolňovány převážně v průběhu 2. čtvrtletí běžného roku). Meziročně tak došlo ke zvýšení o 638 mil. Kč, tj. o 4,3 %. Vzhledem k intenzivní prezentaci novely zákona o stavebním spoření, která nabyla účinnosti od 1.1.2004 a měla přinést úsporu v mandatorních výdajích, vzrostl koncem roku 2003 zájem občanů o stavební spoření a počet platných smluv se meziročně zvýšil o cca 1,4 mil., takže úspory se projeví až v dalších letech. Navíc jedním z důsledků změny podmínek stavebního spoření je i to, že účastníci smlouvy neukončují a stavební spoření zůstává i nadále nejvýhodnějším spořicíím produktem.

- **Státní příspěvek na penzijní připojištění** převedený v 1. pololetí penzijním fondům činil **1 720 mil. Kč** (52,9 % rozpočtu) při meziročním růstu o 202 mil. Kč, tj. o 13,3 %. Počet účastníků pojištění se neustále zvyšuje (např. v 1. čtvrtletí 2005 vzrostl o 198 tis. osob), a to zejména v důsledku stabilizace trhu penzijního připojištění, vstupu velkých zahraničních investorů bank a pojišťoven, aktivní politiky penzijních fondů, vstupu zaměstnavatelů (vč. daňového odpočtu), ale i zvýšené důvěry obyvatelstva vč. podílu mladší generace na systému penzijního připojištění.

- Výdaje spojené s **financováním vládních a obdobných úvěrů poskytnutých do zahraničí** byly v 1. pololetí 2005 realizovány ve výši 11,5 mil. Kč, tj. na 19,2 % rozpočtu. Týkaly se pouze správních poplatků za vedení účtů vládních pohledávek rozpočtovaných v objemu 60 mil. Kč a byly v souladu s uzavřenými smlouvami s ČNB a ČSOB.

- Na základě novely zákona o rozpočtových pravidlech zřídilo Ministerstvo financí k 1.1.2005 **fond státních záruk (FSZ)**, prostřednictvím kterého hradí výdaje na realizaci státních záruk tak, že částku, kterou má věřiteli zaplatit, převede z fondu státních záruk do příjmů státního rozpočtu a překročí tak o ni rozpočet příjmů i výdajů. Převod do fondu státních záruk na rok 2005 je rozpočtován v kapitole Všeobecná pokladní správa ve výši 22 200 mil. Kč. V 1. pololetí bylo z FSZ na realizaci státních záruk převedeno celkem 3 930 mil. Kč, **skutečně použito téměř 3 918 mil. Kč**. Z celku na vlastní **realizaci státních záruk** bylo čerpáno **1 563 mil. Kč**, z toho pro s.o. Správa železniční dopravní cesty (SŽDC) na I. a II. železniční tranzitní koridor, revitalizaci vozů a na obnovu vozového parku přes 1 462 mil. Kč; u nestandardních státních záruk došlo ve sledovaném období k úhradě úroků ve výši 74,4 mil. Kč ze závazku ČR, kterým byla kryta pohledávka ČSOB vůči Slovenské inkasní, a částkou 26 mil. Kč byla ze státního rozpočtu refundována vyplacená záloha odškodnění ČSOB za 1. čtvrtletí t.r. (záruka vydaná ve prospěch ČNB k pokrytí ztrát vzniklých v souvislosti se Smlouvou a slibem odškodnění strategického investora IPB). Dále byly ze státního rozpočtu formou realizace státní záruky **uhrazeny závazky SŽDC**, s.o., za něž stát ručí na základě zákona č. 77/2002 Sb., a to ve výši **354 mil. Kč**. Podle zvláštního režimu byly hrazeny splatné části jistin a příslušenství úvěrů, poskytnutých na rozvojové projekty v minulých letech Evropskou investiční bankou, kde jako finanční manažer a současně jako formální dlužník vystupuje **ČMZRB**, a to ve výši **1 574 mil. Kč** (bez odměn bankám ve výši 90 mil. Kč). Z toho připadlo na splátky úvěrů na výstavbu dálnic 740 mil. Kč, na opravy silnic 162 mil. Kč, na zlepšení stavu mezinárodních silnic 143 mil. Kč, na program E-roads 139 mil.

Kč, na odstranění povodňových škod 365 mil. Kč a na podporu vodohospodářských investic (25 mil. Kč). Obdobným způsobem byly v rámci nestandardních záruk uhrazeny splátky jistiny a příslušenství z úvěru přijatého **KoB** (jejímž nástupcem je ČKA) na financování integrovaného záchranného systému MATRA ve výši **426 mil. Kč**.

- **Půjčky a návratné finanční výpomoci** byly z kapitoly VPS uvolněny ve výši téměř **20,7 mil. Kč Úřadu pro dohled nad družstevními záložnami** v souladu se zákonem č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech, ve znění pozdějších předpisů. Zajišťovacímu fondu družstevních záložen byly na výplaty náhrad pojištěných vkladů poskytnuty návratné finanční výpomoci ve výši 8 mld. Kč, které také byly oprávněným osobám vyplaceny (k 31.12.2004). V současné době podle poslední novely výše uvedeného zákona platí, že v případě nedostatku peněžních prostředků na výplaty náhrad je fond povinen obstarat si potřebné prostředky na finančním trhu sám.

- **Úhrada majetkové újmy peněžních ústavů**, která jim vzniká v souvislosti s dříve poskytnutými sociálními úvěry za státem stanovené zvýhodněné úrokové sazby a která je hrazena ze státního rozpočtu v souladu s § 45 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách (v případě České konsolidační agentury také v návaznosti na § 19, zejména odstavce 4 a 5 zákona č. 239/2001 Sb., o České konsolidační agentuře), dosáhla **ke konci června celkem 348 mil. Kč**, tj. 58,6 % rozpočtu. Z toho bylo uvolněno 111 mil. Kč v souvislosti s úvěry na individuální bytovou výstavbu, 198 mil. Kč s úvěry na družstevní bytovou výstavbu (vč. 39,4 mil. Kč doplatku vyplývajícího z vyúčtování roku 2004) a téměř 39 mil. Kč v souvislosti s půjčkami mladým manželům. **Na úhradu majetkové újmy pojištěven** z provozování zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu a nemoci z povolání do konce června **nebyly poskytnuty žádné prostředky**.

- **Odvody vlastních zdrojů Evropských společenství do rozpočtu Evropské unie (EU)** byly do výdajů státního rozpočtu zařazeny poprvé v roce 2004 v souvislosti se vstupem České republiky do EU v květnu téhož roku. Ve státním rozpočtu na rok

2005 je na tyto odvody **rozpočtováno celkem 27 327 mil. Kč** (souhrn měsíčních plateb, finančních vypořádání a vyrovnání a rezervy - celková výše se stanoví pro ČR v rozpočtu EU na příslušný rok). **Ke konci června byly odvedeny prostředky ve výši 13 062 mil. Kč**, tj. 47,8 % rozpočtu. Z toho odvod vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU **podle daně z přidané hodnoty představoval 2 115 mil. Kč** a odvod **podle hrubého národního produktu 9 808 mil. Kč**, korekce Velké Británie pak činila dalších téměř **1 139 mil. Kč**.

Ve schváleném rozpočtu (v kapitole Operace státních finančních aktiv) jsou zahrnuty **výdaje související s projekty financovanými z úvěrů** přijatých na základě příslušných zákonů **od Evropské investiční banky**, a to ve výši **11 033 mil. Kč**. Prostředky z přijatých úvěrů spravuje Českomoravská záruční a rozvojová banka (ČMZRB).

V průběhu 1. pololetí byla část těchto rozpočtovaných výdajů ve výši **2 925 mil. Kč** uvolněna kapitolou OSFA pro čerpání v kapitolách, které jednotlivé projekty realizují (Ministerstvo dopravy, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo zemědělství) a použita následovně:

- odstraňování povodňových
škod z roku 2002 477 mil. Kč (rozpočet 2 318 mil. Kč)
- program „Rozvoj MTZ Masarykovy
univerzity v Brně“ 169 mil. Kč (rozpočet 678 mil. Kč)
- prevence před povodněmi 147 mil. Kč (rozpočet 630 mil. Kč)
- provádění projektu českých dálnic B
tj. D 8 a D 11 17 mil. Kč (rozpočet 2 505 mil. Kč)
- dálniční obchvat Plzně a související
silniční přivaděče 316 mil. Kč (rozpočet 105 mil. Kč)
- D 8 Trmice – státní hranice
ČR/SRN 2 347 mil. Kč (rozpočet 4 210 mil. Kč)

Rozpočtem předpokládané výdaje tak byly čerpány zatím pouze na 26,5 %.

B. Kapitálové výdaje

Schválený rozpočet na letošní rok počítá s celkovým objemem **kapitálových výdajů ve výši 70,7 mld. Kč**, což představuje 7,8 % celkových výdajů (v roce 2004 to bylo 7,6 %) a meziroční růst o 4,0 mld. Kč, tj. 6,0 % (proti skutečnosti roku 2004).

Schválený rozpočet byl **v průběhu 1. pololetí rozpočtovými opatřeními zvýšen o 1,3 mld. Kč** na 72,0 mld. Kč. Zvýšení rozpočtu se týkalo zejména investičních transferů – o 1,3 mld. Kč (především podnikatelským subjektům, ale též neziskovým a podobným organizacím) a „ostatních kapitálových výdajů“ – o 0,2 mld. Kč. Na druhé straně byly sníženy výdaje na investiční nákupy a související výdaje – o 0,3 mld. Kč (vztahující se k pořízení dlouhodobého hmotného majetku). Zvýšení kapitálových výdajů bylo provedeno přesunem z běžných výdajů kapitol, tj. bez dopadu na schválené celkové saldo státního rozpočtu.

K nejvyššímu **zvýšení schváleného rozpočtu kapitálových výdajů došlo u Ministerstva dopravy – o 2,8 mld. Kč**, kterému byly převedeny finanční prostředky z kapitoly OSFA převážně na zajištění projektu výstavba dálnice D8 Trmice-st. hranice ČR/SRN, dále pak na zajištění projektu dálničního obchvatu Plzně a souvisejících přivaděčů a na projekt českých dálnic B (D8 Lovosice – Řehlovice, a D11 Praha – Hradec Králové – st. hranice ČR/Polsko), a v poslední řadě na odstraňování povodňových škod z roku 2002. **Zvýšení o 1,7 mld. Kč u Ministerstva zemědělství** představuje z větší části (téměř 1,4 mld. Kč) převod prostředků z kapitoly OSFA na odstraňování povodňových škod z roku 2002, financovaných z rámcového úvěru od EIB, dále byly převedeny prostředky na odkup pozemků vodního díla Nové Mlýny II. Naopak největší **snížení rozpočtu o 5,7 mld. Kč bylo realizováno u kapitoly OSFA** a souviselo především s transfery prostředků do jiných kapitol s účelovým určením na projekty financované z úvěrů od EIB, na výdaje vyvolané zánikem věcných břemen na restituovaném majetku a další výdaje.

Vývoj a plnění kapitálových výdajů státního rozpočtu ukazuje následující přehled:

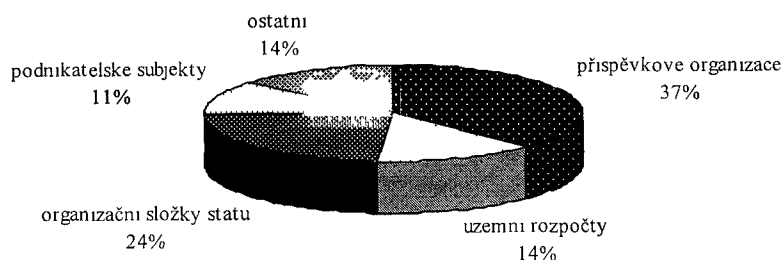
Tabulka č. 23

	Skutečnost leden-červen 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost leden-červen 2005	% plnění	Index 2005/2004
		schváleny	po změnách			
Kapitálové výdaje celkem	18 833	70 722	71 990	20 450	28,4	108,6
v tom						
Investiční nákupy a související výdaje	7 022	20 282	19 954	4 850	24,3	69,1
Nákup akcií a majetkových podílů	60	1 416	1 416	1 416	100,0	2360,0
Investiční dotace podnikatelským subjektům	1 104	5 589	6 251	2 243	35,9	203,2
Investiční dotace nezisk a pod organizacím	55	629	820	128	15,6	232,7
Investiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně	27	45	1 277	1 246	97,6	4614,8
Investiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	6 340	14 197	14 447	2 771	19,2	43,7
v tom obcím	2 409	8 335	8 112	2 151	26,5	89,3
krajům	3 930	5 861	6 335	621	9,8	15,8
Investiční dotace příspěvkovým organizacím	4 040	27 396	26 425	7 725	29,2	191,2
Investiční půjčene prostředky	219		40	40	100,0	18,3
Investiční převody Národnímu fondu		69	69	52	75,4	x
Ostatní kapitálové výdaje	- 35	1 099	1 289	- 22	x	x

Skutečné čerpání kapitálových výdajů za 1. pololetí letošního roku představovalo celkem **20,4 mld. Kč, tj. 28,4 % celoročního rozpočtu** upraveného o provedená rozpočtová opatření. Proti polovině rozpočtu jsou dosavadní výdaje nižší o 15,6 mld. Kč, když v roce 2004 zaostávalo plnění rozpočtu o 14,7 mld. Kč (celoročně byl rozpočet splněn na 98,7 %). Výše čerpání těchto výdajů se tak ve srovnání s dřívějšími lety poněkud stabilizovala. Zatímco v letech 1996 až 2003 se plnění pohybovalo v rozmezí 49,8-22,7 % (průměrně 32,3 %), v loňském a letošním pololetí vykazuje stabilnější hodnoty (28,1 % v r. 2004 a 28,4 % v r. 2005), což souvisí s možností převést nepoužité prostředky do rezervních fondů k využití v následujících letech.

Je třeba zmínit, že v rámci kapitálových výdajů je v letošním státním rozpočtu **vázána částka 5,01 mld. Kč, a to v návaznosti na zákon č. 1/2005 Sb.,** kterým se zvýšil podíl krajů na celostátních daňových příjmech (na úkor příjmů státního rozpočtu). Vázání, které se opticky neprojevuje jako snížení rozpočtu, avšak prostředky nelze čerpat, se plně vztahuje na investiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně s konkrétním určením **na investiční dotace krajům.** Kdybychom rozpočet celkových kapitálových výdajů o uvedenou částku snížili, jejich plnění za 1. pololetí by bylo vyšší – představovalo by 30,5 %.

Struktura kapitálových výdajů

Pokud jde o hospodářsko-právní formu subjektů, jímž jsou rozpočtové prostředky poskytovány, **největší podíl na čerpání kapitálových výdajů připadlo na příspěvkové organizace**. K zabezpečení jejich potřeb bylo ze státního rozpočtu vynaloženo **7,7 mld. Kč (37 % podíl z celku)**. Organizačními složkami státu bylo čerpáno 4,8 mld. Kč (24 %) a investiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně činily 2,8 mld. Kč (14 %). Podnikatelským subjektům bylo uvolněno 2,2 mld. Kč (11 %). Na ostatní subjekty připadlo 2,9 mld. Kč (14 %).

V následujícím přehledu je uvedeno čerpání kapitálových výdajů podle jednotlivých kapitol státního rozpočtu:

Tabulka č 24

	Skutečnost leden-červen 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost leden-červen 2005	% plnění	Index 2005/2004
		schvaleny	po změnách			
Kapitálové výdaje celkem	18 833	70 722	71 990	20 450	28,4	108,6
z toho						
- Ministerstvo obrany	4 075	9 505	9 659	2 058	21,3	50,5
- Ministerstvo financí	279	1 480	1 532	319	20,8	114,3
- Ministerstvo práce a sociálních věcí	535	1 719	1 851	270	14,6	50,5
- Ministerstvo vnitra	856	2 868	3 058	479	15,7	56,0
- Ministerstvo pro místní rozvoj	664	1 732	2 197	1 070	48,7	161,1
- Ministerstvo průmyslu a obchodu	499	2 972	3 020	786	26,0	157,5
- Ministerstvo dopravy	1 422	10 486	13 306	5 532	41,6	389,0
- Ministerstvo zemědělství	1 582	1 865	3 615	1 925	53,3	121,7
- Ministerstvo školství, mládeže a tělov	1 962	5 607	5 932	2 109	35,6	107,5
- Ministerstvo zdravotnictví	1 168	3 402	3 490	637	18,3	54,5
- Ministerstvo spravedlnosti	447	1 646	1 636	778	47,6	174,0
- Operace státních finančních aktiv	92	13 071	7 403	1 460	19,7	1587,0
- Všeobecná pokladní správa	3 344	9 740	10 327	1 529	14,8	45,7

Nejvíce prostředků ze všech kapitol státního rozpočtu - celkem **5,5 mld. Kč** (27,1 % všech kapitálových výdajů), což je 41,6 % upraveného rozpočtu, bylo čerpáno u **Ministerstva dopravy**. Z nich největší objem – **4,7 mld. Kč** - byl vynaložen na **výstavbu dálnic** včetně činností spojených s jejich správou, údržbou, opravami a technickou obnovou. Na činnosti spojené s výstavbou, technickou obnovou, opravami, řízením a správou železničních drah, včetně drážních staveb – mostů apod., bylo vynaloženo 461 mil. Kč.

Ministerstvo obrany vynaložilo na kapitálové výdaje **2,1 mld. Kč**, čím byl upravený rozpočet splněn na 21,3 %. Prostředky byly vynakládány na realizaci vládou schválené *Koncepce výstavby profesionální Armády České republiky a mobilizace ozbrojených sil ČR*.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy čerpalo kapitálové výdaje ve výši **2,1 mld. Kč**, tj. 35,5 % upraveného rozpočtu. Prostředky byly použity zejména na **rozvoj a obnovu materiálně technické základny** různých druhů škol, především vysokých a na výzkum a vývoj na vysokých školách.

Ministerstvo zemědělství z celkové částky investičních výdajů v objemu **1,9 mld. Kč** (53,3 % rozpočtu) poskytlo největší část - ve výši 616 mil. Kč - pro financování činností souvisejících se zásobováním pitnou vodou, další prostředky pak na protierozní, protipožární a protilavinovou ochranu (265 mil. Kč), na úpravu do hospodářsky významných a vodárenských toků (273 mil. Kč) apod. Upravený celoroční rozpočet je čerpán na 47,8 %.

Kapitola **Operace státních finančních aktiv** vynaložila prostředky v celkové výši **1,5 mld. Kč**, což představuje čerpání na 19,7 % upraveného rozpočtu. Prostředky byly uvolněny téměř výlučně na 1. splátku za **nákup akcií akciové společnosti ČEPS od ČEZ, a.s.**, realizovaný na základě usnesení vlády ze dne 28. 7. 2004 č. 748 k záměru nabytí 34 % podílu na základním kapitálu společnosti ČEPS, a.s. státem.

Z kapitoly **Všeobecná pokladní správa** bylo v 1. pololetí čerpáno **1,5 mld. Kč**, tj. 14,8 % upraveného rozpočtu. Prostředky byly použity jako **dotace Státnímu fondu dopravní infrastruktury (1,1 mld. Kč) k jejich použití na výstavbu a údržbu dálnic**, a dále formou transferů obcím na programy podporující rozvoj a obnovu materiálně technické základny regionálního školství (400 mil. Kč).

V kapitole **Ministerstvo pro místní rozvoj** byly prostředky v celkové výši **1,1 mld. Kč** čerpány na 48,7 % upraveného rozpočtu a směřovaly především na **rozvoj bydlení a bytové hospodářství** a na další činnosti v oblasti bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje.

Podstatná část kapitálových výdajů státního rozpočtu je vynakládána **v rámci programů systému ISPROFIN** (Informační systém programového financování). Podle předpokladu resortů by mělo být z účtů vedených v České spořitelně, a.s. uvolněno v letošním roce pro obce, města, právnické a fyzické osoby celkem cca 17 mld. Kč – v souladu s platebním kalendářem odsouhlaseným s resorty pro zasílání zálohových plateb do ČS, a.s., s tím, že platby by měly odpovídat skutečnému postupu čerpání prostředků státního rozpočtu. **K 30. červnu resorty uvolnily pro příjemce dotací limity ve výši 6,9 mld. Kč; skutečné čerpání** vyjádřené v objemu uhrazených prostředků z účtů vedených ČS bylo pouze **3,0 mld. Kč**. Koncem roku lze předpokládat, že (podobně jako v minulém roce) zůstane velký objem rozpočtovaných prostředků nevyčerpaných a resorty je budou převádět do svých rezervních fondů.

4. Čerpání vládní rozpočtové rezervy

Ve schváleném rozpočtu na rok 2005 jsou zahrnuty výdaje vládní rozpočtové rezervy v celkové částce 3 800 mil. Kč, po změnách pak 2 947 mil. Kč. Objem této položky byl stanoven v souladu s § 27 rozpočtových pravidel, podle něhož se tvoří nejméně ve výši 0,3 % výdajů státního rozpočtu na příslušný rozpočtový rok.

K 30. červnu byly z vládní rozpočtové rezervy uvolněny rozpočtové prostředky v celkové výši 1 865 mil. Kč na tyto účely:

titul	v tis. Kč
Ministerstvo spravedlnosti – rozsudky Evropského soudu proti ČR (Laštůvka, Mrázek, Koliha, Dostál, Veselský, Houřová)	828
Úřad vlády – prostředky na činnost spojené s přípravnou podkladů pro rozhodnutí o důchodové reformě v ČR (usn. vl. č. 656/2004)	5 830
Ministerstvo vnitra – prostředky na příplatky k důchodům ke zmírnění křivd způsobených komunistickým režimem podle nařízení vlády 622/2004 Sb. (usn. vl. č. 1155/2004)	2 520
Ministerstvo spravedlnosti – rozsudky Evropského soudu proti ČR (Paterová, Pflieger)	368
Úřad vlády – prostředky na činnost Hospodářské rady vlády a na přípravu Strategie hospodářského růstu	3 000
Ministerstvo obrany – prostředky na příplatky k důchodům ke zmírnění křivd způsobených komunistickým režimem podle nařízení vlády 622/2004 Sb. (usn. vl. č. 1155/2004)	3 000
Bezpečnostní a informační služba – činnosti pro civilní letectví – usn. vl. č. 1237/2004	8 300
Ministerstvo kultury – prostředky na rekonstrukci Moravského divadla v Olomouci	20 000
Ministerstvo kultury – prostředky na další etapu rekonstrukce Sv. Kopečku u Olomouce	10 000
Úřad vlády – prostředky na odstranění povodňových škod na Lichtenštejském paláci	23 383

Ministerstvo práce a soc. věcí – prostředky na příplatky k důchodům ke zmírnění křivd způsobených komunistickým režimem podle nařízení vlády 622/2004 Sb. (usn. vl. č. 1155/2004)	144 368
Ministerstvo zahraničních věcí – humanitární pomoc pro oblasti Asie postiženými živelnými pohromami - usn. vl. č. 93/2005	12 500
Ministerstvo zdravotnictví – nákup antivirového přípravku proti chřipce - usn. vl. č. 259/2005	292 000
Ministerstvo zahraničních věcí – humanitární pomoc pro oblasti Asie postiženými živelnými pohromami - usn. vl. č. 93/2005	12 500
Ministerstvo kultury – vybudování expozice v rekonstruovaném Letohrádku Kinských	9 770
Ministerstvo spravedlnosti – rozsudky Evropského soudu proti ČR (Netolická, Netolický, Šoller, Jahnová, Holubová, a ostatní, Jírů, Fackelmann ČR s. r. o., Pištorová)	958
Všeobecná pokladní správa – zvýšení prostředků na pol. „Dotace 45. MFF Karlovy vary“	5 000
Ministerstvo vnitra – Podpora realizace benchmarkngového projektu podle usn. Vl. č. 824/2004 ke Strategii podpory dostupnosti a kvality veřejných služeb	1 000
Ministerstvo financí – prostředky pro GŘC na povinné značení lihu	37 440
Ministerstvo spravedlnosti – rozsudky Evropského soudu proti ČR (Filipp, Vrána, Kos, Karasová, Bečvářovi, Škodáková, Centraum stav. inž. a. s.)	1 068
Ministerstvo vnitra – zvýšení počtu příslušníků HZS Kolín Ovčáry v souvislosti s uvedením do provozu automobilky TPCA (usn. vl. č. 954/2004)	8 036
Úhrada členského příspěvku ČR do EIPA na rok 2005 – usn. vl. č. 16/2005	528
Ministerstvo život. prostředí – realizace opatření vyplývajících ze Závěrů melkského procesu - usn. vl. č. 366/2005	700
Národní bezp. úřad – navýšení počtu pracovníků v souvislosti s činností pro civilní letectví - usn. vl. č. 1237/2004	15 025

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy - dofinancování platů regionálního školství (usn. vl. č. 467/2005)	312 000
Ministerstvo spravedlnosti – rozsudky Evropského soudu proti ČR (Konečný, Vitásek)	456
Státní úřad pro jadernou bezp. – realizace opatření vyplývajících ze Závěrů melkského procesu - usn. vl. č. 366/2005	950
Ministerstvo kultury – prostředky na zakoupení Dalimilovy kroniky – usn. vl. č. 291/2005	12 440
Ministerstvo život. prostředí – proplacení DPH z humanitární sbírky prostředn. SMS TATRY – usn. vl. č. 496/2005	1 562
Ministerstvo zahraničních věcí – proplacení DPH z humanitární sbírky prostředn. SMS ASIE – usn. vl. č. 496/2005	9 198
Kancelář prezidenta republiky – zvýšení paušálních náhrad spojených s výkonem prezidenta – z. č. 626/2005	159
Ministerstvo zahraničních věcí – financování úkolů souvisejících s implementací schengenských aquis – usn. vl. č. 458/2005	20 000
Všeobecná pokladní správa – řešení dopadu z. č. 1/2005 Sb. o rozpočtovém určení daní do státního rozpočtu na rok 2005	848 566
Dotace společnosti Juniorcentrum a. s.	2 500
Dotace firmě Toyota, Peugeot, Citroen Automobile Czech, s. r. o.	1 749
Ministerstvo kultury – prostředky na posílení Programu státní podpory profesionálních divadel, synfon. Orchestrů a pěveckých souborů	25 000
Ministerstvo vnitra – zvýšení výdajů v souvislosti se zvýšením počtu pracovníků kapitoly – usn. vl. č. 1237/2004	3 500
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy – prostředky na rekonstrukci majetku převzatého z Fondu dětí a mládeže	8 000
Ministerstvo spravedlnosti – rozsudky Evropského soudu proti ČR (Hradecký, Havelka)	371
Ostatní	599
C e l k e m	1 865 172

Čerpání tak dosáhlo 63,3 % upraveného objemu vládní rozpočtové rezervy na letošní rok.

5. Výdaje státního rozpočtu na financování společných programů Evropské unie a České republiky

Výdaje státního rozpočtu určené na spolufinancování společných programů EU a ČR jsou v roce 2005 sledovány v rámci rozpočtového ukazatele Výdaje na financování společných programů EU a ČR, který je dále členěn na výdaje spojené s realizací programů zahájených v rámci přípravy ČR na vstup do EU a výdaje související s naplňováním strukturálních programů po vstupu do EU. Výdaje související s realizací strukturálních programů jsou dále členěny na výdaje ze státního rozpočtu a z rozpočtu EU.

Výdaje na financování společných programů EU a ČR byly zákonem č. 675/2004 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2005, **stanoveny, včetně prostředků z rozpočtu EU, v objemu 9,4 mld. Kč** (předvstupní programy 661 mil. Kč a programy strukturálních fondů EU 8,8 mld. Kč). Kromě toho byla v kapitole Všeobecná pokladní správa vytvořena položka ve výši 153,5 mil. Kč pro případnou potřebu spolufinancování programů, které v době schvalování státního rozpočtu na rok 2005 nebylo přesně vyčísleno. Tento objem byl v průběhu I. pololetí vyčerpán ze 45 % - ve prospěch Ministerstva pro místní rozvoj na navýšení finančních prostředků na program SAPARD podle usnesení vlády č. 386/2005.

V prvním pololetí 2005 bylo v rámci položky **výdaje na spolufinancování programů EU celkem** vyplaceno pouze **1,4 mld. Kč**, což je 15,0 % upraveného rozpočtu těchto výdajů. Resorty čerpaly rozpočtem stanovené výdaje hluboko pod hodnoty odpovídající alikvótnímu podílu časového fondu na ročním rozpočtu. **Nízké čerpání souvisí s určitým zpožděním přípravy projektů, ale i s problémy financování na straně předkladatelů.** Výjimku představují kapitoly Ministerstvo spravedlnosti (čerpání na 100 % prostředků rozpočtovaných na program Probační a mediační služba, který bude ve 3. čtvrtletí 2005 ukončen) a Ministerstvo vnitra (na realizaci programů zaměřených na zlepšení ochrany státních hranic, všeobecný vzdělávací systém pro pracovníky ÚSC a na II. fázi Schengenského akčního plánu a informačního systému zapojilo téměř 12 mil. Kč nevyčerpaných na tyto akce v roce 2004 a převedených do rezervního fondu - celoroční objem prostředků byl překročen o 50 %; z prostředků rozpočtovaných na rok 2005 ve výši 8,0 mil. Kč však vyčerpalo

pouze necelých 201 tis. Kč). Následující nejvyšší úroveň čerpání uvádí kapitoly Ministerstvo pro místní rozvoj - 29,8 % a Ministerstvo životního prostředí - 27,6 %.

U předvstupních nástrojů (**PHARE, ISPA, SAPARD, Transition Facility**) je celková **čerpaná částka 332 mil. Kč** v souladu s předpokládaným vývojem a představuje čerpání 50,7 % objemu prostředků rozpočtovaných na rok 2005. Nad rámec rozpočtovaných částek čerpalo Ministerstvo vnitra (150 %) a Ministerstvo práce a sociálních věcí (135 %), které zapojily prostředky z rezervního fondu. Naopak nečerpání výdajů na předvstupní programy souvisí s avizovaným přesunem čerpání do druhého pololetí (např. MMR, MPO).

Na spolufinancování **strukturálních fondů a Fondu soudržnosti** bylo v upraveném státním rozpočtu vyčleněno celkem 3 390 mil. Kč národních prostředků, ze kterých **resorty vyčerpaly pouze 463 mil. Kč** (14 %). Převažujícími důvody tohoto stavu je kromě odsunutí realizace projektů na další rok, opožděné vyhlašování výzev k předkládání projektů (např. MPSV, MMR), nedostatečná kvalita předkládané dokumentace programů a projektů (např. MD, MPSV), obtíže a průtahy se schvalováním předložených projektů (např. u hl.m.Prahy), nepředkládání projektů nebo předložení jejich nevyhovujících zaměření (např. MD) a případně avizovaný posun čerpání do druhé poloviny roku (např. MŠMT, MPSV).

Přehled o rozpočtovaných a čerpaných objemech prostředků státního rozpočtu na spolufinancování společných programů EU a ČR podle jednotlivých kapitol je uveden v následující tabulce.

Přehled o čerpání prostředků státního rozpočtu na spolufinancování programů EU v 1 pololetí 2005

Kapitola číslo	název	Ukazatel	Rozpočet 2005		Skutečnost	tis Kč	
			schválený	po změnách		plněn	%
312	MF	Výdaje ze státního rozpočtu na financování společných programů EU a ČR celkem	54 414 00	48 974 00	5 402 60	11 03	
		v tom					
		Výdaje související s financ. nástroji pro období před vstupem ČR do EU celkem	54 414 00	48 974 00	5 402 60	11 03	
		v tom PHARE	54 414 00	48 974 00	5 402 60	11 03	
313	MPSV	Výdaje ze státního rozpočtu na financování společných programů EU a ČR celkem	3 136 450 00	3 136 450 00	394 111 71	12 57	
		v tom					
		a) Výdaje související s financ. nástroji pro období před vstupem ČR do EU celkem	69 150 00	69 150 00	93 599 78	135 36	
		v tom PHARE	69 150 00	69 150 00	93 599 78	135 36	
		b) Výdaje související se strukturálními fondy a Fondem soudržnosti celkem	3 067 300 00	3 067 300 00	300 511 93	9 797	
		v tom ESF	3 067 300 00	3 067 300 00	300 511 93	9 797	
		v tom ze státního rozpočtu	867 778 00	867 778 00	79 110 82	9 116	
		z rozpočtu EU	2 199 522 00	2 199 522 00	221 401 11	10 066	
314	MV	Výdaje ze státního rozpočtu na financování společných programů EU a ČR celkem	8 048 00	8 048 00	12 108 27	150 45	
		v tom					
		Výdaje související s financ. nástroji pro období před vstupem ČR do EU celkem	8 048 00	8 048 00	12 108 27	150 45	
		v tom PHARE	8 048 00	8 048 00	12 108 27	150 45	
315	MŽP	Výdaje ze státního rozpočtu na financování společných programů EU a ČR celkem	184 014 00	184 014 00	50 861 96	27 64	
		v tom					
		a) Výdaje související s financ. nástroji pro období před vstupem ČR do EU celkem	66 158 00	66 158 00	38 311 00	57 91	
		v tom ISPA	66 158 00	66 158 00	38 311 00	57 91	
		b) Výdaje související se strukturálními fondy a Fondem soudržnosti celkem	117 856 00	117 856 00	12 550 96	10 65	
		v tom ERDF	43 000 00	43 000 00	528 87	1 23	
		v tom ze státního rozpočtu	12 000 00	12 000 00	132 22	1 10	
		z rozpočtu EU	31 000 00	31 000 00	396 65	1 28	
		ESF	53 728 00	53 728 00	5 993 33	11 15	
		v tom ze státního rozpočtu	9 544 00	9 544 00	1 498 33	15 70	
		z rozpočtu EU	44 184 00	44 184 00	4 495 00	10 17	
		Fond soudržnosti	21 128 00	21 128 00	6 028 76	28 53	
		v tom ze státního rozpočtu	5 782 00	5 782 00	1 507 19	26 07	
		z rozpočtu EU	15 346 00	15 346 00	4 521 57	29 46	
317	MMR	Výdaje ze státního rozpočtu na financování společných programů EU a ČR celkem	892 055 00	892 055 00	259 365 63	29 08	
		v tom					
		a) Výdaje související s financ. nástroji pro období před vstupem ČR do EU celkem	182 996 00	182 996 00	112 506 00	61 48	
		v tom PHARE	150 490 00	150 490 00	0 00	0 00	
		SAPARD	32 506 00	32 506 00	112 506 00	346 11	
		b) Výdaje související se strukturálními fondy a Fondem soudržnosti celkem	709 059 00	709 059 00	146 859 63	20 71	
		v tom ERDF	709 059 00	709 059 00	146 859 63	20 71	
		v tom ze státního rozpočtu	598 237 00	598 237 00	139 234 72	23 27	
		z rozpočtu EU	110 822 00	110 822 00	7 624 91	6 88	
322	MPO	Výdaje ze státního rozpočtu na financování společných programů EU a ČR celkem	2 913 800 00	2 913 800 00	420 089 54	14 42	
		v tom					
		a) Výdaje související s financ. nástroji pro období před vstupem ČR do EU celkem	53 800 00	53 800 00	7 539 22	14 01	
		v tom PHARE	53 800 00	53 800 00	7 539 22	14 01	
		b) Výdaje související se strukturálními fondy a Fondem soudržnosti celkem	2 860 000 00	2 860 000 00	412 550 32	14 42	
		v tom ERDF	2 800 000 00	2 800 000 00	412 074 15	14 72	
		v tom ze státního rozpočtu	700 000 00	700 000 00	103 018 54	14 72	
		z rozpočtu EU	2 100 000 00	2 100 000 00	309 055 61	14 72	
		ESF	60 000 00	60 000 00	476 17	0 79	
		v tom ze státního rozpočtu	15 000 00	15 000 00	119 04	0 79	
		z rozpočtu EU	45 000 00	45 000 00	357 13	0 79	
327	MD	Výdaje ze státního rozpočtu na financování společných programů EU a ČR celkem	98 644 00	98 644 00	1 688 34	1 71	
		v tom					
		Výdaje související se strukturálními fondy a Fondem soudržnosti celkem	98 644 00	98 644 00	1 688 34	1 71	
		v tom ERDF	63 992 00	63 992 00	422 08	0 66	
		z rozpočtu EU	34 652 00	34 652 00	1 266 26	3 65	
329	MŽE	Výdaje ze státního rozpočtu na financování společných programů EU a ČR celkem	1 724 211 00	1 724 211 00	176 370 86	10 23	
		v tom					
		a) Výdaje související s financ. nástroji pro období před vstupem ČR do EU celkem	211 211 00	211 211 00	60 700 93	28 74	
		v tom PHARE	10 011 00	10 011 00	0 00	0 00	
		SAPARD	191 600 00	191 600 00	60 700 93	31 68	
		Transition Facility	9 600 00	9 600 00	0 00	0 00	
		b) Výdaje související se strukturálními fondy a Fondem soudržnosti celkem	1 513 000 00	1 513 000 00	115 669 93	7 65	
		EAGGF (orientační sekce)	1 513 000 00	1 513 000 00	115 669 93	7 65	
		v tom ze státního rozpočtu	1 024 000 00	1 024 000 00	115 617 17	11 29	
		z rozpočtu EU	489 000 00	489 000 00	52 76	0 01	
333	MŠMT	Výdaje ze státního rozpočtu na financování společných programů EU a ČR celkem	375 936 00	375 936 00	88 357 27	23 50	
		v tom					
		Výdaje související se strukturálními fondy a Fondem soudržnosti celkem	375 936 00	375 936 00	88 357 27	23 50	
		v tom ESF	93 984 00	93 984 00	22 309 91	23 74	
		z rozpočtu EU	281 952 00	281 952 00	66 047 36	23 43	
336	MS	Výdaje ze státního rozpočtu na financování společných programů EU a ČR celkem	1 320 00	1 320 00	1 320 00	100 00	
		v tom					
		Výdaje související s financ. nástroji pro období před vstupem ČR do EU celkem	1 320 00	1 320 00	1 320 00	100 00	
		v tom Transition Facility	1 320 00	1 320 00	1 320 00	100 00	
345	ČSU	Výdaje ze státního rozpočtu na financování společných programů EU a ČR celkem	11 851 00	11 851 00	781 30	6 59	
		v tom					
		Výdaje související s financ. nástroji pro období před vstupem ČR do EU celkem	11 851 00	11 851 00	781 30	6 59	
		v tom PHARE	11 213 00	11 213 00	0 00	0 00	
		Transition Facility	638 00	638 00	781 30	6 59	
349	ERU	Výdaje ze státního rozpočtu na financování společných programů EU a ČR celkem	2 000 00	2 000 00	0 00	0 00	
		v tom					
		Výdaje související s financ. nástroji pro období před vstupem ČR do EU celkem	2 000 00	2 000 00	0 00	0 00	
		v tom PHARE	2 000 00	2 000 00	0 00	0 00	
Celkem ČR			9 402 743 00	9 397 303 00	1 409 137 48	15 00	
		v tom					
		a) Výdaje související s financ. nástroji pro období před vstupem ČR do EU celkem	660 948 00	655 508 00	330 949 10	50 49	
		v tom PHARE	359 126 00	353 686 00	119 431 17	33 77	
		ISPA	66 158 00	66 158 00	38 311 00	57 91	
		SAPARD	224 106 00	224 106 00	173 206 93	77 29	
		Transition Facility	11 558 00	11 558 00	1 320 00	11 42	
		b) Výdaje související se strukturálními fondy a Fondem soudržnosti celkem	8 741 795 00	8 741 795 00	1 078 188 38	12 33	
		v tom ze státního rozpočtu	3 390 317 00	3 390 317 00	462 970 02	13 66	
		z rozpočtu EU	5 351 478 00	5 351 478 00	615 218 36	11 50	
		v tom ERDF	3 650 703 00	3 650 703 00	561 150 99	15 37	
		v tom ze státního rozpočtu	1 374 229 00	1 374 229 00	242 807 56	17 67	
		z rozpočtu EU	2 276 474 00	2 276 474 00	318 343 43	13 98	
		ESF	1 697 014 00	1 697 014 00	395 338 70	11 11	
		v tom ze státního rozpočtu	986 306 00	986 306 00	103 038 10	10 45	
		z rozpočtu EU	2 570 658 00	2 570 658 00	292 300 60	11 37	
		EAGGF (orientační sekce)	1 513 000 00	1 513 000 00	115 669 93	7 65	
		v tom ze státního rozpočtu	1 024 000 00	1 024 000 00	115 617 17	11 29	
		z rozpočtu EU	489 000 00	489 000 00	52 76	0 01	
		Fond soudržnosti	21 128 00	21 128 00	6 028 76	28 53	
		v tom ze státního rozpočtu	5 782 00	5 782 00	1 507 19	26 07	
		z rozpočtu EU	15 346 00	15 346 00	4 521 57	29 46	

Čistá pozice České republiky vůči rozpočtu Evropské unie

Pro úplnost uvádíme tzv. **čistou pozici České republiky vůči rozpočtu Evropské unie** – tj. srovnání reálných finančních toků mezi rozpočtem EU a ČR. Nejedná se o tok pouze mezi rozpočtem EU a státním rozpočtem ČR, protože velká část prostředků, které ČR získává, není příjmem státního rozpočtu. Také není bráno v úvahu reálné využití prostředků – reálný tok konečným příjemcům, které může být odlišné. Jde o zjednodušený nástroj pro zachycení výhodnosti členství v Evropské unii.

Za 1. pololetí letošního roku **Česká republika získala z rozpočtu EU téměř 17,9 mld. Kč a odvedla do něj cca 15,2 mld. Kč, tzn. že čistá finanční pozice je v tomto období téměř 2,7 mld. Kč ve prospěch ČR** (v tom navíc nejsou započítány údaje za čerpání komunitárních programů, které nejsou ve sledovaném období k dispozici). **Vůči státnímu rozpočtu ČR je čistá pozice kladná ve výši cca 823 mil. Kč** - vzhledem k tomu, že strukturální fondy nejsou z většiny distribuovány prostřednictvím státního rozpočtu.

Za první rok členství v Evropské unii získala ČR celkově o 6,8 mld. Kč více, než zaplatila. Od 1. května 2004 do konce dubna 2005 ČR vyčerpala z rozpočtu EU přes 35,9 mld. Kč a na odvodech vlastních zdrojů do rozpočtu EU zaplatila 29,1 mld. Kč.

Podrobnější údaje o příjmech z rozpočtu EU a platbách do rozpočtu EU jsou patrný z následující tabulky:

Tabulka č. 26

Čistá pozice ČR vůči EU	květen 04 - duben 05		květen 04 - červen 05		z toho leden 05 - červen 05	
	mil EUR	mil Kč	mil EUR	mil Kč	mil EUR	mil Kč
Příjmy z rozpočtu EU celkem	1 159,9	35 950,3	1 347,1	41 678,1	594,8	17 859,9
Předvstupní nástroje	132,1	4 239,2	139,5	4 461,1	13,0	390,4
Phare	82,1	2 649,7	83,7	2 699,2	4,0	120,1
Ispa	13,2	423,6	13,3	423,6		
Sapard	36,8	1 165,9	42,5	1 338,3	9,0	270,3
Zemědělství	299,4	9 010,0	377,3	11 417,3	286,5	8 603,7
Tržní operace	17,7	532,2	25,7	778,0	21,0	630,7
Příme platby	195,7	5 811,4	208,4	6 254,7	208,3	6 254,8
Rozvoj venkova	86,0	2 666,4	143,2	4 384,6	57,2	1 718,2
Strukturální akce	286,8	8 942,9	313,7	9 782,7	120,3	3 612,0
strukturální fondy*)	250,8	7 804,0	270,2	8 416,3	108,6	3 259,7
Fond soudržnosti	36,0	1 138,9	43,5	1 366,4	11,7	352,3
Vnitřní politiky	9,3	296,7	9,3	296,7		
Transition Facility						
komunitární programy**)	9,3	296,7	9,3	296,7		
Kompenzační platby	432,3	13 461,5	507,3	15 720,3	175,0	5 253,8
Platby do rozpočtu EU celkem	920,0	29 101,2	1 052,8	33 152,8	498,6	15 189,6
tradiční vlastní zdroje (cla+davky z cukru)	103,0	3 251,1	128,7	4 037,5	69,8	2 127,4
odvody ES do rozpočtu EU	817,0	25 850,1	924,1	29 115,3	428,8	13 062,2
- podle DPH	130,5	4 128,5	148,0	4 664,1	69,4	2 115,3
- podle HND (vč rezerv)	608,0	19 232,2	688,1	21 673,5	322,0	9 808,2
- korekce VB	78,5	2 489,4	88,0	2 777,7	37,4	1 138,7
Čistá pozice vůči rozpočtu EU	239,9	6 849,1	294,3	8 525,3	96,2	2 670,3

*) za leden až červen 2005 představovaly zalohové platby 104,2 mil. EUR (3 259,8 mil. Kč) a průběžné platby 4,4 mil. EUR (130,7 mil. Kč)

**) údaje zahrnují pouze část programů zejména v oblasti vzdělávání a mládeže za rok 2004 - prostředky na komunitární programy neplynou do ČR centralně, ale většinou až konečným příjemcům

6. Pokladní plnění státního rozpočtu ČR za leden až srpen 2005

Podle údajů na účtech státního rozpočtu vedených v ČNB **dosáhly ke konci srpna celkové příjmy** státního rozpočtu **558,1 mld. Kč**, **výdaje** byly čerpány v objemu **548,1 mld. Kč** a **saldo dosáhlo kladné hodnoty +10,0 mld. Kč**, což je proti stejnému období minulého roku lepší výsledek o 60,7 mld. Kč. Ve srovnání s výsledky za 1. pololetí tak došlo ke zlepšení rozpočtového hospodaření, což se projevilo **zvýšením přebytku z 3,8 mld. Kč, vykázaného ke konci června, o 6,2 mld. Kč**. Tohoto příznivého výsledku bylo dosaženo jak vlivem vyššího plnění příjmů státního rozpočtu, tak současně výrazně nižšího čerpání výdajů.

Plnění příjmů a výdajů jejich meziroční porovnání ukazuje následující přehled:

Tabulka č 27

Rok	v mld. Kč							
	Skutečnost leden až srpen 2004	Skutečnost leden srpen 2004 korigována ^{x)}	2005					
			Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Rozpočet po změnách korigovaný ^{x)}	Skutečnost leden srpen	% plnění ke korig. rozp.	Index 2005/2004 korig.
Příjmy celkem	485 81	475 46	824 83	824 83	804 93	558 07	69 3	117 4
Výdaje celkem	536 50	526 15	908 41	908 41	888 51	548 06	61 7	104 2
Saldo	50 69	50 69	83 58	83 58	83 58	10 01	x	x

^{x)} upraveno na podmínky roku 2005 (dle zákona č. 1/2005 Sb.)

schválený rozpočet upravený o vliv zákona č. 1/2005 Sb. i o rozpočtová opatření k 30.6.2005

V lednu až srpnu letošního roku inkasoval státní rozpočet **celkové příjmy ve výši 558,1 mld. Kč**, t.j. 69,3 % korigovaného rozpočtu. V porovnání s výsledky ke konci června vzrostly příjmy o 131,8 mld. Kč a plnění rozpočtu se zvýšilo o 16,3 procentního bodu. Meziroční dynamika dosáhla 117,4 %. **Výdaje** byly čerpány **ve výši 548,1 mld. Kč** a proti konci června vzrostly o 125,6 mld. Kč; čerpání rozpočtu se zvýšilo na 61,7 %. Předstih plnění příjmů oproti plnění výdajů, který ke konci 1. pololetí činil 5,4 procentního bodu, se ke konci srpna zvýšil na 7,6 procentního bodu.

Dosažené saldo státního rozpočtu je **nejlepší srpnový výsledek za posledních 10 let**. Lepšího výsledku v tomto období bylo naposledy dosaženo v roce 1995 (+11,3 mld. Kč) a naopak nejvyšší zaznamenaný schodek v hospodaření státního rozpočtu byl v roce 2003 (−71,9 mld. Kč).

Plnění rozhodujících položek příjmů státního rozpočtu uvádí tabulka:

Tabulka č. 28

Ukazatel	2004 Skutečnost leden - srpen korigována ¹⁾	2005				% plnění korig rozp	% plnění SR leden - srpen 2004	Index skutečnost 2005/2004 korig
		Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Korigovaný rozpočet po změnách ²⁾	Skutečnost leden - srpen			
	1	2	3	4	5	5 4	6	5 1
Příjmy celkem	475,46	824,83	824,83	804,93	558,07	69,3	64,4	117,4
v tom								
Daňové příjmy celkem	439,85	776,05	776,05	756,15	497,25	65,8	63,0	113,0
Daňové příjmy (bez pojistného SZ)	249,19	461,30	461,30	441,40	295,10	66,9	61,5	118,4
z toho								
DPH	75,96	167,00	167,00	154,30	90,39	58,6	61,6	119,0
- spotřební daň	55,93	87,50	87,50	94,90	76,76	80,9	61,1	137,2
- daň z příjmu PO	46,32	88,30	88,30	81,60	57,80	70,8	59,3	124,8
- daň z příjmu FO	56,66	103,40	103,40	95,50	61,02	63,9	64,4	107,7
z kapitálových vnosů	3,24	5,90	5,90	5,40	2,96	54,8	78,0	91,4
ze závislé činnosti	44,75	83,00	83,00	76,50	48,28	63,1	63,4	107,9
z přiznání	8,67	14,50	14,50	13,60	9,78	71,9	65,1	112,8
- správní poplatky	2,36	4,10	4,10	4,10	2,52	61,5	54,9	106,8
- majetková daň	6,90	8,60	8,60	8,60	5,32	61,9	48,3	77,1
- celo	4,48	0,70	0,70	0,70	0,76	108,6	101,8	17,0
- ostatní daňové příjmy *)	0,58	1,70	1,70	1,70	0,53	31,2	39,3	91,6
Pojistné SZ	190,66	314,75	314,75	314,75	202,15	64,2	65,2	106,0
z toho na duchodů	157,01	260,87	260,87	260,87	166,48	63,8	64,8	106,0
Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté dotace	35,61	48,78	48,78	48,78	60,82	124,7	89,7	170,8
v tom								
kapitoly	14,30	26,07	26,07	26,07	34,66	132,9	115,0	242,4
z toho nainvestiční dotace, přijaté od EU	0,00	19,82	19,82	19,82	9,36	47,2	x	x
kapitola Operace SFA	2,98	3,81	3,81	3,81	3,02	79,3	146,8	101,3
VPS	18,33	18,90	18,90	18,90	23,14	122,4	72,7	126,2
v tom								
příjmy z uroku a real fin majet	0,10	0,48	0,48	0,48	1,70	354,2	27,8	1700,0
- splátky půjček ze zahraničí	0,79	2,49	2,49	2,49	4,12	165,5	21,6	521,5
- příjmy za realizaci záruk	4,99	0,00	0,00	0,00	4,16	x	106,2	83,4
- přijaté kompenzační platby z rozpočtu EU	6,57	9,45	9,45	9,45	6,74	71,3	65,3	102,6
- soudní poplatky vč kolku	0,60	0,60	0,60	0,60	0,56	93,3	100,0	93,3
- přijaté sankční platby	1,09	1,20	1,20	1,20	0,80	66,7	90,8	73,4
- ostatní příjmy VPS*)	4,19	4,68	4,68	4,68	5,06	108,1	90,1	120,8

*) dopočet do celku

¹⁾ upraveno na podmínky roku 2005 (dle zákona č. 1/2005 Sb.)

²⁾ schválený rozpočet upravený o vliv zákona č. 1/2005 Sb. a o rozpočtová opatření k 30.6.2005

Z přehledu vyplývá, že z **celkových příjmů** státního rozpočtu, vybraných za dosavadních osm měsíců **ve výši 558,1 mld. Kč** připadlo na **daňové příjmy 295,1 mld. Kč** (plnění na 66,9 % korigovaného rozpočtu), na **příjmy z pojistného na sociální zabezpečení 202,2 mld. Kč** (64,2 %) a na **ostatní příjmy 60,8 mld. Kč** (124,7 %).

V **meziročním porovnání** jsou letošní celkové příjmy vyšší o **82,6 mld. Kč** a jejich plnění je lepší o **4,9 procentního bodu** (69,3 % proti 64,4 %), při současně vyšší meziroční dynamice - o **6,8 procentního bodu** (117,4 % proti 110,6 %),

Na příznivějším plnění a vyšší meziroční dynamice příjmové strany rozpočtu se podílí **daňové příjmy, jež jsou plněny o 5,4 procentního bodu lépe** než ve stejném období minulého roku **při vyšší dynamice o 12,0 procentního bodu**, a **nedaňové a ostatní příjmy** (plnění rozpočtu je o 35,0 procentního bodu lepší, ale dynamika je nižší o 26,7 procentního bodu), zatímco **plnění příjmů z pojistného na sociální zabezpečení je o 1,0 procentního bodu horší a dynamika o 1,5 procentního bodu nižší**.

Příznivější plnění příjmů z daní poplatků ovlivnilo zejména **lepší inkaso spotřebních daní** - o 19,8 procentního bodu a **daní z příjmů právnických osob** - o 11,5 procentního bodu, zatímco **inkaso daně z přidané hodnoty zaostává za loňským plněním** o 3,0 procentního bodu při současně vyšší meziroční dynamice o 12,1 procentního bodu.

Inkaso spotřebních daní dosáhlo **76,8 mld. Kč**, t.j. 80,9 % korigovaného rozpočtu při srovnatelném meziročním růstu o 20,8 mld. Kč, t.j. o 37,2 % (v lednu až srpnu roku 2004 činilo plnění 61,1 % při meziročním růstu o 5,0 mld. Kč, t.j. o 10,7 %, přičemž celoroční inkaso zůstalo pod úrovní rozpočtu o 1,4 mld. Kč).

Na daních z příjmů právnických osob inkasoval státní rozpočet **57,8 mld. Kč**, což představuje 70,8 % korigovaného rozpočtu a meziroční růst o 11,5 mld. Kč, t.j. o 24,8 % (ve stejném období loňského roku byl rozpočet plněn na 59,3 % při meziročním růstu o 1,3 mld. Kč, t.j. o 2,7 %, přičemž celoroční inkaso převýšilo schválený rozpočet o 0,9 mld. Kč).

Průběh letošního inkasa DPH byl ovlivněn metodickými změnami, kdy počínaje 1. 5. 2004 se zrušil výběr DPH z členských zemí EU a od 1. 1. 2005 i výběr DPH ze zboží dováženého z třetích zemí celními úřady. Od 1. května 2004 došlo dále ke snížení základní sazby DPH z 21 % na 19 % při současném přesunu některého zboží a služeb ze snížené 5% sazby do sazby základní. **Inkaso této daně za 8 měsíců letošního roku dosáhlo 90,4 mld. Kč, t.j. 58,6 % korigovaného rozpočtu** a meziročně vzrostlo o 14,4 mld. Kč, t.j. o 19,0 % (v loňském roce činilo plnění 61,6 % při meziročním růstu o 6,9 % a celoročně převýšilo rozpočet o 7,0 mld. Kč, t.j. o 5,2 %).

Hůře než loni je plněno i inkaso daní z příjmů fyzických osob (0,5 procentního bodu), a to zejména v důsledku nižšího plnění příjmů z kapitálových výnosů (o 23,2 procentního bodu) a daně ze závislé činnosti (o 0,3 procentního bodu) při současně lepším inkasu daně z příznání (6,8 procentního bodu). Jeho **inkaso ke konci srpna dosáhlo celkem 61,0 mld. Kč, t.j. 63,9 % korigovaného rozpočtu** a je tak o 4,4 mld. Kč, t.j. o 7,7 % nad úrovní srovnatelné skutečnosti stejného období roku 2004 (ke konci loňského srpna činilo plnění 64,4 % při meziročním růstu o 4,8 mld. Kč, t.j. o 8,5 %, přičemž celoročně zůstalo inkaso pod úrovní rozpočtu o 1,4 mld. Kč).

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti dosáhla 48,3 mld. Kč při plnění korigovaného rozpočtu na 63,1 % a meziročním růstu k srovnatelně upravené skutečnosti o 3,5 mld. Kč, t.j. o 7,9 % (korigovaný rozpočet je nad úrovní srovnatelné skutečnosti 2004 o 8,2 %). Letošní meziroční dynamika je mírně nižší než byla ve stejném období loňského roku, a to o 0,3 procentního bodu.

Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů dosáhla 3,0 mld. Kč, což představuje pouze 54,8 % korigovaného rozpočtu a meziroční pokles o 0,3 mld. Kč, t.j. o 8,6 %. Snížení souvisí zejména s pokračujícím **přelivem úspor do jiných spořicíh produktů**, jako je stavební spoření, penzijní připojištění nebo životní pojištění, kde výnosy z těchto produktů nejsou daněny.

Daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti zaznamenala jak vyšší plnění, tak i meziroční dynamiku. Její inkaso **ve výši 9,8 mld. Kč** naplnilo celoroční korigovaný rozpočet na 71,9 % při meziročním nárůstu o 1,1 mld. Kč, t.j. o 12,8 % proti srovnatelné skutečnosti roku 2004 (v roce 2004 byla plněna na 65,1 % rozpočtu při meziročním růstu o 9,1 %).

Odvody celních příjmů, představující 25 % národní podíl na cle, dosáhly **0,8 mld. Kč při plnění rozpočtu na 108,6%**, když celkem bylo na clu vybráno 4,2 mld. Kč.

Pojistné na sociální zabezpečení dosáhlo 202,2 mld. Kč, což představuje 64,2 % rozpočtu a meziroční růst o 11,5 mld. Kč, t.j. o 6,0 %. Plnění rozpočtu je nižší než bylo v loňském roce o 1,0 procentního bodu a meziroční dynamika je rovněž pod úrovní loňského roku (o 1,5 procentního bodu). Z celkové částky připadlo na **důchodové pojištění 166,5 mld. Kč**, t.j. 63,8 % rozpočtu, při meziročním růstu o 6,0 %.

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté dotace dosáhly 60,8 mld. Kč, což je již 124,7 % rozpočtu a o 25,2 mld. Kč, tj. o 70,8 % více než ve stejném období loňského roku (rozpočet uvažuje s meziročním poklesem o 7,1 % proti skutečnosti 2004). Vysoký nárůst těchto příjmů je ovlivněn zejména **převodem prostředků z fondů OSS do příjmů kapitol v objemu 20,2 mld. Kč** (rezervní fondy a FKSP). **Příjmy z rozpočtu ES dosáhly 16,1 mld. Kč**, z toho na kompenzační platby připadlo 6,7 mld. Kč.

Celostátní inkaso všech daní dosáhlo ke konci srpna 2005 výše 404,8 mld. Kč, což představuje 66,5 % celoročního objemu a meziroční nárůst o 62,9 mld. Kč, t.j. o 18,4 %. Ve stejném období minulého roku dosáhlo celostátní inkaso daní 341,9 mld. Kč, t.j. 61,8 % schváleného rozpočtu a meziroční přírůstek 22,6 mld. Kč, t.j. o 7,1 %.

Celkové výdaje státního rozpočtu byly za osm měsíců letošního roku čerpány ve výši 548,1 mld. Kč, což představuje 61,7 % korigovaného rozpočtu a meziroční srovnatelný růst o 21,9 mld. Kč, tj. o 4,2 %. Ve stejném období minulého roku byly čerpány rovněž na 61,7 %, ale meziroční růst byl vyšší o 25,3 mld. Kč, tj. o 4,9 %.

Čerpání výdajů je zřejmé z následujícího přehledu:

Tabulka č 29

Ukazatel	2004	2005				%	% plnění SR	v mld. Kč
	Skutečnost leden srpen korigována ^a	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Korigovaný rozpočet po změnách ^{a, b}	Skutečnost leden srpen	plnění korig rozp	leden srpen 2004	Index skutečnost 2005/2004 korig
	1	2	3	4	5	5.4	6	5.1
Výdaje celkem	526 15	908 41	908 41	888 51	548,06	61 7	61 7	104 2
běžné výdaje	502 40	837 69	836 42	821 53	516 69	62 9	63 9	102 8
v tom								
platy zaměstnanců a ostatní platby za provedení prací (včetně povinného pojistného)	44 30	89 19	89 42	89 42	48 29	54 0	54 2	109 0
neinvestiční transfery z fondů sociálního a zdravotního pojištění	25 12	33 98	33 98	33 98	23 97	70 5	75 2	95 4
neinvestiční transfery z rozpočtů územní úrovně	63 39	80 27	110 37	100 44	74 12	73 8	71 5	116 9
neinvestiční transfery příspěvků apod. orgánům	22 76	38 84	39 81	39 81	25 57	64 2	62 2	112 3
dotace občanským sdružením na činnost	1 48	2 13	2 55	2 55	1 41	55 3	63 5	95 3
sociální dávky	211 81	325 20	325 10	325 10	220 37	67 8	67 6	104 0
z toho								
důchody	153 82	245 58	245 58	245 58	167 05	68 0	66 3	108 6
pasivní politika zaměstnanosti	4 88	7 50	7 50	7 50	4 80	64 0	61 8	98 4
ostatní sociální dávky	27 28	37 10	37 05	37 05	26 35	71 1	64 9	96 6
statistická podpora	25 83	35 02	34 97	34 97	22 17	63 4	83 0	85 8
aktivní politika zaměstnanosti	2 02	5 83	5 83	5 83	2 45	42 0	48 9	121 3
ochrana zaměstnání při platbě nemocenské z nemocenského pojištění	0 09	0 25	0 25	0 25	0 11	44 0	28 1	122 2
stavbu stavebního spoření	15 14	14 80	14 80	14 80	15 42	104 2	99 6	101 8
statistický příspěvek na důchodové připojištění	2 31	3 25	3 25	3 25	2 63	80 9	77 0	113 9
převod do fondu statistických záruk	x	22 20	22 20	22 20	4 17	18 8	x	x
odvody vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU	7 90	27 33	27 33	27 33	16 35	59 8	46 8	207 0
kapitola Statistika	16 25	33 68	33 68	33 68	17 61	52 3	60 1	108 4
kapitola Operace SFA	2 19	3 08	2 54	2 54	0 84	33 1	63 5	38 4
ostatní běžné výdaje*)	87 64	157 66	125 31	120 35	63 38	52 7	53 3	72 3
kapitola výdaje	23 75	70 72	71 99	66 98	31 37	46 8	35 4	132 1
z toho								
investice dotace PO	2 89	27 40	26 42	26 42	5 52	20 9	14 5	190 8
investice nákupů a související výdaje	9 13	20 28	19 95	19 95	6 95	34 8	40 5	76 1
poskytnutí záloh ČKA, ČMZRB a ČS a.s.	6 87	0 00	0 00	0 00	12 82	x	x	186 6
kapitola Operace SFA	0 11	13 07	7 40	7 40	1 53	20 7	1 8	1390 9
SALDO SR CELKEM	50 69	83 58	83 58	83 58	10 01	x	x	x

*) doplnění do účtů

upraveno na podmínky roku 2005 (dle zákona č. 1/2005 Sb.)

^a schválený rozpočet upravený o vliv zákona č. 1/2005 Sb. a o zpoždění opatření k 30. 6. 2005

Proti konci 1. pololetí se čerpání výdajů v posledních dvou měsících dále zpomalilo, takže ke konci srpna představovalo 61,7 % korigovaného rozpočtu. Proti alikvotě dvou třetin rozpočtu je čerpání výdajů o 31,0 mld. Kč nižší (v plnění to představuje téměř 5,0 procentního bodu). Na konci 1. pololetí bylo čerpání výdajů proti alikvotě nižší o 21,8 mld. Kč.

Běžné výdaje státního rozpočtu byly v hodnoceném období čerpány ve výši 516,7 mld. Kč, tj. na 62,9 %. V porovnání s loňskou srovnatelnou skutečností vzrostly o 2,8 %, tj. absolutně o 14,3 mld. Kč.

Nižší čerpání celkových výdajů je ovlivněno zejména **výdaji na dluhovou službu**, které dosáhly **17,6 mld. Kč**, což představuje pouze 52,3 % rozpočtu (loni 60,1 %) a meziroční růst o 8,4 % (loni o 25,9 %) a **ostatními běžnými výdaji**, jež svým objemem **63,4 mld. Kč** představují pouze 48,9 % korigovaného rozpočtu.

Na odvody vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU bylo poukázáno zatím **16,4 mld. Kč**, což představuje 59,8 % rozpočtované výše.

Na druhé straně **nadprůměrné čerpání** (obdobně jako v loňském roce) **vykázaly neinvestiční transfery fondům sociálního a zdravotního pojištění** ve výši **24,0 mld. Kč**, a to **na 70,5 % rozpočtu**. V tomto čerpání je zahrnuta předsunutá platba státu ve prospěch Všeobecné zdravotní pojišťovny v celkové výši 2,8 mld. Kč (z ní o 1,4 mld. Kč byly již kráceny příjmy VZP v měsíci červenci, a o zbývající část budou kráceny příjmy VZP v prosinci). Vysoké jsou i **neinvestiční transfery územním rozpočtům - 74,1 mld. Kč** (73,8 % rozpočtu), což mimo jiné souvisí se zálohou na třetí čtvrtletí 2005 vyplacenou ve prospěch škol v červnu (za osm měsíců letošního roku činila výše těchto prostředků 50,9 mld. Kč proti 48,3 mld. Kč vyplaceným ve stejném období loňského roku).

Na sociální dávky bylo **vynaloženo 220,4 mld. Kč**, tj. **67,8 % rozpočtu**, **při meziročním růstu o 8,6 mld. Kč**, tj. **o 4,0 %** (ve stejném období m.r. byly čerpány na 67,6 % rozpočtu, při meziročním růstu o 8,0 mld. Kč, tj. o 3,9 %).

Kapitálové výdaje byly čerpány ve výši **31,4 mld. Kč**, což představuje 46,8 % korigovaného rozpočtu, přičemž vykazují meziroční nárůst o 7,6 mld. Kč, tj. o 32,1 %. Tyto výdaje jsou pravidelně vyšší až v posledních měsících roku.

7. Výhled plnění státního rozpočtu do konce roku 2005

Ve srovnání s hodnotami uvedenými v rozpočtu schváleném zákonem č. 675/2004 Sb., resp. s údaji korigovaného rozpočtu, tj. schváleného rozpočtu upraveného podle nového rozpočtového určení daní (zákon č. 1/2005 Sb.), předpokládáme v současnosti plnění rozhodujících příjmových a výdajových položek v následující výši:

Tabulka č. 30

Státní rozpočet na rok 2005 - očekávaná skutečnost
(stav ke dni 24. srpna 2005)

v mil. Kč

ukazatel	schválený rozpočet 2005	schválený rozpočet 2005 vč. vlivu zákona č. 1/2005 Sb.	očekávaná skutečnost 2005	rozdíl
	1	2	3	4=3-2
příjmy				
daňové příjmy (vč. poplatků za znečišťování)	461 300	441 400	455 100	13 700
příjmy z pojistného na sociální zabezpečení	314 754	314 754	310 715	4 039
nedaňové příjmy, kapitálové příjmy, přijaté dotace	48 777	48 777	50 985	2 208
příjmy státního rozpočtu celkem	824 831	804 931	816 800	11 869
zapojení rezervních fondů (RF)			24 900	24 900
převod z fondů statních záruk (FSZ)			22 200	22 200
příjmy státního rozpočtu celkem vč. RF a převodu z FSZ	824 831	804 931	863 900	58 969
výdaje				
mandatorní sociální výdaje a služby zaměstnanosti celkem	383 830	383 830	385 948	2 118
v tom: důchodové pojištění	245 583	245 583	250 385	4 802
nemocenské pojištění	29 274	29 274	31 290	2 016
statní sociální podpora	35 020	35 020	29 367	5 653
davky vyplácené obcemi	13 323	13 323	14 883	1 560
podpory v nezaměstnanosti	7 500	7 500	7 308	192
ostatní sociální dávky	7 816	7 816	6 768	-1 048
ostatní sociální peněžní transfery	41	41	374	333
nahrada mezd - ochrana zaměstnanců	250	250	250	0
príspevek na penzijní připojištění	3 250	3 250	3 400	150
podpora navomanželských púček	82	82	82	0
platba do veřejného zdravotního pojištění	33 969	33 969	33 900	69
mandatorní sociální výdaje zaměstnavatelům	3 311	3 311	3 386	75
aktivní politika zaměstnanosti	4 411	4 411	4 555	144
výdaje kapitoly Statní dluh	33 680	33 680	29 000	-4 680
výdaje kapitoly OSFA	16 147	16 147	14 120	2 027
ostatní výdaje kapitol	474 759	454 859	455 332	473
výdaje státního rozpočtu celkem	908 416	888 516	884 400	-4 116
zapojení rezervních fondů (RF)			24 900	24 900
převod z fondů statních záruk (FSZ)			22 200	22 200
výdaje státního rozpočtu celkem vč. RF a převodu z FSZ	908 416	888 516	931 500	42 984
schodek státního rozpočtu celkem	-83 585	-83 585	-67 600	15 985

Vysvětlivky:

Příjmy (+) zvýšení, (-) snížení

Výdaje (+) zvýšení, (-) snížení

Výše uvedené odhady očekávané skutečnosti konce roku 2005 vycházejí z průběhů plnění státního rozpočtu v minulých letech, z poznatků o dosavadním průběhu hospodaření v letošním roce a z aktuálních informací o vývoji některých veličin, které budou do konce roku ovlivňovat příjmovou a výdajovou stranu rozpočtu.

Z tabulky je zřejmé, že očekávaná skutečnost je proti schválenému rozpočtu u příjmů vyšší o 39,1 mld. Kč a u výdajů vyšší o 23,1 mld. Kč. Proti rozpočtu upravenému o vliv zákona č.1/2005 Sb. jsou jak očekávané příjmy vyšší o téměř 59,0 mld. Kč a výdaje o 43,0 mld. Kč. **Odhad tedy přepokládá v obou případech dosažení schodku 67,6 mld. Kč, tj. o téměř 16,0 mld. Kč nižšího než činí jeho rozpočtovaná výše.**

Po odečtení vlivu zapojení rezervních fondů a fondu státních záruk (mimorozpočtových prostředků), které stranu příjmů i výdajů zvyšují o stejnou částku, by očekávané příjmy dosáhly 816,8 mld. Kč, tj. o 11,9 mld. Kč více než předpokládá korigovaný rozpočet, a výdaje 884,4 mld. Kč, tj. o 4,1 mld. Kč méně než korigovaný rozpočet.

Příjmy

U daňových příjmů očekávaná skutečnost převyšuje korigovaný rozpočet o 13,7 mld. Kč.

Největší překročení lze očekávat u daně z příjmů právnických osob, jejíž předpokládaný výnos 93,7 mld. Kč výrazně převyšuje korigovaný rozpočet, a to o 12,1 mld. Kč, tj o 14,8 %. Původní předpoklady byly založeny na těsnější vazbě růstu výnosu DPPO a vývoje nominálního HDP a odrážely zkušenost z let 2003-2004. Ukazuje se však, že dochází ještě k výraznějšímu zrychlení růstu inkasa DPPO, přičemž tento efekt převažuje nad tlakem na pokles inkasa daně v důsledku snížení sazby daně za rok 2004 o 3 procentní body. K vysokému inkasu této daně přispívají zejména odvětví energetiky, spojů a bankovníctví, jakož i dobré hospodářské výsledky exportujících firem, u kterých se projevují m. j. důsledky vstupu ČR do EU. I když ve zbývajících měsících roku se může projevit efekt pokračujícího snižování sazby DPPO (zpomalení růstu záloh daně), vzhledem k dynamice růstu základu daně firem by neměl převážet.

Vysoké překročení se očekává také u spotřebních daní, u nichž by měl být korigovaný rozpočet **převýšen** minimálně o 10,0 mld. Kč, a inkaso by tak mělo **dosáhnout 104,9 mld. Kč**. Příznivý trend ovlivnila spotřební daň z minerálních olejů, kde se projevuje zvyšující se podíl automobilové dopravy s poměrně stabilními cenami pohonných hmot a také zvýšený prodej lehkých topných olejů a LPG. U **tabákových výrobků** pokračuje příznivý trend vyššího inkasa daní i přesto, že je vykazován vyšší podíl levnějších druhů cigaret. Překročení rozpočtu je dáno tím, že se v menší než očekávané míře projevilo riziko přechodu k levnějším značkám či nárůstu nelegálních prodejců.

Inkaso DPH by mělo dosáhnout 146,0 mld. Kč, což by naopak znamenalo výnos o 8,3 mld. Kč nižší. Na nižší inkaso daně má vliv novela zákona č. 235/2004 Sb., schválená po předložení rozpočtu na rok 2005. Ponechání ubytovacích služeb ve snížené sazbě a přeražení dalších služeb do snížené sazby se projeví v celoročním výpadku inkasa na úrovni cca 5 – 6 mld. Kč. Další výpadek v hodnotě zhruba 2 mld. Kč ovlivnily nadměrné odpočty obsažené v dodatečných daňových přiznáních za rok 2004. Časový posun vyplývající ze změny zdaňování dovozů jenž způsobil v roce 2005 jednorázový výpadek inkasa ve výši zhruba 5 mld. Kč je již obsažen v rozpočtovaném objemu.

Inkaso daně z příjmů fyzických osob lze předpokládat o 0,7 mld. Kč nižší než u korigovaného rozpočtu. Na tento pokles má vliv především inkaso srážkové daně, u kterého očekáváme nedodržení korigovaného rozpočtu o 1,2 mld. Kč. Snížení souvisí zejména s nízkými úrokovými sazbami a s pokračujícím přelivem úspor do jiných spořicích produktů jako je stavební spoření, penzijní připojištění nebo životní pojištění, jejichž výnosy nejsou daněny. Naproti tomu k překročení rozpočtu o 0,9 mld. Kč by mělo dojít u daně ze samostatné výdělečné činnosti.

Očekávaná skutečnost plnění **cla převyšuje** schválený rozpočet o 0,5 mld. Kč. Zvýšené inkaso je dáno především objemem dovozu zboží ze třetích zemí. Při přípravě státního rozpočtu se vycházelo z předpokladu, že dovozci budou využívat k proclení dováženého zboží především vstupní státy do EU, což se nepotvrdilo.

U inkasa ostatních daňových příjmů se neočekávají výraznější výkyvy proti rozpočtovaným hodnotám.

U **příjmů z pojistného na sociální zabezpečení** lze očekávat inkaso ve výši 310,7 mld. Kč, což představuje **výpadek 4,0 mld. Kč**. Tento odhad vychází z dosavadního vývoje pokladního plnění a odhadu správců výběru pojistného. Na snížení růstového trendu inkasa pojistného má největší vliv zpomalení růstu objemu národohospodářských mezd, zejména ve vládním sektoru.

Očekávaná skutečnost nedaňových a ostatních příjmů v objemu 98,1 mld. Kč je výrazně ovlivněna předpokládaným převodem 22,2 mld. Kč z fondu státních záruk do příjmů kapitoly VPS a 24,9 mld. Kč z rezervních fondů OSS (představujících úspory výdajů minulých let) do příjmů kapitol. Realizace těchto převodů bude znamenat **převýšení rozpočtovaných hodnot o 49,3 mld. Kč**. Bez nich by překročení rozpočtu nedaňových a ostatních příjmů mělo dosáhnout 2,2 mld. Kč.

Výdaje

U **mandatorních výdajů se očekává překročení rozpočtu o 2,1 mld. Kč**. Vyšší očekávané čerpání ovlivňují zejména **výdaje na důchody** (+4,8 mld. Kč), **dávky nemocenského pojištění** (+2,0 mld. Kč), **dávky sociální péče vyplácené obcemi** (+1,5 mld. Kč) a výdaje na výplatu odškodnění osob podle zvláštních právních předpisů, jež nebyly rozpočtovány. Naopak **výrazné nedočerpání** (o 5-6 mld. Kč) lze očekávat u výdajů na **dávky státní sociální podpory a ostatní sociální dávky** (o 1,0 mld. Kč).

Očekávané **výdaje na důchody převýší jejich rozpočet o cca 4,8 mld. Kč**. Bude to ovlivněno zvýšeným počtem osob odcházejících do důchodu na základě využití zákonné možnosti plného souběhu důchodu s pracovním příjmem a zvýšenými výdaji v prvních lednových výplatních termínech, ovlivněnými snížením skutečně vyplacených záloh z výdajů státního rozpočtu na rok 2004.

Na předpokládané **překročení rozpočtovaných výdajů na dávky sociální péče signalizované kraji za obce ve výši 1,5 mld. Kč** působí několik faktorů. Došlo k rozpočtem neuvažovanému zvýšení částek životního minima od 1. ledna 2005 a zvýšení příspěvku při péči o blízkou nebo jinou osobu. Zásadní vliv má i podhodnocení výdajů ve schváleném státním rozpočtu na rok 2005 v důsledku nenaplněných očekávání ohledně hospodárnějšího přístupu ze strany územních orgánů.

Doplnění zdrojů do výše zabezpečující výplatu nárokových plnění v položkách sociálních výdajů a odškodnění je řešeno přednostně rozpočtovými opatřeními převodem z úspor jiných výdajů v rámci kapitol, kde jsou tyto sociální výdaje rozpočtovány. To se týká zejména zvýšené potřeby na výplatu důchodů a nemocenských dávek v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí, která bude **kryta z očekávaného nedočerpání rozpočtu výdajů na dávky státní sociální podpory** v téže kapitole.

U kapitoly Státní dluh lze předpokládat **úsporu výdajů ve výši cca 4,7 mld. Kč**, z nichž 4,5 mld. Kč činí úspora týkající se úroků. Příčinou jsou především neočekávaně nízké úrokové sazby, které dosáhly historického minima za posledních 16 let. Nižší výdaje na státní dluh v roce 2005 jsou také způsobeny příznivějším vývojem schodku státního rozpočtu než předpokládal schválený státní rozpočet.

U kapitoly OSFA se očekává úspora ve výši **2,0 mld. Kč**, a to zejména u výdajů na vyplacení alikvótních úrokových výnosů z emisí státních dluhopisů. Očekává se i úspora výdajů u čerpání prostředků z malé privatizace na výdaje ze zániku věcných břemen, jakož i celkových výdajů na projekty, které jsou financovány z úvěrů od Evropské investiční banky.

U ostatních výdajů kapitol je očekávané jen **mírné překročení** korigovaného rozpočtu, a to **o 0,5 mld. Kč**.

Vysoké překročení korigovaného rozpočtu bude výrazně ovlivněno výdaji, které nebyly rozpočtovány. Očekává se, že **z rezervních fondů OSS převedou** kapitoly do příjmů a návazně na to i do výdajů **24,9 mld. Kč**. Tato částka nebyla ani v příjmech ani ve výdajích rozpočtována. Druhou významnou položkou, která zvyšuje očekávané příjmy i očekávané výdaje, je částka **22,2 mld. Kč, týkající se státních záruk**. Prostředky v této výši jsou ve výdajích státního rozpočtu obsaženy v položce výdaje na realizaci státních záruk, ale dle platné právní úpravy se ve výdajích objeví dvakrát, jednou jako převod do fondu státních záruk, podruhé jako příjem z fondu státních záruk, umožňující současné čerpání prostředků ve výdajích. Uvedený zákonem stanovený postup tvorby a čerpání fondu státních záruk tudíž nemá vliv na výsledný očekávaný schodek státního rozpočtu.

III. Hospodaření rozpočtů územních samosprávných celků za 1. pololetí 2005

Rok 2005 představuje z hlediska financování územních samosprávných celků významnou změnu především pro kraje. V průběhu roku 2004 byl připraven a projednán přepracovaný vládní návrh novely zákona o rozpočtovém určení daní. Vládní návrh předpokládal navýšení daňových příjmů krajů o 54,6 mld Kč a zvýšení podílu krajů na sdílených daních z 3,1 % na 15,06 %. Při projednávání v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR byla z vládního návrhu vyřazena celá oblast převodů z kapitoly Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, čímž došlo ke snížení celkového objemu převodů z kapitol státního rozpočtu a z rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury na 26,7 mld Kč. Schválený procentní podíl krajů na sdílených daních na rok 2005 činí 8,92 %.

Výsledná podoba novely zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, byla vyhlášena ve Sbírce zákonů jako zákon č. 1/2005 Sb. ze dne 3. ledna 2005. Zákon nabyl účinnosti dnem vyhlášení.

Z důvodu časového nesouladu při projednávání návrhu státního rozpočtu ČR na rok 2005 a návrhu novely zákona o rozpočtovém určení daní v Parlamentu ČR, byl návrh státního rozpočtu ČR na rok 2005 sestaven v souladu s rozpočtovým určením daní platným v roce 2004.

Dlouhodobě nevyhovující územně správní uspořádání, nesoulad území současných krajů s objektivními geografickými vazbami, které se projevují např. v dopravní dostupnosti nebo v množství pracovních příležitostí a služeb, které vycházejí z potřeb občanů deklarovaných usneseními zastupitelstev, řeší zákon o změnách hranic krajů. Jedná se o změny hranic krajů vymezením území kraje Vysočina a Jihomoravského kraje a o vymezení území Moravskoslezského kraje a Olomouckého kraje. Změny hranic krajů se týkají celkem 28 obcí, ve kterých žije 11 380 obyvatel. Všechny dotace územním samosprávným celkům pro rok 2005 jsou rozepsány jednotlivým krajům ve smyslu výše zmíněného zákona o změnách hranic krajů.

Rozpočet krajů na rok 2005 je koncipován jako přebytkový, a to ve výši 1,6 mld Kč, po navýšení podílu krajů na sdílených daních a provedení souvisejících rozpočtových opatření ve výši 1,8 mld Kč. Rozpočet obcí je koncipován jako schodkový, a to ve výši 6,6 mld Kč.

V souladu se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, musí být schodek uhrazen buď finančními prostředky z minulých let nebo smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo výnosem z prodeje vlastních dluhopisů. Rozhodnutí o tom, který z těchto zdrojů bude obcí použit, je v pravomoci zastupitelstev obcí.

1. Celkové výsledky hospodaření krajů a obcí

Územní samosprávné celky jsou tvořeny rozpočty krajů a rozpočty obcí.

Hodnocení plnění příjmů a výdajů krajů za období 1. pololetí 2005 bude provedeno ke korigovanému rozpočtu, tj. po promítnutí novely zákona o rozpočtovém určení daní. Hodnocení plnění příjmů a výdajů obcí bude provedeno k rozpočtu po změnách (vzhledem k tomu, že schválení novely zákona o rozpočtovém určení daní nemá vliv na daňové příjmy se rozpočet po změnách rovná korigovanému rozpočtu).

Kraje, obce a dobrovolné svazky obcí získaly ke konci prvního pololetí do svých rozpočtů 156,2 mld Kč, což představuje plnění korigovaného rozpočtu ve výši 46,2 %. Obce a dobrovolné svazky obcí (dále jen „obce“) se na celkových příjmech podílely 66,3 %.

V roce 2005 je v důsledku novely zákona o rozpočtovém určení daní financování krajů zabezpečeno z jedné třetiny daňovými příjmy, necelé dvě třetiny tvoří dotace ze státního rozpočtu. U obcí jsou hlavním zdrojem financování veřejných statků daňové příjmy.

Tabulka č.1

Příjmy a výdaje obcí a krajů v 1. pololetí roku 2005

(v mil Kč)

Ukazatel	Rozpočet 2005 korigovány	Skutečnost k 30 6 2005	% plnění	Obce a DSO skutečnost k 30 6 2005	Podíl obcí a DSO	Kraje skutečnost k 30 6 2005
1	2	3	4	5	5 3	6
I. Daňové příjmy	167 700,0	74 270,6	44,3	58 690,6	79,0	15 580,0
z toho						
Daně z příjmů fyzických osob	49 100,0	22 164,5	45,1	17 080,6	77,1	5 083,9
z toho						
ze závislé činnosti a funkčních požitků	34 400,0	15 480,9	45,0	11 282,7	72,9	4 198,2
ze samostatné výdělečné činnosti	12 400,0	5 816,2	46,9	5 170,7	88,9	645,5
z kapitálových vynosů	2 300,0	848,4	36,9	608,2	71,7	240,2
Daně z příjmů právnických osob	39 900,0	16 981,9	42,6	13 571,1	79,9	3 410,8
z toho						
daň z příjmů právnických osob	34 100,0	11 856,6	34,8	8 445,8	71,2	3 410,8
daň z příjmů právnických osob za obce	5 800,0	5 125,0	88,4	5 125,0	100,0	
daň z příjmů právnických osob za kraje						
Daň z přidané hodnoty	64 600,0	26 599,5	41,2	19 524,9	73,4	7 074,6
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	9 300,0	6 811,5	73,2	6 800,7	99,8	10,8
Daň z nemovitostí	4 800,0	1 709,8	35,6	1 709,8	100,0	
Ostatní daňové příjmy		2,7		2,7	100,0	
II. Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	26 100,0	12 517,9	48,0	11 760,8	94,0	1 284,4
III. Kapitálové příjmy	12 400,0	5 925,6	47,8	5 823,3	98,3	102,3
VLASTNÍ PŘÍJMY (po konsolidaci)	206 200,0	92 714,1	45,0	76 274,7	82,3	16 966,7
IV. Přijaté dotace (po konsolidaci)	131 662,4	63 421,8	48,2	27 321,7	43,1	38 352,2
PŘÍJMY CELKEM PO OPRAVĚ (po konsolidaci)	337 862,4	156 184,4	46,2	103 595,8	66,3	55 318,1
I. Běžné výdaje (po konsolidaci)	247 640,0	123 562,6	49,9	73 817,5	59,7	51 669,8
II. Kapitálové výdaje (po konsolidaci)	95 056,8	26 099,4	27,5	24 239,8	92,87	2 657,1
VÝDAJE CELKEM (po konsolidaci)	342 696,8	149 662,0	43,7	98 057,3	65,5	54 326,9
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ (po konsolidaci)	-4 834,4	6 522,4		5 538,5	84,9	991,2

Celkové výdaje územních samosprávných celků byly čerpány ve výši 149,7 mld Kč, tj. plnění ve výši 43,7 % korigovaného rozpočtu. Obce se na celkových výdajích podílejí 65,5 %.

Kraje a obce skončily své hospodaření v prvním pololetí převahou příjmů nad výdaji ve výši 6,5 mld Kč. Kraje vykazují přebytek 1,0 mld Kč, obce 5,5 mld Kč.

Kraje vykazují na bankovních účtech ke konci sledovaného období částku 5,3 mld Kč, obce 48,4 mld Kč.

2. Příjmy a výdaje krajů

Zákonem č.1/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům bylo do daňových příjmů krajů převedeno z kapitol státního rozpočtu a z rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury 27,3 mld Kč. Schválený procentní podíl krajů na sdílených daních činí 8,92 %.

Krajům byly zákonem nejen navýšeny daňové příjmy, ale zákon rovněž výrazným způsobem rozšířil oblasti, ve kterých kraje rozhodují v samostatné působnosti. Od roku 2005 rozhodují kraje o těchto výdajových titulech:

- příspěvek na dopravní obslužnost – autobusová doprava
- příspěvek na dopravní obslužnost – drážní doprava
- dotace na výkon zřizovatelských funkcí a činností převedených z OkÚ, obcí, příp. resortů krajům
- dotace na financování běžného a investičního rozvoje územních samosprávných celků

Celkové příjmy krajů činily ke konci 1. pololetí 55,3 mld Kč. Vlastní příjmy krajů dosáhly výše 17,0 mld Kč, tj. o 9,9 mld Kč více proti předcházejícímu srovnatelnému období a představovaly 30,7 % celkových příjmů. Zbývající část příjmů tvoří dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů.

Tabulka č. 2

(v mil Kč)					
Ukazatel	Skutečnost k 30 6 2004	Rozpočet 2005	Rozpočet 2005 korigovaný	Skutečnost k 30 6 2005	% plnění korig. rozpočtu
1	2	3	4	5,0	6
I. Daňové příjmy	5 656,1	14 500,0	41 800,0	15 580,0	37,3
z toho					
Daně z příjmů fyzických osob	1 804,4	4 100,0	12 000,0	5 083,9	42,4
Daně z příjmů právnických osob	1 397,5	3 600,0	10 300,0	3 410,8	33,1
Daň z přidané hodnoty	2 443,4	6 800,0	19 500,0	7 074,6	36,3
II. Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	1 305,5	2 200,0	2 200,0	1 284,4	58,4
III. Kapitálové příjmy	153,3	300,0	300,0	102,3	34,1
Vlastní příjmy (po konsolidaci)	7 114,9	17 000,0	44 300,0	16 966,7	38,3
IV. Přijaté dotace (po konsolidaci)	45 322,5	64 362,3	79 389,3	38 352,2	48,3
Příjmy celkem po opravě (po konsolidaci)	52 437,4	81 362,3	123 689,3	55 318,1	44,7

Daňové příjmy krajů vykázaly k 30. červnu 2005 objem 15,6 mld Kč, tj. plnění proti korigovanému rozpočtu na 37,3 %. Proti pololetí roku předchozího jsou daňové příjmy v důsledku novely zákona o rozpočtovém určení daní téměř trojnásobné. Podíl daňových příjmů na vlastních příjmech činil téměř 92 %, což je zhruba o 12 % více proti srovnatelnému období minulého roku.

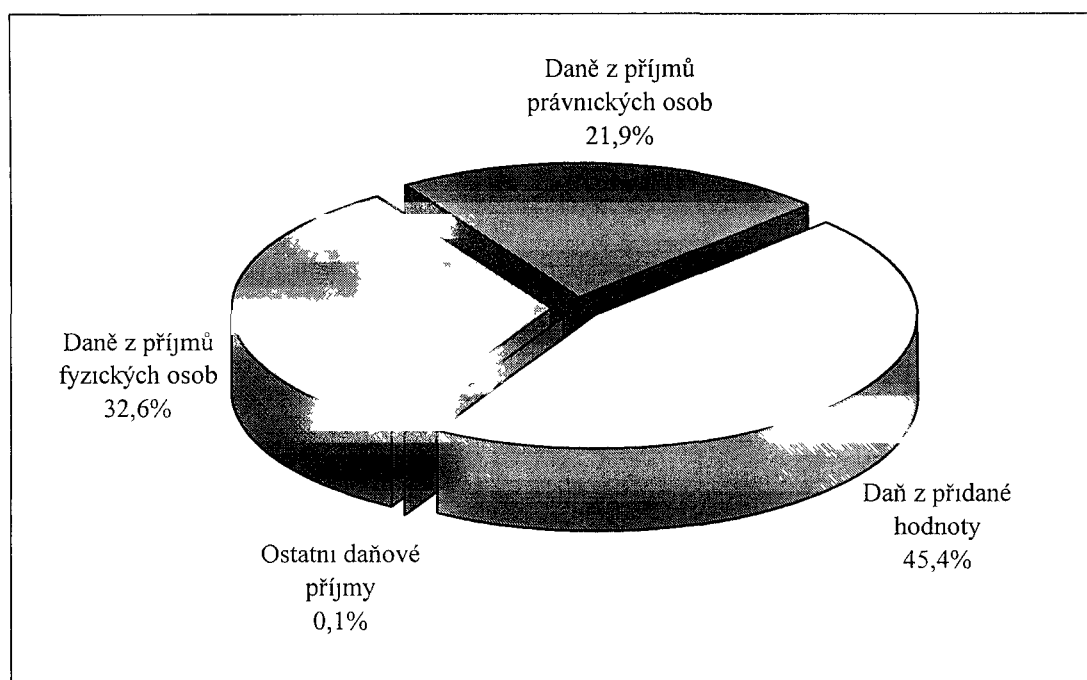
Daň z příjmů fyzických osob celkem dosáhla ke konci sledovaného období výše 5,1 mld Kč (plnění korigovaného rozpočtu 42,4 %) a daň z příjmů právnických osob činila 3,4 mld Kč (plnění korigovaného rozpočtu 33,1 %). Daň z přidané hodnoty, která je objemově nejvýznamnější, je vykazována ve výši 7,1 mld Kč (plnění korigovaného rozpočtu 36,3 %).

Vlastní příjmy krajů jsou dále tvořeny **nedaňovými příjmy**, které dosáhly v pololetí letošního roku výše 1,3 mld Kč, tj. 58,4 % korigovaného rozpočtu a jejich výše zůstává zhruba na úrovni minulého období. Nejvyšší nárůst příjmů zaznamenala položka příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy, téměř čtyři pětiny těchto příjmů tvoří platby za odebrané množství podzemní vody. Na úrovni minulého období zůstávají příjmy z pronájmu majetku a položka odvody příspěvkových organizací poklesla o 0,2 mld Kč.

Kapitálové příjmy dosáhly výše 0,1 mld Kč, více než čtyři pětiny příjmů tvoří příjmy z prodeje dlouhodobého majetku.

Graf č 1

Strukturu jednotlivých druhů daňových příjmů krajů k 30. červnu 2005 znázorňuje následující graf

Hlavním zdrojem příjmů krajů jsou v roce 2005 i přes novelu zákona o rozpočtovém určení daní **dotace ze státního rozpočtu**. Dotace krajů tvoří dotace obsažené ve finančním vztahu státního rozpočtu k rozpočtům krajů zahrnuté v kapitole Všeobecná pokladní správa, ostatní dotace v kapitole Všeobecná pokladní správa a dotace z ostatních kapitol státního rozpočtu a ze státních fondů.

Finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům krajů byly rovněž navrženy v podobě, jakoby návrh novely zákona o rozpočtovém určení nebyl schválen, tedy včetně dotačních titulů, které byly předmětem převodu do daňových příjmů krajů.

V návaznosti na vyhlášení novely zákona o rozpočtovém určení daní provedlo Ministerstvo financí na počátku ledna 2005 následující rozpočtová opatření, a to vázání té části finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům krajů, která byla předmětem převodu do daňových příjmů krajů, ve státním rozpočtu. Z původní výše finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům krajů ve výši 20,2 mld Kč (příloha č. 6 k zákonu č. 675/2004 Sb.) činí prostředky po provedeném vázání ve výši 5,9 mld Kč.

V návaznosti na konečnou podobu zákona o rozpočtovém určení daní, kdy rozpočtové prostředky pro krajské, soukromé a církevní školství nebyly zahrnuty do daňových příjmů krajů, bylo provedeno rozpočtové opatření z kapitoly Všeobecná pokladní správa do kapitoly Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, odkud budou tyto dotace ve výši 29,8 mld Kč uvolňovány.

Po provedeném vázání kraje čerpají z finančních vztahů státního rozpočtu příspěvek na výkon státní správy a dotace na sociální služby v celkové výši 5,9 mld Kč.

Příspěvek na výkon státní správy ve výši 1,2 mld Kč zahrnuje prostředky na financování výkonu přenesené působnosti vyplývající z I. i II. fáze reformy územní veřejné správy, část prostředků ve výši 52,5 mil. Kč je určen na jednotky Sborů dobrovolných hasičů obcí, kterým kraje hradí náklady spojené se zásahy mimo jejich územní obvod a podílí se na financování jejich akceschopnosti, pořízení a na obnově požární techniky. Část příspěvku na výkon státní správy ve výši 0,2 mld Kč je součástí převodů do daňových příjmů krajů a tato částka zůstane vázána ve státním rozpočtu.

Příspěvek na dopravní obslužnost v autobusové dopravě je určen na částečnou úhradu prokazatelné ztráty pravidelné linkové autobusové dopravy vyplývající ze smlouvy o závazku veřejné služby dle zákona č. 111/94 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, uzavřené mezi dopravním úřadem a dopravcem. Příspěvek je určen též na zabezpečení základní dopravní obslužnosti územního obvodu kraje. Krajům výkon této pravomoci přísluší v rámci přenesené působnosti. Příspěvek byl pro rok 2005 valorizován o 3 %. Příspěvek na dopravní obslužnost v autobusové dopravě ve výši 3,0 mld Kč je součástí převodů do daňových příjmů krajů a zůstane proto v roce 2005 vázán ve státním rozpočtu.

Příspěvek na dopravní obslužnost v drážní dopravě je určen na částečnou úhradu prokazatelné ztráty ve veřejné drážní dopravě (mimo vlaků vyšší kategorie) vyplývající ze smlouvy o závazku veřejné služby dle zákona č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů. Krajům výkon této pravomoci přísluší v rámci přenesené působnosti. Příspěvek byl pro rok 2005 valorizován o 3 %. Příspěvek na dopravní obslužnost v drážní dopravě ve výši 2,3 mld Kč je součástí převodů do daňových příjmů krajů a zůstane v roce 2005 vázán ve státním rozpočtu.

Z dotace na výkon zřizovatelských funkcí a činností převedených z okresních úřadů, obcí případně resortů krajům ve výši 8,6 mld Kč bude v letošním roce uvolněna pouze dotace na sociální služby ve výši 5,0 mld Kč. Zbývající část dotace na výkon zřizovatelských funkcí a činností převedených z okresních úřadů, obcí, případně resortů krajům, která je součástí převodů do daňových příjmů krajů, zůstane vázána ve státním rozpočtu.

Dotační titul financování reprodukce majetku územních samosprávných celků v rozpočtovaném objemu 5,0 mld Kč není určen pouze pro kraje, ale i pro obce v daném kraji. Smyslem dotace je flexibilní řešení především havarijních situací na majetku územních samosprávných celků. O konkrétním použití prostředků na svém území rozhoduje příslušný kraj. Dotace byla valorizována pro rok 2005 o 3 %. Dotace na financování běžného a investičního rozvoje územních samosprávných celků je součástí převodů do daňových příjmů krajů a zůstane proto v roce 2005 vázána ve státním rozpočtu.

Celkem bylo krajům k 30. červnu uvolněno v rámci finančního vztahu v měsíčních splátkách 3,0 mld Kč, tj. 50 % korigovaného rozpočtu.

Z kapitoly Všeobecná pokladní správa byly dále poskytnuty další účelové neinvestiční prostředky na úhradu dodatečně uplatněných závazků zdravotnických zařízení zřízených bývalými okresními úřady, na financování činnosti krajského koordinátora romských poradců, na náhradu škody způsobené chráněným živočichem na základě zákona č. 115/2000 Sb., na protiradonová opatření, na výdaje spojené s likvidací nepoužitých léčiv, na výdaje za činnosti v oblasti zabránění vzniku, rozvoje a šíření TBC, na příspěvek na výkon státní správy pro kraje, na zabezpečení nových a dodatečných voleb do zastupitelstev obcí. K 30. červnu přijaly kraje ze státního rozpočtu z kapitoly Všeobecná pokladní správa prostředky v celkové výši 0,1 mld Kč.

Objemově největší část však byla krajům převedena z ostatních kapitol státního rozpočtu, a to ve výši 35,3 mld Kč. Z rozpočtu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy činily účelové neinvestiční dotace 34,0 mld Kč a byly určeny především na přímé náklady škol (platy, odvody do fondů, výdaje na učební pomůcky a školní potřeby a výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků a služby).

Kromě toho kraje vykázaly ve svých příjmech ke konci prvního pololetí další účelové dotace z rozpočtu Ministerstva práce a sociálních věcí ve výši 0,7 mld Kč především na podporu neziskových subjektů poskytujících sociální služby pro osoby se zdravotním postižením a seniory, na obnovu investičního majetku ve správě ústavů sociální péče. Další prostředky byly použity v rámci operačního programu lidských zdrojů, který je zaměřen na snížení nezaměstnanosti a zlepšení struktury pracovních míst.

Tabulka č. 3

**Přehled o přijatých dotacích a půjčkách krajskými úřady
z rozpočtů jednotlivých kapitol a ze státních fondů k 30.6.2005**

(v mil Kč)

Kapitola	Celkem	z toho:		
		Neinvestiční	Investiční	Půjčky
Úřad vlády ČR	3,6	3,6		
Ministerstvo obrany	2,0	2,0		
Ministerstvo práce a sociálních věcí	657,6	642,6	15,0	
Ministerstvo vnitra	0,1	0,1		
Ministerstvo pro místní rozvoj	1,2	0,2	1,0	
Grantová agentura	0,5	0,5		
Ministerstvo průmyslu a obchodu	5,3		5,3	
Ministerstvo zemědělství	5,1	5,1		
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	34 072,1	34 027,7	44,4	
Ministerstvo kultury	119,0	68,4	50,6	
Ministerstvo zdravotnictví	361,4	26,5	334,9	
Státní úřad pro jadernou bezpečnost	0,3	0,3		
Narodní fond	10,2	8,0	2,2	
Operace státních finančních aktiv	26,2	9,0	17,2	
Všeobecná pokladni správa	3 030,9	3 018,0	12,9	
Státní fond životního prostředí	4,8	2,9	1,9	
Státní fond dopravní infrastruktury	5,8		5,8	
Celkem	38 306,1	37 814,9	491,2	0,0

Ministerstvo zdravotnictví uvolnilo krajům investiční prostředky ve výši 0,4 mld Kč, především na podporu a optimalizaci regionálních zdravotnických zařízení a obnovu materiálně technické základny nemocnic. Z rozpočtu Ministerstva kultury přijaly kraje 0,1 mld Kč na regeneraci městských památkových rezervací, na opravy a rekonstrukce vybraných kulturních zařízení, na zabezpečení regionální funkce knihoven apod.

Kraje vykázaly ve svých příjmech ke konci prvního pololetí přijaté investiční a neinvestiční dotace ze státního rozpočtu v celkové výši 38,3 mld Kč.

Celkové výdaje krajů byly ke konci prvního pololetí čerpány ve výši 54,3 mld Kč, tj. plnění 44,6 %, téměř veškeré výdaje představují neinvestiční výdaje, které ve sledovaném období činily 51,7 mld Kč. Celkové výdaje krajů byly ve srovnání se stejným obdobím minulého roku vyšší o 5,3 mld Kč.

Největší položku **neinvestičních výdajů** tvoří neinvestiční transfery příspěvkových organizací především v odvětví školství, zdravotnictví a sociální péče, které představují 46,0 % běžných výdajů. Meziroční index dosáhl hodnoty 115,7 %.

Nejvyšší nárůst ve výši 19,6 mld Kč však kraje vykázaly u položky neinvestiční dotace neziskovým a podobným organizacím. Jsou to přímé náklady na vzdělání poskytnuté z rozpočtů krajů základním školám v souladu s novým školským zákonem, který vstoupil v platnost dne 1. ledna 2005.

Výdaje krajů na dopravní obslužnost činily ke konci prvního pololetí 3,7 mld Kč a jsou ve srovnání se stejným obdobím minulého roku vyšší o 1,4 mld Kč. Výdaje na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci se vyznačují mírným nárůstem, u položky nákup vody, paliv, energie, služeb a ostatní nákupy vykázaly kraje ve srovnání se stejným obdobím minulého roku mírný pokles.

V neinvestičních výdajích se promítá kromě čerpání přímých nákladů na vzdělání, výdaje na realizaci zdravotnických programů, na náhradu škod způsobených chráněnými živočichy, na financování činnosti krajského koordinátora, na zabránění vzniku, rozvoje a šíření TBC, na likvidaci nepoužitelných léčiv, na řešení prevence kriminality a na protiradonová opatření.

Kapitálové výdaje krajů činily ke konci prvního pololetí 2,7 mld Kč, z toho tvoří investiční dotace příspěvkovým organizacím (1,3 mld Kč) a investiční nákupy a související výdaje (0,9 mld Kč) téměř 84,0 % kapitálových výdajů. Investiční nákupy a související výdaje, které zahrnují skutečné platby za pořízení dlouhodobého investičního majetku, vykázaly kraje ke konci sledovaného období nižší o 0,4 mld Kč než ve stejném období minulého roku.

3. Příjmy a výdaje obcí

Celkové příjmy obcí dosáhly ke konci prvního pololetí 103,6 mld Kč, což je o 17,7 mld Kč méně proti srovnatelnému období předchozího roku. Obce vykazují plnění rozpočtu po změnách ve výši 48,4 % (vzhledem k tomu, že příjmy obcí nejsou dotčeny novelou zákona 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, rozpočet po změnách se rovná korigovanému rozpočtu). Pokles je způsoben změnou metodiky finančních toků v oblasti školství. Od 1. ledna 2005 jsou přímé náklady pro obecní školství poskytovány z rozpočtu krajů přímo školám a školským zařízením a neprocházejí již rozpočty obcí, jak tomu bylo v roce 2004.

Základním zdrojem příjmů obcí zůstávají nadále daňové příjmy, které tvoří již více než polovinu (56,7 %) jejich celkových příjmů. Nedaňové příjmy se podílejí na celkových příjmech obcí 11,4 % a kapitálové příjmy 5,6 %. Vlastní příjmy obcí tvoří téměř tři čtvrtiny (73,6 %) rozpočtů obcí.

Další objemově významnou položkou jsou přijaté dotace ze státního rozpočtu, státních fondů a Národního fondu, které se na celkových příjmech podílejí 21,6 %. Zbývající část (4,7 %) dotací pro obce tvoří dotace od krajů a převody z vlastních fondů.

Porovnání příjmů a výdajů obcí a DSO v 1. pololetí 2004 a v 1. pololetí 2005 ukazuje následující tabulka (v mil. Kč):

Tabulka č.4

(v mil. Kč)

Ukazatel	Obce a DSO skutečnost 1 pol 2004	Rozpočet 2005 schvaleny	Rozpočet 2005 korigovany	Obce a DSO skutečnost 1 pol 2005	% plnění kong rozp	Index 05/04	Rozdíl 05-04
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Daňové příjmy	56 536,3	125 900,0	125 900,0	58 690,6	46,6	103,8	2 154,3
z toho							
Daně z příjmů fyzických osob	16 722,3	37 100,0	37 100,0	17 080,6	46,0	102,1	358,3
Daně z příjmů právnických osob	15 105,4	29 600,0	29 600,0	13 571,1	45,8	89,8	-1 534,3
Daň z přidané hodnoty	17 048,6	45 100,0	45 100,0	19 524,9	43,3	114,5	2 476,3
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	5 997,5	9 300,0	9 300,0	6 800,7	73,1	113,4	803,2
Daň z nemovitostí	1 658,5	4 800,0	4 800,0	1 709,8	35,6	103,1	51,3
Ostatní daňové příjmy	3,0			2,7		90,0	-0,3
II. Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	11 829,0	23 900,0	23 900,0	11 760,8	49,2	99,4	-68,2
III. Kapitálové příjmy	5 205,4	12 100,0	12 100,0	5 823,3	48,1	111,9	617,9
Vlastní příjmy	73 570,7	161 900,0	161 900,0	76 274,7	47,1	103,7	2 704,0
IV. Přijaté dotace (po konsolidaci)	47 769,7	52 103,3	52 273,1	27 321,7	52,3	57,2	-20 448,0
Příjmy celkem po opr. (po konsolidaci)	121 340,3	214 003,3	214 173,1	103 595,8	48,4	85,4	-17 744,5

Daňové příjmy rozpočtů obcí jsou v roce 2005 naplňovány podle novely zákona o rozpočtovém určení daní č. 243/2000 Sb., ve znění pozdějších zákonů. Daňové příjmy obcí vykázaly k 30. červnu objem 58,7 mld Kč, tj. 46,6 % rozpočtu po změnách. Podíl daňových příjmů na celkových příjmech se proti stejnému období minulého roku zvýšil o 10,1%, v absolutním vyjádření se tyto příjmy zvýšily o 2,2 mld Kč.

Daň z příjmů fyzických osob dosáhla ke konci sledovaného období výše 17,1 mld Kč, což je 46,0 % celoročního rozpočtovaného objemu.

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků činila ke konci června 11,3 mld Kč, tj. plnění rozpočtu po změnách na 46,1 %. Ve srovnání s pololetím minulého roku se výnos daně zvýšil o 0,5 mld Kč.

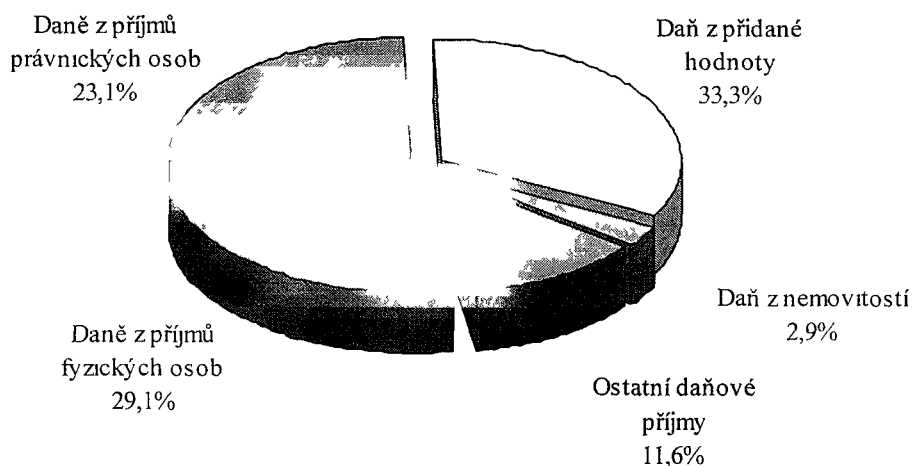
Daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti je vykazována v účetnictví obcí v objemu 5,2 mld Kč, tj. plnění 47 %. Ve srovnání se stejným obdobím minulého roku se výnos daně zvýšil o 0,2 mld Kč.

Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů zahrnuje daně z úroků, dividend a jiných kapitálových výnosů a daně z jiných příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby, nelze-li je oddělit od inkasa daně z kapitálových výnosů. V prvním pololetí získaly obce příjmy z této daně 0,6 mld Kč, což je o 0,3 mld Kč méně proti předchozímu období.

Daň z příjmů právnických osob byla zaúčtována u obcí v objemu 13,6 mld Kč, což je ve srovnání s pololetím minulého roku o 1,5 mld Kč méně a představuje plnění rozpočtu po změnách na 45,8 %. Výnos daně z příjmů právnických osob za obce, kde poplatníkem je obec, činí ve sledovaném období 5,1 mld Kč a je zhruba na úrovni roku minulého. Jedná se o podnikatelské aktivity obcí, kdy obce jsou plátcí daně, daň neodvádějí, pouze ji promítají ve svém účetnictví.

Graf č 2

Přehled daňových příjmů obcí a DSO k 30.6.2005

Daň z přidané hodnoty, která je další sdílenou daní obcí a státního rozpočtu činila u obcí 19,5 mld Kč a byla o 2,5 mld Kč vyšší proti prvnímu pololetí minulého roku.

Výnos **daně z nemovitostí** je na úrovni srovnatelného období minulého roku. Obce zaúčtovaly do svých příjmů 1,7 mld Kč. Rychlejší plnění této příjmové položky (plnění rozpočtu na 35,6 %) se jako každoročně očekává v průběhu třetího čtvrtletí, kdy budou zpracována všechna daňová přiznání.

Součástí daňových příjmů jsou **správní poplatky**, které zahrnují poplatky stanovené zákonem o správních poplatcích za správní úkony a správní řízení, jehož výsledkem jsou vydaná povolení, rozhodnutí apod. Na poplatcích bylo vybráno 1,6 mld Kč, tj. o 0,3 mld Kč více než v předchozím roce.

Do daňových příjmů jsou zahrnuty i **poplatky a odvody v oblasti životního prostředí**, které představují povinnou platbu za využívání životního prostředí, jako např. poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových, poplatky za znečišťování ovzduší, poplatky za uložení odpadů, poplatek za likvidaci komunálního odpadu, odvody za odnětí půdy ze zemědělskému půdnímu fondu a poplatky za odnětí pozemků plnění funkcí lesa. Plnění ve výši 3,4 mld Kč představuje zvýšení příjmů o 0,4 mld Kč proti srovnatelnému období minulého roku.

Položka **místní poplatky z vybraných činností a služeb** zahrnuje především místní poplatky ukládané za účelem zdanění (často i regulace) určité aktivity či vyjadřující určité místní specifikum. Jedná se např. o poplatky ze psů, za lázeňský a rekreační pobyt, za užívání veřejného prostranství, ze vstupného, z ubytovací kapacity, poplatek za povolení k vjezdu do vybraných míst, poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj a poplatek za zhodnocení stavebního pozemku. Plnění ve výši 1,2 mld Kč znamená zhruba stejné plnění těchto příjmů s pololetím roku minulého.

Do nově zavedené položky **ostatní odvody z vybraných činností a služeb** byly zahrnuty odvody části výtěžku z provozování loterií a jiných podobných her na veřejně prospěšné účely. Na odvodech bylo vybráno 0,6 mld Kč.

Nedaňové příjmy dosáhly ke konci června výše 11,8 mld Kč a proti srovnatelnému období minulého roku se nepatrně snížily o 0,1 mld Kč.

Objemově nejvýznamnější položkou nedaňových příjmů jsou příjmy z pronájmu majetku, která dosáhla výše 4,1 mld Kč a zůstala na úrovni minulého roku. Jedná se zejména o příjmy z nájemného samotných pozemků, z nájemného budov a jejich částí a příjmy z pronájmu movitých věcí.

Položka příjmy z vlastní činnosti se proti roku minulému snížila o 0,3 mld Kč a příjmy dosáhly výše 2,4 mld Kč. Tato položka zahrnuje příjmy spojené s poskytováním veřejných služeb, za které je inkasován určitý poplatek (např. příjmy za úhrady příspěvku rodičů na částečnou úhradu neinvestičních nákladů při pobytu dětí v jeslích, mateřských školách, uměleckých školách, školních družinách, klubech, za odvoz komunálních odpadů zpoplatňovaných na základě smluvního vztahu s majiteli nemovitostí, příjmy inkasované za poskytování informací podle zákona č. 106/99 Sb., o svobodném přístupu k informacím). Položka zahrnuje i příjmy za úplatné využití komunikací a příjmy za vstup na cizí pozemky.

Na příjmech z úroků bylo inkasováno 1,3 mld Kč, což představuje plnění na stejné úrovni předchozího období. Vývoj této položky je spojen s kapitálovými příjmy, zejména s finančními operacemi obcí na kapitálovém trhu.

Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy dosáhly ke konci prvního pololetí výše 1,5 mld Kč a proti minulému období klesly o 0,1 mld Kč. Položka zahrnuje např. veškeré příjmy z prodeje neinvestičního majetku, přijaté neinvestiční dary, přijaté pojistné náhrady a přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady.

Kapitálové příjmy dosáhly výše 5,8 mld Kč a proti pololetí předchozího roku se zvýšily o 0,6 mld Kč. Čtyři pětiny takto získaných příjmů činily příjmy z prodeje dlouhodobého majetku.

Vlastní příjmy obcí se na celkových příjmech podílejí 73,6 %, což je o 13,0 % více proti prvnímu pololetí roku 2004. Podíl vlastních příjmů na celkových příjmech obcí se výrazně zvýšil vlivem metodické změny v oblasti financování školství. Zbývající část příjmů obcí tvoří přijaté dotace ze státního rozpočtu, dotace ze státních fondů, dotace od krajů, dotace z Národního fondu a převody z vlastních fondů.

Obce ve svých příjmech vykázaly **dotace ze státního rozpočtu a Národního fondu** ve výši 20,2 mld Kč a ze **státních fondů** ve výši 2,1 mld Kč. Podíl přijatých dotací na celkových příjmech činil v hodnoceném období 19,5 %.

Vztah státního rozpočtu k rozpočtům obcí pro rok 2005 je definován finančním vztahem státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích, příspěvkem na výkon státní správy obcím s rozšířenou působností, ostatními dotacemi z kapitoly Všeobecná pokladní správa a dotacemi z ostatních kapitol ústředních orgánů státního rozpočtu.

Soubor dotací ze státního rozpočtu zahrnutý ve vztahu státního rozpočtu k rozpočtům obcí je určen na částečnou úhradu neinvestičních výdajů ve školství, zdravotnictví, ústavech sociální péče, domovech důchodců, a to pouze pro příspěvkové organizace, případně organizační složky zřizované obcemi. Dalšími dotacemi jsou dotace na výkon zřizovatelských funkcí převedených z okresních úřadů obcím a ostatní činnosti v oblasti sociálních služeb, příspěvek na výkon státní správy v přenesené působnosti obcí a dotace na dávky sociální péče.

Pro výpočet dotace v zařízeních sociální péče (domovy důchodců, ústavy sociální péče), ve vybraných zdravotnických zařízeních (dětské domovy, kojenecké ústavy) a v oblasti školství (základní a mateřské školy, včetně škol speciálních), byly použity propočtové ukazatele. Pomocí těchto ukazatelů jsou pak stanoveny absolutní částky dotace obcím do jednotlivých krajů.

Příspěvek na výkon státní správy obcím s rozšířenou působností je určen na částečnou úhradu osobních a věcných výdajů spojených s výkonem státní správy. Proti roku 2004 byl příspěvek snížen o výdaje spojené s přenesením výkonu agendy státní sociální podpory delimitované z obcí s rozšířenou působností a magistrátních měst na úřady práce (usnesení vlády č. 611/2004).

Celkem bylo obcím k 30. červnu uvolněno v rámci finančního vztahu v měsíčních splátkách 13,0 mld Kč, tj. 56,4 % schváleného rozpočtu.

Dalšími dotacemi ze státního rozpočtu jsou dotace investičního i neinvestičního charakteru, které jsou obcím uvolňovány v průběhu roku. Z kapitoly Všeobecná pokladní správa byly obcím uvolněny dotace na příspěvek na výkon státní správy pro obce s rozšířenou působností a pro statutární města Brno, Ostrava a Plzeň, na protiradonová opatření, na zabránění vzniku, rozvoje a šíření TBC, na prevenci kriminality na místní úrovni, na likvidaci nepoužitelných léčiv, na nové, opakované a dodatečné volby do obecních zastupitelstev, na zabezpečení provozu ochranných systémů podzemních staveb (pro Magistrát hl. m. Prahy), na úhradu nákladů spojených se zabezpečením dočasného provozu informačního systému veřejné správy pro živnostenské podnikání, na úhradu výdajů na poštovné. Dále byly obcím poskytnuty účelové prostředky na realizaci programu Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálního školství a Podpora rozvoje a obnovy regionální infrastruktury. Celkem obce přijaly do svých pokladen účelové finanční prostředky z rozpočtu kapitoly Všeobecná pokladní správa ve výši 0,7 mld Kč.

**Přehled o přijatých dotacích a půjčkách obcemi a DSO
z rozpočtů jednotlivých kapitol a ze státních fondů k 30.6.2005**

(v mil. Kč)

Kapitola	Celkem	z toho:		
		Neinvestiční	Investiční	Půjčky
Poslanecká sněmovna Parlamentu	0,3	0,3		
Úřad vlády ČR	2,5	2,5		
Ministerstvo práce a sociálních věcí	403,1	343,5	59,6	
Ministerstvo vnitra	10,1	3,6	6,5	
Ministerstvo životního prostředí	79,2	1,0	78,2	
Ministerstvo pro místní rozvoj	397,6	28,2	369,4	
Ministerstvo průmyslu a obchodu	17,8	0,5	17,3	
Ministerstvo zemědělství	379,3	3,2	342,2	33,9
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	4 719,7	4 717,7	2,0	
Ministerstvo kultury	88,0	43,9	44,1	
Ministerstvo zdravotnictví	55,6	0,1	55,5	
Akademie věd	0,1	0,1		
Národní fond	386,0	38,7	347,3	
Operace státních finančních aktiv	18,5	7,9	10,6	
Všeobecná pokladní správa	13 715,0	13 403,4	311,6	
Státní fond životního prostředí	1 289,5	59,8	1 038,9	190,8
Státní fond dopravní infrastruktury	159,9		159,9	
Státní fond rozvoje bydlení	921,7	14,0	818,9	88,8
Státní fond pro podporu a rozvoj č. kinematografie	1,3		1,3	
Státní fond kultury	0,7	0,7		
C e l k e m	22 645,9	18 669,1	3 663,3	313,5

Další zdroj příjmů obcí představují dotace poskytované přímo z rozpočtu jednotlivých kapitol státního rozpočtu (tabulka č. 6). Prostřednictvím těchto dotací se realizují významné programy, které přispívají k rozvoji municipální infrastruktury. Obce přijaly k 30. červnu z rozpočtů ústředních orgánů státní správy finanční prostředky v celkové výši 6,1 mld Kč, což představuje nepatrný pokles o cca 0,1 mld Kč oproti stejnému období předchozího roku.

Finanční prostředky poskytnuté z **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy** činily 4,7 mld Kč, část těchto účelových prostředků zahrnuje přímé náklady na vzdělávání, dotace na soukromé školy, projekty romské komunity, podporu odborného vzdělávání a státní informační politiku.

Ministerstvo práce a sociálních věcí poskytlo obcím účelové dotace ve výši 0,4 mld Kč na aktivní politiku zaměstnanosti a na podporu neziskových subjektů poskytujících sociální služby pro osoby se zdravotním postižením a seniory. Investiční prostředky směřovaly do Programu pořízení a technická obnova majetku ve správě ústavů

sociální péče a byly určeny na odstranění předhavarijních a havarijních stavů zařízení sociální péče včetně domovů důchodců v působnosti územních orgánů formou rekonstrukcí a modernizací.

Obce přijaly z kapitoly **Ministerstva pro místní rozvoj** účelové dotace ve výši 0,4 mld Kč. Finanční prostředky byly použity především v rámci programů Výstavba nájemních bytů a technické infrastruktury ve vlastnictví obcí a Výstavba podporovaných bytů. Další prostředky směřovaly na podporu regionálního rozvoje, na příspěvky a dotace k hypotečním úvěrům na bytovou výstavbu, na obnovu místních komunikací apod.

Z rozpočtu **Ministerstva zemědělství** byly uvolněny obcím k 30. červnu finanční prostředky ve výši 0,4 mld Kč. Převážná část dotací směřovala do oblasti investic na výstavbu a technickou obnovu vodovodů a úpraven vod, čistíren, kanalizací a v rámci programu Státní pomoc při obnově území postiženého povodní v roce 2002. Neinvestiční přijaté dotace byly určeny pro obce především na hospodaření v lesích a na obnovu lesních porostů.

Obce přijaly z rozpočtu **Ministerstva kultury** dotace zejména na Program regenerace městských památkových rezervací a na Program záchrany architektonického dědictví. V investiční oblasti se jednalo o opravy a rekonstrukce významných kulturních objektů.

Z kapitoly **Ministerstva zdravotnictví** byla obcím největší část finančních prostředků uvolněna v investiční oblasti na rekonstrukci a obnovu materiálně technické základny regionálních zdravotnických zařízení.

Významný zdroj příjmů některých obcí představují dotace a půjčky ze státních fondů. Obce přijaly finanční prostředky ve výši 1,3 mld Kč ze **Státního fondu životního prostředí**. Největší část prostředků směřovala k ochraně vod a ovzduší, především se jednalo o realizaci opatření k ochraně zdrojů pitné vody, rozšíření obecních čistíren odpadních vod, rozšíření kanalizačních systémů, výstavbu veřejných částí přípojek a STL plynovodů. Ze **Státního fondu rozvoje bydlení** byly obcím poskytnuty účelové dotace a půjčky ve výši 0,9 mld Kč na výstavbu obecních nájemních bytů, na výstavbu nájemních bytů v obcích pro nízkopříjmové skupiny obyvatel a na výstavbu bytů v domech s pečovatelskou službou. Ze **Státního fondu dopravní infrastruktury** získaly obce účelové prostředky ve výši 0,2 mld Kč na financování dopravní infrastruktury v příslušných oblastech.

V průběhu 1. pololetí získaly obce do svých rozpočtů dotace z **Národního fondu** v objemu 0,4 mld Kč. Finanční prostředky směřovaly především na obnovu vodárenství a odpadních vod, na obnovu dopravy, na sanaci povodní postižených oblastí, na ochranu kulturního dědictví, na vzdělávání, apod.

Celkové výdaje obcí dosáhly ke konci prvního pololetí výše 98,1 mld Kč, tj. plnění ve výši 44,4 %.

Porovnání celkových výdajů obcí a DSO v 1. pololetí 2004 a v 1. pololetí 2005

(v mil Kč)

Ukazatel	Skutečnost 1 pol 2004	Rozpočet 2005 schváleny	Rozpočet 2005 korigovány	Skutečnost 1 pol 2005	% plnění korig rozp	Index 06 05/04	Rozdíl 06 05-04
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Běžné výdaje (po konsolidaci)	91 445,3	139 700,0	139 666,6	73 817,5	52,9	80,7	-17 627,8
II. Kapitálové výdaje (po konsolidaci)	27 083,5	80 900,0	81 103,3	24 239,8	29,9	89,5	-2 843,7
Výdaje celkem (po konsolidaci)	118 528,8	220 600,0	220 769,8	98 057,3	44,4	82,7	-20 471,5
Saldo příjmů a výdajů (po konsolidaci)	2 811,5	-6 596,7	-6 596,7	5 538,5		197,0	2 727,0

Běžné výdaje obcí tvoří 75,3 % celkových výdajů obcí. K 30. červnu běžné výdaje dosáhly objemu 73,8 mld Kč a představují pokles proti stejnému období minulého roku o 17,6 mld Kč. Tento výrazný pokles je způsoben změnou metodiky finančních toků v oblasti školství. Od 1. ledna 2005 vstoupil v platnost nový školský zákon a přímé náklady na vzdělání pro základní a mateřské školy jsou poskytovány z rozpočtů krajů přímo školám a školským zařízením. To znamená, že tyto finanční prostředky neprocházejí rozpočty obcí, tak jako tomu bylo do konce roku 2004, a výrazným způsobem ovlivňují jejich příjmovou a výdajovou stránku.

Největší položkou, která tvořila více než pětinu běžných výdajů (17,5 mld Kč) nezbytných pro chod obcí a jejich organizací, byl nákup vody, paliv, energie, služeb a ostatních nákupů. V porovnání se stejným obdobím minulého roku je patrné, že dochází k mírnému poklesu čerpání finančních prostředků pro tyto účely.

Součástí běžných výdajů jsou i neinvestiční transfery obyvatelstvu, zejména sociální dávky, které v prvním pololetí dosáhly u obcí částky 7,7 mld Kč (ve stejném období minulého roku 7,8 mld Kč). Čerpání sociálních dávek vyplácených obcemi ke konci prvního pololetí je stabilizované, ve druhém pololetí se očekává nárůst. Sociální dávky jsou plně hrazeny ze státního rozpočtu.

Jedním ze zdrojů čerpání běžných výdajů obcí byla dotace v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k obcím, její součástí byly dotace na dávky sociální péče, příspěvek na výkon státní správy a příspěvek na financování provozních výdajů základních a mateřských škol a speciálních základních a mateřských škol. Kromě těchto titulů byly v ní rovněž zahrnuty dotace na financování provozních výdajů domovů důchodců a ústavů sociální péče a vybraných zdravotnických zařízení, která nejsou napojena na soustavu zdravotních pojišťoven.

Dalším zdrojem financování běžných výdajů byly neinvestiční dotace poskytnuté ze státního rozpočtu a ze státních fondů.

V položce běžné výdaje se promítly zejména výdaje na strategii prevence kriminality, na aktivní politiku zaměstnanosti a na podporu neziskových subjektů poskytujících sociální služby občanům se zdravotním postižením a seniorům. Kromě toho obce čerpaly běžné výdaje na realizaci programů v oblasti památkové péče a na regeneraci městských památkových rezervací, na projekty financované z prostředků Národního fondu na obnovu vodárenství a odpadních vod, na obnovu dopravy, na sanaci povodní postižených oblastí, na ochranu kulturního dědictví, na vzdělávání.

Kapitálové výdaje obcí se podílely na celkových výdajích 24,7 %, ve srovnání se stejným obdobím minulého roku se v absolutním vyjádření jedná o pokles o 2,8 mld Kč. Úhrnný objem kapitálových výdajů obcí dosáhl ve sledovaném období částky 24,2 mld Kč.

Zdrojem financování kapitálových výdajů byly i dotace ze státního rozpočtu. Jedná se zejména o dotace poskytnuté na výstavbu a technickou obnovu školských a zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče, na výstavbu nájemních bytů, na akce související s ochranou životního prostředí, na budování infrastruktury a na výstavbu a obnovu silniční sítě. Zdrojem kapitálových výdajů obcí jsou rovněž dotace poskytnuté obcím z rozpočtů státních fondů, zejména na realizaci projektů v oblasti životního prostředí a na realizaci záměrů v oblasti bytové politiky.

Většinu kapitálových výdajů financovaly obce ze svých zdrojů, z těchto prostředků realizovaly investiční akce související především s jejich infrastrukturou.

4. Zadluženost obcí

Obce vykázaly ke konci prvního pololetí 2005 **celkový dluh ve výši 77,4 mld Kč** a proti skutečnosti roku 2004 se jedná o nárůst ve výši 2,6 mld Kč. Hlavní město Praha vykázalo nárůst ve výši 3,0 mld Kč, ostatní obce pokles ve výši 0,4 mld Kč.

V celkovém objemu zadluženosti obcí jsou zahrnuty bankovní úvěry od peněžních ústavů, výnosy emitovaných komunálních dluhopisů a návratné finanční výpomoci a půjčky ze státního rozpočtu a ze státních fondů (Státní fond životního prostředí, Státní fond rozvoje bydlení).

Tabulka č.7

Souhrnné údaje o zadluženosti obcí ČR

(v mld Kč)

Ukazatel	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	k 30 6 2005
úvěry	2,5	4,9	8,7	11,6	13,5	18,0	17,6	18,4	22,6	27,3	35,2	38,5	39,6
komunální obligace		7,6	8,5	11,9	13,2	11,9	10,9	10,1	13,3	15,9	21,7	23,9	25,6
přijaté finanční výpomoci a ostatní dluhy	0,9	1,8	3,1	4,8	7,7	9,1	11,5	12,5	12,4	12,6	13,5	12,4	12,2
celkem	3,4	14,3	20,3	28,3	34,4	39,0	40,0	41,0	48,3	55,8	70,4	74,8	77,4

Obce vykázaly, že v průběhu prvního pololetí roku 2005 přijaly půjčky ve výši cca 4,2 mld Kč (to je o 1,0 mld Kč více než ve stejném období minulého roku) a současně uhradily splátky ve výši 3,5 mld Kč (to je o 0,6 mld více než ke konci prvního pololetí 2004). To znamená, že saldo půjček za sledované období činilo 0,7 mld Kč (to je o 0,4 mld více než ke konci června roku 2004). Obce si opět více půjčovaly než splácely, ale vykázaly výrazně vyšší splátky než v minulých obdobích.

Úvěry, které obce přijaly od peněžních ústavů, byly tak jako v minulých letech i nadále směřovány především na akce související s ochranou životního prostředí a na rozvoj infrastruktury. V průběhu prvního pololetí 2005 došlo k mírnému poklesu přijatých návratných finančních výpomocí, nárůst na položce komunálních obligací je způsoben zaúčtováním kursových rozdílů a je vykázán pouze u měst, která v minulém období emitovala komunální obligace.

Tabulka č.8

Údaje o zadluženosti obcí ČR bez statutárních měst

(v mld Kč)

Ukazatel	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	k 30 6 2005
úvěry	3,8	6,3	9,9	12,7	14,4	12,9	13,4	14,3	16,5	18,4	19,8	19,6
komunální obligace	0,3	0,9	1,6	1,6	1,4	0,9	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
přijaté finanční výpomoci a ostatní dluhy	1,4	2,7	4,2	6,5	7,6	9,8	10,2	9,8	9,7	9,6	9,1	8,9
Celkem	5,5	9,9	15,7	20,8	23,4	23,6	24,1	24,1	26,2	28,0	28,9	28,5

Hlavní město Praha, města Plzeň, Brno a Ostrava (dále jen „statutární města“) vykázala zadluženost ke konci prvního pololetí ve výši 48,9 mld Kč. Ve sledovaném období žádné město neemitovalo komunální obligace. Nárůst u této položky ve sledovaném období je

způsoben přepočtem podle aktuálních kurzových rozdílů. Vývoj zadluženosti statutárních měst je uveden v následující tabulce.

Tabulka č.9

Údaje o zadluženosti statutárních měst

(v mld Kč)

Ukazatel	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	k 30.6.2005
úvěry	1,1	2,4	1,7	0,8	3,6	4,7	5,0	8,3	10,8	16,8	18,7	20,0
komunální obligace	7,3	7,6	10,3	11,6	10,5	10,0	9,6	13,3	15,9	21,7	23,9	25,6
přijaté finanční výpomoci a ostatní dluhy	0,4	0,4	0,6	1,2	1,5	1,7	2,3	2,6	2,9	3,9	3,3	3,3
Celkem	8,8	10,4	12,6	13,6	15,6	16,4	16,9	24,2	29,6	42,4	45,9	48,9

Kraje vykázaly ve sledovaném období zadluženost ve výši 1,4 mld Kč, z toho úvěry činily 0,5 mld Kč a návratné finanční výpomoci 0,9 mld Kč. V současné době některé kraje projednávají možnost přijetí úvěru od Evropské investiční banky. Předpokládají, že tyto finanční prostředky použijí na kofinancování investic v oblasti dopravní infrastruktury. Dosud žádný kraj nepodepsal úvěrovou smlouvu. Kraje neemitovaly obligace komunálních dluhopisů, z informací dostupných Ministerstvu financí je patrné, že kraje dosud neuvažují o tomto způsobu získávání mimorozpočtových zdrojů.

V souladu s usnesením vlády č. 346/2004 o regulaci zadluženosti obcí a krajů pomocí ukazatele dluhové služby Ministerstvo financí průběžně sleduje vývoj tohoto ukazatele. Z údajů, které jsou obce a kraje povinny předkládat pro vypracování návrhu státního rozpočtu a státního závěrečného účtu, Ministerstvo financí zajistilo propočty ukazatele dluhové služby. Dopisem ministra financí byly dotčené obce upozorněny na překročení ukazatele nad hranici stanovenou ve výši 30 % a současně byly požádány o sdělení důvodů překročení ukazatele a o přijatých opatřeních vedoucích k jeho snížení.

Ministerstvo financí v následujícím období vyhodnotí vyžádané podklady a zváží všechny skutečnosti, které vedly k překročení dané hranice. Přitom bude brána do úvahy např. celková zadluženost obce, celková zadluženost obce v přepočtu na 1 obyvatele, daňová výtěžnost vztažená na 1 obyvatele obce, celková finanční situace obce, trend zadluženosti v minulých letech a velikost obce.

Po celkovém vyhodnocení bude vláda informována o zjištěných skutečnostech včetně návrhů na řešení daného stavu. Je pravděpodobné, že nastartování regulace zadluženosti obcí vedly obce k posouzení rizik a k obezřetnějšímu rozhodování o přijímání dalších úvěrů.

IV. Vývoj státních finančních aktiv a pasiv

Vývoj státních finančních aktiv a pasiv za 1.pololetí 2005 charakterizují následující údaje:

	Stav k		Změna za 1 polo-
	1 1 2005	30 6 2005	letí 2005 (+,-)
Prostředky státu na depozitních bankovních účtech SFA	11,2	50,1	+38,9
Pohledávky státu vůči zahraničí vč. pohledávek z deblokací	45,6	47,1	+1,5
Pohledávky státu vůči tuzemsku ve správě MF	51,5	53,2	+1,7
Majetkové účasti státu vůči zahraničí a tuzemsku ve správě MF	11,3	11,9	+0,6
Cenné papíry a ostatní finanční aktiva	12,8	80,8	+68,0
Státní finanční aktiva celkem	132,4	243,1	+110,7
Závazky z emise státních dluhopisů	571,4	616,7	+45,3
v tom v držbě u domácích bank	305,3	303,7	-1,5
v držbě u ostatních tuzemských subjektů	165,7	175,3	+9,6
v držbě u zahraničních subjektů	100,4	137,6	+37,2
Přímé a nepřímé závazky státu vůči zahraničí	21,5	27,0	+5,5
v tom přímé vkladní závazky vůči zahraničí	20,7	26,2	+5,5
směnky emitované k úhradě účastí státu u mezinárodních bank	0,9	0,8	-0,1
Státní finanční pasiva celkem	592,9	643,6	+50,7
Saldo státních finančních aktiv a pasiv	-460,5	-400,6	+59,9
v tom pozice vůči bankovní soustavě	-285,8	-178,6	+107,2
pozice vůči ostatním subjektům v tuzemsku	-102,9	-106,8	-3,9
pozice vůči zahraničí	-71,8	-115,2	-43,4

Snížení celkové dlužnické finančně majetkové pozice státu o cca 60 mld. Kč bylo způsobeno rozsáhlým snížením čisté zadluženosti státu vůči tuzemským bankovním subjektům, jehož vliv byl částečně kompenzován zvýšením čisté zadluženosti státu vůči tuzemským nebankovním subjektům a hlavně vůči zahraničí poté, co v předchozím roce 2004 nastala kvalitativní změna v tom, že stát ve vztahu k zahraničí přešel z věřitelské do dlužnické pozice.

Snížení dlužnické pozice státu vůči bankovní soustavě o 107,2 mld. Kč se při současném poklesu držby státních dluhopisů bankovními subjekty (o 1,5 mld. Kč) týkalo převážně operací na souhrnném účtu státní pokladny. I při relativně méně výrazné pololetní schodkovosti státního rozpočtu, projevující se hlavně ve 2.čtvrtletí a kryté dočasně zejména krátkodobými depozity SFA, bylo potřeba hned od počátku roku 2005 provádět předstihové emise státních dluhopisů k zajištění zdrojů dluhopisového krytí očekávaného vysokého výsledného schodku státního rozpočtu (na úrovni až téměř 90 mld. Kč) a mimorozpočtových úhrad ztrát ČKA (30 mld. Kč). Výnosy z těchto emisí státních dluhopisů byly umisťovány na depozitním umořovacím účtu SFA, jehož zůstatek za 1.pololetí vzrostl o 41 mld. Kč. Volné peněžní zdroje nad úroveň krytí rozpočtového schodku mohly být proto krátkodobě

finančně investovány do pokladničních poukázek ČNB, což se projevilo nárůstem těchto aktiv státu o 67,3 mld. Kč. Do konce roku 2005 se ovšem uvedená rozsáhlá finanční aktiva státu ve formě depozit SFA na umořovacím účtu a držených pokladničních poukázek ČNB výrazně sníží.

Příčinou nárůstu dlužnické pozice státu vůči tuzemským nebankovním subjektům o 3,9 mld. Kč bylo zvýšení držby státních dluhopisů u těchto subjektů o 9,6 mld. Kč, což se týkalo hlavně pojišťovacích společností, penzijních fondů, pomocných finančních institucí a ostatních finančních zprostředkovatelů. Na straně státních finančních aktiv byl ovšem tento vliv částečně kompenzován zejména nárůstem pohledávek státu vůči tuzemsku (o 1,7 mld. Kč) a nárůstem pohledávek vůči deblokátorům zahraničních pohledávek státu (o 2,5 mld. Kč).

Zvýšení dlužnické finančně majetkové pozice státu vůči zahraničí v rozsahu 43,4 mld. Kč bylo rozhodující měrou ovlivněno nárůstem držby státních dluhopisů u zahraničních subjektů o 37,2 mld. Kč, k němuž došlo hlavně v důsledku realizace druhé zahraniční emise dlouhodobých státních dluhopisů uskutečněné v březnu 2005 v rozsahu 1 mld. EUR (tj. 30,1 mld. Kč). Dalším vlivem bylo zvýšení přímých vládních závazků vůči zahraničí, tj. úvěrů přijatých od Evropské investiční banky na infrastrukturální programy o 5,6 mld. Kč. Ve státních finančních aktivech se snížení pohledávek vůči zahraničí při vyúčtovaných kreditních kursových rozdílech týkalo pouze pohledávek převzatých (o 3,4 mld. Kč) a došlo k němu hlavně z důvodu postoupení části těchto pohledávek na deblokátory.

Operace s peněžními prostředky státu v tuzemsku

Příjmové a výdajové operace státního rozpočtu kryté prostředky depozitních bankovních účtů SFA včetně prostředků z přímých dlouhodobých úvěrů přijatých ze zahraničí se týkají rozpočtové kapitoly OSFA, transferů z této kapitoly do jiných rozpočtových kapitol a některých dalších příjmových a výdajových operací probíhajících zejména na umořovacím účtu SFA. Od roku 2005 se staly součástí ostatních výdajových operací SFA i na umořovacím účtu realizované mimorozpočtové úhrady části ztrát České konsolidační agentury kryté z emisí státních dluhopisů, což bylo zavedeno na základě zákona č. 482/2004 Sb. (úpravou § 45, odst. 6 rozpočtových pravidel) a dluhopisového zákona č. 5/2005 Sb.

Za 1.pololetí 2005 ve srovnání se schváleným rozpočtem a skutečností stejného období předchozího roku charakterizují tyto rozpočtové i mimorozpočtové operace následující údaje:

v mil Kč

	Skutečnost za 1 pololetí 2004	Schválený rozpočet 2005	Skutečnost za 1 pololetí 2005	Plnění rozpočtu v %	Index 2005/2004
A. Příjmy z operací na účtech SFA celkem	7 470,0	10 311,2	7 354,2	71,3	98,4
v tom příjmové operace kapitoly OSFA	2 534,5	5 113,2	1 951,2	38,2	78,0
ostatní příjmové operace SFA	4 935,5	5 198,0	5 403,0	103,9	109,5
B Výdaje z operací na účtech SFA celkem	12 665,5	51 344,8	26 528,3	51,7	209,5
v tom výdajové operace kapitoly OSFA	1 850,7	3 457,3	1 918,5	55,5	103,7
transfery z OSFA do jiných rozpočtových kapitol	5 865,8	12 689,5	6 206,8	48,9	105,8
ostatní výdajové operace SFA	4 949,0	35 198,0	18 403,0	52,3	371,9
Saldo příjmů a výdajů z operací SFA celkem (- schodkové)	-5 195,5	-41 033,6	-19 174,1	46,7	369,1
z toho za kapitolu OSFA vč. transferů	-5 182,0	-11 033,6	-6 174,1	56,0	119,1
Financování salda příjmů a výdajů operací SFA	5 195,5	41 033,6	19 174,1	46,7	369,1
v tom z prostředků depozitních účtů SFA z minulých let	1 866,1	-749,1	318,7	x	17,1
z přímých dlouhodobých úvěrů ze zahraničí	3 329,4	11 782,7	5 855,4	49,7	175,9
z emise statních dluhopisů (krytí mimorozpočtových úhrad ztráty ČKA)	-	30 000,00	13 000,00	43,3	x

U operací za kapitolu OSFA vč. transferů došlo proti 1.pololetí 2004 ke zvýšení schodkového salda o cca 1 mld. Kč, což ovlivnily jak nižší příjmy, tak i vyšší přímé výdaje této rozpočtové kapitoly, jakož i výdaje transferované do jiných rozpočtových kapitol. Nižší příjmy OSFA o 583 mil.Kč se týkaly hlavně příjmů z úroků a rozpočtovaných převodů prostředků od FNM (653 mil.Kč z dividend od a.s. Osinek určených k částečnému krytí výdajů za nákup akcií a.s. ČEPS), které místo v červnu byly realizovány až v červenci. Přitom zvýšení přímých výdajů kapitoly OSFA nebylo nijak výrazné (o 67,8 mil.č, tj. o 3,7%) , neboť realizovaná rozpočtová úhrada ve výši 1 416 mil.Kč ve prospěch a.s. ČEZ za nákup akcií a.s. ČEPS byla do značné míry kompenzována nižšími výdaji na výplaty držitelům SDD z narostlých úroků, a to jak proti skutečnosti za 1.pololetí 2004 (index 31,4%), tak i proti schválenému rozpočtu 2005 (plnění na 23%).

Pokud jde o transfery z kapitoly OSFA do jiných rozpočtových kapitol, byla ta část transferovaných výdajů, které jsou určeny na jiné účely než na infrastrukturální projekty financované z úvěrů od EIB, realizována ve výši 351,4 mil.Kč, což je výrazně méně proti schválenému rozpočtu (plnění na 38,8%) i proti skutečnosti za 1.pololetí 2004 (index 13,9%). To se spolu s přebytkovým saldem příjmů a přímých výdajů kapitoly OSFA (ve výši 32,7 mil.Kč) příznivě projevilo ve financování celkového salda operací SFA z prostředků depozitních účtů SFA z minulých let. Toto financování vyčíslené ve výši 318,7 mil.Kč je proti skutečnosti za 1.pololetí 2004

výrazně nižší (index 17,1%) kdežto financování transferovaných výdajů na infrastrukturní projekty z úvěrů od EIB je výrazně vyšší (index 175,9%).

Pokud jde o ostatní příjmové a výdajové operace na depozitních účtech SFA, došlo v 1.pololetí 2005 u příjmových operací k nárůstu z titulu inkasa nerozpočtovaných úrokových premií z emisí SDD, které byly realizovány ve výši 1 665 mil.Kč, což je cca 20krát více než v 1.pololetí 2004. Rozpočtový přínos z těchto příjmů se projevil v kapitole VPS, neboť tam byly vyinkasované úrokové premie převedeny z umořovacího účtu. Část ostatních výdajových operací realizovaných na umořovacím účtu, která byla plně pokryta z rozpočtové kapitoly Státní dluh, se týká úhrad splátek diskontovaných úroků SPP a částí úroků SDD. Realizace těchto úhrad ve výši 3 738 mil.Kč byla nižší proti schválenému rozpočtu (plnění na 71,9%) i proti skutečnosti za 1.pololetí 2004 (index 76,8%)

Mimorozpočtová úhrada ztráty ČKA, jejíž krytí je zákonně zajištěno z emisí státních dluhopisů, byla v 1.pololetí 2005 realizována na umořovacím účtu ve výši 13 mld. Kč, což představuje 43,3% rozpočtované částky. Zavedení systému mimorozpočtových úhrad ztrát ČKA znamená, že od roku 2005 se právě o částky těchto úhrad celkové schodkové saldo příjmů a výdajů operací SFA liší (je vyšší) oproti schodku za kapitolu OSFA vč. transferů.

Přehled o **financujících operacích**, které byly za 1.pololetí 2005 realizovány na korunových depozitních účtech SFA, zejména na účtu umořovacím, podává v porovnání se schváleným rozpočtem a skutečností za stejné období roku 2004 následující tabulka:

v mil.Kč			
Financující operace na depozitních účtech SFA	Skutečnost za 1.pololetí 2004	Schválený rozpočet 2005	Skutečnost za 1.pololetí 2005
1. Saldo revolvingových a jiných emisí SPP na umořovacím účtu	-6 231,9	-43 548,6	-7 645,0
2. Výnosy z emisí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů	66 479,6	168 100,0	53 759,5
3. Splátky jistiny střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů	-5 070,0	-22 000,0	-22 000,0
4. Výnosy emisí dlouhodobých státních dluhopisů vydaných v zahraničí	48 824,4	-	29 700,0
5. Převod výnosů z emisí státních dluhopisů na účet OFT	-	-72 551,4	-
6. Výnosy z čerpání přímých dlouhodobých úvěrů ze zahraničí	2 634,1	11 782,7	5 508,8
7. Změna stavu krátkodobých prostředků na depozitních účtech SFA	-101 543,0	-749,1	-39 457,4
8. Saldo operací finančního investování (- převaha nákupu cenných papírů)	102,3	-	-691,8
Celkové saldo financujících operací na depozitních účtech SFA	5 195,5	41 033,6	19 174,1

Výše uvedené údaje potvrzují převažující podíl výnosů z emisí státních dluhopisů na umořovacím účtu k zajištění předstihového krytí očekávané vyšší schodkovosti státního rozpočtu ve druhé polovině roku 2005. To je zřejmé zejména z vazby mezi výnosy z emisí SDD včetně dlouhodobých státních dluhopisů vydaných v zahraničí a změnou stavu krátkodobých depozit SFA. Přitom v důsledku realizace záměru zvyšujícího se užití výnosů z emisí SDD ke splátkám dluhu z emisí SPP je saldo čerpání a splátek SPP v posledních dvou letech již stabilně v záporných hodnotách. Rovněž výnosy z čerpání přímých dlouhodobých úvěrů ze zahraničí, tj. konkrétně z úvěrových tranší čerpaných do EIB, nepokryly v 1.pololetí 2005 v plné výši příslušné infrastrukturální rozpočtové výdaje (transferované z OSFA), část z nich ve výši 347 mil.Kč byla pokryta z prostředků převedených na příslušné depozitní účty SFA z úvěrových tranší roku 2004.

Jak již bylo uvedeno výše, volné krátkodobé peněžní prostředky nad úroveň krytí rozpočtového schodku umožnily v rámci řízení likvidity souhrnného účtu státní pokladny provádět rozsáhlé **finanční investování** na účtu OFT operacemi nákupu a zpětného prodeje pokladničních poukázek ČNB. Za 1.pololetí 2005 byly provedeny tyto finanční investice v rozsahu 814,7 mld. Kč při zpětném prodeji ve výši 740,9 mld. Kč. Výnos z tohoto krátkodobého finančního investování dosáhl částky 214 mil.Kč.

Na jaderném účtu SFA byly v 1.pololetí 2005 proinvestovány prostředky v objemu 7 687,4 mil.Kč a to 1 524 mil.Kč do pokladničních poukázek ČNB v nominální hodnotě 1 737 mil.Kč, dále 5 568 mil.Kč do státních pokladničních poukázek (SPP) v nominální hodnotě 5 423 mil.Kč a nově (v dubnu) 595,3 mil.Kč též do státních dlouhodobých a střednědobých dluhopisů (SDD) v nominální hodnotě 600 mil.Kč. Hrubý výnos z tohoto finančního investování včetně narostlého úroku dosažený v uvedeném období pro jaderný účet činil cca 75,1 mil.Kč, což představuje průměrnou výnosnost 2,5% p.a.

Vládní a jiné pohledávky státu vůči zahraničí

Stav **vládních pohledávek vůči zahraničí** vzrostl za 1.pololetí o 2,5 mld. Kč, což způsobily zejména kursové vlivy. Kreditní kursové rozdíly z těchto pohledávek byly vyúčtovány v objemu 2,48 mld. Kč, z čehož 393 mil. Kč jsou rozdíly z měnové konverze vyúčtované při převodu části vládních pohledávek vůči Sýrii z konvertibilních na nekonvertibilní měny. Celkové zvýšení stavu vládních pohledávek částečně kompenzovaly zejména splátky do příjmů státního rozpočtu,

které byly realizovány v rozsahu 170,7 mil Kč. Jednalo se o splátky jistiny a úroků z Alžírsko a o čisté inkaso z deblokace pohledávek vůči Barmě.

Stav **zahraničních pohledávek převzatých od ČSOB** poklesl za 1 pololetí 2005 o cca 3,4 mld Kč, což bylo ovlivněno hlavně postoupením pohledávky vůči RF ve výši 5,2 mld Kč na tuzemské deblokující společnosti. Kreditní rozdíly ze změn kursu byly vyúčtovány v rozsahu cca 2 mld Kč. Splátky ve prospěch příjmů státního rozpočtu, inkasované ve výši 72,8 mil Kč, se týkaly deblokačních akcí v Alžírsku.

Stav **pohledávek vůči deblokátorům zahraničních pohledávek státu** se zvýšil o cca 2,5 mld Kč, což bylo ovlivněno hlavně postoupením pohledávek vůči RF. Celkový stav těchto pohledávek dosahl na konci června 2005 hodnoty 4,16 mld Kč. V průběhu 1 pololetí bylo od deblokátorů do příjmů státního rozpočtu převedeno inkaso ve výši cca 1,4 mld Kč, a to od společností Falkon Capital, Uniprogram a Česka exekuční a správcovská společnost. Odpis příslušných pohledávek byl proveden v rozsahu 1,7 mld Kč.

Stav pohledávek za deblokátory jiných zahraničních pohledávek státu se zvýšil jen o 19 mil Kč, a to hlavně na základě vyúčtovaných kreditních úroků v celkovém objemu 23 mil Kč. Splátky realizované společností Transakta ve výši 2,7 mil Kč se týkaly postoupené pohledávky vůči Sýrii. Celkový stav těchto pohledávek činil na konci června 367 mil Kč. Jedná se celkem o 5 deblokujících společností, na které jsou postoupeny pohledávky vůči Indii, Egyptu, Mozambiku, Tanzánii a Sýrii.

Změny v majetkových účastech státu u mezinárodních a tuzemských společností

Stav **majetkových účastí státu u mezinárodních bank** se v nominálním korunovém vyjádření zvýšil v 1 pololetí 2005 z 5 043 mil Kč na 5 210 mil Kč. Zvýšení tohoto stavu o 167 mil Kč bylo ovlivněno převážně, a to ve výši 91,5 mil Kč, vyúčtováním kreditních kursových rozdílů, v objemu 75,9 mil Kč se pak jednalo o vlastní navýšení majetkových účastí. Ke změnám v majetkových účastech došlo celkem ve třech případech, přičemž u Mezinárodní banky pro obnovu a rozvoj (IBRD) šlo o snížení korunového vkladu o 54,3 mil Kč. Navýšení v objemu 130,2 mil Kč se pak týkalo následujících případů:

- Dne 14. 1. 2005 byla na základě usnesení vlády č. 24/2003 provedena třetí splátka v rámci Třináctého doplnění zdrojů instituce Světové banky IDA (tj. Mezinárodní asociace pro rozvoj) ve výši 1,67 mil SDR, což

představovalo 2 556 269 USD a v korunovém přepočtu cca 59 mil. Kč. Úhrada tohoto navýšení byla provedena ze státního rozpočtu v rámci výdajů kapitoly VPS.

- Dne 18.4.2005 bylo podle usnesení vlády č. 24/1996 provedeno navýšení účasti ČR na kapitálu Evropské banky pro obnovu a rozvoj ve výši 2 399 000,- EUR, což představovalo 3 048 240 USD. V souladu s rezolucí č.59 bylo toto navýšení kapitálu uhrazeno ve výši 40 % (tj. 1 219 296 USD) hotovostní platbou ze státního rozpočtu, která v korunové protihodnotě činila cca 28,7 mil. Kč. Úhrada zbývajících 60 % navýšení (tj. 1 828 944 USD) byla provedena vystavením směnky deponované u ČNB a splatné do 5 let. Korunová protihodnota ke dni vystavení směnky činila cca 42,8 mil. Kč.

Stav **majetkových účastí státu u tuzemských společností** ve správě Ministerstva financí, které jsou součástí státních finančních aktiv, se za 1.pololetí 2005 zvýšil z 6 263 mil. Kč na 6 644 mil. Kč. Zvýšení o 381 mil. Kč se týkalo výhradně jen majetkové účasti státu u a.s. Škodaexport. Souvisí se zvýšením základního kapitálu této společnosti na základě upsání nových akcií v souladu s vl.usn. č. 667 / 2005. Kapitalizací části dosavadních směnečných pohledávek státu se podíl státu ve správě MF na základním kapitálu Škodaexportu zvýšil z 99,12 % na 99,75 %.

Státní půjčky, návratné finanční výpomoci a jiné tuzemské pohledávky státu

Stav pohledávek státu z poskytnutých státních půjček a návratných finančních výpomocí vedených ve státních finančních aktivech zůstal v 1.pololetí 2005 téměř nezměněn na úrovni 14,9 mld. Kč. Tyto pohledávky se týkají státních půjček a návratných finančních výpomocí poskytnutých z rozpočtových kapitol VPS (vč. postoupených pohledávek za Polskem) a OSFA, tj. krytých z prostředků státních finančních aktiv. Po zahrnutí dalších pohledávek ze státních půjček a návratných finančních výpomocí poskytnutých z ostatních kapitol státního rozpočtu a evidovaných mimo bilanci státních finančních aktiv a pasiv se celkový stav všech těchto pohledávek státu snížil o téměř 100 mil. Kč, a to ze 24 mld. Kč na 23,9 mld. Kč.

Nově byla v 1.pololetí 2005 poskytnuta z rozpočtové kapitoly VPS návratná finanční výpomoc ve výši 20,7 mil. Kč Úřadu pro dohled nad družstevními záložnami, a to na základě usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR č. 1452/2005, kterým byl schválen rozpočet tohoto úřadu na rok 2005.

Splácení návratných finančních výpomocí jednotlivými dlužníky bylo realizováno na příjmové účty rozpočtové kapitoly VPS v rozsahu 110,3 mil. Kč a týkalo se především půjček poskytnutých na obnovu a modernizaci bytového fondu (67,3 mil. Kč) a na podporu ekologických opatření (16,5 mil. Kč). Částku 15 mil. Kč uhradil Úřad pro dohled nad družstevními záložnami a celkem 9,9 mil. Kč pak obce a města, na něž byla v souladu s Protokolem mezi MF ČR a MF Polské republiky o úhradě pasivního clearingového salda polské strany za dohodnutou úplatu postoupena příslušná část pohledávek ČR vůči Polsku. Zbývajících částka 1,6 mil. Kč připadá na objemově méně významné splátky poukázané v 1.pololetí 2005 výrobními družstvy invalidů a Fakultní nemocnicí TGM v Brně.

Výše zmíněná kapitalizace části pohledávek státu za a.s. Škodaexport, která byla ve smyslu usnesení vlády č.667/2005 realizována zvýšením základního kapitálu společnosti v rozsahu 381 mil. Kč, znamenala, že se dosavadní směnečné pohledávky státu vůči této společnosti snížily o 381 mil. Kč na úroveň 228 mil. Kč. Splatnost těchto pohledávek byla nově dohodnuta do roku 2007.

Stav a vývoj státních záruk

Během prvního pololetí roku 2005 došlo k poměrně výraznému snížení vykazovaného stavu potenciálních závazků státu z poskytnutých záruk (včetně závazků vyplývajících ze zákona č.77/2002 Sb. týkajícího se transformace s.o. České dráhy), a to z celkové hodnoty 282,1 mld. Kč na hodnotu 265,9 mld. Kč.

v mld. Kč

+ zvýšení stavu - snížení stavu	Státní záruky celkem	v tom :		
		Standardní záruky	Nestandardní záruky	Záruky ze zákona č.77/2002 Sb.
Stav k 1.1.2005	282,1	71,4	202,5	8,2
Poskytnutí nových státních záruk	-	-	-	-
Čerpání nových tranší úvěrů	+1,0	+1,0	-	-
Vyúčtování úroků a poplatků	+1,4	+1,3	+0,1	-
Splátky úvěrů dlužníky	-1,1	-1,1	-	-
Realizace státních záruk	-1,9	-1,5	-0,1	- 0,3
Jiné snížení státních záruk	-18,6	-1,5	-17,1	-
Kurzové rozdíly	+3,0	+3,0	-	-
Stav k 30.6.2005	265,9	72,6	185,4	7,9

Úhrn tzv. standardních státních záruk, tj. celkový rozsah potenciálních závazků státu z poskytnutých bankovních úvěrů krytých státními zárukami ČR (včetně solidárních záruk za závazky Slovenska), se za první pololetí zvýšil o 1,2 mld. Kč. Příčinou nárůstu bylo zejména čerpání dalších tranší státem garantovaných dlouhodobých úvěrů, vyúčtování úroků a kurzových rozdílů, které převažovalo nad splátkami úvěrů včetně splácení v rámci realizace státních záruk. Čerpáno bylo konkrétně 21,8 mil. EUR (tj. cca 655 mil. Kč) z úvěru poskytnutého Správě dopravní železniční cesty, s.o. (SŽDC) Evropskou investiční bankou (EIB) na financování dostavby II. železničního tranzitního koridoru a 392,5 mil. Kč z úvěru EIB na vodohospodářský program.

Na zvýšení stavu úvěrů krytých standardními státními zárukami se výrazně projevilo rovněž vyúčtování debetních kurzových rozdílů v rozsahu 2,9 mld. Kč, které bylo především odrazem poklesu směnného kurzu české koruny vůči USD, v nichž je vedena část úvěrů poskytnutých zahraničními bankami. V roce 2005 pokračoval i vliv zákonného omezení nově poskytovaných státních záruk, a nebyla proto poskytnuta žádná nová státní záruka. Vyúčtování splatných úroků a poplatků bylo provedeno v úhrnné výši 1 256,6 mil. Kč.

Celkový rozsah splátek státem zaručených úvěrů z vlastních zdrojů dlužníků představoval za 1. pololetí 2005 částku cca 1 131 mil. Kč. Splatné části jistiny a úroků uhradily společnosti ČEZ, a.s. ve výši 602,9 mil. Kč (jaderná elektrárna Temelín a projekt Energy I), Český Telecom, a.s. ve výši 173,9 mil. Kč (projekt Telekomunikace I) a Mufis, a.s. ve výši 279,8 mil. Kč (projekt rozvoje obcí ČR). V rámci tzv. solidárních záruk za závazky Slovenska uhradila slovenská strana splatnou část jistiny a úroků ve výši 74,3 mil. Kč (za úvěr poskytnutý a.s. Chemicelulóza Žilina).

Část splátek jistiny a úroků z úvěrů, za něž stát převzal záruku, byla v 1.pololetí 2005 provedena přímo ze státního rozpočtu, aniž by se fakticky jednalo o realizaci státních záruk, neboť příslušní dlužníci nebyli z tohoto titulu zavázáni státu. Tyto úhrady v celkové výši téměř 1 575 mil. Kč se týkaly jmenovitě splácení jistin a příslušenství úvěrů poskytnutých na rozvojové projekty v minulých letech Evropskou investiční bankou, kde jako finanční manažer a současně jako formální dlužník vystupuje ČMZRB. Ze státního rozpočtu tak byly uhrazeny splátky úvěrů na výstavbu dálnic (740 mil. Kč), zlepšení stavu mezinárodních silnic (143 mil. Kč), program

unáda splátek jistiny a příslušenství v úhrnné výši 1 200,5 mil. Kč za rok 2005. Konsolidační bankou (jejímž nástupcem je Česká konsolidační agentura) na financování integrovaného záchranného systému MATRA.

Vlastní realizace státních záruk se uskutečnila v celkové výši 1 916 mil. Kč prostřednictvím Fondu státních záruk. Převažující podíl v úhrnné výši 1 816 mil. Kč představují splatné částky státem garantovaných úvěrů poskytnutých v minulosti s.o. České dráhy a na základě zákona č.77/2002 Sb., převedených na Správu železniční dopravní cesty, s.o. Jednalo se fakticky o rozpočtové zajištění splátek všech účelových položek úvěrů, poskytnutých na I. a II. železniční tranzitní koridor, revitalizaci vozů a obnovu vozového parku. Vedle výše uvedených úvěrů byly formou realizace státní záruky uhrazeny rovněž závazky SŽDC, za něž stát převzal ručení podle zákona č.77/2002 Sb.

U nestandardních státních záruk došlo za 1. pololetí 2005 k poklesu stavu o 17,1 mld. Kč. Na tomto poměrně výrazném snížení se podílelo vedle již zmíněné rozpočtové úhrady splátek úvěru na financování integrovaného záchranného systému zejména snížení jistiny dosavadního závazku ČR, kterým bylo pokryto 90% nominální hodnoty splatné pohledávky ČSOB vůči Slovenské inkasní. Jednalo se o plnění ve výši téměř 16,7 mld. Kč, k němuž se zavázala Slovenská republika na základě nálezu arbitrážního tribunálu při ICSID ve Washingtonu. V rámci realizace uvedené státní záruky došlo rovněž k úhradě vyúčtovaných úroků ve výši 74,4 mil. Kč.

Z titulu nestandardní státní záruky, vydané roce 2000 ve prospěch České národní banky k pokrytí ztrát vzniklých v souvislosti se Smlouvou a slibem odškodnění strategického investora Investiční a poštovní banky, byla ze státního rozpočtu refundována vyplacená záloha odškodnění ČSOB, a.s. za 1.čtvrtletí 2005 ve výši 26 mil. Kč.

Stav pohledávek státu z realizovaných státních záruk vykázal v 1.pololetí 2005 nárůst z 36 mld. Kč na 38,1 mld. Kč, a to zejména vlivem realizace splátek státem zaručovaných úvěrů ze státního rozpočtu. Při nulových úhradách pohledávek od dlužníků byl vývoj částečně ovlivněn také kursovými dopady v případě pohledávek za společnostmi Chepos Engineering, s.r.o. a za iránskou státní firmou APPI, které jsou od roku 2002 vedeny v USD. Vzhledem k zeslabení kursu české koruny vůči USD se projevíly debetní kursové rozdíly zvýšením stavu pohledávek státu z tohoto titulu o 263,1 mil. Kč.

Hodnocení vývoje státního dluhu

Státní dluh České republiky se v 1.pololetí 2005 vyvíjel takto:

	Stav k 1.1.2005	Financování státního dluhu			Stav k 30.6.2005
		výpůjčky	splátky	kursové rozdíly	
A. Vnitřní státní dluh	522,6	203,9	188,6	-	537,8
- státní pokladniční poukázky	125,5	150,1	166,6	-	109,0
- střednědobé státní dluhopisy	186,6	26,0	22,0	-	190,6
- dlouhodobé státní dluhopisy	210,4	27,8	-	-	238,1
B. Zahraniční státní dluh	70,3	35,6	0,1	+0,0	105,9
- dlouhodobé státní dluhopisy v EUR	48,8	30,1	-	+0,0	78,9
- úvěry přijaté od EIB	20,7	5,5	-	-	26,2
- směnky k úhradě účastí v zahraničí	0,9	-	0,1	+0,0	0,8
Státní dluh ČR úhrnem	592,9	239,5	188,7	+0,0	643,6

Vývoj státního dluhu lze charakterizovat jako **pokračování dlouhodobého růstového trendu**, který začal od roku 1997. Nominální hodnota celkového státního dluhu se v průběhu 1.pololetí 2005 zvýšila o 50,7 mld. Kč, tj. o 8,6%. Tržní hodnota státního dluhu se zvýšila o 12,2% a na konci června 2005 dosáhla úrovně 706,6 mld. Kč. Přitom plně sekuritizovaný vnitřní státní dluh se v tomto období zvýšil o 15,2 mld. Kč, tj. o 2,9%, zahraniční státní dluh vzrostl především v důsledku březnové euroemise dlouhodobých státních dluhopisů o 35,5 mld. Kč, tj. 50,5%, tedy rychlejším tempem. Nominální hodnota emitovaných státních dluhopisů se sice též výrazně zvýšila (o 45,3 mld. Kč, tj. o 7,9%), došlo však k dalšímu snížení jejich podílu na celkovém státním dluhu, a to z 96,4% na 95,8%, tj. o 0,6 procentního bodu.

Zvýšení celkového státního dluhu (vnitřního i zahraničního), jmenovitě pak dluhu v **sekuritizované formě státních dluhopisů**, bylo do značné míry **způsobeno vývojem rozpočtového hospodaření**, které je od března 2005 převážně schodkové. Schodkovost státního rozpočtu výrazně převládala zejména ve 2.čtvrtletí, kdy oscilovala zhruba na úrovni mezi 20 mld. Kč až 38 mld. Kč, přičemž na konci 1.pololetí byl vykázán rozpočtový přebytek ve výši 3,8 mld. Kč. Přesto pokrytí výše uvedených rozpočtových schodků v průběhu 1.pololetí bylo na souhrnném účtu státní pokladny zajištěno hlavně zůstatky neterminovaných vkladů SFA, kdežto na

umořovací účet směřované emise státních dluhopisů byly většinou předstihově určeny k pokrytí ještě vyšších očekávaných rozpočtových schodků v závěru roku 2005 a mimorozpočtových úhrad ztrát ČKA. Z nich úhrada ve výši 13 mld. Kč byla realizována a dluhopisově pokryta v dubnu 2005.

Růst zahraničního státního dluhu byl v 1.pololetí 2005 výrazně ovlivněn především realizací druhé zahraniční emise dlouhodobých (15letých) státních dluhopisů v rozsahu 1 mld EUR, tj. cca 30,1 mld. Kč. Důsledkem této emise eurobondů, která je do budoucna zajištěna proti kursovým rizikům, bylo zachování stabilně vysoké úrovně sekuritizace zahraničního státního dluhu (podíl těchto státních dluhopisů na zahraničním dluhu státu dosáhl na konci června úrovně 74,5%), jakož i navazující změny v umístění emitovaných státních dluhopisů. Dále vzrostl podíl státních dluhopisů umístěných u zahraničních subjektů (z 17,6% na 22,3%), a to na úkor jejich umístění u domácích bank (snížení podílu z 53,4% na 49,3%).

Výrazněji než v předchozích letech byl růst zahraničního státního dluhu v 1.pololetí 2005 ovlivněn čerpáním úvěrů od Evropské investiční banky. Na žádost české strany byly tyto úvěry čerpány v domácí měně s použitím k rozpočtovému financování šesti infrastrukturálních programů či projektů. Přehled o tom podává následující tabulka:

v mil Kč

	Čerpání úvěrových transí od EIB za 1. pololetí 2005	Financování výdajů SR z úvěrů od EIB	Stav zadluženosti státu vůči EIB k 30.6.2005	Úhrady splátek úroků z úvěrů od EIB
Úvěry od Evropské investiční banky				
- na dálniční obchvat Plzeň	239,2	315,8	6 567,6	70,0
- na dálnici D 8, Trmice - st.hranice ČR/SRN	2 000,0	3 475,7	5 600,0	45,2
- na projekt českých dálnice B	1 913,4	17,4	1 913,4	-
- na odstraňování škod z povodní 2002	1 056,2	1 529,7	10 806,2	106,4
- na program prevence před povodněmi	300,0	360,2	894,0	7,4
- na projekt Masarykovy university v Brně	-	156,6	382,5	4,2
Celkem	5 508,8	5 855,4	26 163,7	233,2

Prostředky získané z uvedených zahraničních úvěrů od EIB byly zapojeny do krytí rozpočtového financování příslušných infrastrukturálních akcí za účasti i dalších finančních zdrojů (např. prostředků SFDI, Národního fondu EU apod.). Poskytnutí uvedených infrastrukturálních úvěrů od EIB a zvýšení státního dluhu z tohoto titulu bylo schváleno zákony Parlamentu ČR. V uzavřených úvěrových smlouvách na tyto úvěry se počítá s odkladem splácení jejich jistiny v rozmezí 5 až 8 let a s poměrně výhodným úročením.

Celkové snížení zahraniční zadluženosti ve formě směnek k úhradě majetkových účastí státu u mezinárodních bank z 864 mil.Kč na 819 mil.Kč, tj. o 45 mil.Kč se týkalo především směnek pro úhradu účasti u IBRD. Šlo o snížení valorizované korunové hodnoty těchto směnek o kursové převýšení její dolarové protihodnoty v částce 54,3 mil.Kč, které bylo provedeno k 2. 6. 2005 snížením směnky vystavené v roce 1997. U směnek na úhradu účasti u EBRD došlo v souvislosti s navyšováním majetkových účastí ČR nejprve ke dni 15.4. 2005 ke zvýšení směnečného dluhu o 42,8 mil.Kč, což korespondovalo s vstavením směnky ve výši 1 828 944 USD. V souladu s platebním kalendářem byla pak dne 8.6. 2005 provedena první devizová úhrada jedné pětiny této v pořadí již osmé vystavené směnky a dále jedné pětiny čtyř předchozích směnek vystavených v letech 2001, 2002, 2003 a 2004 k navýšení podílu ČR na kapitálu EBRD. Celkem bylo na tyto splátky vynaloženo 1 828 944 USD a korunový ekvivalent ve výši 45 mil.Kč byl uhrazen ze státního rozpočtu (z kapitoly VPS).

V. Zpráva o řízení státního dluhu

1. Vývoj a stav státního dluhu

1.1. Vývoj státního dluhu v 1. pololetí roku 2005

V 1 pololetí 2005 pokračovalo zvyšování státního dluhu, které jako dlouhodobý trend začalo v roce 1997. Státní dluh (dále často pouze „dluh“) se v průběhu 1 pololetí roku 2005 zvýšil z 592,9 mld Kč na začátku roku na 643,6 mld Kč na konci pololetí. Přírůstek dluhu za 1 pololetí roku 2005 je 50,7 mld Kč. Ve srovnání s koncem roku 2004 se dluh zvýšil o 8,6%. Zvyšování dluhu v 1 pololetí 2005 bylo tlumeno vývojem rozpočtového hospodaření, neboť státní rozpočet ke konci pololetí skončil přebytkem ve výši 3,8 mld Kč. Přírůstek dluhu tak byl generován vytvářením rezervy z výnosů emisí státních dluhopisů¹, přičemž podstatnou roli zde sehrála 2 emise eurobondů ze dne 18. března 2005 v objemu 1 mld EUR (v korunovém ekvivalentu 30,1 mld Kč).

Tržní hodnota státního dluhu se v 1 pololetí 2005 zvýšila z 629,8 mld Kč na začátku roku na 706,6 mld Kč na konci pololetí, tedy o 12,2%.

Při zvýšení celkového státního dluhu z 592,9 mld. Kč na 643,6 mld Kč se vnitřní státní dluh zvýšil o 15,2 mld Kč a vnější státní dluh se zvýšil o 35,5 mld. Kč.

Podíl objemu státních dluhopisů na státním dluhu se v průběhu 1 pololetí roku 2005 mírně snížil z 96,4% na 95,8%.

Přehled o vývoji státního dluhu v 1 pololetí roku 2005 podává následující tabulka

v mil Kč

	Stav k 1.1.2005	vypůjčky (a)	splatky (b)	kurzové rozdíly (c)	změna (a-b+c)	Stav k 30.6.2005
STÁTNÍ DLUH CELKEM	592 900	239 473	188 747	15	50 740	643 640
Vnitřní dluh	522 557	203 863	188 648		15 215	537 771
Státní pokladniční poukazky	125 545	150 103	166 648		-16 545	109 000
Střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy	397 012	53 760	22 000		31 760	428 771
Vnější dluh	70 344	35 610	99	15	35 525	105 869
Eurobondy	48 824	30 058		3	30 062	78 886
Půjčky od EIB	20 655	5 509			5 509	26 164
Směnky pro uhradu účasti v IBRD a EBRD	864	43	99	11	45	819

¹ Zakon č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech, §35, odst. 3

Výpůjčky v 1. pololetí roku 2005 spočívaly převážně v emisích státních dluhopisů. Výnosy jak emisí SPP, tak emisí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů sloužily ke splátkám jistin dlouhodobého státního dluhu i k pokrytí schodků státního rozpočtu. Podrobnější údaje o vývoji státního dluhu České republiky v 1. pololetí roku 2005 jsou uvedeny v tabulce 1.

1.2. Stav státního dluhu

1.2.1. Měnová skladba

V průběhu 1. pololetí roku 2005 došlo k dalšímu snížení podílu české koruny v měnové skladbě státního dluhu (z 91,8% na počátku roku na 87,7 % na konci 1. pololetí), a to v důsledku druhé emise eurobondů, která se uskutečnila v březnu. Podíl české koruny v rámci měnové skladby však nadále zůstává dominantní, současně ale došlo k růstu podílu dluhových instrumentů denominovaných v euru z 8,2% na počátku roku na 12,3% na konci pololetí.

1. 1. 2005			v mld. Kč	%	30. 6. 2005			v mld. Kč	%
CELKEM			592,900	100,00				643,640	100,00
Kč	543 994 176 110,26	543,994	91,75	564 663 226 290,26	564,663	87,73			
EUR	1 500 000 000,00	48,824	8,23	2 500 000 000,00	78,886	12,26			
USD	3 657 888,00	0,082	0,01	3 657 888,00	0,091	0,01			

1.2.2. Skladba podle splatnosti

Z následující tabulky je patrné, že v průběhu 1. pololetí 2005 pokračovalo snižování podílu krátkodobého dluhu (reziduální splatnost do 1 roku), a to o více než 3 procentní body, což je pozitivní skutečnost, která je v souladu s dluhovou strategií. Podíl krátkodobého dluhu podle reziduální splatnosti tak klesl pod úroveň 22%. K poklesu podílu došlo také u kategorií reziduální splatnosti od 3 do 5 let a také od 5 do 7 let. K výraznému nárůstu podílu na celkovém dluhu došlo u kategorie reziduální splatnosti mezi 1 a 3 lety, kam se přesunula objemná 39. emise SDD, a zejména dlouhodobých kategorií mezi 7 a 10 lety a nad 10 let, a to především v důsledku preferencí dlouhodobých emisí dluhových instrumentů (domácí SDD, 2. emise eurobondů) a čerpání dlouhodobých půjček od EIB.

Rezidualní splatnost	<i>Stav v mil. Kč k 1.1.2005</i>	%	<i>Stav v mil. Kč k 30.6.2005</i>	%
Do 1 roku	148 360	25,0	139 765	21,7
Nad 1 rok a do 3 let	97 761	16,5	117 856	18,3
Nad 3 roky a do 5 let	72 904	12,3	70 440	10,9
Nad 5 let a do 7 let	72 197	12,2	52 570	8,2
Nad 7 let a do 10 let	111 329	18,8	135 611	21,1
Nad 10 let	90 349	15,2	127 399	19,8
Celkem	592 900	100,0	643 640	100,0

1.2.3. Skladba podle držitele

Následující tabulka uvádí rozložení státního dluhu podle typu věřitele, kteří jsou klasifikováni podle systému národních účtů

Typ držitele	<i>Stav v mil. Kč k 1.1.2005</i>	%	<i>Stav v mil. Kč k 30.6.2005</i>	%
Domácí nefinanční podniky	5 308	0,90	5 218	0,81
Finanční instituce a korporace ²	333 332	56,22	338 632	52,61
Pojišťovny	123 985	20,91	126 092	19,59
Vládní sektor	7 682	1,30	8 125	1,26
Soukromé neziskové instituce	140	0,02	133	0,02
Domácnosti	544	0,09	830	0,13
Zahraniční subjekty	121 909	20,56	164 610	25,57
Celkem	592 900	100,00	643 640	100,00

V průběhu 1 pololetí roku 2005 pokračoval významný nárůst podílu držby státního dluhu zahraničních subjektů, a to především v důsledku druhé emise eurobondů, kdy veškerý objem této emise skončil v rukou zahraničních investorů. Dále mírně vzrostl podíl domácností a prakticky se nezměnil podíl soukromých neziskových institucí, přičemž procentní zastoupení těchto sektorů na celkovém státním dluhu je nevýznamné. K růstu podílu zahraničních subjektů došlo na úkor poklesu podílu významných domácích sektorů, konkrétně finančních institucí a korporací a pojišťoven.

1.3. Výpůjčky

Státní výpůjčky v průběhu 1 pololetí 2005 činily **239 473 mil. Kč**. Z toho 150 103 mil. Kč bylo vypůjčeno prodejem státních pokladničních poukázek, 53 760 mil. Kč bylo vypůjčeno prodejem střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů na domácím trhu, 30 058 mil. Kč bylo vypůjčeno formou 2. emise

² Kromě pojišťovacích společností a penzijních fondů, které jsou zahrnuty v sektoru Pojišťovny

eurobondů na zahraničním trhu, 5 509 mil. Kč představovalo přijetí nových půjček od Evropské investiční banky a konečně 43 mil. Kč činilo vydání další dolarové směňky pro dílčí úhradu účasti České republiky v Evropské bance pro obnovu a rozvoj (EBRD).

1.3.1. Státní pokladniční poukázky

Bylo realizováno 17 emisí krátkodobých státních dluhopisů, a sice státních pokladničních poukázek (SPP). Splatnosti emisí SPP byly standardní: 13, 26, 39 a 52 týdnů. Ve srovnání s rokem 2004 nedošlo k významnější změně struktury vydávaných SPP.

Celkové výpůjčky prostřednictvím prodejů SPP (vč. obchodů na sekundárním trhu) činily **150 103 mil. Kč**, z toho 105 000 mil. Kč činil objem primárních prodejů SPP a 45 103 mil. Kč objem prodejů SPP z portfolia MF. **Celkový objem splátek** činil **166 648 mil. Kč**. **Celkový objem SPP v oběhu** se tak proti počátku roku 2005 snížil ze **125 545 mil. Kč** na **109 000 mil. Kč**, tedy o **16 545 mil. Kč**.

Objem prodejů SPP na účet operací na finančním trhu (OFT) činil v 1. pololetí roku 2005 celkem 45 103 mil. Kč. Všechny tyto prodeje byly prodeji SPP z portfolia MF. Objem odkupů SPP z účtu OFT (zpět do portfolia MF) činil rovněž 45 103 mil. Kč. Na konci pololetí tak bylo saldo SPP na účtu OFT stejné jako na jeho počátku a činilo -6 514 mil. Kč.

Objem prodejů SPP na umořovací účet činil 105 000 mil. Kč, přičemž se jednalo výhradně o primární prodeje. Objem odkupů SPP z umořovacího účtu dosáhl výše 121 545 mil. Kč.

Pro zajišťování rozpočtové likvidity byly prováděny krátkodobé operace s SPP. V souvislosti se zavedením Souhrnného účtu státní pokladny v roce 2001 mělo MF v průběhu pololetí k dispozici finanční prostředky na účtech v ČNB (netermínované vklady státních finančních aktiv a nerozdělené prostředky na účtech finančních úřadů) k financování deficitu státního rozpočtu. Volné zdroje v rámci přebytku Souhrnného účtu státní pokladny byly investovány na peněžním trhu.

Přehled všech emisí SPP v 1. pololetí roku 2005 je uveden v tabulce 3.

1.3.2. Emise střednědobých a dlouhodobých dluhopisů na domácím trhu

Česká republika zastoupená Ministerstvem financí vydávala střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy na domácím kapitálovém trhu. Bylo realizováno 8 tranší, celkem byly emitovány kapitálové dluhopisy v objemu **53 760 mil. Kč**. Celkový objem splátek jistiny střednědobých státních dluhopisů činil **22 000 mil. Kč**. Celkový objem střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů v oběhu se **zvýšil z 397 012 mil. Kč** na počátku roku 2005 o 31 760 mil. Kč na **428 771 mil. Kč** na konci 1. pololetí roku 2005.

Všechny tranše byly prodány v amerických výnosových aukcích:

Číslo emise a tranše	Datum tranše (emise)	Datum splatnosti	Nominální objem tranše (mil. Kč)	Částka získaná primární aukcí (mil. Kč)	Roční kupón (%)	Výnos do splatnosti (% pa)
40, 9. tranše	24. 1. 2005	16. 6. 2013	4 896,79	4 856,34	3,70	3,815
43, 4. tranše	7. 2. 2005	2. 8. 2007	4 982,74	5 142,27	3,95	2,599
41, 8. tranše	21. 2. 2005	18. 8. 2018	2 982,81	3 203,60	4,60	3,883
42, 7. tranše	21. 3. 2005	22. 3. 2009	3 400,00	3 523,06	3,80	2,831
44, 1. tranše	11. 4. 2005	11. 4. 2015	12 168,23	12 072,87	3,80	3,896
42, 8. tranše	16. 5. 2005	22. 3. 2009	9 668,25	10 121,89	3,80	2,505
44, 2. tranše	13. 6. 2005	11. 4. 2015	7 707,20	8 011,71	3,80	3,321
42, 9. tranše	20. 6. 2005	22. 3. 2009	7 953,50	8 357,28	3,80	2,368

V 1. pololetí roku 2005 pokračovalo MF ve vydávání kapitálových dluhopisů podle emisního plánu v souladu s emisní politikou nastoupenou od začátku roku 2000. Dne 11. 4. 2005 byla vydána 1. tranše 44. emise 10letých státních dluhopisů v objemu 12 168 mil. Kč. Dále se uskutečnilo znovutevření 40. emise 10letých státních dluhopisů v objemu 4 897 mil. Kč, znovutevření 41. emise 15letých státních dluhopisů v objemu 2 983 mil. Kč, tři znovutevření 42. emise 5letých státních dluhopisů v celkovém objemu 21 022 mil. Kč, znovutevření 43. emise 3letých státních dluhopisů v celkovém objemu 4 983 mil. Kč a znovutevření 44. emise 10letých státních dluhopisů v objemu 7 707 mil. Kč.

V oběhu ke konci pololetí zůstávají emise s dobami splatnosti 3, 5, 7, 10 a 15 let.

Z 8 aukcí domácích střednědobých a dlouhodobých dluhopisů, které se uskutečnily v průběhu 1. pololetí 2005, byly v 6 případech výsledkem premie, zatímco ve zbývajících 2 případech diskont. Tento vývoj je důsledkem poklesu úrokových sazeb na kapitálovém trhu ve srovnání s minulým rokem, kdy u všech emisí zahájených v předchozích letech s výjimkou 40. emise jsou výnosy do splatnosti

v 1. pololetí roku 2005 vyšší než příslušné kupónové sazby. Nejvyšším diskontem ve výši 95 mil. Kč skončila dubnová aukce 1. tranše 44. emise, diskont byl dále zaznamenán v lednové aukci 9. tranše 40. emise.

Prémie emisí kapitálových dluhopisů

Prémie emisí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů vydaných na domácím trhu dosáhly v 1. pololetí 2005 výše 1 665 mil. Kč, což je výrazný nárůst proti 1. pololetí 2004, kdy činily 81 mil. Kč. Nejvyšší prémie bylo dosaženo v květnové aukci 8. tranše 42. emise, a to 454 mil. Kč. U této tranše byl také vzhledem k velkému zájmu investorů a výhodným podmínkám na trhu prodán vyšší objem dluhopisů než původně nabízený. Prémie bylo dále dosaženo v únorové aukci 4. tranše 43. emise, v únorové aukci 8. tranše 41. emise, v březnové aukci 7. tranše 42. emise, v červnové aukci 2. tranše 44. emise a v červnové aukci 9. tranše 42. emise.

Prémie emisí státních dluhopisů jsou příjmem státního rozpočtu, a sice kapitoly Všeobecná pokladní správa.

1.3.3. Emise střednědobých a dlouhodobých dluhopisů na zahraničních trzích

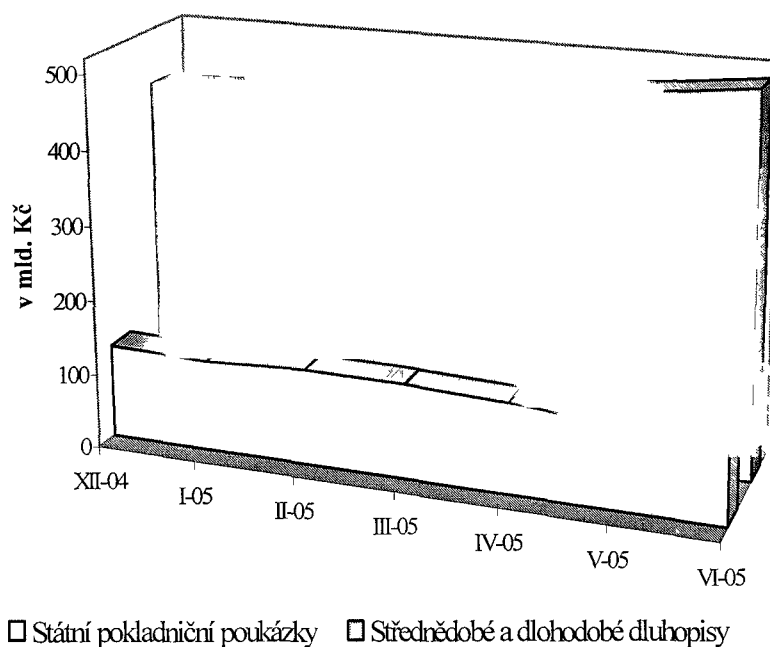
Dne 18. března 2005 vydalo MF 2. emisi eurobondů v objemu 1 mld. EUR s kupónovou sazbou 4,125%, s dobou splatnosti 15 let a s výnosem činícím 4,225%. Úrokové rozpětí bylo stanoveno 10 bazických bodů nad úroveň příslušné mid-swapové sazby. Čistý výnos emise činil 987,95 mil. EUR a byl v plné míře zajištěn úrokovými swapy v korunové výši 29,7 mld. Kč.

1.3.4. Státní dluhopisy celkem

Objem státních dluhopisů v oběhu stoupl během 1. pololetí roku 2005 o 45 276 mil. Kč (v nominálním vyjádření) z 571 381 mil. Kč na 616 658 mil. Kč. Znamená to, že **objem státních dluhopisů v oběhu vzrostl ke konci 1. pololetí 2005 na 107,9% jejich stavu na začátku roku.**

Podíl SPP na celkovém státním dluhu se snížil z 21,2% na počátku roku 2005 na 16,9% na konci 1. pololetí, zatímco podíl střednědobých a dlouhodobých dluhopisů (včetně eurobondů) se zvýšil z 75,2% k 1. 1. 2005 na 78,9% k 30. 6. 2005. Tento vývoj struktury státních dluhopisů znázorňuje následující graf:

Objem státních dluhopisů v oběhu

1.3.5. Půjčky od Evropské investiční banky

Kromě výpůjček emisemi státních dluhopisů se v 1. pololetí 2005 uskutečnilo čerpání půjček od Evropské investiční banky (EIB) v celkové výši 5 509 mil. Kč: 25. dubna 2005 druhá tranše půjčky na výstavbu dálnice D8 ve výši 2 000 mil. Kč, 25. dubna 2005 sedmá tranše půjčky na obchvat Plzně ve výši 239 mil. Kč, 25. dubna 2005 čtvrtá tranše půjčky na prevenci povodní ve výši 300 mil. Kč, 2. května 2005 sedmá tranše půjčky na odstraňování povodňových škod ve výši 1 056 mil. Kč a 15. června 2005 první tranše půjčky na výstavbu dálnice B ve výši 1 913 mil. Kč.

Celkem se objem půjček od EIB v průběhu 1. pololetí 2005 zvýšil z 20 655 mil. Kč na 26 164 mil. Kč.

1.4. Vývoj úrokových sazeb

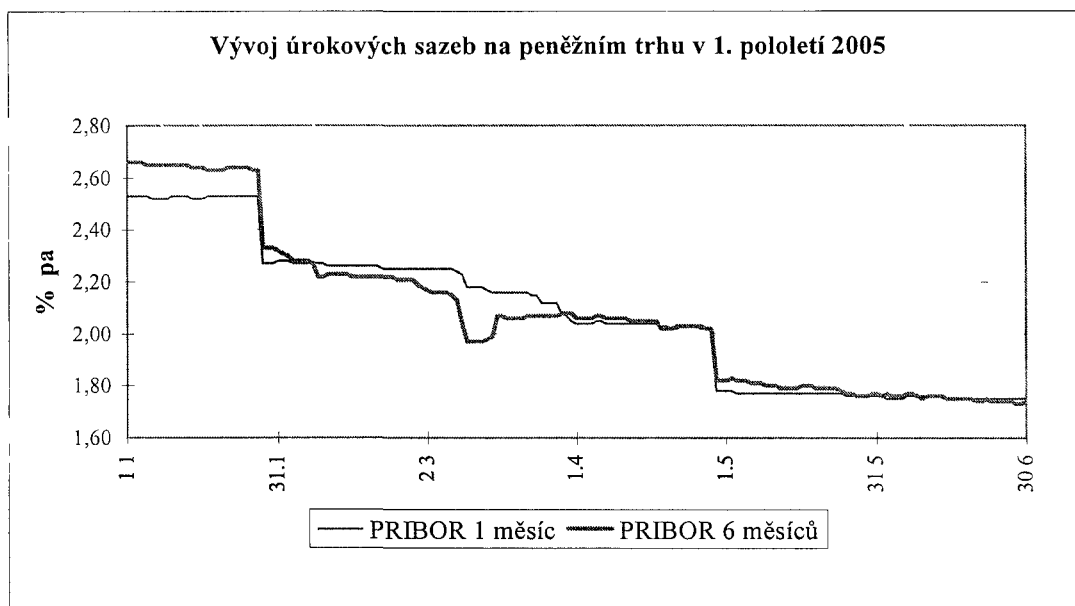
Výnosy jak státních pokladničních poukázek, tak i střednědobých a dlouhodobých dluhopisů vykazovaly v 1. pololetí 2005 v zásadě výrazně klesající trend.

Vývoj výnosů nových emisí státních dluhopisů v daném pololetí zásadním způsobem ovlivňuje i úrokové náklady na emise státních dluhopisů v tomto pololetí.

Výnosy 13týdenních emisí SPP činily na počátku roku 2,45% pa, v polovině března poklesly na 1,92% pa a na počátku června dosáhly 1,67% pa. Podobný vývoj zaznamenaly i úrokové sazby 52týdenních emisí SPP, které klesaly z úrovně 2,70% pa v druhé polovině ledna přes 1,99% pa v polovině dubna na úroveň 1,68% pa na počátku června. Z těchto skutečností vyplývá, že pokles výnosů na delším konci výnosové křivky je výraznější.

Vývoj výnosů emisí SPP byl do značné míry ovlivněn změnou nastavení měnově politických nástrojů ČNB. V průběhu 1. pololetí 2005 došlo třikrát ke skokovému snížení základních úrokových sazeb, a to na konci ledna, na počátku dubna a na konci dubna, a to vždy o čtvrtinu procentního bodu. Tato snížení pak přispěla i k podstatnému poklesu úrokových sazeb na peněžním trhu.

Zatímco na počátku roku měla výnosová křivka na peněžním trhu pozitivní sklon, uprostřed období se více prosazoval inverzní charakter a ke konci období byla tato křivka víceméně plochá.

Pokles výnosů střednědobých a dlouhodobých dluhopisů lze demonstrovat na příkladu 5tileté 42. emise státních střednědobých dluhopisů. Zatímco na konci října roku 2004 činil výnos 6. tranše této emise 4,01% pa, tak ve druhé polovině března se projevil výrazný pokles příslušného výnosu 7. tranše, a to na 2,83% pa. Pokles pokračoval i v dalším období, kdy výnos 8. tranše emitované v polovině května byl 2,51% pa a výnos 9. tranše z druhé poloviny června dosáhl 2,37% pa. Celkově tak v období od října 2004 do června 2005 u 42. emise SDD došlo k poklesu celkem o 164 bazických bodů. Obdobný trend byl zaznamenán i u dalších emisí SDD.

1.5. Splátky jistiny

Celkový úmor (splátky jistiny) státního dluhu v 1. pololetí 2005 činil **188 693 mil. Kč**. Převážnou část úmoru činily splátky emisí SPP v celkové výši 166 648 mil. Kč. Úmor střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů činil 22 000 mil. Kč.

V rámci úmoru střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů byla dne 18. února 2005 uhrazena částkou 22 000 mil. Kč při své splatnosti celá jistina 31 emise 5letých státních dluhopisů z roku 2000.

Úmor zahraničního dluhu činil 45 mil. Kč. Tento úmor představovaly dílčí splátky směnek pro úhradu účasti u EBRD, které byly financovány ze státního rozpočtu (kapitola VPS).

Částka 188 693 mil. Kč na úmor tak byla financována ze dvou zdrojů:

- i) 188 648 mil. Kč z výnosů emisí státních dluhopisů;
- ii) 45 mil. Kč ze státního rozpočtu.

Celkový čistý úmor činil 22 045 mil. Kč.³

³ Tento celkový čistý úmor nezahrnuje splátky jistiny státních pokladničních poukázek, jejichž emise jsou stále obnovovány

2. Výdaje kapitoly státní dluh

Podle zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), § 10, odstavec 4, tvoří od roku 2001 příjmy a výdaje státního rozpočtu spojené s obsluhou a s umořováním státního dluhu kapitolu Státní dluh. Příjmy kapitoly Státní dluh (dále kapitola) byly rozpočtovány v nulové výši, přičemž skutečné příjmy kapitoly byly rovněž nulové.

Přehled rozpočtových výdajů kapitoly Státní dluh v 1. pololetí roku 2005 podává následující tabulka.⁴

v mil. Kč

U k a z a t e l	Skutečnost 1. pololetí 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost 1. pololetí 2005	%	Index 2005/2004 (%)
		Schválený	vč. všech změn		Plnění	
1	2	3	4	5	5:4	5:2
Výdaje kapitoly celkem	14 172	33 680	33 680	14 806	44,0	104,5
1. Úrokové výdaje celkem	14 138	33 380	33 380	14 776	44,3	104,5
Na vnitřní dluh	14 015	30 260	30 260	13 224	43,7	94,4
<i>Z toho</i>						
na státní pokladniční poukázky	2 108	5 198	5 198	1 432	27,6	67,9
na středně- a dlouhodobé dluhopisy	11 907	25 061	25 061	11 792	47,1	99,0
Na vnější dluh	123	3 120	3 120	1 552	49,7	1 258,0
<i>Z toho</i>						
na eurobondy	-	2 320	2 320	1 319	56,8	-
na půjčky od EIB	123	800	800	233	29,2	189,0
2. Poplatky	34	300	300	30	10,1	76,0

Tyto výsledky kapitoly v 1. pololetí 2005 znamenají, že zvýšení státního dluhu o 8,6% z 592,9 mld. Kč (konec roku 2004) na 643,7 mld. Kč na konci 1. pololetí 2005 bylo spojeno s růstem jak celkových tak úrokových výdajů v 1. pololetí 2005 oproti stejnému pololetí 2004. Výdaje kapitoly za 1. pololetí 2005 vzrostly meziročně ve srovnání s 1. pololetím 2004 o 4,5%, což činilo 634 mil. Kč. Výdaje kapitoly jsou ve srovnání se schváleným rozpočtem, který se shoduje s rozpočtem po změnách, o 6 procentních bodů pod alikvotou pro 1. pololetí roku 2005.

Celkové výdaje kapitoly v 1. pololetí 2005 dosáhly výše **14 806 mil. Kč**, což představuje 44% výdajů rozpočtovaných pro rok 2005. Úrokové výdaje činily 14 776 mil. Kč, poplatky 30 mil. Kč.

⁴ Detailní údaje o výdajích kapitoly jsou uvedeny v tabulce 2.

V úrokových výdajích stále dominují úrokové výdaje na vnitřní dluh (13 224 mil. Kč). Avšak v souvislosti se snižováním podílu vnitřního dluhu na státním dluhu se v porovnání s 1. pololetím 2004 snížil také podíl úrokových výdajů na vnitřní dluh o téměř 10 procentních bodů z 99,1% na 89,5%.

Úrokové výdaje na vnitřní (domácí) dluh jsou složeny z úrokových výdajů na státní pokladniční poukázky a z úrokových výdajů na střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy. Úrokové výdaje na státní pokladniční poukázky dosáhly v 1. pololetí 2005 výše 1 432 mil. Kč oproti 2 108 mil. Kč ve stejném pololetí roku 2004. Součástí úrokových výdajů na státní pokladniční poukázky jsou také výdaje z titulu příslušných úrokových swapů.⁵ V 1. pololetí 2005 činily tyto výdaje 293 mil. Kč oproti 266 mil. Kč ve stejném pololetí roku 2004. Úrokové výdaje na střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy dosáhly v 1. pololetí 2005 výše 11 792 mil. Kč oproti 11 907 mil. Kč ve stejném pololetí roku 2004.

Úrokové výdaje na vnější (zahraniční) dluh ve výši 1 552 mil. Kč oproti 123 mil. Kč v 1. pololetí 2004 tvořily úroky půjček od Evropské investiční banky ve výši 233 mil. Kč a úroky první emise eurobondů České republiky ve výši 1 319 mil. Kč. Tato částka zahrnuje také dopad úrokových swapů pro zajištění této emise proti devizovému riziku, který v 1. pololetí 2005 znamenal snížení úrokových výdajů první emise eurobondů o 749 mil. Kč.

Na úrokové výdaje působily dva zásadní a protisměrné faktory: za prvé, dlouhodobý růst státního dluhu, a za druhé, pokles úrokových sazeb v 1. pololetí 2005 na historická minima.

Na peněžním trhu byla úroková sazba 6měsíční emise SPP 2,10% pa v únoru. Poté sazby na peněžním trhu klesaly, přičemž v květnu dosáhla tato sazba 1,67% pa. Vývoj úrokových sazeb na kapitálovém trhu byl obdobný jako na peněžním trhu, což znamenalo pokles úrokových sazeb. V důsledku celkově nižších úrokových sazeb na kapitálovém trhu v porovnání s minulostí byly střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy prodávány obvykle s prémii. Tyto premie dosáhly výše 1 665 mil. Kč, zatímco diskonty z prodeje střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů činily - 136 mil. Kč.

Úrokové výdaje z titulu půjček od Evropské investiční banky (EIB) se v porovnání s předchozím obdobím téměř zdvojnásobily zejména v důsledku výrazného navyšování těchto půjček.

⁵ Důvodem pro zahrnutí výdajů z titulu úrokových swapů do úrokových výdajů na státní pokladniční poukázky je skutečnost, že provedené swapové operace zajišťují úrokové riziko části objemu státních pokladničních poukázek.

V 1. pololetí 2005 činily poplatky spojené s obsluhou státního dluhu 30 mil. Kč, což je 10,1% rozpočtované částky. Ve srovnání s 1. pololetím 2004 dosáhly poplatky výše 76%. Podrobnější údaje o výdajích státního dluhu České republiky v 1. pololetí roku 2005 jsou uvedeny v tabulce2.

Skutečnost dosažená v rámci ukazatele „**financování - vydané státní dluhopisy**“ v kapitole Státní dluh činila **45 273 008 tis. Kč**, což znamená 62% rozpočtovaného objemu.

3. Dluhová strategie a řízení rizik

Ministerstvo financí pokračovalo během 1. pololetí ve sledování strategických cílů v oblasti dluhového portfolia v souladu se zveřejněnou Strategií financování a řízení státního dluhu pro rok 2005. V tomto dokumentu se Ministerstvo financí mimo jiné zavázalo k realizaci kroků vedoucích k modernějšímu a efektivnějšímu řízení státního dluhu. V první řadě se jednalo o zahájení monitorování integrovaného portfolia státního dluhu a poskytnutých rizikových státních záruk. Integrované řízení se v prvních šesti měsících své implementace jednoznačně osvědčuje a mělo by postupem času vést k dalšímu rozšiřování směrem k propojení struktury celkových vládních závazků také s portfoliem vládních finančních aktiv. Organizační předpoklady tomuto zefektivnění řízení vládní finanční bilance budou k tomuto dalšímu rozvoji vytvořeny také po implementaci závěrů auditu v podobě integrace řízení státního dluhu a finančního majetku státu do jednou odboru.

Ministerstvo financí se také v prosincové Strategii zavázalo dokončit první verzi nového **ukazatele řízení tržních rizik, tzv. CaR (Cost-at-Risk)** založeného na postupném zpřesňování úrokových modelů a na vývoji simulačního rámce portfoliových strategií pro řízení státního dluhu. Předběžné výstupy těchto intenzivních prací byly zveřejněny 8. července 2005 na internetových stránkách ministerstva ve **Čtvrtletní informaci o řízení dluhového portfolia** s tím, že na dalším vývoji a detailnějším rozpracování budeme pokračovat ve 2. pololetí roku 2005 a s mezivýstupy budeme postupně veřejnost a účastníky finančního trhu seznamovat.

Přehled plnění strategických cílů pro rok 2005

Vývoj v oblasti průběžného hodnocení směřování struktury dluhového portfolia k vyhlášeným cílům a v plnění ročního programu financování ke konci prvního čtvrtletí 2005 shrnuje následující přehled.

UKAZATEL	Vyhlášený cíl pro rok 2005	Stav k 30. 6. 2005	
Zahraniční financování	Max 40% hrubých ročních požadavků vlády na financování	22%	
	28,6 až 54,6 mld Kč	30,1 mld Kč	
Hrubá emise SDD	94,0 až 120,0 mld Kč	+ 53,8 mld Kč	
Čistá emise SPP	-24,0 až - 50,0 mld Kč	- 16,5 mld Kč	
Půjčky od EIB	11,78 mld Kč	+ 5,5 mld Kč	
Krátkodobý dluh	24% a méně	Státní dluh	21,72 %
		vč. Státních záruk	24,13 %
Průměrná doba do splatnosti	5,5 až 6,5 let	Státní dluh	5,81 let
		vč. Státních záruk	5,56 let
Modifikovaná durace	3,8 ± 0,4 let	Státní dluh	4,27 let
		vč. Státních záruk	4,04 let

Poznámky SDD – domácí středně a dlouhodobé státní dluhopisy, SPP – státní pokladniční poukázky
Zdroj MF ČR, Bloomberg

V oblasti **zahraničního financování** došlo v průběhu druhého čtvrtletí k čerpání vládních půjček od Evropské investiční banky v celkovém objemu 5,5 mld Kč, což činí cca 46,4 % plánovaného ročního objemu. Co se týče působení na zahraničním dluhopisovém trhu, ministr financí prozatím nerozhodl o dalších operacích navazujících na úspěšnou březnovou emisi eurobondu v objemu 1 mld. EUR.

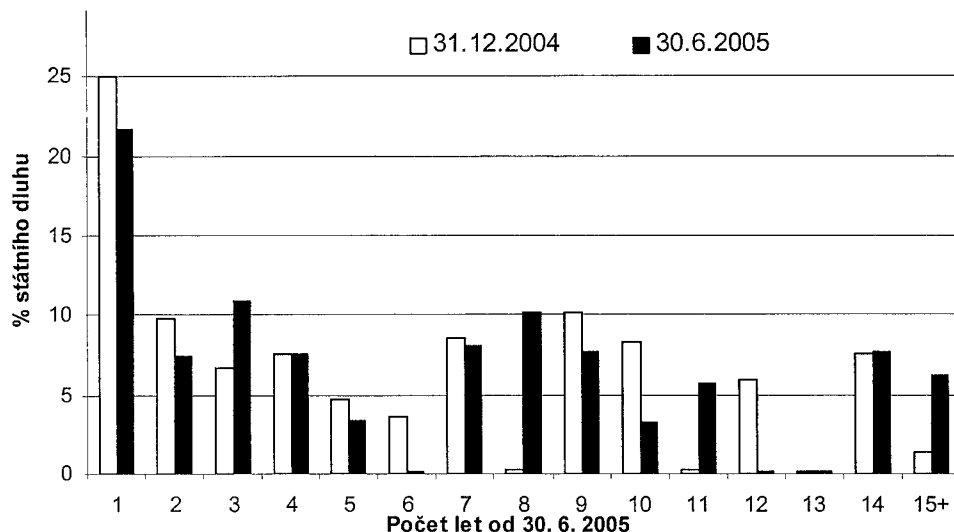
V oblasti **domácí emisní činnosti** došlo ve druhém čtvrtletí k čisté emisi SDD v hodnotě 37,5 mld Kč. Celková hodnota hrubé emise SDD za první pololetí 2005 tak dosáhla 53,8 mld Kč, tj. cca **44,8% maximální vyhlášené cílové hodnoty**. Objem SPP v oběhu poklesl oproti prvnímu čtvrtletí o 16,5 mld. Kč, což je v souladu s naplňováním vyhlášeného redukčního programu pro krátkodobý státní dluh.

Refinanční riziko

Refinanční riziko je hlavním rizikem, jehož minimalizace a stabilizace směrem k akceptovatelným úrovním běžným v zemích eurozóny hraje klíčovou roli při řízení státního dluhu a koncipování jeho strategie ve střednědobém horizontu.

Hlavním kritériem, které ministerstvo používá pro měření tohoto rizika je **krátkodobý státní dluh**. Ten se dařilo meziročně snižovat z úrovně 69% v roce 2000 na úroveň 25% ne konci roku 2004. Během prvního čtvrtletí 2005 došlo k mírnému růstu krátkodobého dluhu na 25,45%. Do konce druhého pololetí 2005 poklesl krátkodobý státní dluh na úroveň **21,7%**, čímž byl ke konci prvního pololetí **dosažen vyhlášený cíl 24% a méně**. Ve druhém pololetí 2005 tak bude MF usilovat o udržení tohoto parametru pod cílovou úrovní. Po zohlednění rizikových státních záruk je nicméně tento parametr na úrovni 24,1%, což je dáno zejména plánovaným přesunem předsplacení záruky za ČNB ve zbývajících výši 22 mld Kč z roku 2007 do druhé poloviny roku 2005, resp. první poloviny roku 2006. O tomto předsplacení rozhodla ke konci června 2005 vláda a z pohledu řízení vládních závazků má samozřejmě významné dopady do strategie financování ve zbytku roku 2005. Konečný způsob úhrady a její časování závisí nyní zejména na schválení speciálního zákonného povolení Parlamentem, které teprve umožní profinancování tohoto vládního závazku z roku 1997 mimo státní rozpočet podobně jako je tomu nyní u financování ztráty ČKA. Alternativně může být tato záruka profinancována v rámci běžného deficitu státního rozpočtu za rok 2005.

Novým strategickým cílem počínaje rokem 2005 v oblasti řízení refinančního rizika je také **průměrná splatnost státního dluhu**. Ta dále vzrostla na úroveň 5,8 roku, čímž se přiblížila ke středové hodnotě vyhlášeného cílového koridoru 5,5-6,5 let pro konec roku 2005.

Úrokové riziko

Struktura státního dluhu z hlediska úročení dluhových instrumentů zůstala v celém prvním pololetí stabilizována pod úrovní 30%, tj. na úrovních poprvé dosažených ve třetím čtvrtletí roku 2004.

Státní dluh z hlediska úročení (stav na konci období)

	Podíl (%)				
	2001	2002	2003	2004	II.2005
Bezúročný dluh	0,4	0,4	0,3	0,1	0,1
Fixně úročený dlouhodobý dluh	44,8	57,1	64,7	75,2	78,9
z toho: splatný do 1 roku	4,6	7,2	7,9	3,7	4,7
Státní pokladniční poukázky	54,1	41,4	32,6	21,2	16,9
Variabilně úročený dlouhodobý dluh	0,7	1,1	2,4	3,5	4,1
Dluh s úrokovou refixací do 1 roku	59,7	50,5	43,2	28,5	28,8
Po zahrnutí efektu úrokových swapů	59,7	47,4	36,8	27,0	27,3

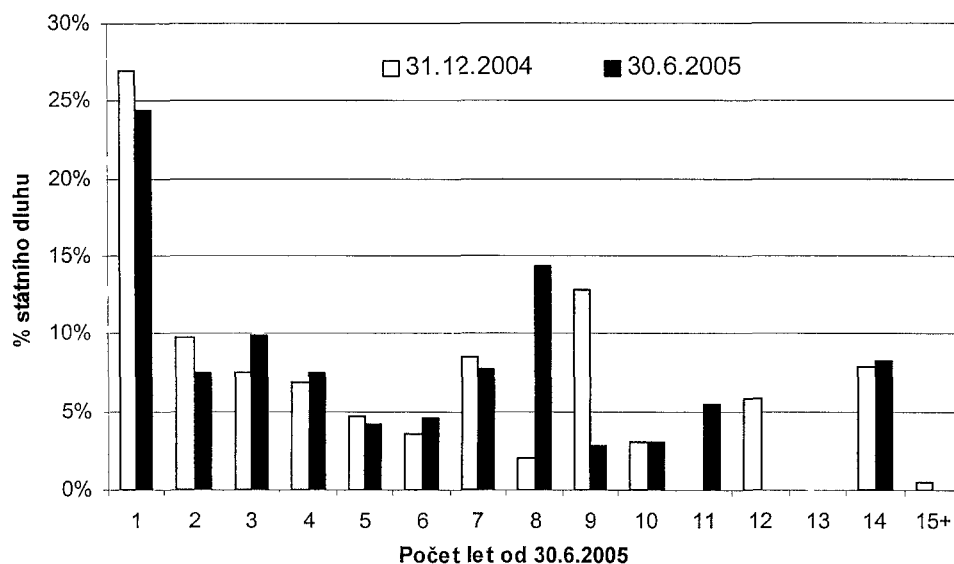
Modifikovaná durace státního dluhu dosáhla hodnoty 4,27 roku, čímž došlo k překročení horní hranice vyhlášeného cílového pásma pro rok 2005. Mezi hlavní příčinu tohoto růstu, která je výsledkem rozhodnutí MF, patří zejména přebytkové hospodaření státního rozpočtu ve výši 3,8 mld Kč ke konci prvního pololetí, které umožnilo razantnější než původně naplánovaný pokles objemu SPP v oběhu v daném

období. Autonomní příčinou mimo kontrolu MF je potom neočekávaný trendový pokles úrokových sazeb, který oproti konci prvního čtvrtletí činil cca 50 bazických bodů podél celé výnosové křivky. Takovýto pokles sazeb nebyl při stanovování duračního pásma ke konci roku 2004 indikován žádnými simulačními modely, které mělo MF k dispozici.

Právě na tento neočekávaný pokles sazeb se MF rozhodlo při řízení tržních rizik bezprostředně nereagovat a ponechalo duraci státního dluhu překročit horní hranici vyhlášeného pásma. Při tomto rozhodnutí hrál důležitou roli také nově zavedený integrovaný pohled na portfolio státního dluhu a rizikových státních záruk. Vzhledem k relativně vyšší úrokové expozici portfolia rizikových záruk vykazuje integrované portfolio modifikovanou duraci na úrovni cca 4 roky, což je významným argumentem pro podporu dosavadního rozhodnutí MF v oblasti řízení úrokové expozice vládních závazků, které bude ve druhé polovině roku předmětem důsledných tržních analýz.

Obchodovatelný státní dluh měl duraci včetně úrokových swapů 4,4 roku. Durace obchodovatelného státního dluhu k témuž datu bez úrokových swapů by byla o 0,5 roku nižší.

Při řízení úrokové citlivosti nákladů dluhové služby je vedle agregátního ukazatele modifikované durace nutné monitorovat také časový profil rozložení refixování kupónů instrumentů nominálního dluhového portfolia.

Integrované portfolio státního dluhu a rizikových státních záruk k 30. 6. 2005

Z pohledu řízení finančních rizik výdajové strany státního rozpočtu není relevantní pouze struktura státního dluhu, ale také struktura portfolio poskytnutých rizikových státních záruk, u nichž státní rozpočet hradí splátky jistiny, úrokové platby a kurzové rozdíly. Tyto rizikové záruky byly již reklasifikovány dle metodiky ESA95 do dluhu a deficitu vládního sektoru v rámci národních účtů, nicméně nejsou součástí vykazovaného státního dluhu. Řízení státního dluhu proto zahájilo na základě datové základny, pravidelně poskytované odborem státního rozpočtu ministerstva a Českomoravskou záruční a rozvojovou bankou, automatizaci pravidelného monitorování také tohoto portfolio ve vazbě na strategické cíle dluhové politiky státu a řízení rizik ministerstva.

Parametry integrovaného portfolio státního dluhu a rizikových státních záruk

	Nominalní objem (mld Kč)	Tržní hodnota (mld Kč)	Podíl cizoměno- vých zavazků (%)	Podíl variabilně uročených zavazků (%)	Zavazky splatné do 1 roku (%)	Úrokovy refixing do 1 roku (%)	Průměrná splatnost (roky)	Modifiko- vana durace (roky)
Státní dluh	643,6	706,6	0,1	4,1	21,7	24,5	5,8	4,3
Analyzované státní záruky	97,7	98,4	27,8	24,0	40,1	51,5	3,9	2,4
Celkem portfolio	741,4	805,0	3,7	6,7	24,1	28,1	5,6	4,0

Poznámka Uvedené parametry jsou včetně vlivu měnových a úrokových derivátů MF a ČMZRB

Zdroj MF ČR, Českomoravská záruční a rozvojová banka, Bloomberg

Na sledované parametry portfolio státních záruk měl oproti konci roku 2004 vliv zejména vládou odsouhlasené předsplacení záruky za ČNB již v roce 2005, resp. 2006 oproti původní splatnosti v roce 2007. Došlo tak k růstu krátkodobých refinančních potřeb a k poklesu průměrné splatnosti a durace. I po těchto změnách nedošlo k výraznějšímu negativnímu dopadu na sledované strategické cíle. Naopak se projevil výrazný korekční dopad v případě durace, který umožnil výše diskutované překročení horní hranice duračního pásma u portfolio vykazovaného státního dluhu. Bez integrovaného přístupu k řízení, vyhlášeného předem v prosinci 2004, by bylo toto rozhodnutí mnohem diskutabilnější a obtížněji komunikovatelné s finančním trhem.

4. Řízení likvidity státní pokladny

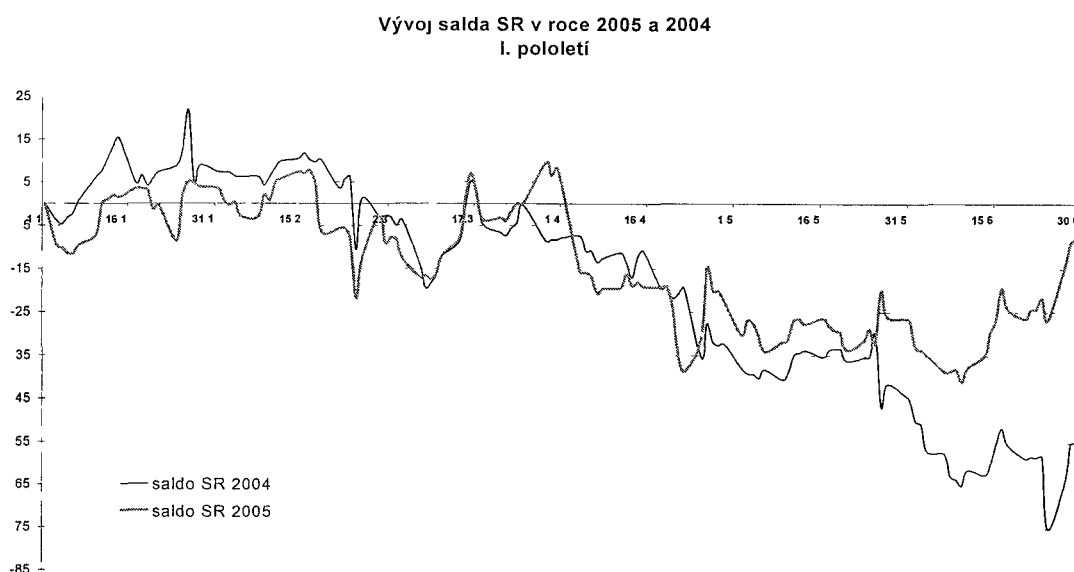
V rámci řízení likvidity Souhrnného účtu státní pokladny byly v 1. pololetí roku 2005 provedeny krátkodobé investice do poukázek ČNB v objemu 814 677 mil. Kč, splátky přitom dosáhly do konce 1. pololetí 740 918 mil. Kč. K 30. 6. 2005 tak byly na majetkovém účtu MF evidovány poukázky ČNB v nominální hodnotě 73 759 mil. Kč. Celkový výnos těchto investic činil 213,98 mil. Kč. Současně byly v 1. pololetí roku 2005 provedeny krátkodobé výpůjčky prostřednictvím prodejů SPP v objemu 45 103 mil. Kč a odkupy SPP dosáhly objemu rovněž 45 103 mil. Kč. Úrokové náklady na SPP pro řízení likvidity činily 8,4 mil. Kč.

Následující tabulka porovnává výnosy a náklady dosažené při řízení likvidity v 1. pololetí roku 2005 se stejným pololetím předchozího roku:

	1. pololetí 2004	1. pololetí 2005	2005/2004 (%)
Výnosy z operací při řízení likvidity s P ČNB	332,31	213,98	64,39
Úrokové náklady na SPP pro řízení likvidity	0,00	- 8,40	-
Celkem	332,31	205,58	61,86

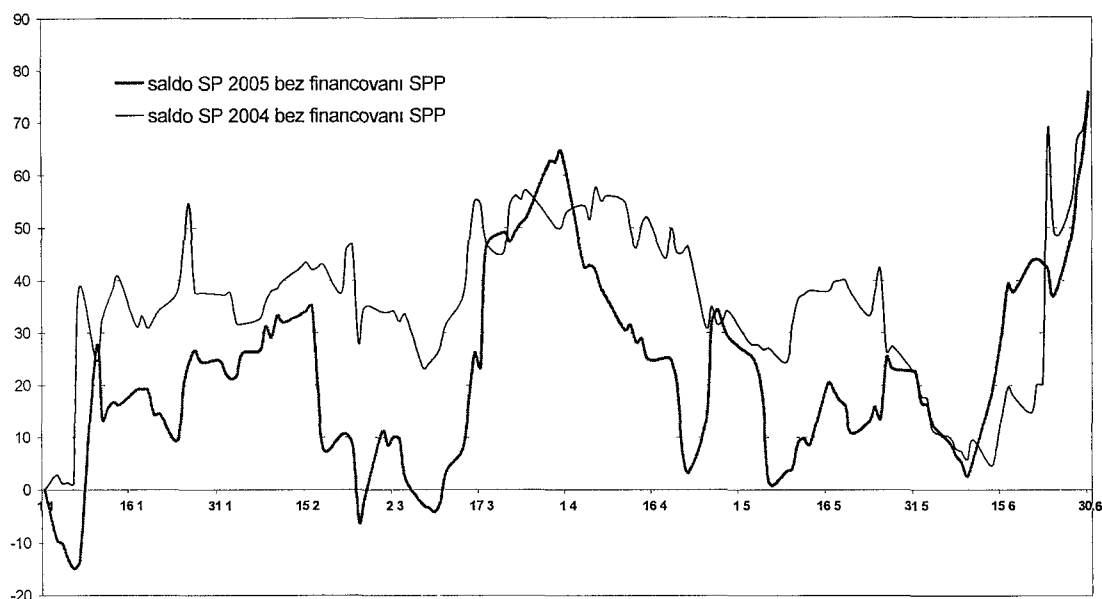
Z tabulky je zřejmé, že zatímco v 1. pololetí roku 2005 saldo výnosů a nákladů dosáhlo výše 205,6 mil. Kč, ve stejném období roku 2004 činilo toto saldo 332,3 mil. Kč. Operacemi na krytí schodku státní pokladny včetně operací s přebytkem finančních zdrojů bylo dosaženo v 1. pololetí letošního roku o 126,7 mil. Kč nižšího výnosu než v 1. pololetí minulého roku.

Vývoj salda státního rozpočtu za 1. pololetí roku 2005 a 2004 znázorňuje následující graf:

Vývoj salda státní pokladny v 1. pololetí roku 2005 a 2004 znázorňuje následující graf:

Vývoj salda SP v roce 2005 a 2004 bez financování SPP
I. pololetí

Nižší výnos z investování prostředků souhrnného účtu státní pokladny v 1. pololetí roku 2005 ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku, a to i přes skutečnost, že saldo státního rozpočtu se vyvíjelo velmi příznivě, byl způsoben nižšími úrokovými sazbami než před rokem a především emisní plány státních pokladničních poukázek a kapitálových státních dluhopisů byly vyrovnanější a pružněji reagovaly na potřeby státní pokladny. Přestože investice do poukázek ČNB byly v 1. pololetí letošního roku nižší ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku, byl jimi neutralizován dopad nadměrného stavu státních pokladničních poukázek na zůstatky Souhrnného účtu státní pokladny.

Tabulka 1

Vývoj státního dluhu České republiky v 1. pololetí roku 2005

	Stav k 1. 1. 2005	Výpůjčky (a)	Splátky (b)	Kurzové rozdíly (c)	Celková změna (a - b + c)	Stav k 30. 6. 2005
	592 900	239 473	188 747	15	50 740	643 640
STÁTNÍ DLUH CELKEM	522 557	203 863	188 648		15 215	537 771
Vnitřní dluh						
SPP na účtu OFT	-6 514	45 103	45 103		0	-6 514
SPP na umořovacím účtu	132 059	105 000	121 545		-16 545	115 514
31. emise střednědobých dluhopisů (2000)	22 000		22 000		-22 000	0
32. emise střednědobých dluhopisů (2000)	20 000				0	20 000
33. emise dlouhodobých dluhopisů (2000)	21 000				0	21 000
34. emise dlouhodobých dluhopisů (2001)	35 000				0	35 000
36. emise dlouhodobých dluhopisů (2001)	50 272				0	50 272
37. emise střednědobých dluhopisů (2001)	28 000				0	28 000
38. emise střednědobých dluhopisů (2003)	30 000				0	30 000
39. emise střednědobých dluhopisů (2003)	41 000				0	41 000
40. emise dlouhodobých dluhopisů (2003)	60 067	4 897			4 897	64 964
41. emise dlouhodobých dluhopisů (2003)	44 053	2 983			2 983	47 035
42. emise střednědobých dluhopisů (2004)	27 620	21 022			21 022	48 642
43. emise střednědobých dluhopisů (2005)	18 000	4 983			4 983	22 983
44. emise dlouhodobých dluhopisů (2005)	0	19 875			19 875	19 875
Vnější dluh	70 344	35 610	99	15	35 525	105 869
1. emise eurobondů (2005)	48 824				0	48 824
2. emise eurobondů (2005)	0	30 058		3	30 062	30 062
Půjčky od EIB	20 655	5 509			5 509	26 164
Půjčky pro úhradu účasti u EBRD	82	43	45	11	9	91
Půjčky pro úhradu účasti u IBRD	782		54		-54	728

v ml Kč

Tabulka 2

Výdaje na státní dluh České republiky v 1. pololetí roku 2005

v tis. Kč

	Čistý úmor	Úrok	Poplatky dluhové služby	Celkové výdaje
CELKEM	22 045 006,654	14 776 115,124	30 278,934	36 851 400,712
Vnitřní státní dluh	22 000 000,000	13 224 112,921	30 278,754	35 145 465,018
Státní pokladniční poukázky		1 432 368,684		1 432 368,684
31. emise střednědobých dluhopisů (2000)	22 000 000,000	1 485 000,000	175,812	23 485 175,812
32. emise dlouhodobých dluhopisů (2000)		1 260 000,000	166,353	1 260 166,353
33. emise dlouhodobých dluhopisů (2000)		1 344 000,000	166,367	1 344 166,367
34. emise dlouhodobých dluhopisů (2001)		2 432 500,000	188,816	2 432 688,816
36. emise dlouhodobých dluhopisů (2001)			163,756	163,756
37. emise střednědobých dluhopisů (2001)			163,725	163,725
38. emise střednědobých dluhopisů (2003)		898 000,000	167,644	898 167,644
39. emise střednědobých dluhopisů (2003)		1 189 000,000	166,965	1 189 166,965
40. emise dlouhodobých dluhopisů (2003)		2 237 148,524	2 745,188	2 239 893,711
41. emise dlouhodobých dluhopisů (2003)			2 552,822	2 552,822
42. emise střednědobých dluhopisů (2004)		850 735,319	3 950,693	854 686,012
43. emise střednědobých dluhopisů (2004)			1 944,270	
44. emise dlouhodobých dluhopisů (2005)		95 360,394	11 621,993	
Ostatní			6 104,350	6 104,350
Vnější státní dluh	45 006,654	1 552 002,203	0,180	1 597 009,037
Eurobondy		1 318 787,331		1 318 787,331
Půjčky od EIB		233 214,873	0,180	233 215,053
Směnky pro úhradu účasti u IBRD a EBRD	45 006,654			45 006,654

Tabulka 3

Přehled emisí SPP v 1. pololetí roku 2005

Číslo emise	Datum emise	Datum splatnosti	Objem v mil. Kč	prodáno	do portfolia MF	Životnost ve dnech	Výnos v % pa
445	7. 1. 2005	8. 4. 2005	13 000	7 000	6 000	91	2,45
446	21. 1. 2005	20. 1. 2006	7 000	7 000		364	2,70
447	28. 1. 2005	27.10. 2005	7 000	7 000		272	2,63
448	4. 2. 2005	6. 5. 2005	18 000	8 000	10 000	91	2,21
449	11. 2. 2005	12. 8. 2005	6 000	6 000		182	2,10
450	18. 2. 2005	20. 5. 2005	18 000	8 000	10 000	91	2,11
451	4. 3. 2005	3. 3. 2006	5 000	5 000		364	2,06
452	11. 3. 2005	10. 6. 2005	17 000	7 000	10 000	91	1,92
453	1. 4. 2005	30. 9. 2005	5 000	5 000		182	2,00
454	8. 4. 2005	8. 7. 2005	18 000	8 000	10 000	91	1,98
455	15. 4. 2005	14. 4. 2006	5 000	5 000		364	1,99
456	6. 5. 2005	3. 2. 2006	5 000	5 000		273	1,70
457	20. 5. 2005	19. 8. 2005	18 000	8 000	10 000	91	1,71
458	27. 5. 2005	25.11. 2005	5 000	5 000		182	1,67
459	3. 6. 2005	2. 6. 2006	5 000	5 000		364	1,68
460	10. 6. 2005	9. 9. 2005	17 000	7 000	10 000	91	1,67
461	17. 6. 2005	17. 3. 2006	5 000	5 000		273	1,65

TABULKOVÁ ČÁST

**Bilance příjmů a výdajů státního rozpočtu
v druhovém členění rozpočtové skladby**

Období leden až červen 2005

KAPITOLA 300 Všechny ústřední kapitoly

v mil. Kč

UKAZATEL	Skutečnost 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost 2005	% plnění 3 2	Index Sk2005/Sk04 3 0
		schválený	po změnách			
		1	2			
0				3	4	5
PŘÍJMY						
Daně z příjmů fyzických osob	46 632,10	103 400,00	103 400,00	46 078,46	44,56	98,81
v tom Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků	35 235,15	83 000,00	83 000,00	34 830,85	41,96	98,85
Daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti	8 625,43	14 500,00	14 500,00	9 087,03	62,67	105,35
Dan z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů	2 771,52	5 900,00	5 900,00	2 160,59	36,62	77,96
Daně z příjmů právnických osob	45 148,34	88 300,00	88 300,00	53 216,13	60,27	117,87
Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů	91 780,44	191 700,00	191 700,00	99 294,60	51,80	108,19
Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku	57 402,70	167 000,00	167 000,00	64 029,47	38,34	111,54
v tom Daň z přidané hodnoty	57 402,70	167 000,00	167 000,00	64 029,47	38,34	111,54
Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku	36 761,63	87 500,00	87 500,00	54 305,98	62,06	147,72
Daně ze zboží a služeb v tuzemsku	94 164,33	254 500,00	254 500,00	118 335,45	46,50	125,67
Daně a poplatky z provozu motorových vozidel	0,00	0,00	0,00	0,00		
v tom Daň silniční	0,00	0,00	0,00	0,00		
Poplatek za užívání dálnic a rychlostních silnic	0,00	0,00	0,00	0,00		
Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí: ***)	642,95	1 300,00	1 300,00	660,85	50,83	102,78
Místní poplatky z vybraných činností a služeb	0,00	0,00	0,00	0,00		
Ostatní odvody z vybraných činností a služeb	0,00	0,00	0,00	0,00		
Správní poplatky	1 758,21	4 100,00	4 100,00	1 914,22	46,69	108,87
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	2 401,16	5 400,00	5 400,00	2 575,07	47,69	107,24
Daně a cla ze zboží a služby ze zahraničí	4 303,12	700,00	700,00	566,17	80,88	13,16
v tom Clo	4 155,87	0,00	0,00	-45,87		-1,10
Podíl na vybraných clech	147,25	700,00	700,00	612,04	87,43	415,65
Daně a cla ze zboží a služby ze zahraničí	4 303,12	700,00	700,00	566,17	80,88	13,16
Daně z majetku	0,00	0,00	0,00	0,00		
Daně z majetkových a kapitálových převodů	5 163,15	8 600,00	8 600,00	4 079,97	47,44	79,02
v tom Daň dedička darovací a z převodu nemovitosti	5 163,15	8 600,00	8 600,00	4 079,97	47,44	79,02
Majetkové daně	5 163,15	8 600,00	8 600,00	4 079,97	47,44	79,02
Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti *)	141 556,95	314 753,71	314 753,71	149 731,75	47,57	105,77
z toho Pojistné na důchodové pojištění (z PSP 161 a 162)	97 424,95	260 868,83	260 868,83	103 302,14	39,60	106,03
Pojistné na veřejné zdravotní pojištění	0,00	0,00	0,00	0,00		
Zrušené daně z objemu mezd	0,00	0,00	0,00	0,00		
Pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a veřejné zdravotní pojištění	141 556,95	314 753,71	314 753,71	149 731,75	47,57	105,77
Ostatní daňové příjmy	571,16	400,00	400,00	516,33	129,08	90,40
Ostatní daňové příjmy	571,16	400,00	400,00	516,33	129,08	90,40
DAŇOVÉ PŘÍJMY CELKEM (daně, poplatky, pojistné)	339 940,31	776 053,71	776 053,71	375 099,33	48,33	110,34
Z daňových příjmů celkem příjmy z daní a poplatků	198 383,37	461 300,00	461 300,00	225 367,58	48,85	113,60

UKAZATEL	Skutečnost 2004	schválený	po změnách	Skutečnost 2005	plnění 3 2	Sk2005/Sk04 3 0
	0	1	2	3	4	5
Příjmy z vlastní činnosti	4 104,80	2 162,71	2 181,80	1 773,82	81,30	43,22
Odvody prebytků organizací s přímým vztahem	1 503,90	1 384,45	1 384,45	1 600,66	115,62	106,43
z toho Odvody příspěvkových organizací	49,82	123,96	95,96	41,02	42,75	82,34
Ostatní odvody příspěvkových organizací	18,12	210,20	238,20	64,25	26,97	354,52
Příjmy z pronájmu majetku	516,53	411,77	460,83	327,18	71,00	63,34
Příjmy z úroků a realizace finančního majetku	1 224,86	4 208,42	4 227,43	2 954,89	69,90	241,24
Soudní poplatky	462,07	600,00	600,00	436,56	72,76	94,48
Příjmy z vlastní činnosti a odvody prebytků organizací s přímým vztahem	7 811,96	8 767,35	8 854,52	7 093,10	80,11	90,80
Přijaté sankční platby	1 264,96	1 204,15	1 206,88	1 061,17	87,93	83,89
Přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let	1 647,61	672,73	677,73	2 224,35	328,20	135,00
Přijaté sankční platby a vratky transferů	2 912,57	1 876,88	1 884,61	3 285,52	174,33	112,80
Příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku	42,56	20,71	20,71	11,64	56,22	27,35
Ostatní nedaňové příjmy (PSP 233 zrušeno)	1 234,08	1 426,72	1 335,64	1 308,89	98,00	106,06
Příjmy z využívání vyhradních práv k přírodním zdrojům	15,43	145,00	148,33	74,31	50,10	481,55
Příjmy za využívání dalších majetkových práv	32,35	35,00	35,00	34,14	97,53	105,51
Dobrovolné pojistné x)	384,09	731,11	731,11	415,88	56,88	108,28
Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy	1 708,52	2 358,55	2 270,78	1 844,86	81,24	107,98
Spátky půjčených prostředků od podnikatelských subjektů	196,40	2 337,77	2 331,19	65,16	2,80	33,18
Spátky půjčených prostředků od obecně prospěšných společností a podobných subjektů	0,00	0,00	0,00	0,00		
Spátky půjčených prostředků od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	3,65	45,00	45,00	0,80	1,78	21,92
Spátky půjčených prostředků od veřejných rozpočtů územní úrovně	24,10	200,00	200,00	57,24	28,62	237,45
Spátky půjčených prostředků od zřízených a podobných subjektů	0,00	0,00	0,00	0,00		
Spátky půjčených prostředků od obyvatelstva	1,29	0,00	0,00	0,69		53,53
Spátky půjčených prostředků ze zahraničí	573,59	2 486,00	2 486,00	1 608,76	64,71	280,47
Spátky za uhradu dluhů nebo dodávek	4 732,19	0,00	0,00	0,00		
Přijaté spátky půjčených prostředků	5 531,22	5 068,77	5 062,19	1 732,64	34,23	31,32
NEDAŇOVÉ PŘÍJMY CELKEM	17 964,27	18 071,54	18 072,10	13 956,12	77,22	77,69
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (kromě drobného)	472,71	148,75	148,39	264,64	178,35	55,98
Ostatní kapitálové příjmy	88,40	0,30	0,10	49,34	49 336,47	55,81
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy	561,11	149,05	148,49	313,98	211,45	55,96
Příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů	0,21	0,00	0,00	3,62		1 699,59
Příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů	0,21	0,00	0,00	3,62		1 699,59
KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY CELKEM	561,32	149,05	148,49	317,61	213,89	56,58
Neinvestiční přijaté dotace od veřejných rozpočtů ústř. úrovně	70,35	0,00	0,00	0,48		0,69
z toho Neinvestiční převody z Národního fondu	0,00	0,00	0,00	0,28		
Neinvestiční přijaté dotace od veřejných rozpočtů územní úrovně	0,00	0,00	0,00	0,00		
Převody z vlastních fondů	3 390,58	0,10	0,10	22 619,60	22 619 598,97	667,13
Neinvestiční přijaté dotace ze zahraničí	3 963,41	29 267,74	29 267,74	13 892,51	47,47	350,52
z toho Neinvestiční dotace přijaté od Evropské unie	0,00	19 817,74	19 817,74	8 631,06	43,55	
Přijaté kompenzační platby z rozpočtu EU	3 958,69	9 450,00	9 450,00	5 253,80	55,60	132,72
Neinvestiční přijaté dotace ze státních finančních aktiv	0,00	0,00	0,00	0,00		
Neinvestiční přijaté dotace	7 424,34	29 267,84	29 267,84	36 512,59	124,75	491,80
Investiční přijaté dotace od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	550,00	0,00	0,00	0,74		0,13
z toho Investiční převody z Národního fondu	0,00	0,00	0,00	0,00		
Investiční přijaté dotace od veřejných rozpočtů územní úrovně	0,00	0,00	0,00	0,00		
Investiční přijaté dotace ze zahraničí	194,30	1 288,50	1 288,50	366,24	28,42	188,49
z toho Investiční dotace přijaté od Evropské unie	110,73	1 288,50	1 288,50	77,56	6,02	70,04
Investiční přijaté dotace ze státních finančních aktiv	0,00	0,00	0,00	0,00		
Investiční přijaté dotace	744,30	1 288,50	1 288,50	366,97	28,48	49,30
PŘIJATÉ DOTACE CELKEM	8 168,64	30 556,34	30 556,34	36 879,57	120,69	451,48
PŘÍJMY STATNÍHO ROZPOČTU CELKEM	366 634,55	824 830,64	824 830,64	426 252,62	51,68	116,26

**Bilance příjmů a výdajů státního rozpočtu
v druhovém členění rozpočtové skladby**

Období leden až červen 2005

KAPITOLA 300 Všechny ústřední kapitoly

v mil. Kč

UKAZATEL	Skutečnost 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost 2005	% plnění 3/2	Index Sk2005/Sk04 3/0
		schválený	po změnách			
		0	1			
VÝDAJE						
Platy	21 744,29	62 128,94	62 287,11	23 734,24	38,10	109,15
v tom Platy zaměstnanců v pracovním poměru	10 753,78	28 737,39	29 617,78	11 492,24	38,80	106,87
Platy zaměstnanců ozbrojených sborů a složek ve služebním poměru	10 676,24	32 533,29	31 808,26	11 870,08	37,32	111,18
Platy státních zaměstnanců ve správních úřadech	0,00	0,00	0,00	0,00		
poměru odvozané od platů ústavních činitelů	314,27	858,26	859,26	371,14	43,19	118,10
Ostatní platy	0,00	0,00	1,81	0,78	43,27	16 970,50
Ostatní platby za provedenou práci	1 512,02	4 201,19	4 228,00	1 685,44	39,86	111,47
v tom Ostatní osobní výdaje	89,79	381,82	372,31	103,53	27,81	115,30
Platy představitelů státní moci a některých orgánů	960,05	2 579,73	2 582,62	1 135,20	43,96	118,24
Odmeny členů zastupitelstev obcí a krajů	0,00	0,00	0,00	0,00		
Odstupné	89,78	302,00	211,76	82,93	39,16	92,37
Odbytné	0,00	0,00	0,00	0,00		
Odchodné	0,40	1,58	2,74	0,49	18,05	123,30
Náležitosti osob vykonávajících základní (náhradní) a další vojenskou službu nebo civilní službu	25,79	5,10	1,81	0,66	36,24	2,55
Náhrady platů zaměstnavatelům při nástupu občana k výkonu civilní služby	0,00	0,00	0,00	0,00		
Ostatní platby za provedenou práci jinde než u zaměstnavatele	346,22	930,95	1 056,75	362,63	34,32	104,74
Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	7 962,39	22 864,89	22 901,71	8 737,13	38,15	109,73
z toho Pojistné na SZ prisp. na politiku zaměstnanosti veřejné zdravotní pojištění a ostatní povinné pojistné placené zaměstnavatelem	7 962,39	22 864,89	22 901,71	8 737,13	38,15	109,73
Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné	31 218,71	89 195,02	89 416,81	34 156,81	38,20	109,41
Nákup materiálu	2 972,59	10 310,77	10 216,56	3 054,27	29,90	102,75
Úroky a ostatní finanční výdaje	15 471,69	35 206,55	35 179,81	15 193,77	43,19	98,20
Nákup vody, paliv a energie	2 284,48	5 950,86	5 451,98	2 578,74	47,30	112,88
Nákup služeb	8 933,12	28 424,80	28 781,34	11 467,25	39,84	128,37
Ostatní nákupy	3 249,16	8 381,61	9 060,40	2 697,62	29,77	83,03
z toho Opravy a udržování	1 765,95	5 451,36	6 291,91	1 647,14	26,18	93,27
Cestovné (tuzemské i zahraniční)	675,49	1 558,69	1 550,68	675,94	43,59	100,07
Poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vkladní úvěry	17 687,02	246,56	248,89	8 455,33	3 397,17	47,81
Výdaje související s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary	2 670,82	7 366,47	7 060,86	2 927,74	41,46	109,62
Neinvestiční nákupy a související výdaje	53 268,88	95 887,63	95 999,85	46 374,71	48,31	87,06
Neinvestiční dotace podnikatelským subjektům	24 282,31	22 294,97	23 318,05	11 256,23	48,27	46,36
Neinvestiční dotace neziskovým a pod organizacím	2 958,35	5 392,08	6 707,40	3 138,83	46,80	106,10
z toho Neinvestiční dotace občanským sdružením	1 327,89	2 132,21	2 553,89	1 193,81	46,74	89,90
Ostatní neinvestiční dotace neziskovým a podobným organizacím	111,91	219,23	687,95	300,81	43,73	268,79
Neinvestiční nedotační transfery podnikatelským subjektům	293,83	660,00	627,82	233,68	37,22	79,53
Neinvestiční nedotační transfery neziskovým a pod subjektům	15,16	0,00	33,40	13,74	41,15	90,66
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům a neziskovým organizacím	27 549,65	28 347,05	30 686,66	14 642,48	47,72	53,15
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně	24 024,07	59 272,78	59 178,60	27 724,06	46,85	115,40
z toho Neinvestiční dotace státním fondům	4 415,00	25 163,03	25 063,03	7 919,46	31,60	179,38
Neinvestiční transfery fondům sociálního a veřejného zdravotního pojištění	19 568,88	33 983,80	33 983,80	19 752,74	58,12	100,94
Neinvestiční transfery prostředků do státních finančních aktiv	0,00	0,00	0,00	0,00		

**Bilance příjmů a výdajů státního rozpočtu
v druhovém členění rozpočtové skladby**

Období leden až červen 2005

KAPITOLA 300 Všechny ústřední kapitoly

v mil. Kč

UKAZATEL	Skutečnost 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost 2005	% plnění 3/2	Index SK2005/SK04 3/0
		schválený	po zmenách			
		0	1			
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům uzemní úrovně	60 344,54	80 268,78	110 371,13	56 478,50	51,17	93,59
v tom Neinvestiční dotace obcím	1 117 47	1 424 83	1 496 93	799 17	53 39	71 52
Neinvestiční dotace obcím v rámci souhrnného dotačního vztahu	13 033 45	23 043 49	23 043 49	12 983 54	56 34	99 62
Neinvestiční dotace krajům	38 759 82	40 645 38	70 657 25	39 722 54	56 22	102 48
Neinvestiční dotace krajům v rámci souhrnného dotačního vztahu	7 430 41	15 155 08	15 155 08	2 966 84	19 58	39 93
Ostatní neinvestiční dotace veřejným rozpočtům územní úrovně	3 40	0 00	18 39	6 42	34 91	188 92
Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím	20 318 51	38 841 17	39 806 82	22 525 86	56 59	110 86
Prevody vlastním fondům	511 32	23 484 97	23 489 93	4 505 08	19 18	881 07
z toho Prevody fondů kulturních a sociálních potřeb a sociálního fondu obcí a krajů	510 66	1 284 48	1 287 68	572 94	44 49	112 20
Prevody do fondů organizačních složek státu	0 02	22 200 49	22 200 49	3 930 51	17 70	26 133 690 56
Ostatní neinvestiční transfery jiným veřejným rozpočtům	108 78	130 53	140 68	91 66	65 15	84 26
Neinvestiční transfery a některé další platby rozpočtům	105 307,22	201 998,23	232 987,17	111 325,15	47,78	105,71
Sociální dávky	156 759 49	325 205 29	325 066 93	162 516 87	49 99	103 67
Nahrady placené obyvatelstvu	208 35	679 34	783 34	250 35	31 96	120 16
Ostatní neinvestiční transfery obyvatelstvu	16 544 46	18 506 74	19 171 67	17 358 21	90 54	104 92
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	173 512,30	344 391,37	345 021,94	180 125,43	52,21	103,81
Neinvestiční transfery mezinárodním organizacím a nadnárodním organizacím	4 847 60	30 241 09	30 226 16	14 012 24	46 36	289 06
z toho Odvody vlastních zdrojů Evropských společenství do rozpočtu Evropské unie podle dané z předané hodnoty	977 07	6 569 00	6 569 00	3 253 99	49 54	333 04
Odvody vlastních zdrojů Evropských společenství do rozpočtu Evropské unie podle hrubého národního produktu	2 969 76	20 760 00	20 760 00	9 808 20	47 25	330 27
Neinvestiční transfery cizím státům	0 00	658 00	46 52	0 00		
Ostatní neinvestiční transfery do zahraničí	-1 73	13 12	70 22	34 39	48 97	
Neinvestiční transfery do zahraničí	4 845,87	30 912,21	30 342,90	14 046,63	46,29	289,87
Neinvestiční půjčené prostředky podnikatelským subjektům	554 31	2 632 78	1 807 63	2 06	0 11	0 37
Neinvestiční půjčené prostředky neziskovým a podobným organizacím	34 80	37 04	34 94	20 67	59 15	59 38
Neinvestiční půjčené prostředky veřejným rozpočtům ústřední úrovně	0 00	0 00	0 00	0 00		
Neinvestiční půjčené prostředky veřejným rozpočtům územní úrovně	0 00	1 86	0 29	0 00		
Neinvestiční půjčené prostředky příspěvkovým a podobným organizacím	0 00	0 37	0 07	0 00		
Neinvestiční půjčené prostředky obyvatelstvu	0 01	0 15	0 15	0 02	10 61	139 04
Neinvestiční půjčené prostředky do zahraničí	0 00	0 00	0 00	0 00		
Neinvestiční půjčené prostředky	589,12	2 672,20	1 843,08	22,74	1,23	3,86
Převody Národnímu fondu na spolufinancování programu PHARE	0 00	375 94	0 00	0 00		
Převody Národnímu fondu na spolufinancování programu ISPA	0 00	0 00	0 00	0 00		
Převody Národnímu fondu na spolufinancování programu SAPARD	0 00	34 51	34 51	114 01	330 39	
Převody Národnímu fondu na spolufinancování komunitárních programů	0 00	0 00	0 00	0 00		
Převody Národnímu fondu na spolufinancování ostatních programů Evropských společenství a ČR	0 00	0 00	0 00	0 00		
Převody Národnímu fondu na spolufinancování související s poskytnutím pomoci ČR ze zahraničí	0 00	0 00	0 00	0 00		
Převody ze státního rozpočtu do Národního fondu na vyrovnání kurzových rozdílů	0 00	0 00	0 00	0 00		
Ostatní převody do Národního fondu	0 00	0 00	0 00	0 00		
Neinvestiční převody Národnímu fondu	0,00	410,44	34,51	114 01	330,39	
Ostatní neinvestiční výdaje	1 212 80	43 879 22	10 092 84	1 231 68	12 20	101 56
Ostatní neinvestiční výdaje	1 212 80	43 879,22	10 092 84	1 231,68	12,20	101,56
BEZNE VÝDAJE CELKEM	397 504 55	837 693,37	836 425 76	402 039,64	48,07	101 14

**Bilance příjmů a výdajů státního rozpočtu
v druhovém členění rozpočtové skladby**

Období leden až červen 2005

KAPITOLA 300 Všechny ústřední kapitoly

v mil. Kč

U K A Z A T E L	Skutečnost 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost 2005	% plnění 3 2	Index Sk2005/Sk04 3 0
		schválený	po změnách			
	0	1	2	3	4	5
Porizení dlouhodobého nehmotného majetku	336 30	1 686 41	1 797 70	384 49	21 39	114 33
Porizení dlouhodobého hmotného majetku	6 663 70	18 143 17	17 698 10	4 413 88	24 94	66 24
Pozemky	21 86	452 61	458 59	51 97	11 33	237 72
Investiční nákupy a související výdaje	7 021,87	20 282,19	19 954,39	4 850,34	24 31	69,07
Nákup akcií a majetkových podílů	60 12	1 416 00	1 416 00	1 416 00	100 00	2 355 41
Nákup akcií a majetkových podílů	60,12	1 416,00	1 416,00	1 416,00	100,00	2 355,41
Investiční dotace podnikatelským subjektům	1 104 35	5 589 40	6 251 19	2 243 35	35 89	203 14
Investiční dotace neziskovým a pod organizacím	55 15	629 41	820 06	128 29	15 64	232 61
Investiční transfery veřejným rozpočtem						
ústřední urovně	27 04	45 00	1 276 60	1 245 70	97 58	4 607 41
z toho: Investiční transfery státním finančním aktivům	0 00	0 00	0 00	0 00		
Investiční transfery veřejným rozpočtem						
územní urovně	6 340 31	14 196 75	14 447 37	2 771 17	19 18	43 71
v tom: Investiční dotace obcím	2 409 00	8 335 06	8 112 11	2 150 43	26 51	89 27
Investiční dotace krajům	3 097 91	853 42	1 296 19	606 71	46 81	19 58
Investiční dotace obcím v rámci souhrnného dotačního vztahu	0 00	0 00	0 00	0 00		
Investiční dotace krajům v rámci souhrnného dotačního vztahu	832 12	5 008 27	5 008 27	0 00		
Ostatní investiční dotace veřejným rozpočtem územní urovně	1 28	0 00	30 80	14 04	45 57	1 094 72
Investiční dotace příspěvkovým organizacím	4 039 93	27 395 83	26 424 96	7 725 30	29 23	191 22
Investiční převody vlastním fondům	0 00	0 00	0 00	0 00		
Investiční transfery obyvatelstvu	0 00	0 00	1 80	0 10	5 66	
Investiční transfery do zahraniční	0 00	0 00	0 00	0 00		
Investiční transfery	11 566 78	47 856,39	49 221,99	14 113,92	28,67	122,02
Investiční půjčené prostředky podnikatelským subjektům	0 39	0 00	0 00	0 00		
Investiční půjčené prostředky neziskovým a podobným organizacím	0 00	0 00	0 00	0 00		
Investiční půjčené prostředky veřejným rozpočtem						
ústřední urovně	80 00	0 00	0 00	0 00		
Investiční půjčené prostředky veřejným rozpočtem						
územní urovně	138 70	0 00	39 99	39 99	100 00	28 83
Investiční půjčené prostředky příspěvkovým a podobným organizacím	0 00	0 00	0 00	0 00		
Investiční půjčené prostředky obyvatelstvu	0 00	0 00	0 00	0 00		
Investiční půjčené prostředky do zahraniční	0 00	0 00	0 00	0 00		
Investiční půjčené prostředky	219,08	0,00	39,99	39,99	100,00	18,25
Investiční převody Národnímu fondu na spolufinancování programu PHARE	0 00	0 00	0 00	0 00		
Investiční převody Národnímu fondu na spolufinancování programu ISPA	0 00	0 00	0 00	0 00		
Investiční převody Národnímu fondu na spolufinancování programu SAPARD	0 00	69 00	69 00	51 75	75 00	
Investiční převody Národnímu fondu na spolufinancování komunitárních programů	0 00	0 00	0 00	0 00		
Investiční převody Národnímu fondu na spolufinancování ostatních programů Evropských společenství a ČR	0 00	0 00	0 00	0 00		
Investiční převody Národnímu fondu na spolufinancování související s poskytnutím pomoci ČR ze zahraniční	0 00	0 00	0 00	0 00		
Ostatní investiční převody do Národního fondu	0 00	0 00	0 00	0 00		
Investiční převody Národnímu fondu	0,00	69,00	69,00	51,75	75,00	
Ostatní kapitálové výdaje	-34 79	1 098 69	1 288 52	-21 99	-1 71	
Ostatní kapitálové výdaje	-34,79	1 098 69	1 288 52	-21 99	-1,71	
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE CELKEM	18 833 05	70 722,27	71 989,89	20 450,02	28 41	108 59
VÝDAJE STATNÍHO ROZPOČTU CELKEM	416 337,61	908 415,64	908 415,64	422 489,66	46 51	101 48
Rozdíl příjmu a výdajů státního rozpočtu	-49 703 06	-83 585 00	-83 585 00	3 762 97		

**Bilance příjmů a výdajů statního rozpočtu
v druhovém členění rozpočtové skladby**

Období leden až červen 2005

KAPITOLA 300 Všechny ústřední kapitoly

v mil. Kč

UKAZATEL	Skutečnost 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost 2005	% plnění 3 2 4	Index Sk2005/Sk04 3 0 5
		schválený	po změnách			
	0	1	2	3		
FINANCOVÁNÍ						
Kratkodobe vydané dluhopisy	157 550 00	0 00	0 00	150 103 00		95 27
Uhrazené splátky krátkodobých vydaných dluhopisů	-163 782 00	-38 448 00	-38 448 00	-166 648 00		
Změna stavu krátkodobých prostředků na bankovních účtech	1 852 60	749 07	-749 07	0 00		
Kratkodobe financování	-4 379 40	-39 197 07	39 197 07	-16 545 00		
Dlouhodobé vydané dluhopisy	66 479 64	85 900 00	85 900 00	53 759 52	62 58	80 87
Uhrazené splátky dlouhodobých vydaných dluhopisů	-5 070 00	22 000 00	22 000 00	-22 000 00		
Dlouhodobé financování	61 409 64	63 900 00	63 900 00	31 759 52	49 70	51 72
Financování z tuzemské celkem	57 030 24	24 702 94	24 702 94	15 214 52	61 59	26 68
Kratkodobe financování	0 00	0 00	0 00	0 00		
Dlouhodobé přijaté půjčené prostředky	3 329 39	11 782 68	11 782 68	0 00		
Dlouhodobé financování	52 153 79	58 882 07	58 882 07	30 058 49	51 05	57 63
Financování ze zahraničí celkem	52 153 79	58 882 07	58 882 07	30 058 49	51 05	57 63
Opravné položky k peněžním operacím	0 00	0 00	0 00	0 00		
Opravné položky k peněžním operacím	0 00	0 00	0 00	0 00		
FINANCOVÁNÍ CELKEM	109 184,03	83 585,00	83 585,00	45 273,01	54,16	41,46
Kontrola rozdílů salda SR a financování	59 480 97	0 00	0 00	49 035 97		82 44

VYBRANÉ UKAZATELE (druhové a odvětvové třídění výdajů)						
Sociální dávky (bez místních rozpočtů)	162 919,91	325 205,29	325 105,04	168 734,20	51,90	103,57
v tom Duchody	117 108 74	245 582 75	245 582 75	127 610 17	51 96	108 97
Ostatní dávky	25 662 33	37 102 59	37 052 88	20 787 18	56 10	81 00
Dávky státní sociální podpory	16 388 38	35 019 95	34 969 41	16 649 43	47 61	101 59
Státní politika zaměstnanosti pasivní	3 760 46	7 500 00	7 500 00	3 687 43	49 17	98 06
Státní politika zaměstnanosti aktivní	1 424,73	5 832,63	5 832,63	1 823,68	31,27	128,00
Ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele	64,22	250,00	250,00	85,01	34,01	132,37
Zaměstnávání zdravotně postižených občanů	308,42	660,00	660,00	246,22	37,31	79,83
Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace	1 157 88	2 651,00	2 651,00	1 241,12	46,82	107,19

*) Příjmy z pojistného na SZ a příspěvek na politiku zaměstnanosti se vykazují v podrobnějším členění položek na PSP 161 a 162 rozpočtové skladby

) **Poznámka Položky 1119 1129 1219 1409 a 1529 (příjmy ze staré danové soustavy) zahrnuty v PSP 170 Ostatní danové příjmy

položky 1122 a 1123 jsou příjmem územních samosprávných celků

***) týká se kapitoly Operace státních finančních aktiv (od původce radioaktivních odpadů příjem jaderného účtu)

x) zahrnuje dobrovolné důchodové a nemocenské pojištění, které je zároveň součástí souhrnných příjmů z pojistného na sociální zabezpečení

CELKOVÉ PŘÍJMY STATNÍHO ROZPOČTU ČESKÉ REPUBLIKY PODLE KAPITOL

tabulka č. 2
strana 1

Období leden až červen 2005

v tisících Kč

K a p i t o l a	P P J M Y CELKEM				Daňové příjmy				z toho				Nedaňové a kapitálové příjmy				Práje dotace			
	Schválený rozpočet	Ro. počet po měsících	Skutečnost	Plnění %	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění %	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění %	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění %	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění %
Kancelář prezidenta republiky	60 00	60 00	45 812,71	76,354,52	—	—	—	—	—	—	—	—	60 00	60 00	400,35	733,92	—	—	45 372,36	—
Poslanecká sněmovna Parlamentu	19 000,00	19 000,00	8 563,05	45,07	—	—	—	—	19 000,00	19 000,00	8 563,05	45,07	—	—	—	—	—	—	—	—
Senát Parlamentu	2 700 00	2 700 00	49 181,57	1 821,54	—	—	—	—	2 700 00	2 700 00	4 444,44	164,61	—	—	—	—	—	—	44 737,13	—
Úřad vlády	6 150 00	6 150 00	17 148,14	278,83	—	—	—	—	6 150 00	6 150 00	5 923,14	96,31	—	—	—	—	—	—	11 225,00	—
Bezpečnostní informační služba	115 000 00	115 000 00	69 899,17	60,76	—	—	—	—	115 000 00	115 000 00	68 349,56	59,43	—	—	—	—	—	—	15 19,61	—
Ministerstvo zahraničních věcí	100 000 00	100 000 00	106 038,98	106,04	—	—	—	—	100 000 00	100 000 00	105 531,92	105,53	—	—	—	—	—	—	507,06	—
Mnisterstvo obrany	2 779 884,00	2 779 884,00	6 563 761,23	238,12	2 407 332,00	2 407 332,00	1 107 346,98	46,00	1 982 509,00	1 982 509,00	911 932,81	46,00	372 552,00	372 552,00	336 479,28	90,32	—	—	5 119 934,96	—
Národní bezpečnostní úřad	—	—	630,55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	441,35	—	—	—	189,20	—
Kancelář veřejného ochránce práv	—	—	584,08	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	477,75	—	—	—	106,33	—
Mnisterstvo financí	961 822,00	961 822,00	1 232 967,79	128,22	731 245,00	731 245,00	309 445,67	42,32	602 202,00	602 202,00	254 837,50	42,32	230 377,00	230 377,00	413 119,01	179,32	—	—	510 403,11	—
Mnisterstvo vnitra	306 585 022,00	306 585 022,00	1 464 463 107,85	47,77	303 420 000,00	303 420 000,00	144 822 818,85	47,73	251 535 180,00	251 535 180,00	99 259 995,70	39,46	965 500,00	965 500,00	659 314,36	68,29	2 199 522,00	2 199 522,00	960 974,94	44,60
Mnisterstvo zdravotnictví	7 744 555,00	44 555,00	4 462 589,63	57,62	7 468 555,00	7 468 555,00	3 173 077,70	42,50	6 148 928,00	6 148 928,00	2 612 801,91	42,49	278 000,00	278 000,00	304 625,41	109,58	—	—	994 865,52	—
Mnisterstvo pro místní rozvoj	155 447 00	55 447 00	156 488,31	100,67	—	—	—	—	—	—	—	—	64 917,00	64 917,00	25 117,72	38,69	90 530,00	90 530,00	131 370,59	145,11
Grantová agentura	139 382,00	39 382,00	709 074,00	508,73	—	—	—	—	—	—	—	—	28 500,00	28 500,00	31 597,65	110,87	110 882,00	110 882,00	677 476,55	610,99
Mnisterstvo průmyslu a obchodu	240 00	240 00	19 686,95	5 703,57	—	—	—	—	—	—	—	—	240 00	240 00	986,55	411,06	—	—	12 202,01	—
Mnisterstvo dopravy	2 408 748 00	2 408 748 00	307 161,33	12,75	—	—	—	—	—	—	—	—	263 748 00	263 748 00	157 400,08	59,68	2 145 000,00	2 145 000,00	149 761,25	6,98
Český telekomunikační úřad	90 626 00	90 626 00	3 142 024,22	3 459,39	—	—	—	—	—	—	—	—	56 174,00	56 174,00	47 725,10	84,96	34 652,00	34 652,00	3 094 289,12	8 929,64
Mnisterstvo zemědělství	740 400 00	40 400 00	1 100 540,05	148,64	—	—	—	—	740 400 00	740 400 00	1 100 485,87	148,63	—	—	—	—	—	—	54,18	—
Mnisterstvo školství, mládeže a tělovýchovy	18 652 242,00	1 052 242,00	13 970 469,15	83,26	—	—	—	—	408 542,00	408 542,00	211 324,84	51,73	2 837,00	2 837,00	9 552,82	336,72	16 243 700,00	16 243 700,00	13 659 134,31	84,09
Mnisterstvo kultury	284 789 00	784 789 00	355 131,99	124,70	—	—	—	—	303 579 00	303 579 00	93 799,45	30,87	—	—	—	—	281 552,00	281 552,00	345 579,37	122,57
Mnisterstvo zdravotnictví	303 579 00	303 579 00	248 637,45	81,97	—	—	—	—	14 000,00	14 000,00	—	—	—	—	—	—	—	—	155 128 00	—
Mnisterstvo spravedlnosti	14 000 00	14 000 00	754 487,09	5 389,28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	728 984,23	—
Mnisterstvo vnitra	1 112 280 00	12 280 00	1 544 742,50	138,88	728 580 00	728 580 00	318 841,88	43,76	600 007,00	600 007,00	282 575,47	43,76	383 600 00	383 600 00	334 573,44	87,22	100 000	100 000	891 327,18	881 327,18
Ministerstvo národnosti	300 00	300 00	3 000,60	1 000,20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Úřad pro ochranu osobních údajů	—	—	645,32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Úřad pro uplatňování vlastních práv	77 480 00	7 480 00	56 598,58	73,04	—	—	—	—	77 480 00	77 480 00	56 598,58	73,04	—	—	—	—	—	—	—	—
Český statistický úřad	5 500 00	5 500 00	19 017,27	345,77	—	—	—	—	5 500 00	5 500 00	6 872,85	124,96	—	—	—	—	—	—	19 144,42	—
Český úřad zeměměřičský a katastrální	100 000 00	100 000 00	113 504,11	113,50	—	—	—	—	100 000 00	100 000 00	78 867,80	78,87	—	—	—	—	—	—	34 636,31	—
Komise pro cenové páry	—	—	4 772,45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4 151,51	—
Český báňský úřad	3 500 00	3 500 00	3 177,85	90,80	—	—	—	—	3 500 00	3 500 00	3 177,85	90,80	—	—	—	—	—	—	—	—
Energetický regulační úřad	—	—	179,81	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	—	—	803,41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Úřad pro ochranu veřejného zdraví	20 00	20 00	279,15	1 395,75	—	—	—	—	20 00	20 00	279,15	1 395,75	—	—	—	—	—	—	—	—
Úřad pro ochranu životního prostředí	5 000 00	5 000 00	62 254,77	1 245,10	—	—	—	—	5 000 00	5 000 00	647,77	12,96	—	—	—	—	—	—	61 607,00	—
Společnost pro ochranu životního prostředí	—	—	10,38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Státní úřad pro jadernou bezpečnost	405 750 00	405 750 00	112 863,13	27,82	—	—	—	—	405 750 00	405 750 00	106 357,34	26,21	—	—	—	—	—	—	6 505,78	—
Státní úřad pro jadernou bezpečnost	1 000 00	1 000 00	2 059,51	205,95	—	—	—	—	1 000 00	1 000 00	972,51	97,25	—	—	—	—	—	—	1 087,00	—
Národní kontrolní úřad	1 113 00	1 113 00	39 931,80	3 587,76	—	—	—	—	1 113 00	1 113 00	1 481,15	133,08	—	—	—	—	—	—	38 450,05	—
Státní důh	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Operace státních finančních věcí	5 113 153 00	5 113 153 00	1 951 195,00	38,16	1 300 000 00	1 300 000 00	660 845,00	50,83	3 813 153 00	3 813 153 00	1 260 350,00	33,84	—	—	—	—	—	—	—	—
Všeobecná politická správa	476 801 891,00	476 801 891,00	242 656 451,02	50,67	469 000 000,00	469 000 000,00	224 706 955,00	48,85	9 451 891,00	9 451 891,00	8 778 286,00	92,87	9 451 891,00	9 451 891,00	8 778 286,00	92,87	9 450 000,00	9 450 000,00	9 174 200,00	97,08
CELKEM	824 830 643 00	824 830 643 00	426 252 622,62	51,68	776 053 712,00	776 053 712,00	375 099 330,88	48,33	260 868 826,00	260 868 826,00	103 302 143,39	39,60	18 220 593,00	18 220 593,00	14 273 725,85	78,34	30 558 338,00	30 558 338,00	36 870 565,86	120,69

CELKOVÉ VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU ČESKÉ REPUBLIKY PODLE KAPITOL

tabulka č. 2
strana 2

Období leden až červen 2005

v tisících Kč

K a p i t o l a	BEŽNÉ VÝDAJE				KAPITÁLOVÉ VÝDAJE				VÝDAJE CELKEM			
	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění %	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění %	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění %
Kancelář prezidenta republiky	207 095,00	207 425,00	98 980,44	47,72	189 720,00	189 700,00	30 680,59	16,14	396 795,00	397 125,00	129 590,03	32,6
Poslanecká zasedavna Parlamentu	989 153,00	988 153,00	429 017,23	43,37	37 000,00	37 000,00	15 268,67	41,27	1 026 153,00	1 025 153,00	444 285,90	43,3
Senát Parlamentu	469 200,00	471 260,00	192 587,14	40,87	92 000,00	92 000,00	58 160,03	63,22	561 200,00	563 260,00	250 747,77	44,5
Úřad vlády	442 051,00	600 425,00	283 155,95	47,16	73 945,00	75 006,00	14 343,62	19,11	515 996,00	678 491,00	297 489,57	44,0
Bezpečnostní informační služba	1 035 343,00	1 031 280,00	381 257,27	36,97	141 800,00	149 400,00	44 283,03	29,64	1 177 143,00	1 180 680,00	425 540,30	36,0
Ministerstvo zahraničních věcí	3 859 374,00	5 230 773,00	2 245 239,36	42,92	950 410,00	954 910,00	230 651,55	24,15	4 809 784,00	6 185 693,00	2 475 800,91	40,0
Ministerstvo obrany	43 448 154,00	43 467 443,60	17 863 372,88	41,10	9 505 036,00	9 658 505,40	2 058 486,23	21,31	52 953 193,00	53 125 949,00	19 921 859,22	37,5
Národní bezpečnostní úřad	218 170,00	231 426,00	84 725,57	38,61	25 000,00	33 790,00	12 214,59	36,15	243 170,00	265 216,00	96 940,16	36,5
Kancelář Vězeňského ochránce práv	83 555,00	83 555,00	25 567,61	30,60	8 500,00	8 500,00	299,18	3,52	92 055,00	92 055,00	25 866,79	28,1
Ministerstvo financí	13 845 245,00	13 796 382,00	5 653 887,32	40,98	1 479 609,00	1 537 741,00	319 180,99	20,84	15 324 854,00	15 329 103,00	5 973 068,31	38,9
Ministerstvo práce a sociálních věcí	332 086 861,00	332 278 083,00	171 486 355,16	51,61	1 718 844,00	1 851 295,00	270 205,79	14,60	333 805 505,00	334 129 358,00	171 756 560,95	51,4
Ministerstvo vnitra	49 003 863,00	49 391 757,00	19 143 960,28	38,76	2 868 204,00	3 059 220,00	479 406,01	15,68	51 872 067,00	52 448 977,00	19 623 386,29	37,4
Ministerstvo životního prostředí	3 356 983,00	3 472 595,00	1 479 795,14	42,61	760 523,00	784 478,00	223 500,38	28,48	4 117 506,00	4 257 073,00	1 703 295,53	40,0
Ministerstvo pro místní rozvoj	3 000 932,00	2 654 599,00	1 021 820,51	38,49	1 732 487,00	2 197 045,00	1 070 466,47	48,72	4 733 419,00	4 851 644,00	2 092 295,98	43,1
Grantová agentura	1 284 610,00	1 293 381,00	1 285 537,87	99,40	41 000,00	33 505,00	32 875,20	98,12	1 325 610,00	1 326 886,00	1 318 413,07	99,3
Ministerstvo průmyslu a obchodu	10 289 821,00	10 289 243,00	5 131 504,44	49,87	2 971 709,00	3 019 881,00	785 785,84	26,02	13 261 530,00	13 309 124,00	5 917 290,28	44,4
Ministerstvo dopravy	5 538 002,00	5 562 899,00	2 320 325,13	41,71	10 485 755,00	13 305 994,00	5 532 315,59	41,58	16 024 357,00	18 869 863,00	7 852 640,72	41,6
Český telekomunikační úřad	344 245,00	317 949,00	121 702,23	38,28	120 000,00	151 000,00	14 856,63	9,84	464 245,00	469 949,00	136 558,86	29,1
Ministerstvo zemědělství	35 251 864,00	35 463 191,00	10 177 593,61	30,39	1 865 000,00	3 614 720,00	1 824 952,99	53,25	37 116 864,00	39 077 911,00	12 702 546,60	32,5
Ministerstvo školství, ml. a tělov	65 883 699,00	65 892 459,00	54 636 438,61	82,78	5 606 997,00	5 932 100,00	2 108 664,67	35,55	71 490 266,00	101 624 559,00	59 745 103,28	55,8
Ministerstvo kultury	5 171 866,00	5 451 344,00	2 267 143,68	41,59	585 277,00	810 918,00	184 164,96	22,71	5 757 143,00	6 262 262,00	2 451 308,64	39,1
Ministerstvo zdravotnictví	4 824 647,00	5 089 889,00	2 579 798,53	50,68	3 401 515,00	3 450 045,00	637 159,12	18,28	8 226 162,00	8 579 914,00	3 216 956,65	37,4
Ministerstvo spravedlnosti	16 681 227,00	16 716 342,00	6 792 786,78	40,64	1 646 433,00	1 636 145,00	778 397,90	47,58	18 327 660,00	18 352 487,00	7 571 187,69	41,2
Ministerstvo informatiky	658 553,00	656 994,00	287 486,54	43,76	5 570,00	10 894,00	2 662,89	24,65	664 123,00	667 798,00	280 149,43	43,4
Úřad pro ochranu osobních údajů	84 325,00	84 325,00	25 856,14	30,66	8 095,00	8 086,00	651,66	8,08	92 391,00	92 391,00	26 507,80	28,6
Úřad průmyslového vlastnictví	138 055,00	137 904,00	59 778,25	43,35	17 657,00	17 808,00	4 284,51	23,95	155 712,00	155 712,00	64 042,76	41,1
Český statistický úřad	852 822,00	861 345,00	320 001,14	37,15	227 351,00	227 351,00	154 273,40	67,86	1 080 273,00	1 088 696,00	474 274,54	43,5
Český úřad zeměměr. a katastrální	2 118 940,00	2 162 610,00	807 098,17	37,32	260 002,00	256 084,00	117 095,75	45,73	2 378 942,00	2 418 674,00	924 193,92	38,6
Komise pro cenné papíry	96 057,00	96 057,00	40 517,51	42,18	27 212,00	27 212,00	11 030,89	40,54	123 269,00	123 269,00	51 546,40	41,8
Český báňský úřad	154 405,00	154 405,00	55 639,70	36,03	4 000,00	4 000,00	947,80	13,70	158 405,00	158 405,00	56 187,50	35,4
Energetický regulační úřad	107 786,00	103 652,00	33 050,05	31,89	10 610,00	14 744,00	206,30	1,40	118 396,00	118 396,00	33 295,35	28,1
Úřad pro ochranu hosp. soutěže	68 862,00	68 862,00	25 284,79	36,72	74 939,00	74 939,00	9,45	0,01	143 801,00	143 801,00	25 284,24	17,5
Ústavní soud	100 556,00	101 541,00	39 515,11	38,92	10 000,00	9 015,00	628,86	6,98	110 556,00	110 556,00	40 143,97	36,3
Akademie věd České republiky	3 806 610,00	3 812 912,00	2 141 952,66	56,18	633 170,00	634 170,00	210 666,33	33,22	4 439 780,00	4 447 082,00	2 352 631,19	52,9
Rada ČR pro rozhlášení a televizní vysílání	32 959,00	32 959,00	18 116,10	54,97	1 000,00	1 000,00	75 715,99	31,17	33 959,00	33 959,00	18 116,10	53,3
Správa státních hmotných rezerv	1 686 182,00	1 676 532,00	691 572,03	41,25	223 285,00	242 935,00	75 715,99	31,17	1 919 467,00	1 918 467,00	787 289,02	39,5
Státní úřad pro jadernou bezpečnost	294 669,00	308 375,00	116 922,12	37,92	76 200,00	74 800,00	7 656,01	10,24	370 869,00	383 175,00	124 578,13	32,5
Nejvyšší kontrolní úřad	435 194,00	435 194,00	160 783,97	36,95	25 700,00	40 700,00	48 899,53	120,15	460 894,00	475 894,00	209 683,50	44,4
Státní dluh	33 679 500,00	33 679 500,00	14 806 394,05	43,96	—	—	—	—	33 679 500,00	33 679 500,00	14 806 394,05	43,9
Operace státních finančních aktiv	1 075 744,00	2 536 639,00	458 051,00	18,06	13 071 019,00	7 402 296,00	1 460 455,00	19,73	16 146 763,00	9 939 935,00	1 918 507,00	19,2
Všeobecná pokladni správa	192 995 462,00	159 733 166,00	75 649 038,00	47,36	9 740 372,00	10 327 055,00	1 528 398,00	14,81	202 735 864,00	170 060 221,00	77 178 038,00	45,5
CELKEM	837 693 373,00	836 423 755,60	402 038 636,99	48,07	70 722 270,00	71 969 887,40	20 450 020,41	28,41	908 415 643,00	908 415 643,00	422 488 657,40	46,6

MANDATORNÍ VÝDAJE - 1. pololetí 2005

v mil Kč

	Skutečnost	Rozpočet 2005		Skutečnost	% plnění	Index
	leden-červen	schvaleny	po změnách	leden-červen		2005/2004
	1	2	3	4		6-4.1
A. MANDATORNÍ výdaje vyplývající ze zákona celkem	228 453	431 251	431 869	230 885	53,5	101,1
Sociální transfery vč. ochrany zaměstnanců a mandatorních sociálních dotací	172 262	342 084	341 983	177 981	52,0	103,3
v tom: Davky důchodového pojištění (vč. ozbrojených složek)	117 109	245 583	245 583	127 610	52,0	109,0
Davky nemocenského pojištění	16 084	29 274	29 370	17 497	59,6	108,8
Statní sociální podpora	16 388	35 020	34 969	16 649	47,6	101,6
Ostatní sociální dávky (bez rezervy)	9 578	7 829	7 683	3 290	42,8	34,3
Podpora v nezaměstnanosti - pasivní	3 760	7 500	7 500	3 687	49,2	98,1
Ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů	64	250	250	85	34,0	132,8
Mandatorní sociální dotace zaměstnavatelům	1 466	3 311	3 311	1 487	44,9	101,4
Davky sociální péče	7 813	13 317	13 317	7 676	57,6	98,2
Statní příspěvek k penzijnímu připojištění	1 518	3 250	3 250	1 720	52,9	113,3
Platba statů do zdravotního pojištění - VPS	19 563	33 969	33 969	19 747	58,1	100,9
Výdaje na dluhovou službu	14 143	33 380	33 380	14 776	44,3	104,5
Poplatky dluhové služby	34	300	300	30	10,0	88,2
Majetková ujma peněžních ústavů	315	594	594	348	58,6	110,5
Příspěvek na podporu stavebního spoření	14 781	14 800	15 419	15 419	100,0	104,3
Výdaje na volby a příspěvek politickým stranám	732	608	608	245	40,3	33,5
Pozemkové úpravy	252	0	100	91	91,0	36,1
Dotace na podporu exportu - MF, EGAP, ČEP	181	858	858	0	0,0	0,0
Transfery statním fondům*)	4 415	831	831	416	50,1	9,4
Vyběrová dětská rekreace - dětské domovy, USP	7	14	14	7	50,0	100,0
Úřad pro dohled nad družstevními záložnami	35	35	35	21	60,0	60,0
Soudní a mimosoudní rehabilitace a odškodnění obětem trestné činnosti	63	270	270	23	8,5	36,5
Jednorázová částka účastníkům národního boje a dalším osobám podle zákona č. 261/2001 Sb. a odškodnění podle zákona č. 172/2002 Sb.	25	33	33	6	18,2	24,0
Zdravotní péče azylantům a cizincům	63	76	76	48	63,2	76,2
Majetková ujma pojištěných z provozování zákonného pojištění odpovědnosti za škodu při pracovním úrazu a nemoci z povolání	0	94	94	0	0,0	0,0
Dotace na minimální povinný příspěvek do FKSP statním podnikům	44	10	10	0	0,0	0,0
Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	20	45	45	7	15,6	35,0
B. Ostatní mandatorní výdaje celkem (B/I + B/II)	16 412	50 004	50 004	16 362	32,7	99,7
I. Výdaje vyplývající z jiných právních norem celkem	267	449	449	214	47,7	80,1
Statní podpora hypotečního úvěrování	241	400	400	190	47,5	78,8
Novomanželské půjčky	4	6	6	2	33,3	50,0
Vyplacení jednorázové náhrady ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem	0	1	1	0	0,0	
Souhrnné pojištění vozidel	22	42	42	22	52,4	100,0
II. Výdaje vyplývající ze smluvních závazků celkem	16 145	49 555	49 555	16 148	32,6	100,0
Statní záruky a negarantované úvěry s o. Správa železniční dopravní cesty podle z. č. 77/2002 Sb.	11 155	17 747	17 747	1 918	10,8	17,2
Vládní úvěry vč. plynarenských VÍA a poplatků za vedení účtu	15	2 060	2 060	11	0,5	73,3
Transfery mezinárodním organizacím, platby MMF, SB, Fond budoucnosti	1 028	2 419	2 419	1 157	47,8	112,5
Odvod vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU	3 947	27 329	27 329	13 062	47,8	330,9
MANDATORNÍ VÝDAJE celkem (A + B)	244 865	481 255	481 873	247 247	51,3	101,0

*) v roce 2005 pouze správní výdaje SZIF

Bilance příjmů a výdajů obcí, krajů a DSO za 1. pololetí 2005

v mil Kč

Ukazatel	Skutečnost k 30.6.2004	Rozpočet 2005			Skutečnost k 30.6.2005	% plnění korig. rozpočtu	Index 05/04
		schválený	po změnách	korigovaný			
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Daňové příjmy	62 192,4	140 400,0	140 400,0	167 700,0	74 270,6	44,3	119,4
z toho							
Daně z příjmů fyzických osob	18 526,7	41 200,0	41 200,0	49 100,0	22 164,5	45,1	119,6
z toho							
ze závisle činnosti a funkčních požitků	12 251,2	27 900,0	27 900,0	34 400,0	15 480,9	45,0	126,4
z kapitálových vynosů	1 061,1	1 800,0	1 800,0	2 300,0	848,4	36,9	80,0
Daně z příjmů právnických osob	16 502,9	33 200,0	33 200,0	39 900,0	16 981,9	42,6	102,9
z toho							
daň z příjmů právnických osob	11 341,4	27 400,0	27 400,0	34 100,0	11 856,6	34,8	104,5
daň z příjmů právnických osob za obce	5 160,3	5 800,0	5 800,0	5 800,0	5 125,0	88,4	99,3
daň z příjmů právnických osob za kraje	0,2						
Daň z přidané hodnoty	19 492,0	51 900,0	51 900,0	64 600,0	26 599,5	41,2	136,5
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	6 008,4	9 300,0	9 300,0	9 300,0	6 811,5	73,2	113,4
z toho							
poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	2 977,3				3 355,5		112,7
místní poplatky z vybran čin služeb	1 217,3				1 234,6		101,4
ostatní odvody z vybraných čin a služeb	488,1				564,3		115,6
spravní poplatky	1 325,6				1 657,0		125,0
Daň z nemovitostí	1 658,5	4 800,0	4 800,0	4 800,0	1 709,8	35,6	103,1
Ostatní daňové příjmy	3,0				2,7		90,0
II. Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	12 607,7	26 100,0	26 100,0	26 100,0	12 517,9	48,0	99,3
z toho							
příjmy z vlastní činnosti	2 634,4				2 384,2		90,5
odvody příspěvkových organizací	786,4				552,8		70,3
příjmy z uroků (celkem)	1 452,8				1 406,4		96,8
z toho							
příjmy z prodeje dlouhodobého majetku	4 504,9				4 720,4		104,8
Vlastní příjmy (po konsolidaci)	80 158,8	178 900,0	178 900,0	206 200,0	92 714,1	45,0	115,7
IV. Přijaté dotace (po konsolidaci)	72 427,0	116 465,6	146 607,1	131 662,4	63 421,8	48,2	87,6
neinvestiční přijaté dotace z VPS stat rozpočtu	2 101,7	1 623,6	1 561,0	846,0	470,1	55,6	22,4
neinv přijaté dotace ze SR v rámci souhr dot vztahu	20 462,2	38 198,6	38 198,6	28 977,2	15 951,3	55,0	78,0
neinvestiční přijaté dotace ze statních fondů	282,7	600,0	474,0	474,0	77,6	16,4	27,4
ostatní neinv přijaté dotace ze statního rozpočtu	37 681,5	40 446,6	70 594,7	70 594,7	39 921,4	56,6	105,9
neinvestiční převody z Národního fondu	37,9	500,0	500,0	500,0	46,7	9,3	123,2
neinvestiční přijaté dotace ze statních fin aktiv	29,4		16,9	16,9	16,9	100,0	57,5
ostat neinv příj dotace a převody z fondů dle RS a ZP	2 243,6	7 000,0	7 000,0	7 000,0	2 763,2	39,5	123,2
Investiční přijaté dotace (po konsolidaci)	9 588,0	28 096,8	28 261,9	23 253,6	4 174,6	18,0	43,5
investiční přijaté dotace z VPS statního rozpočtu	2 841,9	3 738,3	3 463,5	3 463,5	324,4	9,4	11,4
inv přijaté dotace ze SR v rámci souhr dot vztahu	832,1	5 008,3	5 008,3				
investiční přijaté dotace ze statních fondů	3 323,7	4 700,0	4 614,5	4 614,5	2 026,6	43,9	61,0
ostatní investiční přijaté dotace ze statního rozpočtu	1 991,4	4 512,2	5 634,1	5 634,1	1 426,2	25,3	71,6
investiční převody z Národního fondu	502,9	7 700,0	7 700,0	7 700,0	349,6	4,5	69,5
investiční přijaté dotace ze statních fin aktiv	86,3	938,0	341,5	341,5	27,8	8,1	32,2
ostatní inv přijaté dotace dle RS a ZP	9,7	1 500,0	1 500,0	1 500,0	20,0	1,3	
Příjmy celkem (po konsolidaci)	152 585,8	295 365,6	325 507,1	337 862,4	156 135,9	46,2	102,3
<i>Oprava příjmů celkem po konsolidaci</i>	105,6				-48,5		
Příjmy celkem po opravě (po konsolidaci)	152 480,2	295 365,6	325 507,1	337 862,4	156 184,4	46,2	102,4

Bilance příjmů a výdajů obcí, krajů a DSO za 1. pololetí 2005

v mil. Kč

Ukazatel	Skutečnost k 30.6.2004	Rozpočet 2005			Skutečnost k 30.6.2005	% plnění korig. rozpočtu	Index 05/04
		schválený	po změnách	korigovaný			
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Běžné výdaje (po konsolidaci)	116 858,7	208 300,0	238 276,4	247 640,0	123 562,6	49,9	105,7
z toho							
Platy zaměstnanců a ostatní platby za provedení prací	8 739,7				9 033,1		103,4
Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	2 868,3				2 984,8		104,1
Nákup materiálu	1 781,6				1 664,1		93,4
Úroky vlastní	1 400,6				1 529,1		109,2
Nákup vody, paliv, energie, služeb a ostatní nákupy	18 553,1				18 103,9		97,6
z toho nájemné za nájem s právem koupě	84,9				83,4		98,2
Výdaje na dopravní územní obsluhu	2 976,2				4 431,1		148,9
Neinvestiční dotace podnikům a subjektům	8 016,6				7 923,6		98,8
Neinvestiční dotace neziskovým a podobným organizacím	1 938,7				21 696,8		
Neinvestiční transfery příspěvkům a podobným organizacím	54 324,3				39 986,4		73,6
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	8 417,4				7 878,5		93,6
z toho							
sociální dávky	7 813,0				7 675,5		98,2
II. Kapitálové výdaje (po konsolidaci)	29 359,0	91 900,0	92 065,1	95 056,8	26 099,4	27,5	88,9
z toho							
Investiční nákupy a související výdaje	23 566,6				19 381,4		82,2
Nákup akcií a majetkových podílů	646,8				688,3		106,4
Investiční dotace podnikatelským subjektům	2 594,9				3 738,4		144,1
Investiční dotace neziskovým a podobným organizacím	186,6				157,3		84,3
Investiční dotace příspěvkovým organizacím	2 042,6				1 928,9		94,4
Výdaje celkem (po konsolidaci)	146 217,7	300 200,0	330 341,5	342 696,8	149 662,0	43,7	102,4
Saldo příjmů a výdajů (po konsolidaci)	6 262,5	-4 834,4	-4 834,4	-4 834,4	6 522,4		104,2
Financování po konsolidaci	-6 262,5	4 834,4	4 834,4	4 834,4	-6 522,4		104,2

Bilance příjmů a výdajů obcí, krajů a DSO za 1. pololetí 2005

v mil Kč

Ukazatel	Skutečnost k 30.6.2004	Rozpočet 2005			Skutečnost k 30.6.2005	%	Index
		schválený	po změnách	korigovaný			
1	2	3	4	5	6	7	8
Třída 8 - Financování	-6 267,3	4 834,4	4 834,4	4 834,4	-6 529,7		104,2
v tom							
Dluhopisy (saldo)							
v tom							
vydané dluhopisy							
uhrazené splátky vydaných dluhopisů							
Půjčky prostředky (saldo)	244,6				732,4		299,4
v tom							
přijaté	3 129,4				4 221,3		134,9
uhrazené splátky	-2 884,8				-3 488,9		120,9
Změna stavu prostředků na bank. účtech (saldo)	-11 964,6				-7 478,0		62,5
Aktivní operace řízení likvidity (saldo)	5 677,6				417,2		7,3
v tom							
aktivní operace řízení likvidity-příjmy	78 650,2				72 742,7		92,5
aktivní operace řízení likvidity-výdaje	-72 972,6				-72 325,5		99,1
Operace z peněžních účtů organ. nemající charakter příjmů a výdajů vladního sektoru(saldo)	-220,2				-201,2		
Nerealizované kurzové rozdíly (saldo)	-4,7				-0,1		
Konsolidace celkem (financování)	-4,8				-7,3		
Financování po konsolidaci	-6 262,5	4 834,4	4 834,4	4 834,4	-6 522,4		104,2
(Třída 8-Financování mínus Konsolidace celkem)							
Stav na bankovních účtech	52 940,5				53 679,8		101,4

v mil. Kč

Bilance příjmů a výdajů obcí, krajů a DSO za 1. pololetí 2005

tabulka č 4
strana 4

v mil Kč

Ukazatel	Rozpočet 2005 korigovaný	Skutečnost k 30.6.2005	% plnění	Obce a DSO skutečnost k 30.6.2005	Podíl obcí a DSO	Kraje skutečnost k 30.6.2005
1	2	3	4	5	5 3	6
I. Daňové příjmy	167 700,0	74 270,6	44,3	58 690,6	79,0	15 580,0
z toho						
Daně z příjmů fyzických osob	49 100,0	22 164,5	45,1	17 080,6	77,1	5 083,9
z toho						
ze závislé činnosti a funkčních požitků	34 400,0	15 480,9	45,0	11 282,7	72,9	4 198,2
ze samostatné výdělečné činnosti	12 400,0	5 816,2	46,9	5 170,7	88,9	645,5
z kapitálových výnosů	2 300,0	848,4	36,9	608,2	71,7	240,2
Daně z příjmů právnických osob	39 900,0	16 981,9	42,6	13 571,1	79,9	3 410,8
z toho						
daň z příjmů právnických osob	34 100,0	11 856,6	34,8	8 445,8	71,2	3 410,8
daň z příjmů právnických osob za obce	5 800,0	5 125,0	88,4	5 125,0	100,0	
daň z příjmů právnických osob za kraje						
Daň z přidané hodnoty	64 600,0	26 599,5	41,2	19 524,9	73,4	7 074,6
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	9 300,0	6 811,5	73,2	6 800,7	99,8	10,8
z toho						
poplatky a odvody v oblasti životního prostředí		3 355,5		3 355,5	100,0	
místní poplatky z vybran čin služeb		1 234,6		1 234,6	100,0	
ostatní odvody z vybraných čin a služeb		564,3		564,3	100,0	
správní poplatky		1 657,0		1 646,2	99,3	10,8
Daň z nemovitostí	4 800,0	1 709,8	35,6	1 709,8	100,0	
Ostatní daňové příjmy		2,7		2,7	100,0	
II. Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	26 100,0	12 517,9	48,0	11 760,8	94,0	1 284,4
z toho						
příjmy z vlastní činnosti		2 384,2		2 373,2	99,5	11,0
odvody příspěvkových organizací		552,8		361,8	65,4	191,0
příjmy z pronájmu majetku		4 244,1		4 061,3	95,7	182,8
příjmy z úroků (celkem)		1 406,4		1 324,7	94,2	81,7
příjmy z prodeje nekapit majetku a ost nedaň příjmy		1 770,3		1 510,2	85,3	260,1
III. Kapitálové příjmy	12 400,0	5 925,6	47,8	5 823,3	98,3	102,3
z toho						
příjmy z prodeje dlouhodobého majetku		4 720,4		4 634,1	98,2	86,3
Vlastní příjmy (po konsolidaci)	206 200,0	92 714,1	45,0	76 274,7	82,3	16 966,7
IV. Přijaté dotace (po konsolidaci)	131 662,4	63 421,8	48,2	27 321,7	43,1	38 352,2
Neinvestiční přijaté dotace (po konsolidaci)	108 408,8	59 247,2	54,7	22 912,5	38,7	37 858,5
neinvestiční přijaté dotace z VPS stát rozpočtu	846,0	470,1	55,6	375,7	79,9	94,4
neinv přijaté dotace ze SR v rámci souhr dot vztahu	28 977,2	15 951,3	55,0	13 027,7	81,7	2 923,6
neinvestiční přijaté dotace ze státních fondů	474,0	77,6	16,4	74,6	96,1	3,0
ostatní neinv přijaté dotace ze státního rozpočtu	70 594,7	39 921,4	56,6	5 144,4	12,9	34 777,0
neinvestiční převody z Národního fondu	500,0	46,7	9,3	38,7	82,9	8,0
neinvestiční přijaté dotace ze státních fin aktiv	16,9	16,9	100,0	7,9	46,7	9,0
ostat neinv příj dotace a převody z fondů dle RS a ZP	7 000,0	2 763,2	39,5	4 243,5		43,5
z toho neinvestiční přijaté dotace od krajů				260,3		
Investiční přijaté dotace (po konsolidaci)	23 253,6	4 174,6	18,0	4 409,2	105,6	493,7
investiční přijaté dotace z VPS státního rozpočtu	3 463,5	324,4	9,4	311,6	96,1	12,8
inv přijaté dotace ze SR v rámci souhr dot vztahu						
investiční přijaté dotace ze státních fondů	4 614,5	2 026,6	43,9	2 018,9	99,6	7,7
ostatní investiční přijaté dotace ze státního rozpočtu	5 634,1	1 426,2	25,3	975,0	68,4	451,2
investiční převody z Národního fondu	7 700,0	349,6	4,5	347,3	99,3	2,3
investiční přijaté dotace ze státních fin aktiv	341,5	27,8	8,1	10,6	38,1	17,2
ostatní inv přijaté dotace dle RS a ZP	1 500,0	20,0	1,3	745,8		2,5
z toho investiční přijaté dotace od krajů				226,0		
Příjmy celkem (po konsolidaci)	337 862,4	156 135,9	46,2	103 596,4	66,4	55 318,9
<i>Oprava příjmů celkem po konsolidaci</i>		-48,5		0,6		0,8
Příjmy celkem po opravě (po konsolidaci)	337 862,4	156 184,4	46,2	103 595,8	66,3	55 318,1

Bilance příjmů a výdajů obcí, krajů a DSO za 1. pololetí 2005

v mil Kč

Ukazatel	2005 korigovaný	Skutečnost k 30.6.2005	plnění	skutečnost k 30.6.2005	obcí a DSO	skutečnost k 30.6.2005
1	2	3	4	5	5 3	6
I. Běžné výdaje (po konsolidaci)	247 640,0	123 562,6	49,9	73 817,5	59,7	51 669,8
z toho						
Platy zaměst a ost platby za proved prací		9 033,1		8 343,5	92,4	689,6
Povinné pojistné placené zaměstnavatem		2 984,8		2 748,8	92,1	236,0
Nákup materiálu		1 664,1		1 577,4	94,8	86,7
Úroky vlastní		1 529,1		1 523,2	99,6	5,9
Nákup vody,paliv,energie,služeb a ost nákupy		18 103,9		17 506,4	96,7	597,5
z toho nájemné za nájem s právem koupě		83,4		83,0	99,5	0,4
Výdaje na dopravní územní obslužnost		4 431,1		749,8	16,9	3 681,3
Neinvestiční dotace podnik subjektům		7 923,6		6 819,5	86,1	1 104,1
Neinvestiční dotace nezisk a podob organ		21 696,8		1 645,3	7,6	20 051,5
Neinvestiční transfery příspěv a pod organ		39 986,4		16 194,2	40,5	23 792,2
Neinvestiční transfery obyvatelstvu		7 878,5		7 855,8	99,7	22,7
z toho						
sociální dávky		7 675,5		7 675,5	100,0	
II. Kapitálové výdaje (po konsolidaci)	95 056,8	26 099,4	27,5	24 239,8	92,87	2 657,1
z toho						
Investiční nákupy a související výdaje		19 381,4		18 481,1	95,4	900,3
Nakup akcií a majetkových podílů		688,3		657,6	95,5	30,7
Investiční dotace podnikatelským subjektům		3 738,4		3 662,1	98,0	76,3
Investiční dotace nezisk a podob organ		157,3		128,8	81,9	28,5
Investiční dotace příspěvkovým organizacím		1 928,9		597,9	31,0	1 330,9
Výdaje celkem (po konsolidaci)	342 696,8	149 662,0	43,7	98 057,3	65,5	54 326,9
Saldo příjmů a výdajů (po konsolidaci)	-4 834,4	6 522,4		5 538,5	84,9	991,2
Financování po konsolidaci	4 834,4	-6 522,4		-5 538,5	84,9	-991,2

Bilance příjmů a výdajů obcí, krajů a DSO za 1. pololetí 2005

v mil. Kč

Ukazatel	Rozpočet 2005 korigovaný	Skutečnost k 30.6.2005	% plnění	Obce a DSO skutečnost k 30.6.2005	Podíl obcí a DSO	Kraje skutečnost k 30.6.2005
1	2	3	4	5	5:3	6
Třída 8 - Financování	4 834,4	-6 529,7		-5 538,5	84,8	-991,2
v tom						
Dluhopisy (saldo)		0,0		0,0		
v tom						
vydané dluhopisy						
uhrazené splátky vydaných dluhopisů						
Půjčené prostředky (saldo)		732,4		696,5	95,1	35,9
v tom						
přijaté		4 221,3		4 171,2	98,8	50,1
uhrazené splátky		-3 488,9		-3 474,7	99,6	-14,2
Změna stavu prostředků na bankovních účtech (saldo)		-7 478,0		-6 484,5	86,7	-993,5
Aktivní operace řízení likvidity (saldo)		417,2		417,2		0,0
v tom						
aktivní operace řízení likvidity-příjmy		72 742,7		58 045,4	79,8	14 697,3
aktivní operace řízení likvidity-výdaje		-72 325,5		-57 628,2	79,7	-14 697,3
Operace z peněžních účtů organ. nemající charakter						
příjmů a výdajů vládního sektoru(saldo)		-201,2		-167,6	83,3	-33,6
Nerealizované kurzové rozdíly (saldo)		-0,1		-0,1		
Konsolidace celkem (financování)		-7,3				
Financování po konsolidaci	4 834,4	-6 522,4		-5 538,5	84,9	-991,2
(Třída 8-Financování minus Konsolidace celkem)						
Stav na bankovních účtech		53 679,8		48 403,4	90,2	5 276,4

Příloha

Přehled vývoje nedoplatků daňových příjmů veřejných rozpočtů

Přehled vývoje nedoplatků daňových příjmů veřejných rozpočtů

Daňové nedoplatky představují rozdíl mezi daní, která měla být zaplacená, a skutečně zaplacenou částkou. Daní, která měla být zaplacená, může být nejen daň poplatníkem nebo plátcem přiznaná, ale i daň doměřená správcem daně a příslušenství daně (penále, pokuty, úrok, náklady řízení atd.).

Vzhledem k rozpočtovému určení daní, platnému od začátku roku 2001 a vstupu České republiky do Evropské unie v roce 2004, se přehled o vývoji daňových nedoplatků týká jak daňových příjmů státního rozpočtu, tak i daňových příjmů územních samosprávných celků, státních fondů a také i Evropské unie.

Daňovými nedoplatky jsou v souladu s platnou rozpočtovou skladbou jak **nedoplatky jednotlivých druhů nepřímých a přímých daní** (DPH, spotřební daně, daň z příjmů právnických osob, daň z příjmů fyzických osob, majetkové daně), tak i **nedoplatky na clu a na pojistném** na sociální zabezpečení a na státní politiku zaměstnanosti.

Daňové nedoplatky jsou spravovány třemi subjekty – územními finančními orgány, Českou správou sociálního zabezpečení (ČSSZ) a celními orgány.

Nedoplatky daňových příjmů veřejných rozpočtů, spravované územními finančními orgány, ČSSZ a celními orgány, dosáhly ke konci června 2005 celkové výše 184,9 mld. Kč. Proti stejnému období minulého roku vzrostly o 7,4 mld. Kč (o 4,2 %); proti stavu ke konci roku 2004 činil nárůst 8,9 mld. Kč (o 5,0 %).

Největší objem nedoplatků za 1. pololetí 2005 ve výši **111,7 mld. Kč**, tj. 60,4 %, evidovaly **územní finanční orgány**. Ty spravují nedoplatky všech daňových příjmů, vyjma cla a částí nedoplatků daně z přidané hodnoty a spotřebních daní, které spravují celní orgány, a vyjma nedoplatků pojistného, spravovaných ČSSZ.

Druhý největší objem daňových nedoplatků za období 1. pololetí 2005 ve výši **62,7 mld. Kč**, tj. 33,9 %, eviduje **Česká správa sociálního zabezpečení**. Ta spravuje nedoplatky pojistného na sociální zabezpečení a na státní politiku zaměstnanosti (dále jen pojistné na sociální zabezpečení).

Třetím subjektem, spravujícím daňové nedoplatky, jsou **celní orgány**. Jimi sledované nedoplatky cla a částí nedoplatků daně z přidané hodnoty a spotřebních daní dosáhly **10,5 mld. Kč**, což z celkového objemu všech daňových nedoplatků znamená 5,7 %.

Největší podíl na celkových nedoplatecích mají nedoplatky pojistného na sociální zabezpečení, na které připadá 33,9 % všech nedoplateků. Druhou největší skupinu tvoří nedoplatky daně z přidané hodnoty s podílem 23,7 %. Nedoplatky daně z příjmů právnických osob se ke konci června 2005 na celku podílely 13,5 %, nedoplatky daní z příjmů fyzických osob 11,1 % a spotřebních daní 5,3 %.

Proti stejnému období minulého roku došlo ke zvýšení podílu nedoplateků především u daně z příjmů právnických osob, a to o 1,6 procentního bodu. Snížení podílu na celkových nedoplatecích vykázaly zejména nedoplatky pojistného na sociální zabezpečení, a to o 1,2 procentního bodu.

Nedoplatky daně z přidané hodnoty proti stejnému období loňského roku, vzrostly o 5,9 % a proti stavu na konci minulého roku o 3,2 %. **Nedoplatky spotřebních daní** v porovnání se stejným obdobím loňského roku poklesly o 2,7 %, proti konci minulého roku pak o 0,4 %. **Nedoplatky daně z příjmů právnických osob** vzrostly výrazněji – v porovnání se stejným obdobím minulého roku o 18,2 %, ve srovnání s koncem minulého roku o 29,9 %. **Nedoplatky daní z příjmů fyzických osob** ve srovnání s pololetím uplynulého roku vzrostly o 5,7 %, v porovnání s koncem minulého roku o 5,5 %. **Nedoplatky pojistného na sociální zabezpečení** proti stejnému období loňského roku vzrostly o 0,7 % a proti stavu ke konci předešlého roku o 1,2 %.

Pro hodnocení vývoje nedoplateků jsou důležité i ukazatele podílu nedoplateků jednotlivých daní na kumulativním inkasu daňových příjmů. **Podíl nedoplateků všech daňových příjmů na kumulativním inkasu daní** (vyčíslený v tabulce č. 3) **dosáhl 2,42 %**. Proti stejnému období loňského roku, kdy dosáhl 2,64 %, tak poklesl o 0,22 procentního bodu. K meziročnímu poklesu podílu přitom došlo u všech daní s výjimkou DPPO.

U daně z přidané hodnoty uvedený podíl oproti stejnému období minulého roku poklesl na 2,69 %, tj. o 0,21 procentního bodu. U spotřebních daní tento podíl poklesl o 0,19 procentního bodu na 1,12 %. Podíl nedoplateků pojistného na sociální zabezpečení na jeho kumulativním inkasu se proti stejnému období minulého roku snížil o 0,31 procentního bodu na 2,47 %.

Souhrnný vývoj nedoplateků daňových příjmů je znázorněn v následujících třech tabulkách:

**Přehled vývoje kumulativního inkasa daňových příjmů,
u kterých se evidují nedoplatky, od počátku nové daňové soustavy**

v mil Kč

Daň	Rok 2002	I.-II. Q 2003	Rok 2003	I.-II. Q 2004	Rok 2004	I. Q 2005	I.-II. Q 2005
NOVÁ DAŇOVÁ SOUSTAVA							
Daň z přidané hodnoty celkem	1 186 402	1 260 363	1 351 152	1 426 465	1 535 473	1 577 206	1 626 405
<i>Daň z přidané hodnoty finanční úřady</i>	-365 034	-403 390	-441 244	-475 823	-399 094	-360 526	-311 454
<i>Daň z přidané hodnoty celní úřady</i>	1 551 437	1 663 753	1 792 397	1 902 289	1 934 568	1 937 732	1 937 859
Daň spotřební celkem	632 690	671 155	716 997	759 533	812 838	841 698	870 444
<i>Daň spotřební finanční úřady</i>	341 583	360 848	384 682	394 638	394 645	394 641	394 648
<i>Daň spotřební celní úřady</i>	291 108	310 308	332 315	364 895	418 193	447 058	475 796
Daň z příjmů právnických osob	600 365	653 251	697 343	751 417	803 869	828 506	872 746
Daň z příjmů vybíraná srážkou - § 36	177 628	185 297	198 253	203 691	210 351	212 670	215 262
Daň silniční	46 849	49 302	52 558	54 989	58 060	58 898	60 279
Daň dědická	986	1 036	1 086	1 135	1 186	1 205	1 232
Daň darovací	3 869	4 182	4 517	4 852	5 335	5 401	5 568
Daň z převodu nemovitostí	43 373	47 175	51 398	56 177	60 859	62 741	64 660
Daň z příjmů fyz. osob z příznání	155 140	167 990	177 271	191 622	201 311	210 731	217 769
Daň z příjmů fyz. osob ze záv. čin.	589 570	633 031	684 223	731 260	786 850	812 634	837 295
Daň z nemovitostí	40 788	43 012	45 629	47 949	50 576	50 823	53 161
Ost. příjmy, odvody a popl.	33 333	35 249	38 255	40 542	43 354	44 634	46 037
Clo (údaj je informativní)	143 263	148 066	153 493	158 267	160 306	160 306	160 306
Pojistné na sociální zabezpečení (jen ČSSZ)	1 842 275	1 969 837	2 106 484	2 243 985	2 391 548	2 462 815	2 536 790
STARÁ DAŇOVÁ SOUSTAVA							
Daň z příjmů obyvatelstva	6 475	6 487	6 501	6 508	6 530	6 535	6 539
Ostatní zrušené daně	26 436	26 446	26 525	26 557	26 614	26 638	26 659
KUMUL. INKASO NOVÉ DAŇOVÉ SOUSTAVY CELKEM	5 516 322	5 893 540	6 308 678	6 701 902	7 151 937	7 362 192	7 601 236
KUMUL. INKASO STARÉ DAŇOVÉ SOUSTAVY CELKEM	32 911	32 933	33 025	33 065	33 144	33 173	33 198
KUMULATIVNÍ INKASO NOVÉ A STARÉ DAŇOVÉ SOUSTAVY CELKEM	5 549 233	5 926 473	6 341 703	6 734 967	7 185 081	7 395 365	7 634 435
Z celku							
Celkové daňové příjmy bez pojistného na soc. zabezp.	3 706 958	3 956 636	4 235 219	4 490 982	4 793 533	4 932 550	5 097 645
Pojistné na sociální zabezpečení (jen ČSSZ)	1 842 275	1 969 837	2 106 484	2 243 985	2 391 548	2 462 815	2 536 790

**Přehled vývoje podílu nedoplatků
na kumulativním inkasu daňových příjmů**

Daň	v %						
	Rok 2002	I.-II. Q 2003	Rok 2003	I.-II. Q 2004	Rok 2004	I. Q 2005	I.-II. Q 2005
NOVÁ DAŇOVÁ SOUSTAVA							
Daň z přidané hodnoty celkem	3,53	3,25	3,03	2,90	2,76	2,76	2,69
<i>Daň z přidané hodnoty finanční úřady</i>							
<i>Daň z přidané hodnoty celní úřady</i>							
Daně spotřební celkem	1,15	1,15	1,17	1,31	1,20	1,20	1,12
<i>Daně spotřební finanční úřady</i>	<i>1,45</i>	<i>1,52</i>	<i>1,09</i>	<i>1,03</i>	<i>1,01</i>	<i>1,11</i>	<i>1,01</i>
<i>Daně spotřební celní úřady</i>	<i>0,79</i>	<i>0,71</i>	<i>1,26</i>	<i>1,62</i>	<i>1,37</i>	<i>1,28</i>	<i>1,20</i>
Daň z příjmů právnických osob	3,54	3,79	2,63	2,81	2,39	2,37	2,86
Daň z příjmů vybíraná srážkou - § 36	0,21	0,23	0,17	0,20	0,18	0,18	0,18
Daň silniční	1,87	2,00	1,77	1,90	1,72	2,08	1,88
Daň dědická	1,31	1,20	1,08	1,25	0,94	0,91	0,87
Daň darovací	27,28	25,00	6,72	6,25	6,06	5,82	5,37
Daň z převodu nemovitostí	11,70	10,81	9,86	8,92	8,24	7,88	7,57
Daň z příjmů fyz. osob z příznání	7,47	7,58	6,96	7,17	6,95	6,50	6,88
Daň z příjmů fyz. osob ze záv. čin.	0,90	0,89	0,79	0,77	0,68	0,67	0,65
Daň z nemovitostí	2,98	3,30	2,67	2,91	2,36	2,18	2,57
Ost. příjmy, odvody a popl.	20,00	19,79	20,69	18,74	19,26	19,80	18,60
Clo (údaj je informativní)	1,26	1,19	1,09	0,95	0,88	0,88	0,85
Pojistné na sociální zabezpečení (jen ČSSZ)	3,35	3,21	3,03	2,78	2,59	2,54	2,47
STARÁ DAŇOVÁ SOUSTAVA							
<i>Daň z příjmů obyvatelstva</i>	<i>10,20</i>	<i>9,37</i>	<i>9,51</i>	<i>8,95</i>	<i>6,90</i>	<i>6,74</i>	<i>6,52</i>
<i>Ostatní zrušené daně</i>	<i>22,55</i>	<i>22,16</i>	<i>21,38</i>	<i>20,81</i>	<i>19,30</i>	<i>18,24</i>	<i>18,09</i>
NEDOPLATKY NOVÉ DAŇOVÉ SOUSTAVY CELKEM	3,01	2,93	2,64	2,56	2,38	2,35	2,36
NEDOPLATKY STARÉ DAŇOVÉ SOUSTAVY CELKEM	20,12	19,64	19,04	18,48	16,86	15,97	15,82
NEDOPLATKY NOVÉ A STARÉ DAŇOVÉ SOUSTAVY CELKEM	3,11	3,02	2,73	2,64	2,45	2,41	2,42
Z celku							
Celkové daňové příjmy bez pojistného na soc. zabezp.	2,99	2,93	2,58	2,56	2,38	2,35	2,40
Pojistné na sociální zabezpečení (jen ČSSZ)	3,35	3,21	3,03	2,78	2,59	2,54	2,47

Nedoplatky daňových příjmů, evidované územními finančními orgány

Celkový stav nedoplatků, evidovaných územními finančními orgány, dosáhl k **30. 6. 2005** výše **111,7 mld. Kč**. Z toho podle druhu daňového příjmu činily nedoplatky:

Nedoplatky evid. ÚFO:	Meziroční změna:
DPH: 40,3 mld. Kč	+3,1 mld. Kč
DPPO: 25,0 mld. Kč	+3,9 mld. Kč
DPFO: 20,4 mld. Kč	+1,1 mld. Kč
SPD: 4,0 mld. Kč	-0,1 mld. Kč
OSTATNÍ: 22,0 mld. Kč	+0,1 mld. Kč
– daně staré daň soustavy 5,2 mld. Kč	-0,9 mld. Kč
– ostatní příjm., odv. a popl. 8,6 mld. Kč	+1,0 mld. Kč
– daň z převodu nemovit. 4,9 mld. Kč	-0,1 mld. Kč
CELKEM: 111,7 mld. Kč	+8,1 mld. Kč

Přehled nedoplatků podle jednotlivých finančních ředitelství je následující:

hl. m. PRAHA	29,79	26,7	+2,91	+0,8
PRAHA	9,55	8,5	+0,16	-0,6
ČESKÉ BUDĚJOVICE	3,70	3,3	+0,03	-0,2
PLZEŇ	7,24	6,5	+0,07	-0,4
ÚSTÍ NAD LABEM	20,10	18,0	+3,42	+1,9
HRADEC KRÁLOVÉ	6,36	5,7	+0,07	-0,4
BRNO	21,57	19,3	+0,86	-0,7
OSTRAVA	13,35	12,0	+0,53	-0,4
CELKEM				0,0

Pokud jde o **účinnost práce** územních finančních orgánů, v prvním pololetí 2005 činily doměrky daní z kontrol 1,9 mld. Kč (ve stejném období minulého roku 2,4 mld. Kč). Na pokutách a penále bylo za první pololetí roku 2005 předepsáno 4,9 mld. Kč (v prvním pololetí předchozího roku 5,7 mld. Kč).

Výraznější snížení již evidovaných nedoplatků je možné dosáhnout především **zvýšeným odpisováním daňových nedoplatků** pro nedobytnost dle § 66 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků. K výraznějšímu odpisování dochází počínaje rokem 1997. Přehled o stavu odepsaných nedoplatků, evidovaných územními finančními orgány, podává následující tabulka:

	v mld Kč			
	Rok 2003	I-II Q 2004	Rok 2004	I-II Q 2005
Odepsané nedoplatky ÚFO celkem	61,5	65,1	70,4	71,4
z toho				
DPH	21,3	23,0	25,2	26,2
SD	7,1	7,1	7,2	7,6
DPPO	12,8	13,8	15,4	14,1
DPFO	5,4	5,8	6,4	6,8
v tom				
celkem nové daně	50,3	53,7	58,6	59,3
celkem staré daně	11,2	11,4	11,8	12,1
Podíl kumulovaných odepsaných nedoplatků na celkovém součtu kumulovaných evidovaných a odepsaných nedoplatků	38,1 %	38,6 %	40,5 %	39,0 %

Objem odepsaných nedoplatků, evidovaných územními finančními orgány, se za sedm let (od pololetí r. 1997 do konce června 2005) zvýšil o 69,1 mld. Kč. **Z celkové odepsané částky 71,4 mld. Kč** tvoří odpisy nedoplatků nové daňové soustavy 83 %, odpisy nedoplatků staré daňové soustavy 17 %.

Pokud porovnáme **kumulativní odpisy nedoplatků s celkovým kumulativním objemem jak evidovaných, tak i odepsaných nedoplatků**, tak ke konci června 2005 představovaly všechny **odepsané nedoplatky 39,0 % takto vyčíslených nedoplatků**. Podíl odepsaných nedoplatků nové daňové soustavy na kumulativním objemu evidovaných i odepsaných nedoplatků nové daňové soustavy činil 35,8 %. Podíl odepsaných nedoplatků staré daňové soustavy na kumulativním objemu evidovaných i odepsaných nedoplatků staré daňové soustavy činil 69,7 %.

Nedoplatky daňových příjmů, evidované celními orgány

Celkový stav nedoplatek, evidovaných celními orgány ke dni **30. 6. 2005**, činil **10,5 mld. Kč**. Z toho podle druhu daňového příjmu činily nedoplatky:

Nedoplatky evid. celními orgány:		Meziroční změna:
CLO:	1,4 mld. Kč	−0,1 mld. Kč
DPH:	3,4 mld. Kč	−0,8 mld. Kč
SPD:	5,7 mld. Kč	−0,2 mld. Kč
CELKEM:	10,5 mld. Kč	−1,1 mld. Kč

Největší podíl na celkové výši nedoplatek mají nedoplatky vzniklé vyměřením na základě rozhodnutí z úřední povinnosti v částce 7,6 mld. Kč, tj. 72 %.

Nedoplatky z obchodního zboží vzniklé na základě celního řízení předložením jednotné celní deklarace se na celkové výši nedoplatek podílí částkou 2,5 mld. Kč, tj. 24 %.

Nedoplatky úroků a penále z prodlení představují částku 0,4 mld. Kč, tj. 4 % z celkové výše nedoplatek, evidovaných celními orgány. Tyto nedoplatky vznikly platební nekázní deklarantů a nedodržováním předpisů, jimiž se dovoz, vývoz a tranzit zboží řídí.

Rozdělení nedoplatek podle let vyměření celního dluhu je následující:

Nedoplatky evid. celními orgány:

do r. 2003:	7,4 mld. Kč
v r. 2004:	2,9 mld. Kč
<u>v r. 2005:</u>	<u>0,2 mld. Kč</u>
CELKEM:	10,5 mld. Kč

Výši nedoplatek ovlivňují zejména zvýšení účinnosti následné kontroly ze strany celních orgánů, tj. zvýšeným počtem vydaných platebních výměrů z moci úřední a stále nedostatečná platební morálka dlužníků. Část nedoplatek ve výši 0,4 mld. Kč je tvořena nedoplatky z let 1990–1994, kdy do roku 1993 nebylo nutno v plném rozsahu zajišťovat celní dluh. Do nedoplatek z let 1990–1994 jsou zahrnuty

také nedoplatky vůči slovenským deklarantům, jejichž výše činí 61 mil. Kč. V roce 2004 došlo u těchto nedoplatků ke snížení o 71 mil. Kč z důvodu odepsání pohledávek pro jejich nedobytnost. Přesto, že **celní správa využívá všechny možnosti k vymáhání** – uplatňuje celní dluh na ručiteli, zjišťuje bankovní účty dlužníků, zjišťuje majetek dlužníků prostřednictvím katastrálního úřadu, spolupracuje s finančními úřady v případě přeplatků evidovaných u poplatníka, je vymáhání těchto nedoplatků velmi obtížné. Velká část nedoplatků je uplatněna v konkurzu či u likvidátora nebo je vymáhána soudní cestou, což je dlouhodobá záležitost. Část nedoplatků tvoří pohledávky vůči České bance, a. s., Kreditní bance Plzeň, a. s. a Union bance, a. s., na které byl prohlášen konkurz.

Přehled nedoplatků podle jednotlivých celních ředitelství je následující:

Město	2004		2005	
	mil. Kč	mil. Kč	mil. Kč	mil. Kč
ČESKÉ BUDĚJOVICE	0,30	2,9	-0,01	+0,1
HRADEC KRÁLOVÉ	0,04	0,4	-0,23	-1,9
OLOMOUČ	0,09	0,9	-0,13	-1,0
OSTRAVA	0,44	4,2	-0,43	-3,4
PLZEŇ	0,97	9,2	-0,04	+0,5
PRAHA	6,94	66,1	-0,20	+4,3
ÚSTÍ NAD LABEM	0,95	9,0	-	+0,9
		100,0	-1,06	0,0

Vymáhání nedoplatků se řídí zákonem č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů. V 1. pololetí roku 2005 byly celními úřady vydány **výzvy k plnění v náhradní lhůtě v 11 794 případech v hodnotě 0,4 mld. Kč**. Tyto výzvy byly úspěšné v 8 379 případech a na jejich základě bylo vymoženo 0,3 mld. Kč. **Exekučních příkazů** na přikázání pohledávky na peněžní prostředky daňových dlužníků na účtech vedených u bank bylo celními úřady v 1. pololetí roku 2005 **vystaveno 1271** na celkovou výši nedoplatků **2,9 mld. Kč**. Tyto exekuční příkazy byly úspěšné nebo částečně úspěšné v 806 případech v hodnotě 38 mil. Kč.

Výkon rozhodnutí prostřednictvím soudu byl využit v **4904 případech** na celkovou částku **4,0 mld. Kč**. Úspěšné byly tyto výkony rozhodnutí v 1110 případech, přičemž vymožená částka představuje 0,4 mld. Kč. **Ve 130 případech** byl využit institut **uplatnění celního zástavního práva** v celkové hodnotě **0,4 mld. Kč**. Tento

způsob vymáhání byl úspěšný u 76 případů a hodnota příjmů činila 65 mil. Kč. Ve 122 případech byl proveden prodej zboží na úhradu celního dluhu v celkové výši 7 mil. Kč.

Odpisy pohledávek pro nedobytnost, resp. z důvodu vyšších nákladů na vymáhání vzhledem k vymáhané částce, byly provedeny ve výši **2,5 mld. Kč**.

Nedoplatky daňových příjmů, evidované Českou správou sociálního zabezpečení

Celkový stav nedoplatků pojistného na sociální zabezpečení, evidovaných Českou správou sociálního zabezpečení, dosáhl k **30. 6. 2005** výše **62,7 mld. Kč** a proti stejnému období minulého roku vzrostl o 0,6 %.

V porovnání s předchozím ročním obdobím, tj. od začátku července 2003 do konce června 2004, se tempo růstu nedoplatků obrátilo ze záporných do kladných hodnot, což znamená, že došlo k jejich mírnému nárůstu. Relativně nízký nárůst nedoplatků byl způsoben především **vysokým objemem pohledávek, odepsaných pro nedobytnost**. V samotném 1. pololetí 2005 byly odepsány nedoplatky ve výši 2,2 mld. Kč.

Z celkových nedoplatků ve výši 62,7 mld. Kč představují nedoplatky na vlastním pojistném 28,5 mld. Kč, tj. 45,5 % a nedoplatky na penále činí 31,9 mld. Kč, tj. 50,9 %. Zbylý objem ve výši 2,3 mld. Kč, tj. 3,6 %, je tvořen pokutami, pohledávkami ve splátkovém režimu a ostatními pohledávkami.

U tzv. velkých organizací, tj. organizací zaměstnávajících více než 25 zaměstnanců, činily nedoplatky 15,1 mld. Kč. U malých organizací, zaměstnávajících méně než 25 zaměstnanců, byl objem nedoplatků nejvyšší, a to 40,6 mld. Kč. Osoby samostatně výdělečně činné dlužily ke konci června 2005 na pojistném 7,0 mld. Kč.

Ve splátkovém režimu se k 30. 6. 2005 nacházely pohledávky v celkové výši 0,9 mld. Kč, tj. o 0,2 mld. Kč méně, než ve stejném období minulého roku.

Objem prominutého penále za dobu od 1. 1. 2005 do 30. 6. 2005 činil 0,2 mld. Kč a byl tak o 0,2 mld. Kč nižší, než ve stejném období předešlého roku.

Výši nedoplatků podle územního členění zobrazuje následující tabulka:

		Podíl na celkové
PRAHA	13,02	20,8
STŘEDOČESKÝ	5,07	8,1
JIHOČESKÝ	1,26	2,0
PLZEŇSKÝ	2,41	3,8
KARLOVARSKÝ	1,42	2,3
ÚSTECKÝ	4,95	7,9
LIBERECKÝ	3,19	5,1
KRÁLOVÉHRADECKÝ	2,34	3,7
PARDUBICKÝ	3,09	4,9
VYSOČINA	1,50	2,4
JIHOMORAVSKÝ	4,13	6,6
OLOMOUCKÝ	4,56	7,3
MORAVSKOSLEZSKÝ	7,65	12,2
ZLÍNSKÝ	4,40	7,0
BRNO	3,73	5,9